

VARKAUDEN KAUPUNKI TILINPÄÄTÖS 2025

Kaupunginhallitus 30.3.2026

Kaupunginvaltuusto 1.6.2026

SISÄLLYS

---

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA JA TOIMINNASSA	4
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
1.1.2 Talouden tiivistelmä	6
1.1.3 Varkauden kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.4 Kaupunkistrategia.....	12
1.1.5 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	13
1.1.6 Väestö, työllisyys ja asuminen	13
1.1.7 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	21
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista asioista	25
1.1.10 Henkilöstö	26
1.1.11 Ympäristö	29
1.1.12 Muut ei-taloudelliset asiat	30
1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	30
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	32
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen (ulkoiset erät).....	32
1.3.2 Toiminnan rahoitus	40
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	45
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	49
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	50
1.7 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	61
1.8 TILINPÄÄTÖKSEN TULOKSEN KÄSITTELY	61
2 TOIMINNAN JA TALouden TOTEUTUMINEN.....	63
2.1 TALOUSARVION TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	63
2.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	63
2.1.2 KAUPUNGINVALTUUSTO	64
2.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA	65
2.1.4 KAUPUNGINHALLITUS.....	66
2.1.5 KONSERNIPALVELUT	72
2.1.6 HYVINVOINNIN- JA KASVATUKSEN TOIMIALA.....	77
2.1.7 TEKNINEN TOIMI.....	94
2.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU	100
2.2.1 Tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	100
2.2.2 Rahoituslaskelman toteutumisvertailu	102
2.2.3 Investointien toteutumisvertailu	103
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	108
3.1 TULOSLASKELMA.....	108

3.2 RAHOITUSLASKELMA	109
3.3 TASE 31.12.2025	110
3.4 KONSERNIN TUOSLASKELMA	113
3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	114
3.6 KONSERNITASE 31.12.2025	115
4 LIITETIEDOT	119
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	119
4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot	119
4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	119
4.2 TUOSLASKELMAN LIITTEET	121
4.3 TASEEN LIITETIEDOT	125
4.4 HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	136
5 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSALUE	139
5.1 TUOSLASKELMA	143
5.2 RAHOITUSLASKELMA	144
5.3 TASE	145
6 TYTÄRYHTEISÖJEN TALOUDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	146
6.1 WARTALO KODIT OY	146
6.2 VARKAUDEN ALUELÄMPÖ OY	148
6.3 NAVITAS KEHITYS OY	150
6.4 KESKI-SAVON TEOLLISUUSKYLÄ OY	151
6.5 VARKAUDEN TAITOTALO OY	153
6.6 KESKI-SAVON VESI OY	155
6.7 KIIINTEISTÖ OY VARKAUDEN KONGRESSI- JA KULTTUURIKESKUS	156
6.8 WAKAUS KESKI-SAVON TILIPALVELUT OY	158
7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	160
7.1 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	160
8 LUETTELOT JA SELVITYKSET	161
8.1 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	161
8.2 TILINPÄÄTÖSKAAVIO	163

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA JA TOIMINNASSA

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli Varkauden kaupungille talouden ja toiminnan kannalta hyvä tuloksen päädyttyä 2,1 M€ plussalle. Tulos kesti verrattain hyvänä, vaikka tuloksesta tehtiin alaskirjauksia mm. käytöstä myöhemmin poisjäävien kiinteistöjen osalta. Vuoden 2025 tulos toteutui lähes kauttaaltaan ennakoitua paremmin talousarvion ollessa 1,9 M€ alijäämäinen. Samalla vuosi 2025 oli kolmas perättäinen positiivisen tuloksen vuosi. Konsernin tulos vuodelta 2025 oli erinomainen, ollen 8,13 M€ ylijäämäinen.

Varkauden kaupungin talouden tasapainottaminen on ollut pitkäjänteistä työtä, joka on jatkunut läpi valtuustokauden. Vuoden 2025 aikana aikaisempina vuosina linjattuja talouden tasapainottamistoimia vietiin täytäntöön. Vuoden 2024 aikana talouden tasapainotustyöryhmä esitti säästötoimenpiteitä, mutta myös veronkorotuksia, jotka huomioitiin pääosiltaan vuoden 2025 talousarviossa. Lisäksi toimintaympäristössä ja talouden suhdanteissa tapahtuneet muutokset ovat tukeneet kaupungin talouden tasapainottamispyrkimyksiä.

Vuoden 2025 hyvään tulokseen vaikutti erityisesti toimintakatteen positiivinen kehitys, joka oli noin 5,4 M€ alkuperäistä talousarviota parempi. Verotulot toisaalta toteutuivat alkuperäistä arviota noin 2 M€ heikommin. Valtionosuudet toteutuivat ennakoitun mukaisina ollen 6,65 M€ sisältäen työllisyysalueen VOS-osuuden. Rahoitustuotot- ja kulut toteutuivat noin 0,5 M€ ennakoitua paremmin ollen 1,36 M€.

Vuoden 2025 aikana tehtiin merkittäviä investointilinjauksia. Vuonna 2024 päätetty Kankun koulun rakentaminen käynnistyi syksyllä ja uuden uimahallin sijainniksi valittiin Päiviönsaaren vanhan koulun tontti. Uimahallin kaavamuuotos saataneen hyväksytyksi kevään 2026 aikana ja uudiskohteen varsinainen suunnittelu voi siten käynnistyä. Kankun koulun tarjouskilpailu päättyi helmikuussa 2025 ja tarjoustaso alitti kaupungin hankkeelle varaaman määrärahan (14,5 M€).

Kaupunki kävi myös aktiivista keskustelua vuosien 2023–2024 suurimmasta investoinnista uudesta pelastusasemasta Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kanssa. Kaupungin tavoitteena on ollut myydä uusi pelastusasema hyvinvointialueelle, joka vastaa myös pelastustoimen palveluiden järjestämistä. Kauppa saataneen toteutettu hyvinvointialueen kanssa kesäkuussa 2026. Tämä vapauttaisi hankkeeseen sitoutuneet pääomat tuleviin investointeihin, jolloin lisälainanotto olisi merkittävästi vähäisempää.

Maailmanpoliittinen tilanne jatkui epävakaina vuonna 2025, kun Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota vaikutti edelleen kansainväliseen talouteen ja turvallisuustilanteeseen. Sodan seurauksena energiamarkkinat ja logistiikkaketjut pysyivät jännitteisinä, mikä heijastui myös Suomen ja Varkauden talouteen. Vaikka hintojen nousu tasaantui, epävarmuus erityisesti raaka-aineiden ja investointien osalta jatkui. Keväällä 2026 USA ja Israel hyökkäsivät Iraniin, joka on lyhyellä aikavälillä heikentänyt jo ennestään epävakaita taloudellista tilannetta. Erityisesti energian hinnat ja korot ovat sodan alkuvaikeina nousseet voimakkaasti. Varkauden elinkeinorakenne on hyvin vientivetoista ja maailmatalouden suhdanteen heijastuvat Varkauden usein pienellä viiveellä. Toistaiseksi Varkauden elinkeinoelämän on selvinnyt kohtalaisesti maailmantalouden epävarmuuksista. Vaikutuksia on kuitenkin näkynyt myös Varkaudessa mm. kohonneena työttömyytenä ja veropohjan heikkoudessa. Varkauden kaupungin taloudenpidossa onkin ollut tärkeää huomioida globaalien muutosten vaikutukset ja varautua mahdollisiin häiriöihin.

Tulevaisuuden näkymissä Varkauden taloudessa on edelleen haasteita, mutta suunta on vakaampi. Valtionosuuksien puolittaminen vuoden 2023 tasosta asetti kaupungin tiukkaan talouskuriin, mutta toteutettujen säästöpäätösten ja veronkorotusten ansiosta kaupunki pääsee tekemään jo kolmannen peräkkäisen positiivisen tilinpäätöksen. Valitettavasti Orpon hallituksen tavoite uudistaa kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostui hallitukselle liian suureksi haasteeksi ja näin rahoitusmallissa sisällä olevat valuviat vääristänevät kuntasektorin taloutta vielä vuosia. Varkauden osalta erityisen hankalaksi on muodostunut ns. sote-uudistuksen siirtoerät jotka kohtelevat kuntia taloudellisesti hyvin eriarvoistavasti. Meneillään olevat suuret investoinnin kuten Kankun koulu ja lähivuotina toteutukseen tulevat Könönpellon koulun peruskorjaus ja uimahalli vaativat toteutuessaan merkittäviä panoksia, joka lisää kaupungin velkataakkaa. Jotta kaupungilla on kyky hoitaa olemassa olevat ja nykyiset velkavastuut on kaupungin taloudellisen aseman parantamiseksi tehtävä töitä myös jatkossa.

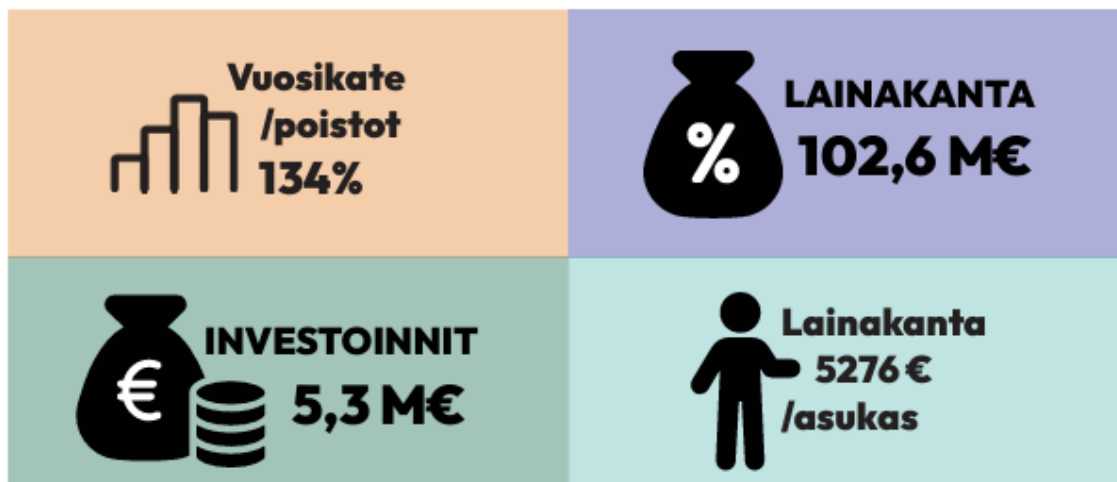
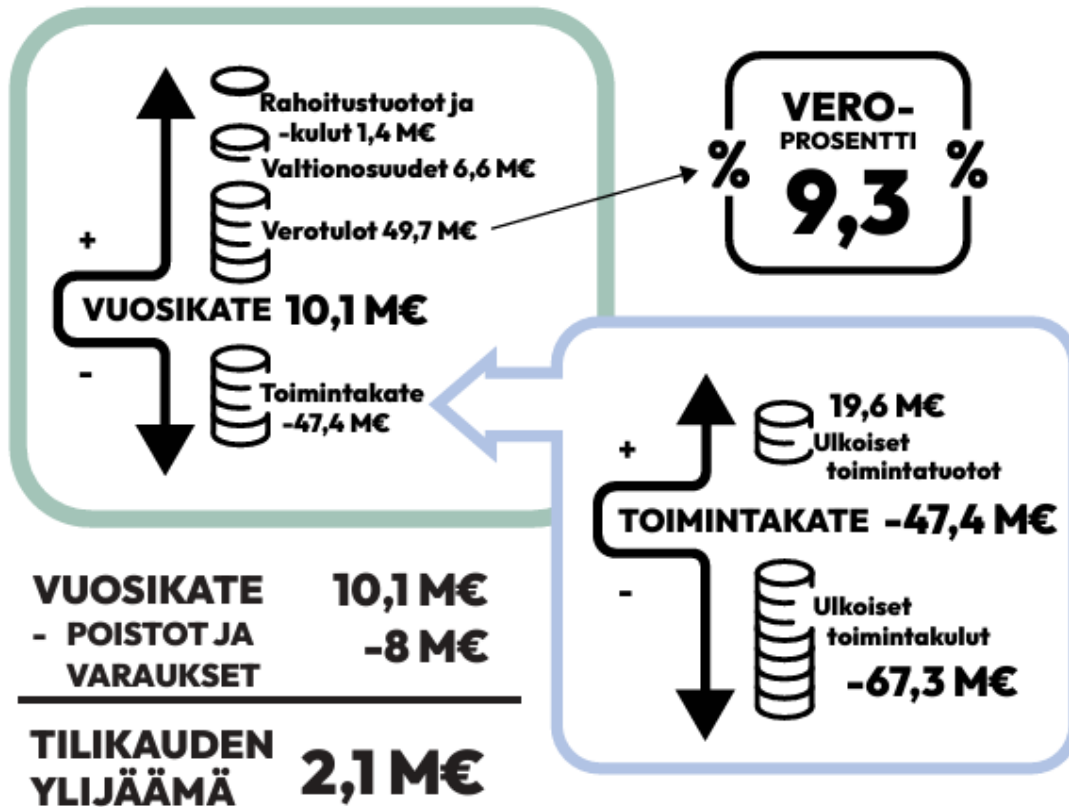
Varkauden kaupungin menestys rakentuu elinkeinoelämän menestyksen ja kuntalaisten hyvinvoinnin varaan. Tämän turvaamiseksi jatkamme työtämme kaupungin elinvoiman ja palveluiden kehittämiseksi, jotta Varkaus säilyy houkuttelevana ja elinvoimaisena kaupunkina asukkailleen ja yrityksilleen myös jatkossa. Kaupungin valinta Pohjois-Savon yrittäjyystävällisimmäksi kunnaksi 2025 sekä keväällä 2026 saatu Euroopan kulttuuriperintötunnus ovat mahtavia osoituksia Varkaudessa tehdystä hyvästä ja pitkäjänteisestä työstä. Koko kaupunki yhteisö on alkanut elää ja puhalttaa yhteen hiileen, joka näkyy ja kuuluu kaupungissa!

Iso kiitos Varkauden kaupungin työntekijöille, luottamushenkilöille sekä kaupungissa toimiville yrityksille, kansalaisjärjestöille ja asukkaillemme arvokkaasta panoksesta ja hyvästä yhteistyöstä! Yhteistyöllä ja sitoutumisella varmistamme ihan omanlaisen Varkauden kestäväen kehityksen ja hyvinvoinnin myös tulevana vuosina!

Joonas Hänninen
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Talouden tiivistelmä

Varkauden talous tiiviisti **2025** warkaus ihan omanlainen

1.1.3 Varkauden kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.1.3.1 Päätöksenteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat 1.1. – 31.5.2025:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, Hartikainen-Herranen Kaisa, KOK
Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja, Suhonen Timo, SDP
Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja, Kiira Jussi, PS

Kaupunginvaltuuston kokoonpano 1.1. – 31.5.2025 (43 valtuutettua):

Suomen

Sosialidemokraattinen Puolue (16)

Alanen Heikki
Brandt Elina
Hedman Pia
Ikonen Jaakko
Junkkarinen-Kosonen Kaisa
Koikkalainen Raimo
Koskinen Antti
Leskinen Juha
Mikkonen Jyri
Pulliainen Paula
Pöllänen Tuula
Saastamoinen Jorma
Soininen Juha
Suhonen Timo
Voutilainen Jukka
Wallius Timo

Kansallinen Kokoomus (11)

Asikainen Minna
Elmaci Joel
Hartikainen-Herranen Kaisa
Husu Risto
Hynninen Kati
Koponen Hilikka
Lehtonen Heidi
Pietinen Mervi
Rothström Markko
Suna Sassa
Tuovinen Esa

Vasemmistoliitto (5)

Heiskanen Kari
Häkkinen Ari
Semi Matti
Sundgrén Marja
Vokkolainen Jenni

Kristillisdemokraatit (2)

Hartikainen Heidi
Kujanpää Markku

Perussuomalaiset (6)

Grönlund Tiina
Kiira Jussi
Natunen Antero
Paananen Pasi
Tanninen Jorma
Tikkanen Jari

Suomen Keskusta (3)

Koponen Olli
Leväinen Jukka
Ruuskanen Esko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat 1.6. – 31.12.2025:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Suhonen Timo, SDP
Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja, Husu Risto (KOK)
Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja, Semi Matti (VAS)

Kaupunginvaltuuston kokoonpano 1.6. – 31.12.2025 (35 valtuutettua):**Suomen****Sosiaalidemokraattinen Puolue (18)**

Alanen Heikki
Brandt Elina
Hedman Pia
Häyrinen Petteri
Karvinen Tatu
Kivikoski Tarja
Koskinen Antti
Kosunen Antti
Laakkonen Nina
Lumiala Kirsti
Makkonen Väinö
Pulliainen Paula
Pöllänen Tuula
Saastamoinen Jorma
Soininen Juha
Sirviö Niina
Suhonen Timo
Tolvanen Nea

Kansallinen Kokoomus (7)

Asikainen Minna
Husu Risto
Hynninen Kati
Koponen Hilikka
Natunen Marko
Suna Sassa
Tuovinen Esa

Vasemmistoliitto (3)

Häkkinen Ari
Semi Matti
Sundgrén Marja

Kristillisdemokraatit (2)

Hartikainen Jukka
Kaatrasalo Pekka

Perussuomalaiset (1)

Grönlund Tiina

Suomen Keskusta (4)

Koponen Olli
Majuri Maarit
Nieminen Matti
Saharinen Tarja

Kaupunginhallituksen jäsenet (11) 1.1.–31.5.2025:

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Hynninen Kati (KOK)

1. varapuheenjohtaja Pulliainen Paula (SDP)
2. varapuheenjohtaja Grönlund Tiina (PS)

Brandt Elina (SDP)
Soininen Juha (SDP)
Mikkonen Jyri (SDP)
Häkkinen Ari (VAS)

Husu Risto (KOK)
Suna Sassa (KOK)
Koponen Olli (KESK)
Hartikainen Heidi (KD)

Kaupunginhallituksen jäsenet (9) 1.6.–31.12.2025:

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pulliainen Paula (SDP)

1. varapuheenjohtaja Hynninen Kati (KOK)
2. varapuheenjohtaja Matti Nieminen KESK)

Alanen Heikki (SDP)
Soininen Juha (SDP)
Tolvanen Nea (SDP)

Häkkinen Ari (VAS)
Asikainen Minna (KOK)
Koponen Olli (KESK)

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut ajalla 1.1. – 31.12.2025 kaupunginjohtaja Joonas Hänninen.

Lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajisto 1.1. – 31.5.2025:**Elinvoimajaosto**

Puheenjohtaja Hynninen Kati
Varapuheenjohtaja Pulliainen Paula

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Koponen Hilikka
Varapuheenjohtaja Ikonen Jaakko

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Juvonen-Nissinen Toini
Varapuheenjohtaja Mikkonen Jyri

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Puheenjohtaja Tikkanen Jari
Varapuheenjohtaja Sundgrén Marja

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Puheenjohtaja Pietinen Mervi
Varapuheenjohtaja Hedman Pia

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan seutuajaosto

Puheenjohtaja Pietinen Mervi
Varapuheenjohtaja Hedman Pia

Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja Tuovinen Esa
Varapuheenjohtaja Aali Erkki

Teknisen lautakunnan lupajaosto

Puheenjohtaja Reisko Satu
Varapuheenjohtaja Murtomäki Petteri

Vammaisneuvosto

Puheenjohtaja Sarkeala Lea
Varapuheenjohtaja Pirinen Kirsti

Vammaisneuvoston edustajat eri toimielimien kokouksissa:

Kaupunginvaltuusto, Sarkeala Lea
Kaupunginhallitus Mikkonen Jyri
Kasvun- ja oppimisen lautakunta, Räsänen Katri
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, Hartikainen Tuula
Tekninen lautakunta Pirinen Kirsti

Vanhusneuvosto

Puheenjohtaja Hartikainen-Herranen Kaisa
Varapuheenjohtaja Salo Leena

Vanhusneuvoston edustajat eri toimielimien kokouksissa:

Kaupunginvaltuusto, Salo Leena
Kasvun- ja oppimisen lautakunta, Pöysti Raimo
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, Hartikainen-Herranen Kaisa
Tekninen lautakunta, Haapanen Petri

Nuorisovaltuusto Wanuva

Puheenjohtaja Härkönen Helmi
Varapuheenjohtaja Pöysti Ari

Wanuvalla on läsnäolo- ja puheoikeus Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa ja Kasvun- ja oppimisen lautakunnassa. Edustajat on päätetty kuukausikokouksissa.

Työllisyysaluelautakunta

Puheenjohtaja hartikainen-Herranen Kaisa
Varapuheenjohtaja Nyrhinen Anne-Mari

Lautakuntien ja jaostojen puheenjohtajisto 1.6. – 31.12.2025:

Lautakuntien koko pienentynyt 9->7 paitsi Keski-Savon työllisyysaluelautakunta, jossa on 10 jäsentä.

Elinvoimaryhmä

Puheenjohtaja Pulliainen Paula
Varapuheenjohtaja Hynninen Kati

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Koponen Hilikka
Varapuheenjohtaja Lumiala Kirsti

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Juvonen Toini
Varapuheenjohtaja Tonteri Soili

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Puheenjohtaja Hedman Pia
Varapuheenjohtaja Natunen Marko

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Puheenjohtaja Saastamoinen Jorma
Varapuheenjohtaja Saharinen Tarja

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan seutujaosto

Puheenjohtaja Brandt Elina
Varapuheenjohtaja Keinonen Mikko

Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja Laakkonen Nina
Varapuheenjohtaja Tuovinen Esa

Teknisen lautakunnan lupajaosto 1.6- 8.12.2025 (lakkautettu)

Puheenjohtaja Kolari Harri
Varapuheenjohtaja Muotiala Pekka

Keski-Savon työllisyysaluelautakunta

Puheenjohtaja Kuittinen Jouko
Varapuheenjohtaja Sopanen Heikki

Vammaisneuvosto

Puheenjohtaja Ilonen Hannu 1.6-28.10.2025
Puheenjohtaja Impivaara Tommi 29.10-
Varapuheenjohtaja Sarkeala Lea

Vammaisneuvoston edustajat eri toimielimien kokouksissa:

Kaupunginvaltuusto, Sarkeala Lea
Kasvun- ja oppimisen lautakunta, Räsänen Katri
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, Virtanen Mervi
Tekninen lautakunta Sarkeala Lea

Vanhusneuvosto

Puheenjohtaja Kivikoski Tarja
Varapuheenjohtaja Knuutila Lilli

Vanhusneuvoston edustajat eri toimielimien kokouksissa:

Kaupunginvaltuusto Leväinen Marketta
Kasvun- ja oppimisen lautakunta, Knuutila Lilli
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta, Kivikoski Tarja
Tekninen lautakunta, Immonen Antti

Nuorisovaltuusto Wanuva

Puheenjohtaja Kuvaja Onni
Varapuheenjohtaja Pöysti Ari

Wanuvalla on läsnäolo- ja puheoikeus Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnassa ja Kasvun- ja oppimisen lautakunnassa. Edustajat on päätetty kuukausikokouksissa.

Varkauden kaupungin tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Kaupunginvaltuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat. Kuntalain mukaan kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat.

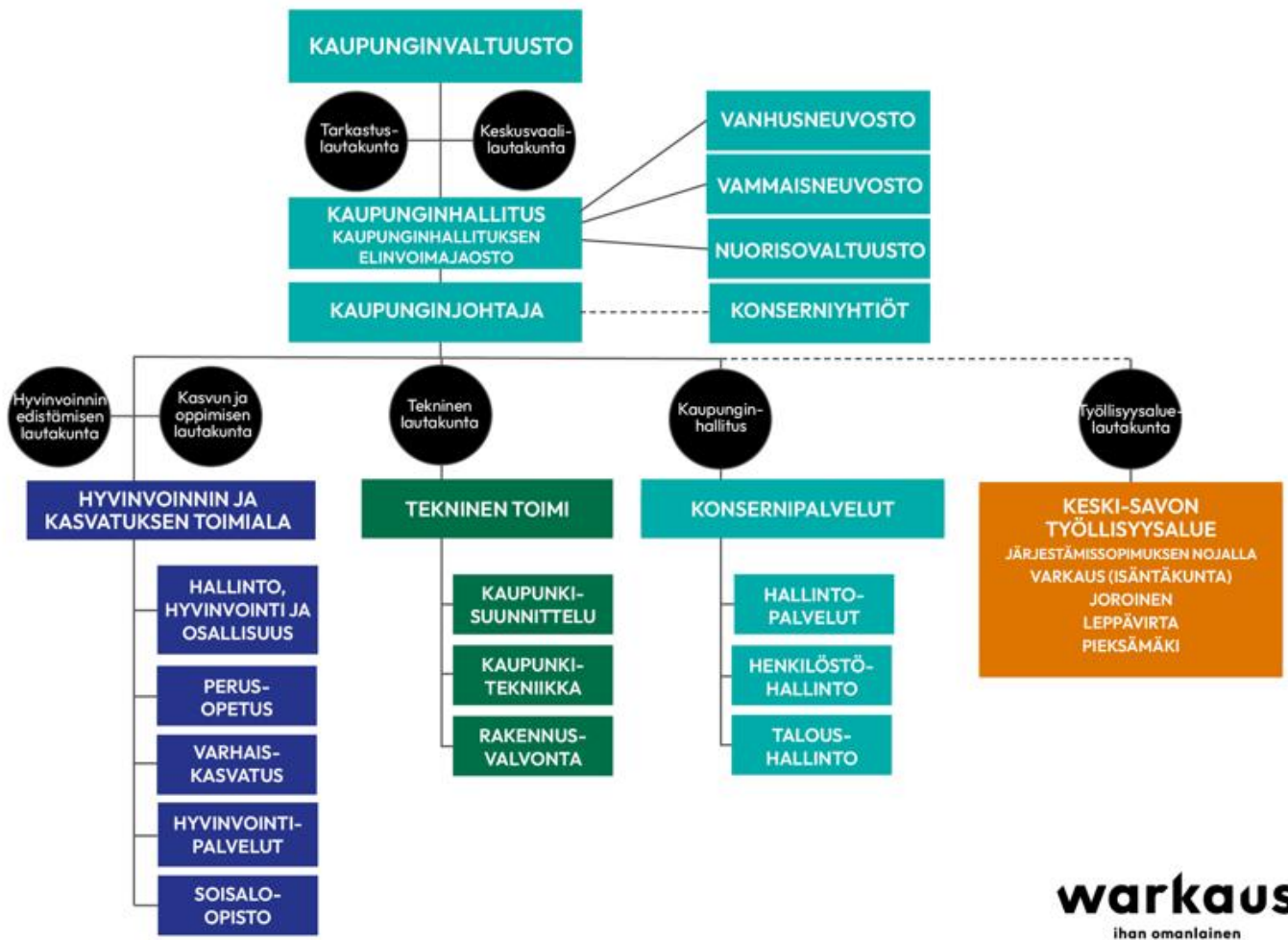
Viranhaltijoiden kohdalla rajanveto on vaikeampaa, koska laissa ei tarkemmin määritellä, ketkä ovat toimielimen tehtäväalueen johtavia viranhaltijoita.

Kaupunginvaltuuston 18.11.2024 § 61 hyväksymän vuoden 2025 talousarvion mukaan tilivelvolliset olivat:

- kaupunginhallituksen jäsenet
- lautakuntien jäsenet
- johtokuntien jäsenet
- toimikuntien jäsenet
- jaostojen jäsenet
- kaupunginjohtaja
- tekninen johtaja
- hyvinvointi- ja sivistysjohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöpäällikkö
- talousjohtaja
- tietohallintojohtaja
- työllisyysaluejohtaja

1.1.3.2 Organisaatiokaavio

Varkauden kaupungin organisaatiokaavio 1.1.–31.12.2025

1.1.4 Kaupunkistrategia

Kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden ohjaamisen perusta on kaupunkistrategia, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto valtuustokaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Varkauden kaupunkistrategian julkilausuman (välitä, vaikuta, viihdy) kokouksessaan 13.6.2022. Strategian pääteemat välitä – vaikuta – viihdy, sisältävät viestin siitä, mitä me kaupunkiyhteisönä tahdomme olla. Pääteemat on muodostettu strategiatyön aikana kerätyn aineiston pohjalta ja edustavat niitä arvoja, joita asukkaat nostivat esille strategiatyön yhteydessä.

Strategian toimenpidesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksen toimesta 3.10.2022 § 239 ja -valtuuston toimesta 10.10.2022 § 69. Strategian ja toimenpidesuunnitelman tavoitteet otettiin huomioon vuoden 2024 talousarvion tavoitteiden asettamisen yhteydessä ja tuloksia on arvioitu tämän tilinpäätösasiakirjan toimialaosiossa.

Kaupunkistrategian päivitys on aloitettu uuden valtuuston toimesta ja kaupunkistrategian pääteemat VÄLITÄ – VAIKUTA – VIIHDY säilynevät. Strategian toimenpideohjelman sisältöjä on kuitenkin päivitetty ajan ilmiötä ja tarpeita vastaavalla tavalla. Päivitetty kaupunkistrategia on tarkoitus saattaa kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn kesäkuussa 2026.

1.1.5 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen odotettiin elpyvän vuonna 2025 selvästi, mutta Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tuotannon kasvu jäi lopulta vaatimattomaan +0,2 % vuosivauhtiin. Vuosineljänneksittäin tarkasteltuna kasvu oli olematonta aina vuoden 2025 viimeiselle neljännekselle asti. Kasvua hillitsivät erityisesti kuluttajien epävarmuus ja yksityisen kysynnän vaikeus. Vaisut tunnelmat välittyivät Suomen kansantalouden kannalta keskeisille toimialoille: kauppaan ja rakentamiseen. Sen sijaan majoitus- ja ravitsemistoiminta kasvoi jo vuonna 2025. Myös viennin ja rahoitustoimialan kehitys oli vahvaa.

Työttömien määrä ja työttömyysaste ovat kasvoivat vuonna 2025 rajusti.

15–74-vuotiaita työttömiä oli vuonna 2025 keskimäärin 278 000, mikä oli 39 000 enemmän kuin vuonna 2024. Työttömiä miehiä oli 152 000 ja naisia 125 000.

15–74-vuotiaiden työttömyysaste vuonna 2025 oli 9,7 %, mikä oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Miesten työttömyysaste oli 10,2 %, kun vuonna 2024 se oli 9,2 %. Naisten työttömyysaste oli 9,1 %, kun se vuotta aiemmin oli 7,6 %.

	2024, %	2025, %	Muutos, 2024 - 2025, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	76,7	76,0	-0,7
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	8,4	9,7	1,3
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	68,4	68,8	0,4

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut vuosina 2024 ja 2025.

Oman alueen taloudellinen kehitys

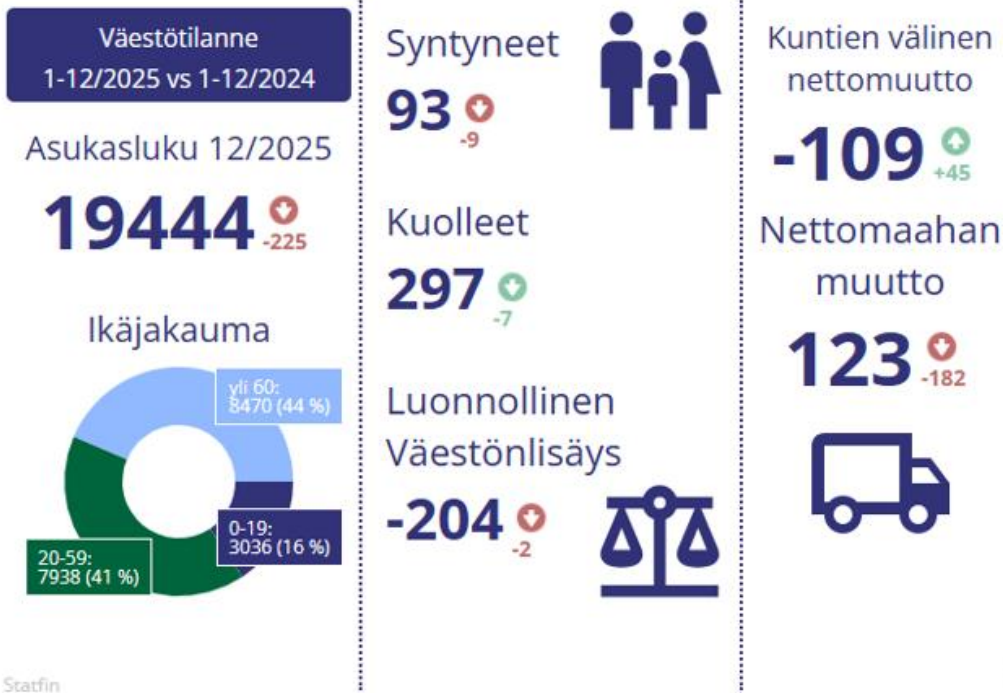
Suomen Yrittäjien syksyllä 2025 julkistama pk-yritysbarometri näytti hyviä lukemia Varkauden osalta. Pohjois-Savon maakunnan parhaat näkymät ovat Varkaudessa; eniten kasvavia yrityksiä, peräti 63 prosenttia vastanneista pk-yrityksistä. Maailmantalouden epävarmuudet alkoivat kuitenkin vaikuttamaan loppuvuodesta ja työttömyysaste lähti nousemaan ollen vuoden lopussa 17,5%.

1.1.6 Väestö, työllisyys ja asuminen

Väestö

Varkauden asukasluku 31.12.2025 oli ennakkotiedon mukaan 19 444 asukasta. Asukasluvun kokonaismuutos edelliseen vuoteen verrattuna oli -225 asukasta. Vuoden 2024 lopussa vastaava kokonaismuutos oli -58 asukasta.

Vuoden 2025 asukasluvun luonnollinen väestönlisäys oli -204 (v. 2024 -202). Syntyneitä oli 93 ja kuolleita 297, vastaavasti vuonna 2024 syntyneitä oli 102 ja kuolleita 304. Kuntien välinen nettomuutto oli -109 (v. 2024 -154) ja nettomaahanmuutto 123 hlö (v. 2024 300).

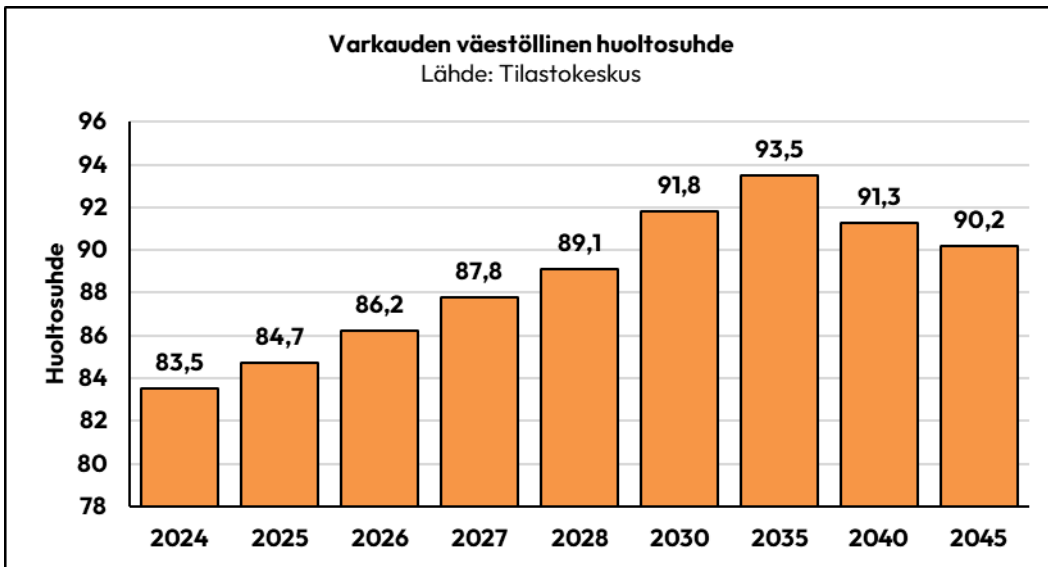

Yhteenveto väestömuutoksista 2025

Varkauden kaupunki: väestö ikäluokittain vuosille 2020 - 2025								
Lähde: Tilastokeskus								
	0-6 v.	7-16 v.	17-19 v.	20-64 v.	65-74 v.	75-84 v.	85 v. -	Yhteensä
2020	954	1883	604	10 420	3 579	1 973	865	20 278
2021	895	1837	585	10 148	3 607	2 053	848	19 973
2022	872	1 784	579	9 926	3 618	2 148	832	19 759
2023	873	1756	591	9849	3518	2280	860	19 727
2024	837	1707	593	9803	3479	2361	889	19 669
2025	(ennakkotieto)							19 444

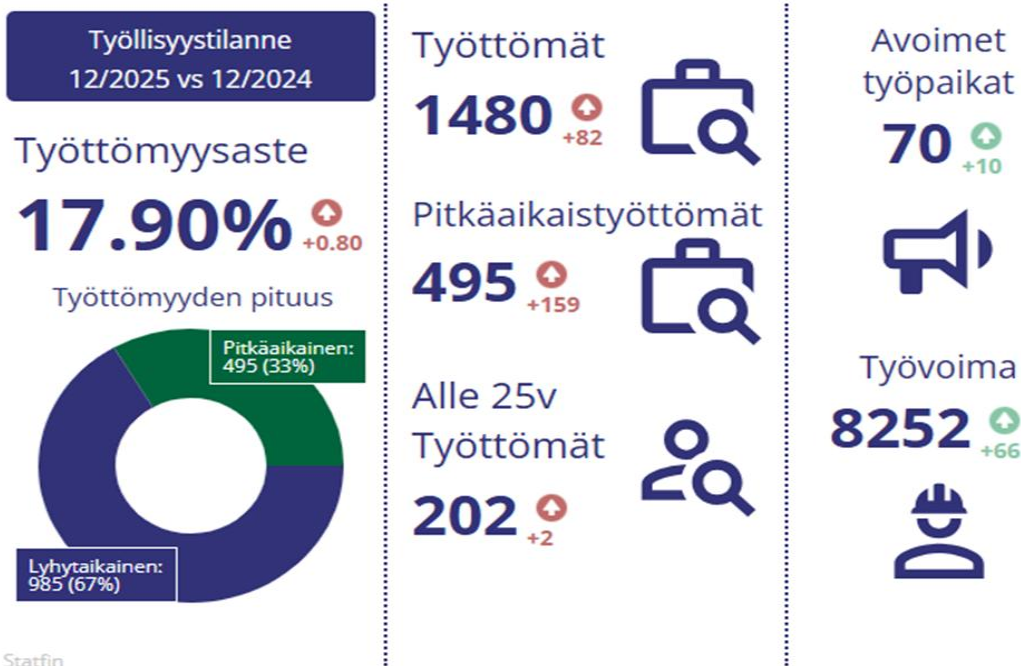
Varkauden väestö ikäluokittain.

Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten ja vanhusten määrää väestöstä 100 työikäistä kohden. Väestön ikärakenteen muutos tuo haasteita palvelurakenteelle ja rahoitukselle. Väestöllisen huoltosuhte heikkenee merkittävästi vuosien 2030 - 2035 välillä.

Työllisyys

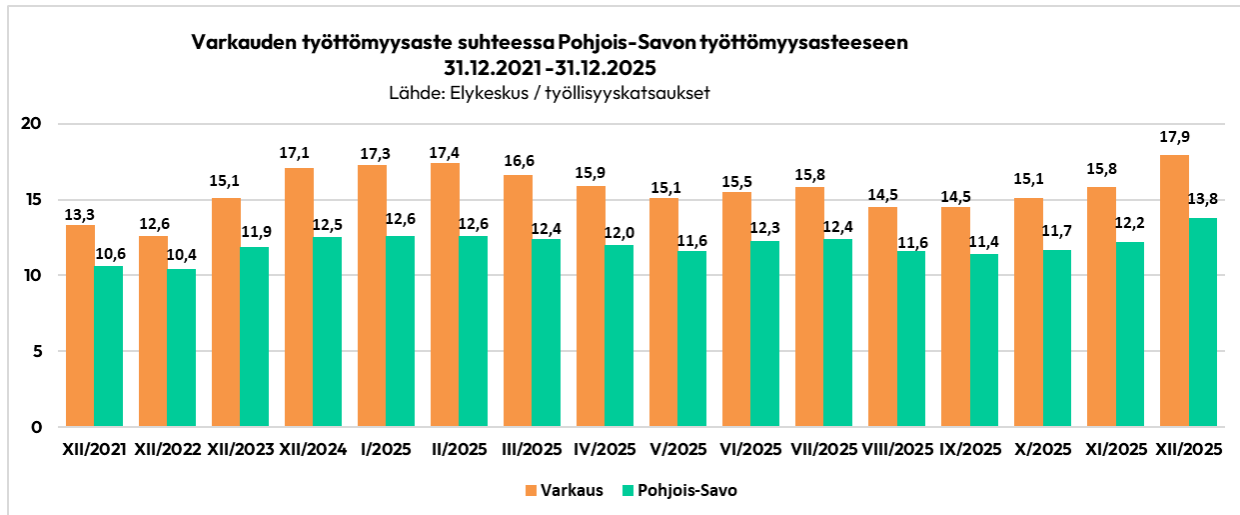
Varkaudessa oli työttömiä työnhakijoita (ml. lomautetut) vuoden 2025 lopussa 1 480 hlöä (v. 2024 1 398 hlöä), mikä on 82 hlöä eli 5,9 % enemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Vuoden 2024 lopussa oli alle 25-vuotiaita työnhakijoita 202 hlöä (v. 2024 200 hlöä) eli 2 hlöä (1,0 %) enemmän ja yli vuoden työttöminä olleita 495 hlöä (v. 2024 336 hlöä) eli 159 hlöä (47,3 %) edellisvuotta enemmän.

Varkauden työllisyyden kehitys v.2025

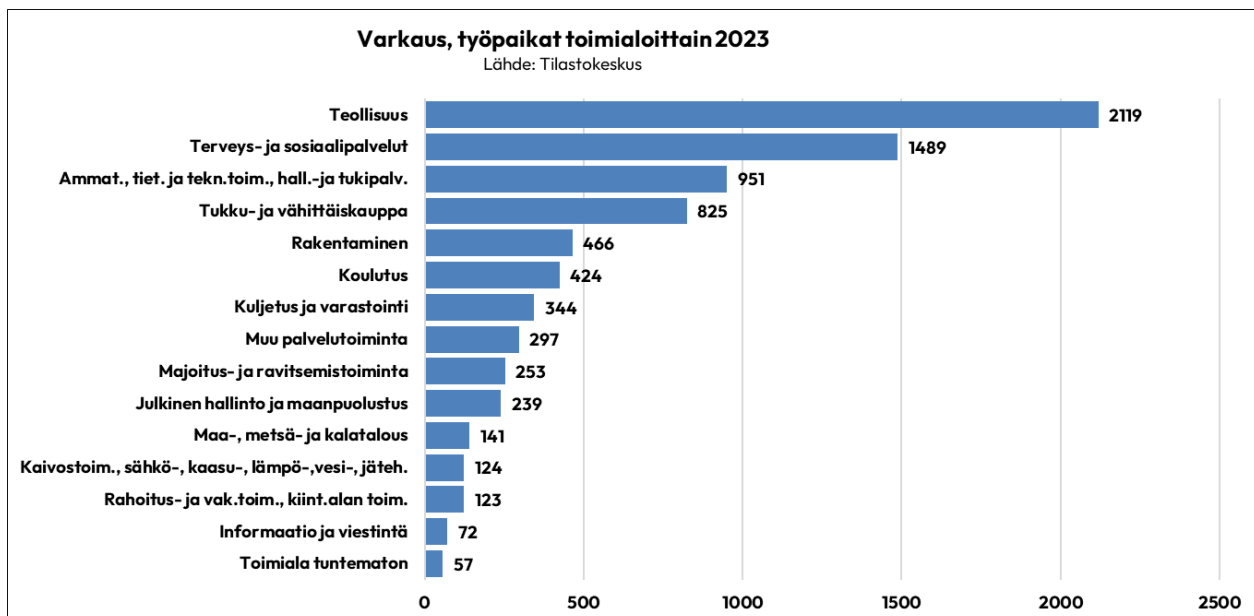
Pohjois-Savon työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta vuoden 2025 lopussa oli 13,8 % (v. 2024 14,0%). Pohjois-Savossa oli työttömiä vuoden 2025 lopussa 15 631 hlöä (v. 2024 14 108 hlöä), muutos 1 523 hlöä. Heistä pitkäaikaistyöttömiä oli 5 922 hlöä (v. 2024 4 509 hlöä), muutos 1 413 hlöä. Nuoria alle 25-vuotiaita työttömiä oli vuoden 2025 lopussa 2 243 hlöä (v. 2024 1 846 hlöä), muutos 397 hlöä.

Varkauden työttömyysaste 31.12.2025 oli 17,9% (v. 2024 17,1%), Pohjois-Savon työttömyysaste oli 13,8 % (v. 2024 12,5 %) ja koko maan 13,0 % (v. 2024 12,0 %).

Seuraavat tilastot ovat vuodelta 2023, mutta ne antavat hyvän kokonaiskuvan työpaikoista ja työssäkäynnistä paikkakuntien välillä.

Pohjois-Savon alueella oli Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan 31.12.2023 yhteensä 98 655 työpaikkaa, joista Varkaudessa sijaitsi 8,0 % / 7 924, Kuopiossa 56,1 % / 55 391, Iisalmissa 8,8 % / 8 667 ja Siilinjärvellä 7,2 % / 7 145 työpaikkaa.

Varkauden työpaikkarakenne v. 2023.

Muiden kuntien alueelta Varkaudessa kävi töissä v. 2023 yhteensä 2 454 hlöä ja työmatkoja Varkaudesta muihin kuntiin teki 1 565 hlöä. Muiden kuntien etu työmatkaliikenteessä on 889 hlöä. Seuraavassa taulukossa on vertailua paikkakuntaakohtaisista työmatkaliikenteestä (ei sisällä kaikkia kuntia).

	Varkauteen pendelöinti	Varkaudesta pendelöinti	Erotus
Leppävirta	588	342	246
Kuopio	375	298	77
Siilinjärvi	26	20	6
Suonenjoki	29	13	16
Iisalmi	3	4	-1
Joroinen	582	271	311
Heinävesi	56	33	23
Pieksämäki	238	165	73
Yhteensä	1897	1146	751

Kuntakohtaisia työmatkaliikenteen vertailuja.

Asuminen

Kaupungin asuntopolitiikan tavoitteena on tarjota ja rakentaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Asuntokannan kehityksessä huomioidaan erityisesti väestön monipuolistuneet asumisiveet, kotitalouksien muuttunut rakenne sekä erityisesti ikäihmisten tarve sijoittua lähemmäksi kaupallisia ja julkisia palveluita. Asuntorakentamisessa huomioidaan myös elinkeinoelämän tarpeet sekä kaupungin veto- ja pitovoima myös työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Laadukkaan vuokra-asumisen mahdollistamisella on suuri vaikutus kuntalaisten hyvinvointiin.

Varkauden kaupungin strategian osa-alueena on asuminen ja asuntotuotannon kehittäminen. Kaupungin omasta asuntotuotannon palveluista ja kehittämisestä vastaa kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö, vuonna 1986 perustettu Wartalo Kodit Oy. Yhtiö omistaa, vuokraa, isännöi ja ylläpitää noin 1 200 asuntoa. Yhtiön asuntokanta mahdollistaa erimuotoisen asumisen asukkaiden elämäntilanteen ja tarpeiden mukaisesti. Kaupungin asuntokanta on valtaosaltaan 1950–1980-luvulla rakennettua. Nykyisen rakennusosien ja peruskorjauksien suunnitelmallisen ylläpitämisen sekä kehittämisen pohjaksi on laadittu pitkän tähtäimen suunnitelma 10 vuodelle. Suunnitelmaa tarkennetaan talouden ehtoilla 3 vuoden investointiohjelmalla.

Asuntokannan määrätietoinen kehittäminen ja monipuolistaminen esteettömyyden, energiatehokkuuden, kiertotalouden ja väestörakenteen muuttuessa luovat pohjan kiinteistöstrategialle, jota päivitetään vuosittain. Asuntopolitiikan painopisteet tulevaisuudessa keskittyvät uusien myös elinkeinoelämän tarpeita palvelevien asuntojen rakentamiseen ja olemassa olevan asuntokannan kehittämiseen sekä erityisryhmien asuntotuotantoon. Rakennetun ympäristön ja rakentamisen hiilijalanjälki otetaan huomioon suunniteltaessa peruskorjauksia ja uudiskohteita. Puurakentamisen mahdollisuudet tutkitaan ja mahdollisuuksien mukaan sen käyttöä lisätään, mikäli se taloudellisesti on mahdollista. Energiatehokkuus ja uusiutuvat energiamuodot tutkitaan tärkeänä osana hankkeita. Asuntokantaa on hallitusti ja suunnitelmallisesti sopeutettava kysyntää vastaavaksi tulevana vuosina.

1.1.7 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talousarvio & toteuma 2025

Tilikausi 1.1.-31.12.2025 toteutui olennaisesti ennakoitua paremmin.

ME	TA 2025/alkup.	TP 2025	MUUTOS
Toimintatuotot	33	33,8	Kasvoi 0,8
Toimintakulut	-86,3	-81,6	Väheni 4,7
TOIMINTAKATE	-52,9	-47,4	Kasvoi 5,5
Verotulot	51,5	49,5	Väheni 2
Valtionosuudet	5,9	6,6	Kasvoi 0,7
Rahoitustuotot + kulut	0,9	1,4	Kasvoi 0,5
VUOSIKATE	5,4	10,1	Kasvoi 4,7
Poistot & Varaukset	-7,3	-8	Kasvoi 0,7
TILIKAUDEN ALI/YLIJÄÄMÄ	-1,9	2,1	Kasvoi 4,0

Usean tulo/menoerän osalta tuli positiivisia yllätyksiä. Erityisesti toimintakulut alenivat reilusti, 4,7 M€.

Perusopetukseen liittyvät valmistavan opetuksen OKM:ltä saatu lisätulo oli merkittävin lisätuloerä, n. 0,9 M€. Korkotason aleneminen säästi kaupungin korkomenoja. Verotulojen aleneminen 2 M€ suhteessa talousarvioon on huolestuttava kehitys.

Keski-Savon työllisyysalue

1.1.2025 aloitti Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden kuntien muodostama Keski-Savon työllisyysalue. Varkauden kaupunki toimii alueen vastuukuntana. Työllisyysalueen talouden luvut ovat taseyksikkönä Varkauden kaupungin tuloslaskelmaa. Tästä syystä tuloslaskelman luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoteen 2024 verrattuna. Mm. toimintakulut ja -tuotot ovat tällaisia eriä. Keski-Savon työllisyysalueen toiminta ja talous on tilinpäätöskirjan kohdassa 5.

Talouden tasapainottaminen

Kaupungin talous on pitkään ollut taloudellisesti heikko ja tästä syystä taloutta on tasapainotettu vuodesta toiseen. Tammi-kuussa 2024 toiminnan aloitti talouden tasapainotustyöryhmä. Työryhmä oli saanut kaupunginhallitukselta toimeksiannon etsiä uusia keinoja talouden tasapainottamiseksi. Maaliskuussa työryhmä teki kaupunginhallitukselle esityksen, joka sisälsi sekä säästöjä toiminnasta että lisätuloja veroista. Nämä esitykset toteutuivat pääosin ja etenivät lopulta vuoden 2025 talousarvioon. Seuraavassa taulukossa on valtuuston päättämät talouden tasapainotustoimenpiteet ja niiden toteuma talousarviovuonna.

Talouden tasapainottamistoimet 2025 - Kaupunginvaltuuston päätös & Toteuma 2025

Säästökohde	KV Päätös	Toteuma 2025	Selite
Työllisyydenhoito ja kotoutuminen	244 000 €	315 000 €	Säästöillä haettiin synergiahyödyt työllisyysalueen toiminnassa.
Avustustason alentaminen	0 €	0 €	Ei säästöjä, avustustaso palautetaan 2024 tasolle.
Eikäötymiset	50 000 €	-61 857 €	Talousarvio 2025 hallintopalveluiden 1500 hlöstökulujen osalta -251 829, toteuma - 363 686,35 => ero tavoitteeseen nähden 111 857,35€
Sote-kuljetukset	0 €	0 €	Kaupungin maksama erilliskuljetus päättynyt 6/2024, tilalle järjestetty julkisen liikenteen vuoro väliillä Kuopio - Aalto - Kuopio
Navitas Kehitys Oy	20 000 €	-18 540 €	Ostopalveluiden ja hankkeiden vähentäminen. Kulumuutos 2025: 647 627 => 666 167 = 18540
Tietohallinto	10 000 €	146 000 €	Tietohallinnon toimintakuluissa v. 25 säästöjä n. 146 000 €
Toiminnan muutokset	70 000 €	70 000 €	Lukuisia pieniä toiminnallisia muutoksia (hyvinvointi&kasvatus)
Harjoitusjäähallin lakkautusta tai toiminnan muutosta koskeva selvitys	0 €	0 €	Selvitys toteutetaan ilman erillistä määrärahaa vuoden 2025 aikana. Resurssit eivät ole riittäneet selvityksen tekoon 2025.
Sairauspoissaolojen vähentäminen	100 000 €	104 681 €	Sairauspoissaolojen kustannukset vähentyneet 104 681 € (K-S työllisyysalue ei mukana vertailussa)
Lomapalkkavelan purkaminen	200 000 €	-100 000 €	Lomapalkkavelkaa 605 000 € (sis.vuoden 2023), + sivukulut. Tavoitteena pienentää lomapalkkavelkaa 200 000€/v. Lomapalkkavelka on taseessa lisääntynyt 24/ 25 tp:ssä n. 100 000 €
Vattuvuoren palvelusopimuksen arviointi			Nykyinen sopimus voimassa kevääseen 2026. Optiovuodet syksy 2026-keväät 2030 päätettävä vuoden 2024 loppuun mennessä. Tuki 100.000 €/vuosi.
Johdon, päällikötason ja asiantuntijoiden kertaluotoiset säästöt	0 €	89 869 €	Tavoitteena 100 000 € kertaluotoiset säästöt. Keinoina esimerkiksi lomarahavaihtaminen vapaaksi, vapaaehtoiset palkattomat lomat tai lomaus. Säästöä toteutui 89 869 €
Säästöt yhteensä:	694 000 €	440 472 €	
Lisätulot			
Kunnallisveron (8,8% - veropohja 408 M€)	1 750 000 €	256 000 €	1% korotusvaikutus n. 3500000 €
Kiinteistövero:			
*yleinen kiint.vero (1,45% - veropohja 330 M€)	330 000 €		0,1% korotusvaikutus 330000 €
*vak.asuinrak. (0,55% - veropohja 479 M€)	480 000 €		0,1% korotusvaikutus 480000 €
*muut asuinrak. (1,1% - veropohja 22 M€)	22 000 €		0,1% korotusvaikutus 22000 €
		935 000 €	Kiinteistövero on kasvanut n. 935 000 € v. 24/25
Palveluhintojen nostot/toimialat	50 000 €	4 000 €	Useita kohtia yhdistetty, tarkentuvat syksyn 2024. Venepaikat + 4000 €
Osinkopolitiikka			Lisätavoitteet osinkopolitiikan osalta poistettu vuodelta 2025. Synnä nopeasti heikentynyt tulos erityisesti Aluelämmön osalta
Lisätulot yhteensä:	2 632 000 €	1 195 000 €	

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy

Yhtiön lainojen kokonaisjärjestely toteutettiin v. 2025 aikana. Asiakokonaisuus on käsitelty kohdassa 1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS, olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.

Kankunharjun koulu

Kankunharjun koulun rakentaminen alkoi v. 2025 aikana Koulu tulee korvaamaan Luttilan ja Puurtilan koulut.

Maahanmuutto

Varkaudessa asui vuodenvaihteessa noin 1600 ulkomaan kansalaista, määrä kasvoi noin 600 henkilöllä edellisvuodesta. Näistä henkilöistä yli 300 oli ukrainalaisia ja loput yli 30 eri kansallisuudesta Kansainvälistä suojelua saavia (ukrainalaisia), heidän perheenjäseniään ja tilapäistä suojelua saavia oli Varkaudessa 31.12.2025 yhteensä 383 henkilöä. Aikuisia heistä oli 288 ja lapsia 95.

Keski-Savon Uusyrityskeskus ry Wäläkky

Wäläkky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry:n toimintaan vuoden 2025 talousarvioon aloittavien yritysten neuvontaan varattiin 49 072 € määräraha. Wäläkyn kuntarahoitus on yhteensä 83 000 €, josta Leppävirran osuus on 22 510 ja Joroisten 11 418 euroa.

Elinvoiman edistäminen

Kaupungin ja Navitas Kehitys Oy:n kesken laadittiin sopimus elinkeinoasioiden hoidosta vuonna 2025. Talousarviossa kohtaan Elinvoiman edistäminen varattiin yhteensä 726 100 € määräraha elinkeino- ja matkailuasioiden hoitoon ja käynnissä olevien talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen hankkeiden rahoitukseen.

Kiinteistöveroselvitys

Syksyllä 2017 käynnistettyä kiinteistöveroselvitystä päätettiin jatkaa kaupunginhallituksen 4.2.2019 § 34 päätöksen mukaisesti. Selvityksen mukaan kiinteistöveron tuotto-odotus koko kaupungin rakennuskannan mukaan noin 400 000 €/vuosi. Selvitystyön kustannukset tulisi katettua noin 2,5 -3 vuoden kuluessa. Kiinteistöveroselvitystyö on edennyt suunnitellusti ja valmistui syksyllä 2024.

T€	2020	2021	2022	2023	2024	2025 -	
Kulut	130	158	173	150			
Tuotot			150	250	350	400	

Kiinteistöveroselvityksen kannattavuus.

JoWa Aviation Oy

Joroisten kunta, Varkauden kaupunki, Varkauden lentokerho ry sekä Varkauden siviili-ilmailusäätio ovat perustaneet JoWa Aviation Oy nimisen lentopaikkayhtiön 16.12.2022 ja yhtiö on aloittanut operatiivisen toiminnan 1.1.2023. Vuodelle 2024 yhtiön toiminnan kehittämiseen saatiin valtion jakovarasta 100 000 €, joka on kohdennettu alueelle Pohjois-Savon liiton erillisen hankerahoituksen kautta. Kaupunki on sitoutunut perustettavan lentopaikkayhtiön käyttökulujen korvaamiseen enintään 30 000 € vuodessa vuosien 2023–2025 ajan. JoWa Aviation käy osaltaan valtion suuntaan neuvotteluja valtion rahoituksen saamiseksi kentän perusinfraan korjaamiseen.

Kunnallistekniikan alueurakka

Kaupunginhallituksen 23.4.2019 § 104 tekemän päätöksen mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisen ja ylläpidon tehtävät on hoitanut Destia Oy. Sopimus jatkuu 30.4.2026 saakka.

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahasto

Pohjois-Savon pääomasijoitusrahastoon (North Savo Startup Fund) päätettiin osallistua kaupunginhallituksen 21.1.2019 § 21 päätöksen mukaisesti 0,5 M€ osuudella.

Rahastoon on tarkoitus kerätä noin 10 M€ kuntien, Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja yksityisten sijoittajien rahaa. Pohjois-Savon pääomarahasto perustamiseen tarvittavan pääoma jakaantuu seuraavasti: Kuopion kaupunki 1,2 M€, Varkauden kaupunki 0,5 M€, Iisalmen kaupunki 0,5 M€, ELY-keskus 4,9 M€, yksityiset sijoittajat ja hallinnointiyhtiö yht. 2,9 M€. Vuoden 2025 pääomakutsu 1/2025 45 000 € on maksettu 16.1.2025 ja 2/2025 41 500 € on maksettu 4.12.2025

Kehittämisyhdistys Mansikka ry – yhteistyösopimus

Kaupunginhallitus on 24.4.2023 § 98 päättänyt, että kaupunki solmii yhteistyösopimuksen Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n kanssa kaudelle 2023–2027. Kehittämisyhdistys Mansikka ry on yksi Suomen 52 Leader-toimintaryhmästä. Leader-Mansikan toiminnan perustana on yhdessä alueen asukkaiden ja eri yhteisöjen kanssa laadittu paikallinen maaseudun kehittämisstrategia. Leader rahoitus koostuu EU:n maaseuturahaston rahoituksesta (43 %), valtion rahoituksesta (37 %) ja kuntien rahoituksesta (20 %). Kaupungin rahoitusosuus sopimuskaudella on yhteensä 321 958 € eli 64 392 € vuodessa. Rahoitusosuus tulee neuvotella uudelleen, mikäli maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023–2027 annettu asetus (646/2023), tai jokin muu ulkoinen tekijä rajoittaa Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n leader-hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia Varkauden kaupungin alueella.

Verkosto- ja kehittämishankkeita

Elinvoimajaoston päätöksen 9.1.2023 § 5 mukaan kaupunki osallistuu Keski-Savon matkailun kehittämishankkeeseen vuosina 2023–2025. Kaupungin kuntarahaosuus oli vuonna 2023 9 059 €, vuonna 2024 15 204 € ja vuonna 2025 16 572 €

Elinvoimajaoston päätöksen 9.1.2023 § 6 mukaan kaupunki osallistuu TechSavo PK-yritysten kestävä kasvu ja uudistuminen -hankkeeseen vuosina 2023–2026. Kaupungin kuntarahaosuus oli vuonna 2023 12 738 €, vuosina 2024 ja 2025 17 518 €/v ja vuonna 2026 4 779 €, yhteensä 52 553 €.

Kaupunginhallituksen 17.6.2024 § 142 päätöksen mukaisesti kaupunki osallistuu VARVI – Varkauden järvimatkailun kehittämissuunnitelma -hankkeeseen. Hankkeen kesto on 1.8.2024 – 31.3.2025 ja kokonaisbudjetti 113 760 €, josta Varkauden kaupungin kuntarahaosuus on yhteensä 22 752 € koko hankeajalle. Kuntarahaosuus oli vuodelle 2024 9 953 € ja vuodelle 2025 12 799 €.

Kaupunginhallitus on 28.4.2025 § 19 päättänyt osallistua Kilpailukykyinen ja kasvava Pohjois-Savo 2025-2027 -hankkeeseen ja osoittaa kuntarahaosuuden yhteensä 15 000 € koko hankeajalle 12.3.2025-31.12.2027.

Kaupunginhallitus on 7.10.2024 § 194 päättänyt osallistua KYVYKÄS - pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa hankkeeseen sekä osoittaa Varkauden kaupungin kuntarahaosuuden yhteensä 33 176€ koko hankeajalle 1.1.2025-31.12.2027

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

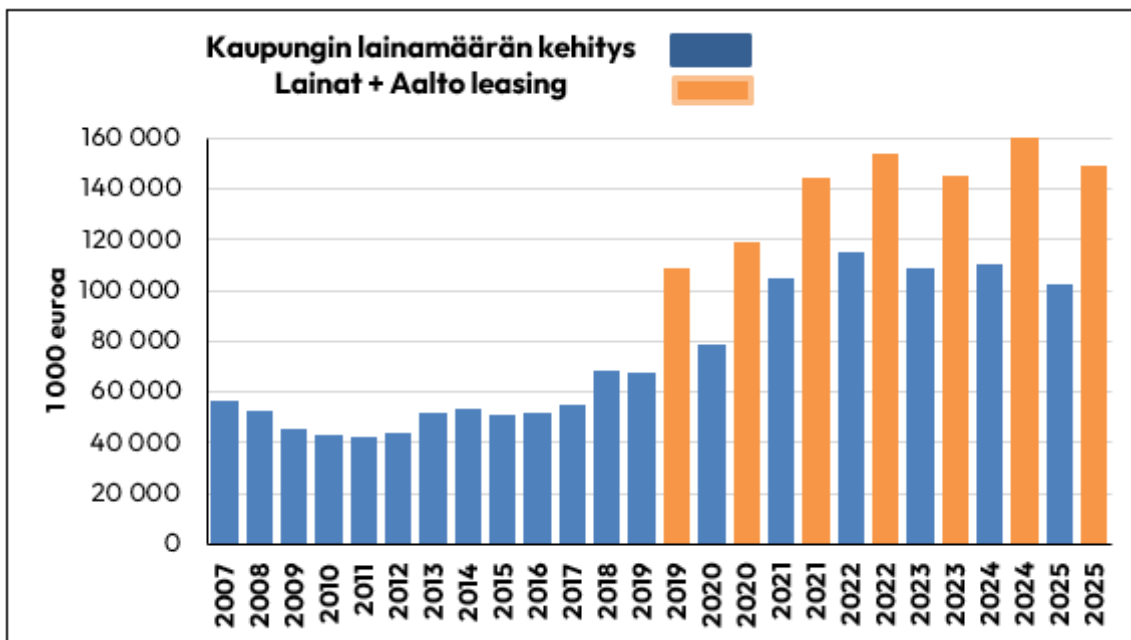
Kaupungin talouden tasapaino

Usean vuoden säästöpäätösten ja veronkorotusten ansiosta kaupungin talous on saatu tasapainoon ja vuosi 2025 on jo kolmas positiivisen tuloksen vuosi. Valtuustokaudelle sovittu investointikatto vaikuttaa poistojen alhaisuuteen ja parantaa osaltaan tilikauden tulosta. Varkauden merkittävät investointikohteet, Kankun koulun rakentaminen, Könöpellon koulun peruskorjaus ja uimahallin rakentaminen, tulevat vaikuttamaan kaupungin talouteen. Jotta näiden investointien tuomat lisäkulut saadaan katettua, niin kaupungin tulostaso tulee saada pysymään 2 - 2,5 M€:n tasolla. Kun tässä onnistutaan, niin myös velkaantuneisuus pysyy hallinnassa.

Tulevien vuosien yksi tärkeimmistä asioista on kouluverkon hallittu supistaminen. Kankun koulun valmistumisen jälkeen Luttila ja Puurttila tulevat jäämään pois käytöstä. Oppilasennusteisiin vaikuttaa jo tällä hetkellä alentunut syntyvyys, joka saattaa mennä alle 100 lapsen vuositasolle. Vaikka alenevaa lapsimäärää ei toivota, niin se tulee ottaa huomioon koulu- ja päiväkotiverkkojen suunnittelussa.

Rahoitusasema

Kaupunki on velkaantunut merkittävästi vuoden 2018 jälkeen. Suurimpina tekijöinä on Hyvinvointikeskus Aallon leasingrahoitus ja toinen merkittävä tekijä on Keski-Savon Teollisuuskylälle myönnettyt lainat. Kaupungin talouden tasapainottamisen myötä myös velkaantuneisuus on lähtenyt alenemaan.

* Vuoden 2024 tilinpäätöksessä leasingvastuisiin on otettu mukaan kirjaus Aalto hyvinvointikeskuksen leasingin vuokrasopimuksen jäännösarvo 16 M€.

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen kautta. Tärkeimpiä tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, suhteellinen velkaantuneisuus, velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, kertynyt yli-/alijäämä, yli-/alijäämä € / asukas, lainakanta ja lainat € / asukas, lainat ja velkavastuut sekä lainasaamiset.

Omavaraisuusaste kertoo kaupungin vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteen hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Mikäli omavaraisuusaste on 50 tai sitä alempi, voidaan kuntataloutta pitää heikkona ja kaupungin velkarasitetta merkittävän suurena.

Varkauden kaupungin omavaraisuusaste oli vuonna 2025 49,2 % (v. 2024 47,3 %).

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on, sitä paremmat mahdollisuudet kaupungin on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Varkauden kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2025 149,3 % (v. 2024 170,6 %).

Ylijäämä on muodostunut pääosin vuonna 2012 toteutetusta vesilaitoksen yhtiöittämisestä (24,4 M€, josta on tuolloin myös katettu taseessa ollut 8,2 M€ alijäämä) ja vuonna 2014 tehdystä Savonia ammattikorkeakoulun yhtiöittämisestä (4,3 M€) sekä vuosien 2015, 2016, 2017 ja 2019 tuloksista (vuonna 2019 purettiin taseesta vapaaehtoinen investointivaraus 12,5 M€, muutoin tilikauden tulos olisi ollut 6,2 M€ alijäämäinen).

Varkauden kaupungin taseessa on vuoden 2025 ylijäämän 2,1 M€ jälkeen kertynyttä kumulatiivista ylijäämää 19,23 M€. Asukasta kohden ylijäämää on 989 €.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Varkauden kaupungin lainakanta vuoden 2025 lopulla oli 102 583 968 € (v. 2024 110 189 772 €). Lainat / asukas vuonna 2025 5 276 € (v. 2024 5 602 €). Aallon leasingvastuu sisältyy vuokravastuuihin.

Lainat ja vuokravastuut sekä lainasaamiset

Tilinpäätöksessä tulee esittää tunnusluku lainat ja vuokravastuut. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisesti. Tunnusluku ottaa huomioon erilaisilla rahoitusratkaisuilla tehdyt hankinnat ja investoinnit. Esimerkiksi rahoitusleasingosimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Lainat ja vuokravastuut olivat vuonna 2025 yhteensä 149,3 M€ (v. 2024 164,6 M€). Lainamäärä ja vuokravastuut vähenivät edellisestä vuodesta 15,3 M€. Lainat ja vuokravastuut 31.12.2025 olivat 7 680 € / asukas (v. 2024 8 369 €).

Merkittävin vuokravastuu on Aallon leasingosimus. Aiempina vuosina sopimuksesta on otettu huomioon vuoteen 2041 ulottuvat leasingvuokrat, mutta vuokrasopimukseen sisältyvä jäännösarvo 15,979 M€ on jäänyt huomioimatta. Vuoden 2023 luku on päivitetty tältä osin, jotta luvut olisivat vertailukelpoisia. Vuokravastuun määrä vaihtelee vuosittain tulevan korkotason ennusteen perusteella; jos korkotason ennustetaan nousevan, niin tällöin tulevien leasingvuokrien ennakoidaan kasvavan. Jos korkotason ennustetaan laskevan, niin samoin laskevat tulevat leasingvuokrat.

Lainasaamisilla tarkoitetaan taseen pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja, jotka on tarkoitettu kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kaupungin antolainasaamiset 31.12.2025 ovat 77,382 M€. Lainasaamisista kohdistuu tytäryhteisöille 77,310 M€.

Kaupungin talouden tuleva kehitys

Kaupungin talousarvio 2026 ja suunnitelmavuodet 2027 ja 2028 päätettiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025 seuraavasti:

M€	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintakate	-54,5	-56,2	-56,7
Vuosikate	5,5	4,3	5,0
Alijäämä	- 1,5	-2,6	-2,3
Taseen ylijäämä	17,7 (v.2026 jälkeen)	15,1 (v.2027 jälkeen)	12,9 (v.2028 jälkeen)

Kaupungin talous on ollut ylijäämäinen viimeiset kolme tilikautta. Tulevat isot investoinnit nostavat kuitenkin kaupungin lainanottotarvetta ja kasvattavat kaupungin poistoja. Siksi on tärkeää, että kaupungin tulos saataisiin noin 2-2,5 M€ vuodessa ylijäämäiseksi myös suunnitelmavuosien osalta.

Tulostasoon kohdistuu riskejä hyvinvointialueen vuokran osalta hyvinvointikeskus Aaltoon sekä muihin sote-kiinteistöihin liit-
tyen. Hyvinvointialueen heikko taloustilanne tuo paineita vähentää toimitiloihin liittyviä kustannuksia. Sotekiinteistöt tulisivin
saada kokonaan pois kuntien vastuulta. Kaupunki on käynyt neuvotteluja hyvinvointialueen kanssa sote-kiinteistöjen osalta,
mutta pitkäaikaista ratkaisua ei ole vielä saatu sovittua. Kaupunki on kuitenkin perustanut sote-kiinteistöyhtiöt ja siirtää yhti-
öittämisvelvoitteen piirissä olevat kiinteistöt yhtiöille, kun sopimukset hyvinvointialueen kanssa on saatu muodostettua. Kau-
punki ei katso kuitenkaan voivansa yhtiöittää sote-kiinteistöjä, mikäli niiden tuottotaso ei ole kannattava.

Konsernitarkastelu

Vuosina 2015 ja 2017 uudistettu kuntalaki tiukensi kuntien talousohjausta ja korostaa kuntakonsernin asemaa kuntataloudessa.
Kuntien alijäämän kattamisvelvoitetta tiukennetaan ja kytketään se arviointimenettelyyn. Kuntien tunnuslukuja arvioidaan
konsernitasonla.

Tällä hetkellä Varkauden kaupunkikonsernikokonaisuuden talousluvut yhdistetään kaksi kertaa vuodessa. Työn alla
on toimintamalli, jossa konserniyhtiöt ilmoittaisivat talouslukunsa kvartaaleittain, eli kaksi kertaa nykyistä enemmän.
Kyseessä olisi kevyt raportointimalli, eli taloushallinnon järjestelmistä saatavat kuukausiajat maaliskuun ja syyskuun loppujen
tilanteesta. Tällä tavoin voitaisiin arvioida nykyistä paremmin kaupunkikonsernin talouden kehitystä vuoden aikana. Toiminta-
malli on sisällytetty valmisteilla olevaan uuteen konserniohjeeseen, joka on määrä saada päätöksentekoon kevään 2026 ai-
kana. Lisäksi kaupunki on käynnistänyt omistajastrategian valmistelun kunkin konserniyhtiön osalta siten, että jokaiselle yhti-
öille tulee oma tavoitekortti, jossa yhtiötä koskevat omistajuuden periaatteet ja tavoitteet esitetään.

Seuraavassa taulukossa on verrattu kaupungin vuosien 2021 - 2025 tilinpäätösten tunnuslukuja kaupunkikonsernin vastaaviin
lukuihin ja vertailutietoina Pohjois-Savon ja koko maan tunnuslukutiedot. Vuoden 2025 tilinpäätöksen osalta ei vielä Pohjois-
Savon kuntien ja koko maan tilinpäätös tietoja sekä konsernitietoja ole saatavilla.

	TP2025	TP2024	TP2023	TP2022	TP2021
Kaupungin tunnusluvut (Emo)					
Omavaraisuusaste, %	49,2	47,3	47,2	43,5	44,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	149,3	170,6	163,6	70,7	72,0
Lainakanta, € (sis.konsernitilin velan)	102 583 968	110 189 773	108 713 632	114 855 548	113 867 646
Lainat ja vuokravastuut €	149 339 224	164 618 967	169 363 218	169 291 075	173 903 472
Lainat / asukas, €	5 276	5 606	5 511	5 813	5 701
Lainat ja vuokravastuut / asukas, €	7 680	8 375	8 585	8 568	8 705
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €	989	872	855	852	958
Konsernin tunnusluvut					
Omavaraisuusaste, %	44,4	41,5	39,4	34,8	35,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	147,1	156,7	158,0	95,1	92,7
Lainakanta, €	172 294 882	184 727 538	187 375 982	225 691 117	212 148 923
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	236 035 329	256 296 446	254 661 151	288 882 796	288 328 872
Lainat / asukas, €	8861	9 392	9 498	11 266	10 619
Lainat ja vuokravastuut / asukas, €	12139	13 007	12 909	14 620	14 432
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €	3174	2 725	2 254	2 443	2 337
Pohjois-Savo, keskimäärin					
Omavaraisuusaste, %		50,5	50,8	52,1	52,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		118,0	112,6	52,9	53,9
Lainakanta, 1000 €		1 015 719	976 995	885 153	874 664
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €		1 254 979	1 170 422	1 155 683	1 101 206
Lainat / asukas, €		4 082	3 909	3 573	3 606
Lainat ja vuokravastuut / asukas, €		5 044	4 725	4 666	4 434
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €		1 253	1 208	1 178	1 175
Pohjois-Savo, konserni keskimäärin					
Omavaraisuusaste, %		39,0	38,8	32,2	32,9
Lainakanta, 1000 €		1 667 110	1 581 673	2 144 382	2 015 466
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €		2 025 306	1 882 951	2 547 600	2 344 129
Lainat / asukas, €		6 700	6 373	8 658	8 115
Lainat ja vuokravastuut / asukas, €		8 140	7 550	10 285	9 438
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €		1 364	1 325	1 274	1 092
Koko maa, keskimäärin					
Omavaraisuusaste, %		62,1	61,7	59,3	58,9

Suhteellinen velkaantuneisuus, %		101,2	97,2	56,4	57,6
Lainakanta, 1000 €		19 491 578	18 873 770	18 687 004	19 085 949
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €		26 279 887	23 922 840	29 638 021	24 504 981
Lainat / asukas, €		3 437	3 368	3 343	3 440
Lainat ja vuokravastuut/asukas, €		4 634	4 267	4 356	4 441
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €		3 142	2 979	2 686	2 518
Koko maa, konserni keskimäärin					
Omavaraisuusaste, %		47,2	47,2	42,0	42,4
Lainakanta, M€		41 234 583	39 036 426	43 555 052	42 444 044
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €		48 283 762	45 127 812	51 833 334	50 019 736
Lainat / asukas, €		7 271	6 966	7 871	7 650
Lainat ja vuokravastuut/asukas, €		8 514	8 044	9 367	9 065
Taseen yli- / alijäämä /asukas, €		3 712	3 529	3 210	2 986

Kriisikuntakriteerit

Kuntien kriisikuntakriteerejä muutettiin kuntalain muutoksella, joka hyväksyttiin tammikuussa 2019 ja se tuli voimaan 1.3.2019. Uusia kriteerejä sovellettiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella laskettaviin kuntien tunnuslukujen perusteella.

Arviointimenettely käynnistyy,		
jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa	jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa	<p style="text-align: center;">TAI</p> <p>jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot:</p> <p>1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia</p> <p>2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti</p> <p>3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla</p> <p>4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8</p>

Arviointimenettely (kriisikuntakriteerit) vuoden 2025 konsernitilinpäätöstietojen mukaan.

	Varkauden kaupunki / kaupunkikonserni	Raja-arvo	Toteutu/ Ei toteudu
Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, vuosina 2026–2029 (KL 2015/410 § 110)	Ei alijäämää	Taseen alijäämän kattaminen kuntalain 110 § 3 momentissa säädetyssä ajassa	ei toteudu
Kuntakonserni Konsernitaseen alijäämä/€ asukas viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 € ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 €	TP 2025 ylijäämä 3174 € / as. (TP 2024 ylijäämä 2 725 € / as.)	Viimeisessä tp:ssä 1 000 € /as. ja sitä edell. tp:ssä 500 € /as. alijäämää	ei toteudu
Nämä kaikki kriteerit on toteutettava			
1. Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %	TP 2025 vuosikate / poistot 162,0 %	Alle 80 %	ei toteudu
2. Kunnan tuloveroprosentti - vähintään 2 % korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tulovero- %	9,30 %	V. 2025 7,54 % + 2,0 = 9,54 %	ei toteudu
3. Konsernitilinpäätöksen asukasta kohden laskettu lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 %	TP 2025 12 139 € (TP 2024 13 007 €)	TP 2025 x xxx € + x xxx € = xx xxx € *) (TP 2024 8 514 € + 4 257,00 € = 12 771,00 €)	V. 2024 toteutuu V. 2025 ei vielä tietoa
4. Konsernitilinpäätöksen rahoituslaskelman laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	TP2025 1,0	0,8	ei toteudu

*) Konsernitilinpäätöksen asukaskohtaista lainojen ja vuokravastuiden määrää ei vielä ole tiedossa vuodelta 2025.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista asioista

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnan ja kuntakonsernin on toimintakertomuksessaan arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä, epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä.

Henkilöstöriskit

Henkilöstö on kaupungin tärkein voimavara. Yksi keskeisimmistä henkilöstöriskeistä kietoutuu osaavaan henkilöstöön. Kaupungin henkilöstön keski-ikä on korkea (noin 50 vuotta 2025, vrt valtakunnallinen keskiarvo 45,4) ja eläköitymisiä tapahtuu, joten tiedon siirtäminen eteenpäin on tärkeää. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuutta voidaan edistää ennakkoinnilla ja henkilöstösuunnittelulla, tavoitteellisella ja suunnitelmallisella työnantajamarkkinoinnilla ja panostamalla monipuoliseen rekrytointiin sekä rekrytointiprosessin laatuun. Työvoiman saatavuus heikkenee tulevaisuudessa entisestään ja myös kaupungin on syytä jatkossa pohtia kansainvälisten työntekijöiden palkkaamista kaupungin tehtäviin.

Toinen henkilöstöön liittyvä riski on henkilöstön vaihtuvuus. Vaihtuvuus on jossain määrin hyvä asia ja mahdollistaa organisaation uusiutumisen, mutta sen tulee olla hallittua. Työnantajamielikuva vaikuttaa niin työvoiman saatavuuteen kuin myös henkilöstön pysyvyyteen. Koulutus- ja urakehitysmahdollisuudet sekä työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen ovat monelle tärkeitä arvoja. Esihenkilöiden kouluttamisen kautta pystytään vaikuttamaan myös työntekijöiden olosuhteisiin ja oikeudenmukainen ja tasapuolinen esihenkilötyö ovat kaikkien työntekijöiden perusoikeus.

Toimiva, läpinäkyvä ja oikeudenmukainen palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmä edistää henkilöstön sitoutumista ja vähennetään vaihtuvuutta. Monipuoliset työtehtävät, soveltuvat työvuorot sekä esimerkiksi työnkierto lisäävät työtehtävän kiinnostavuutta ja monipuolisuutta sekä vaikuttavat myös työhyvinvointiin.

Suuret sairauspoissaolot ovat sekä riski että myös suuri kuluerä kaupungilla. Varsinkin korkean keski-ikänsä yksiköissä tuki- ja lii-kuntaelinsairauksien aiheuttamia sairauspoissaoloja on kasvavassa määrin sekä erityisesti perusopetuksessa mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen määrä, ja kustannusten suhteellinen osuus on kasvanut myös Varkaudessa. Sairauspoissaoloihin ja työhyvinvointiin liittyvät ongelmat muodostavat myös merkittävän henkilöstöriskin osaavan työvoiman hankinnan ja ylläpidon rinnalla. Esihenkilöiden osaaminen ja toimivat prosessit sekä laadukas työterveyshuoltoyhteistyö voivat pienentää riskiä.

Tiukat henkilöresurssit ovat johtaneet siihen, että henkilöstöllä on erityisvastuita tai -osaamista, jotka ovat vain yhden henkilön takana. Varahenkilöjärjestelmää ei siis ole. Riski on todellinen ja konkretisoituu, kun erityisvastuun omaava henkilö jää yllättäen töistä pois. Varahenkilön puuttuminen johtaa siihen, että pahimmassa tapauksessa asia ei etene henkilön poissaolon aikana.

Tehtävät jakautuvat usein myös pienen joukon vastuulle, jolloin myös työn kuorma sekä henkinen paine kasvavat. Huonoin seuraus tästä on se, että vastuullinen henkilö joutuu työskentelemään usein esimerkiksi sairauspoissalonsa tai lomansa aikana.

ICT-riskit

Merkittävimpiä ICT riskejä ovat tietoturvaan ja tietosuojaan kohdistuvat riskit. Tietoliikenne- tai järjestelmähäiriöt tai laiterikot voivat aiheuttaa tietojen menettämistä ja ylimääräisiä kustannuksia. Erilaiset huijaus- ja kalasteluviestit ovat tekoälyn myötä muuttuneet entistä vaikeammin tunnistettavaksi ja torjuttaviksi.

Varkauden kaupunki on uusinnut tietoturva- ja tietosuojapolitiikkansa joulukuussa 2022. Samalla uudistettiin tietoturvaan liittyvät käytännöt, joilla mm. tietohallinnon omaa toimintaa ohjataan käytännössä. Osana tietoturvapoliittikkaa laadittiin ICT varautumissuunnitelma ja päivitettiin kaikille Varkauden kaupungin työntekijöille tarkoitettu opas sähköiseen työympäristöön, jota täydennettiin vuonna 2025 mm. tekoälyyn liittyvillä ohjeilla ja linjauksilla. Tietoturvapoliittikan käytäntöjen osana toimii ICT riskimatriisi, minkä avulla hallitaan ICT riskejä. Riskimatriisi käydään vuosittain läpi tietohallinnon vuosikellon mukaisesti.

Varkauden kaupungissa tietosuojan ja tietoturvan toteutumista arvioidaan laajemmin vuotuisesti julkaistavassa tietotilinpäätöksessä. Tietotilinpäätöksen aikataulu on sidottu yhteen tilinpäätöksen kanssa.

Taloudelliset riskit

Kaupungin talouden kehitystä on käsitelty kohdassa 11.8. Kaupungin talouden tuleva kehitys

Tytäryhtiöiden toiminta. Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n taloudellinen tila on ollut merkittävä riski kaupungin taloudelle. V. 2025 tehdyn rahoitusjärjestelyn arvioidaan parantavan yhtiön toimintamahdollisuuksia ja alentavan kaupungin vastuita yhtiössä.

Hyvinvointialueen toimet toimitilojen vuokrauksen suhteen aiheuttaa merkittävän riskin. Hyvinvointikeskus Aaltoon kohdistuu n. 36 M€ leasingvuokravastuu. Jos hyvinvointialue vähentäisi tilojen käyttöä tai vuokrataso alenisi, niin tällöin kaupungin vastuu leasingvuokravastuun maksusta kasvaisi.

Varautuminen tulevaisuudessa

Tulevaisuudessa toiminnan riskeihin varaudutaan strategioiden ja ohjeiden päivittämisellä.

Kaupungin valmiussuunnitelma päivitettiin vuoden 2023 ja hyväksyttiin kaupunginvaltuuston toimesta 30.10.2023 § 57. Varkauden kaupungin turvallisuussuunnitelman päivittäminen aloitettiin vuonna 2023 ja uudistettu turvallisuussuunnitelma dokumentti hyväksyttiin osana hyvinvointisuunnitelmaa toukokuussa 2025.

1.1.10 Henkilöstö

Varkauden kaupungin palveluksessa oli vuoden lopussa 650 työntekijää. Vakituisen henkilöstön määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna (31.12.2025 tilanne). Keski-Savon työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025 ja sen myötä valtiolta siirtyi liikkeenluovutuksella vakinaista henkilökuntaa Varkauden kaupungin palvelukseen. Vakituisen henkilöstön osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 80 %, joka on suurempi kuin valtakunnallinen keskiarvo (77 % /2025). Muilla toimialoilla vakinaisten määrä vähenyi.

Samoin myös määräaikaisten työntekijöiden määrä lisääntyi 29 henkilöllä. Laskua oli konsernipalveluissa (- 7 hlö) ja teknisellä toimialalla (-1 hlö).

Henkilöstön kokonaismäärä kasvoi 59 henkilöllä.

Henkilötyövuosien määrä (HTV 2) oli noin 605. Se oli noin 39,69 henkilötyövuotta (+ 7 %) enemmän kuin vuonna 2024. Henkilötyövuosien määrää laskettaessa luvusta on vähennetty palkattomat poissaolot (= HTV 2).

Vuoden 2025 palkkasumma oli noin 26,5 milj. €, mikä oli noin 1,6 milj. € enemmän kuin edellisvuonna (+6,7%). Palkkasumman nousu johtuu henkilöstömäärän lisääntymisestä (Keski-Savon työllisyysalue).

Sijaisten palkkasumma kohosi noin 3,9 %. Samoin palkkasummaan kuuluvat erilliskorvaukset (esim. työaika- ja ylityökorvaukset) laskivat noin 9 000 € (-2,6 %) edellisvuoteen verrattuna.

Henkilöstökulut eli palkka- ja henkilösivukulut yhteensä olivat kohonneet edellisvuodesta ja olivat noin 32,8 milj. € (40 % toimintakuluista). Yhteensä henkilöstökulut nousivat vuoteen 2024 nähden noin 1,6 milj. €:lla, henkilöstösivukulut laskivat noin 93 700 €:lla (-1,5 %) ja jopa hieman alle (kumulatiivinen toteuma 96,9 %).

Eläkekulut, joiden kertymä vuonna 2025 oli yhteensä noin 5,4 milj. € (laskua -5,2 %).

Eläkeuudistuksen myötä varhaiseläkemenoperusteisia maksuja ei ole peritty enää erikseen vuoden 2019 jälkeen, vaan ko. maksut sisältyivät palkkaperusteisiin eläkemaksuihin. Kevan vahvistama työnantajakohtainen työkyvyttömyyseläkemaksu oli 0,8 % palkkamenosta eli Varkauden kaupungilla noin 221 294. €. Vuoden 2024 työkyvyttömyyseläkemaksuun verrattuna summa oli noin 26 026 € suurempi.

Vanhuuseläkkeelle jäi Varkauden kaupungilta vuonna 2025 yhteensä 12 työntekijää. Eläkeasiamiestoiminnan lakattua työntekijät tekevät eläkehakemuksensa suoraan Kevaan. Täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 2025 yhteensä 4 työntekijää ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle ja kuntoutustuelle yhteensä 5 työntekijää.

Sairaudesta johtuvien työkyvyttömyysoissaolojen määrä kasvoi koko työyhteisön tasolla. Vuonna 2025 keskimääräiset sairaudesta johtuvat sairauspoissaolot olivat 18,7 pv/henkilötyövuosi, kun vuonna 2024 vastaava luku oli 17,7 pv (nousua 1 pv/htv).

Työtapaturmista johtuvat poissaolot laskivat reilusti edellisvuodesta hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialalla ja teknisessä toimessa. Sairauspoissaoloista ja työtapaturmista johtuvat yhteenlasketut sairauspoissaolot pv/htv nousivat (18,7 -> 19) kasvaneiden sairauspoissaolosten vuoksi.

Sairausajan palkat (ilman sv-korvauksia) olivat 895 403 €. Niiden osuus kokonaispalkka-summasta vuonna 2025 oli 3,4 % kun se edellisvuonna oli ollut 3,5 % (erotus noin +21 888 €). Kun huomioidaan sv-korvaukset, sairausajan palkkoja maksettiin n. 533 493 €, mikä on 40 745 € vähemmän kuin vuonna 2024. Nämä palkkakustannukset laskivat 7,1 % edellisvuoteen verrattuna.

Sairauspoissaoloraportteja on analysoitu johtoryhmissä palvelualueiden ja työyksiköiden esihenkilöiden kanssa, toimialakohtaisissa johtoryhmissä on määritelty erikseen kunkin toimialan työterveysyhteistyön painopistealueet. Pitkiä poissaoloja työyksiköissä ovat aiheuttaneet mm. vakavat sairaudet sekä operaatiota vaatineet tules-sairaudet ja mielenterveyden häiriöistä johtuvat sairauslomamat. Vakavista sairauksista johtuvia sairauspoissaoloja ei voida juurikaan lyhentää työnantajan työkykyjohtamisen toimenpiteillä.

Diagnoosiryhmistä eniten sairauspoissaoloja aiheuttivat mielenterveyden- ja käyttäytymisen häiriöt ja toiseksi tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Mielenterveyssyissä johtuvat poissaolot kasvoivat jonkin verran poissaolopäivien määrässä ja samoin tuki- ja liikuntaelinsairauksissa oli kasvua päivissä. Esihenkilön luvalla poissaolot laskivat. Erityisesti tules-vaivoissa näkyy Varkauden kaupungin korkea ikärakenne; yli 61 vuotiaista jopa 80 %:lla on poissaoloja. Jatkossa esimerkiksi korvaavan työ merkitys korostuu ja sitä tulee jalkauttaa nykyistä aktiivisemmin.

31 %:lla henkilöstöstä on ollut 0 päivää sairauspoissaoloja. 11 % henkilöstöstä on muodostanut 78 % koko organisaation sairauspoissaoloista. Niiden henkilöiden osuus henkilöstöstä, jotka eivät ole olleet lainkaan poissa sairauden vuoksi, on hieman vähentynyt.

Henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja esitetään tarkemmin erikseen laaditussa henkilöstökertomuksessa, joka käsitellään samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa.

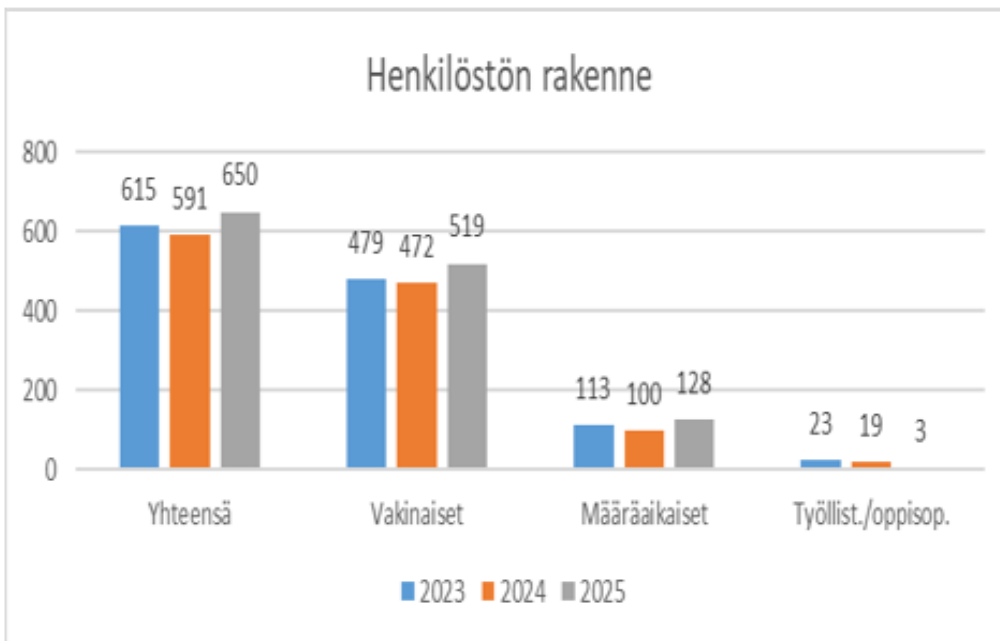
Taulukko: Henkilöstömäärän kehitys toimialoittain 2024-2025

	Vakituiset		Muutos 2024-2025	
	2024	2025	Erotus	%
Konsernipalvelut	26	23	-3	-11,5 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	397	395	-2	-0,5 %
Tekninen toimi	49	48	-1	-2,0 %
Työllisyysalue		53	53	100,0 %
Yhteensä	472	519	47	10,0 %

	Määräaikaiset		Muutos 2024-2025	
	2024	2025	Erotus	%
Konsernipalvelut	7	0	-7	-100,0 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	87	104	17	19,5 %
Tekninen toimi	5	4	-1	-20,0 %
Työllisyysalue	0	20	20	100,0 %
Yhteensä	99	128	29	29,3 %

Taulukko: Henkilöstön rakenteen kehitys vuosina 2023 – 2025

	2023	2024	2025	Muutos 2024-2025
Yhteensä	615	591	650	59
Vakinaiset	479	472	519	47
Määräaikaiset	113	100	128	28
Työllist./oppisop.	23	19	3	-16

Taulukko: Henkilöstötyövuosien kehitys vuosina 2024– 2025

	HTV2		Muutos 2024-2025	
	2024	2025	Erotus	%
Konsernipalvelut	42,1	29,1	-13,0	-30,9 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	457,0	444,0	-13,0	-2,8 %
Tekninen toimi	66,7	56,4	-10,3	-15,4 %
Työllisyysalue		75,9	75,9	
Yhteensä	565,8	605,4	39,6	7,0 %

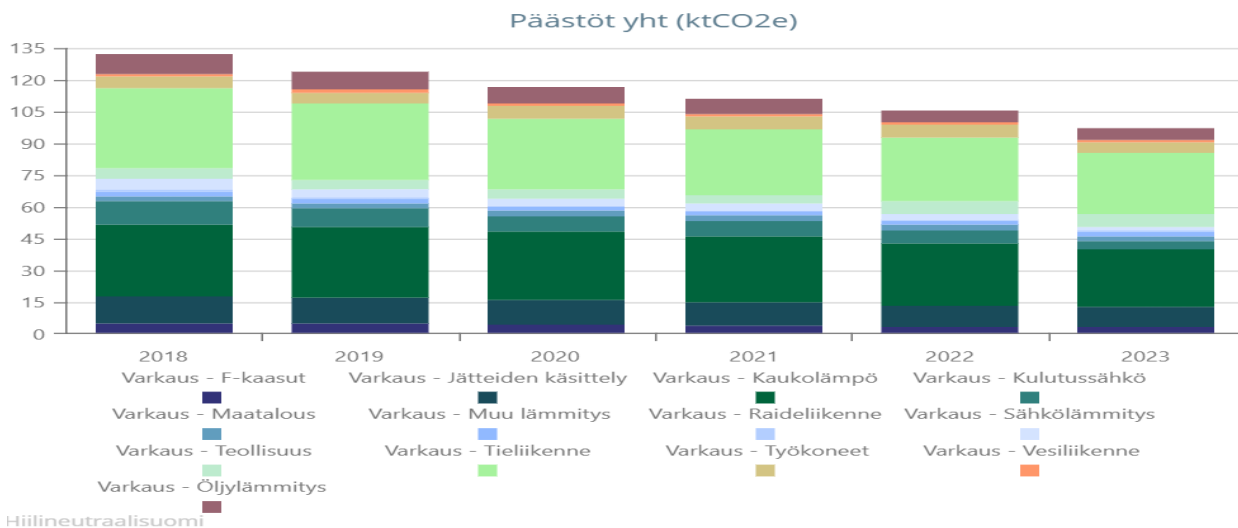
Taulukko: Sairaudesta johtuvat poissaolot/HTV1 2024 - 2025

			Muutos 2024-2025	
	2024	2025	Erotus	%
Konsernipalvelut	4,9	6,3	1,4	28,6 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	18,9	20,5	1,6	8,5 %
Tekninen toimi	17,4	12,6	-4,8	-27,6 %
Työllisyysalue		17,4		
Koko kaupunki	17,7	18,7	1,0	5,6 %

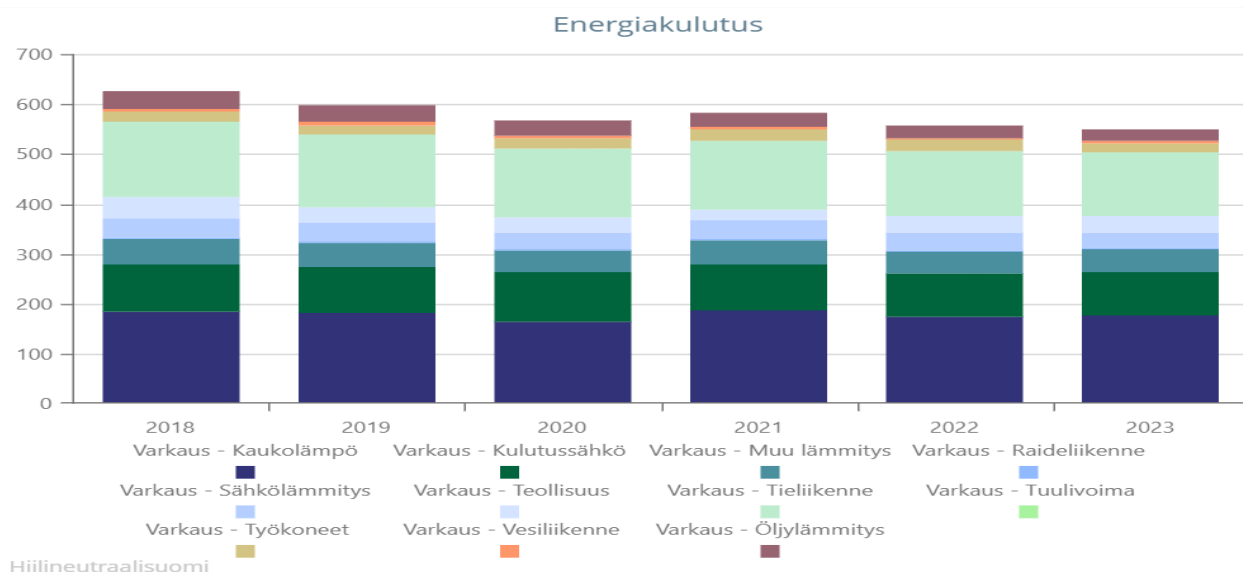
1.1.11 Ympäristö

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot ympäristöasioista. Toimialojen toimintatuottoihin ja -menoihin sisältyvistä ympäristöasioista ei ole koottu erillistä ympäristötilinpitoa.

Varkauden kaupungin kokonaispäästöt ovat alentuneet vv.2018-2023 välisenä aikana n. 25%.

Vastaavana aikana on kokonaisenergiankulutus vähentynyt n.11%

1.1.12 Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan kaupungin tulee antaa toimintakertomuksessa tiedot siitä, miten on huolehdittu korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot tulee antaa siinä laajuudessa, kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Kaupungin vieraanvaraisuutta ja edustusta on hoidettu vakiintuneen käytännön mukaisesti noudattaen kohtuullisuutta ja taloudellisuutta. Liikelahjoja hankittaessa on pyritty huomioimaan paikallisuus. Vieraanvaraisuudessa ja liikelahjoissa on noudatettu kohtuullisuutta.

Henkilöstön muistamisessa on noudatettu palkkaus ja palkitsemisohjeita, jotka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 15.12.2025 § 368.

Palvelutuotannossa on huomioitu asiakkaiden tasa-arvoisuus ja eettiset sekä etniset arvot.

Kaupungilla on käytössä sidonnaisuusrekisteri luottamushenkilöille ja johtaville viranhaltijoille.

1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakaantuu tarkastuslautakunnan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumatonta valvontaa, kun taas sisäinen valvonta on kiinteä osa jatkuvaa toiminnan ja talouden ohjausta ja seurantaa.

Päätöksenteko

Hallinnon osalta sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kohdistunut päätösten strategian mukaisuuteen ja vaikuttavuuteen.

Päätöksenteon osalta sisäistä valvontaa kaupunginhallitus tai lautakunta voi toteuttaa otto-oikeuden kautta eli toimielin voi käsiteltäväkseen asian, jossa kunnan organisaatiossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Talous

Talouteen liittyvä sisäinen valvonta liittyy valtuuksiin. Ostolaskujen asiatarkestus- hyväksymisvaltuudet myöntäminen suoritetaan siten, että siihen sisältyy usean henkilön harkinta.

Kuntalain luvun 4 § 14 mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista sekä takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen puolesta. Varainhankintapolitiikka on päivitetty vuodenvaihteessa 2023-2024 ja valtuusto on päättänyt sen 19.2.2024.

Lainasalkun korkoriskiä on hallinnoitu korkosidonnaisuus- ja laina-aikajakautumalla sekä koronvaihtosopimuksilla. Korkosuojausten tavoitteena on ollut hallita korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Viime vuosien aikana on nostettu pääasiassa vaihtuvakorkoisia lainoja ja niitä on suojattu erillisillä korkosuojaussopimuksilla. Vuonna 2025 kilpailutettiin pääasiallinen pankkikumppani kaupungin korkoriskin hallintaan. Kumppaniksi valikoitui Nordea ja sopimuksen ensimmäinen korkosuojaus toteutettiin tammikuussa 2026.

Henkilöstö / Tiedotus ja viestintä

Henkilöstöpalvelut ohjeistavat ja auttavat esihenkilöitä palvelussuhteiden perustamiseen sekä virkamääräysten ja työsopimusten tekoon liittyvissä kysymyksissä, työaikamuotojen valinnassa sekä henkilöstöä virka- ja työehtosopimuksen tulkintaan liittyvissä asioissa.

Kaupungin johtoryhmässä linjataan henkilöstölle tiedotettavat asiat ja järjestön luottamusedustaja osallistuu myös johtoryhmän kokouksiin, mikä lisää tiedonkulua sekä henkilöstöltä johtoryhmälle että myös toisinpäin. Henkilöstölle tiedotettavat asiat lisätään intraan ja keskeisimmistä asioista lähetetään tieto myös sähköpostilla. Yhteistyötoimikunta kokoontuu säännöllisesti ja henkilöstöön liittyvät asiat käydään läpi ja tiedotetaan yhteistyötoimikunnan jäsenistölle.

Vuonna 2025 on tiedotettu säännöllisesti esimerkiksi tasopalkkaudistukseen sekä uuteen työajanseurantajärjestelmään liittyvistä asioista. Samoin myös ajankohtaisista asioista esimerkiksi vuosilomien ja muiden poissaolojen oikea-aikaiseen hakemiseen ja hyväksymiseen, wpro-ilmoitusten tekemiseen ja hyväksymiseen sekä työkykyjohtamiseen liittyen on annettu ohjeistusta säännöllisesti esihenkilötreffeillä, sähköpostitse sekä intran tiedottein. Myös työntekijöille on ohjeistusta annettu näihin.

Myös esihenkilön velvollisuutena on tiedottaa henkilöstöään heitä koskevista asioista kuten myös jokaisella kaupungin työntekijällä on velvollisuus seurata kaupungin virallisia tiedotuskanavia sekä ottaa selvää asioista.

Tietohallinto / Tietoturva ja tietoturvasitoumus

Työn luonne määrittelee etätöiden tekemismahdollisuudet. Toimialoilla asiantuntijatehtävissä työskentelevät ovat tehneet etätöitä vaihtelevasti. Yleensä etätöitä tehdään noin 1 työpäivä viikossa, mikäli työtehtävät sen mahdollistavat. Työtehtävät ja kokoukset määrittävät etätöiden pitämistä. Jotkut työtehtävät eivät mahdollista etätöitä lainkaan. Etätöitä ohjaa voimassa oleva etätöiden ohje (Opas sähköiseen työympäristöön). Oppaaseen päivitettiin tekoälyn käyttämiseen liittyvät ohjeet ja reunaehdot vuoden 2025 aikana.

Etätöissä tietoturvaa koskevat säännökset ovat samat kuin työskennellessä työnantajan tiloissa. Työnantaja varmistaa tietoturvan tietoliikenteen osalta ja työntekijä vastaa, etteivät työhön liittyvät tiedot ole missään tilanteessa vaarassa joutua sivulisten nähtäväksi.

Henkilöstö on ohjeistettu suorittamaan vuosittain tietoturvaan liittyvä kurssi, joka on kaupungin intrassa (Navisec-koulutusjärjestelmä). Kurssin suoritti noin 38% tietoverkon käyttäjistä vuonna 2025. Jalkauttamistoimet ovat tarpeen kurssin suoritusprosentin nostamiseen jatkossa. Esihenkilöt valvovat oman tiiminsä Navisec kurssien suorittamista kehityskeskustelujen yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Taloushallinto on laatinut toimialoille ja tytäryhteisöille vuosivaihteen toimintaohjeen, toimintakertomuksen, osavuosisikatsauksen ja talousarvion laadintaohjeet, joissa on kiinnitetty huomiota riskienhallinnan raportointiin. Toimialat ja tytäryhteisöt ovat osavuosisikatsauksessaan ja toimintakertomuksessaan arvioineet omaan toimintaansa liittyviä merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Riskienhallinnan järjestäminen, toteutus ja seuranta kuuluvat kunkin toimialan ja konserniyhtiön tehtäviin.

Vakuutusyhtiöryhmä on arvioinut omaisuus- ja vastuuriskejä. Vakuutusmeklarin asiantuntijapalvelut on ostettu Söderbeg & Partners Oy:ltä. Meklarin palveluja käytetään mm. vahinkopalveluissa, vakuutusten uudistamisessa ja vakuutusten kilpailutuksessa.

Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2025 siten, että vakuutuskokonaisuus jaettiin kahteen osaan, joista tarjoaja pystyi tarjoamaan yhtä tai useampaa osaa. Ensimmäisessä kokonaisuudessa (kori 1): työtaturma- ja ammattitautivakuutus, etätöiden vakuutus, ryhmätaturmavakuutus ja matkavakuutus. Toisessa kokonaisuudessa (kori 2): omaisuusvakuutus, keskeytysvakuutus, rakennus- ja asennustyö vakuutus, oikeusturvavakuutus, julkisyhteisön vastuuvakuutus, hallinnon vastuuvakuutus, kuljetus-/näyttelyvakuutus, liikennevakuutus ja vapaaehtoinen ajoneuvovakuutus. Kilpailutuksen perusteella vakuutuksen ovat 1.1.2026 alkaen kori 1 osalta Keskinäinen vakuutusyhtiö LähiTapiolassa ja korin 2 osalta If Vahinkovakuutus Oyj:ssä.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnan seurannassa käytetään Opiferus - talousdokumenttia ja WPro-työturvallisuusjärjestelmää.

Konserniyhtiöt

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.10.2020 § 278 Hyvä hallinto- ja johtamistapa Varkauden konsernissa – ohjeen. Ohje on käsitelty ja hyväksytty kaupungin tytäryhteisöjen hallituksissa ja yhtiökokouksissa. Konserniohje päivitetään kevään 2026 aikana.

Tytäryhteisöille on taloushallinnon toimesta laadittu omat ohjeistukset talousarvion, osavuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen laadintaan. Ohjeistuksissa on huomioitu sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamisjärjestelmää, jota johtavat tilivelvolliset (kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja) käyttävät toteuttaessaan tilivelvollisuuteen kuuluvaa valvontavelvollisuuttaan. Hallintosäännön 12 luvun 105 §:n mukaan sisäisen tarkastuksen suunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus. Suunnitelman tarkoituksena on edistää kaupungille asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumista. Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa.

Kaupunki ostaa sisäisen tarkastuksen BDO Auditor Oy:ltä. Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on tukea kaupunkia sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallin-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Vuoden 2025 sisäisen kohteena oli Varkauden kaupungin hankkiman työterveyshuollon ohjausmalli sekä työterveyshuollosta seuraavien kustannusten seuranta. Kohde valikoitu sen perusteella, kun työterveyshuollon kustannusten seurannassa ja laskujen tarkastamisproesseissa oli havaittu kehittämistarvetta. Tarkoituksenmukaiseksi katsottiin koko työterveyshuollon ohjausmallin tarkastelu samassa yhteydessä.

Tarkastuksen tavoitteina oli arvioida

- toimintaa ohjaaviin asiakinjoihin on määritelty palvelulle menettelyt ja vaatimukset, joilla kustannusseurantaa on mahdollisuus toteuttaa riittävällä tasolla, ja että menettelyitä noudatetaan.
- laskutus vastaa sopimuksella sovittua ja tilattua palvelua sisältäen riittävän yksityiskohtaisen ja kohdennettavan erittelyn, kuten toimenpiteen tyyppi, ajankohta, kustannuserittely, kustannuspaikka tai yksikkö, jotta
- laskujen tarkastamis- ja hyväksymismenettelyillä saadaan varmistettua kustannusten oikeellisuus ja kohdentuminen parhaalla mahdollisella tavalla.

Arviointiperusteina tarkastuksessa hyödynnettiin:

- Työterveyshuollon hankinta-/palvelusopimusta
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa
- Sisäisen valvonnan hyviä käytänteitä ja kontrolleja liittyen kustannusten seurantaan ja laskutuksen oikeellisuuden varmentamiseen.

Toimeksianto kohdistui Varkauden kaupungin ja Järviseudun Työterveys Oy:n välisiin menettelyihin tarkastustavoitteiden mukaisesti. Tarkastuksessa huomioitiin voimassa oleva ohjeistus, sopimus ja suunnitelmat. Laskutusaineiston läpikäynti ja otostarkastus kohdennettiin vuoden 2025 laskutukseen.

Toimeksiannossa ei arvioitu tietosuojan toteutumista kokonaisuudessaan tai toimintamallia ja työterveyshuollon toimintaan tarkastustavoitteiden ulkopuolisten asioiden osalta.

Johtoryhmä on käsitellyt raportin kokouksessaan 10.2.2026 ja kaupunginhallitus käsitteli raportin kokouksessaan 16.3.2026.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen (ulkoiset erät)

Tuloslaskelman toteutuminen

Kaupungin tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi 2 077 559 €.

Toimintatuotot (ulkoiset)

Tuloslaskelman mukaan ulkoisten toimintatuottojen toteutuma (ilman valmistusta omaan käyttöön) on 19 605 079 €.

Ulkoisilla toimintatuotoilla katetaan 29,3 % (v. 2024 / 27,1 %) toimintakuluista. Ulkoiset toimintatuotot olivat tuloslaskelman kokonaistuloista 24,8 % (v. 2024 23,4 %).

Valmistus omaan käyttöön

Valmistus omaan käyttöön on erä, jolla kuluja oikaistaan omaan käyttöön valmistetun investointihyödykkeen osalta. Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman oikaisua, jolla omaan käyttöön valmistetun investointihyödykkeen tuloslaskelmaan sisältyvien toimintakulujen vaikutus tilikauden tulokseen eliminoidaan.

Muutettu talousarvio 300 000 € ja toteutuma 334 427 €, joka muodostui teknisen toimen investointikohteiden suunnittelu- ja valvontakustannuksista sekä omana työnä tehtävistä investointikohteista. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattaessa oli 255 613 € / 43,3 %.

Toimintakulut (ulkoiset)

Tuloslaskelman ulkoisten toimintakulujen toteutuma oli -67 340 055 €

Henkilöstökulut olivat yhteensä 32 750 865 €.

Palkkakulut olivat 26 545 030 M€

Eläkekulut olivat 5 382 070 €

Muut henkilösivukulut olivat 823 764 €

Palvelujen ostot olivat 20 748 278 €

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin käytettiin 5 118 792 €

Avustukset olivat 5 170 322 €

Muut toimintakulut olivat 3 551 799 €

Toimintakate

Toimintakate kertoo kuinka paljon toimintakuluista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

Toimintakatteen toteutuma oli -47 400 549

Rahoitus

Rahoituseriin kuuluvat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja -kulut sekä muut rahoitustuotot ja -kulut.

Verotulot

Vuodelle 2025 tehtiin veroprosentteihin korotuksia.

Veroprosenttien muutokset vuosina 2010–2025

Veroprosentit	2010-2013	2014	2015-2016	2017-2022	2023	2024	2025
Tuloveroprosentti	20,00	20,50	20,75	21,00	8,36	8,80	9,30
Kiinteistöveroprosentit							
Yleinen kiinteistövero	0,95	1,35	1,35	1,45	1,45	1,45	1,55
Vakituinen asuminen	0,40	0,4	0,40	0,50	0,50	0,55	0,65
Muut asuinrakennukset	1,00	1	1,00	1,00	1,00	1,10	1,20
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85

Kunnallisverot

Vuoden 2025 aikana kunnallisveroja kertyi 37,747 M€ (v. 2024 37,491 M€).

Kiinteistöverot

Vuonna 2025 kiinteistöveroja kertyi 8,351 M€, joka on 0,935M€ / 12,6 % enemmän kuin vuoden 2024 verokertymä.

Vuoden 2025 aikana kertyi vuoden 2024 kiinteistöveroja yhteensä 388 792 €.

Yhteisöverot

Yhteisöveroja vuonna 2025 kertyi 3,370 M€.

Verotulojen toteutuma 1.1.-31.12.2025

	TA 2025	TA-muutos	TA+muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama	Tot. %
Verotulot	51 489 000	0	51 489 000	49 468 215	-2 020 785	96,08 %
Kunnan tulovero	39 165 000	0	39 165 000	37 746 644	-1 418 356	96,38 %
Kiinteistövero	8 762 000	0	8 762 000	8 351 480	-410 520	95,31 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 562 000	0	3 562 000	3 370 091	-191 909	94,61 %

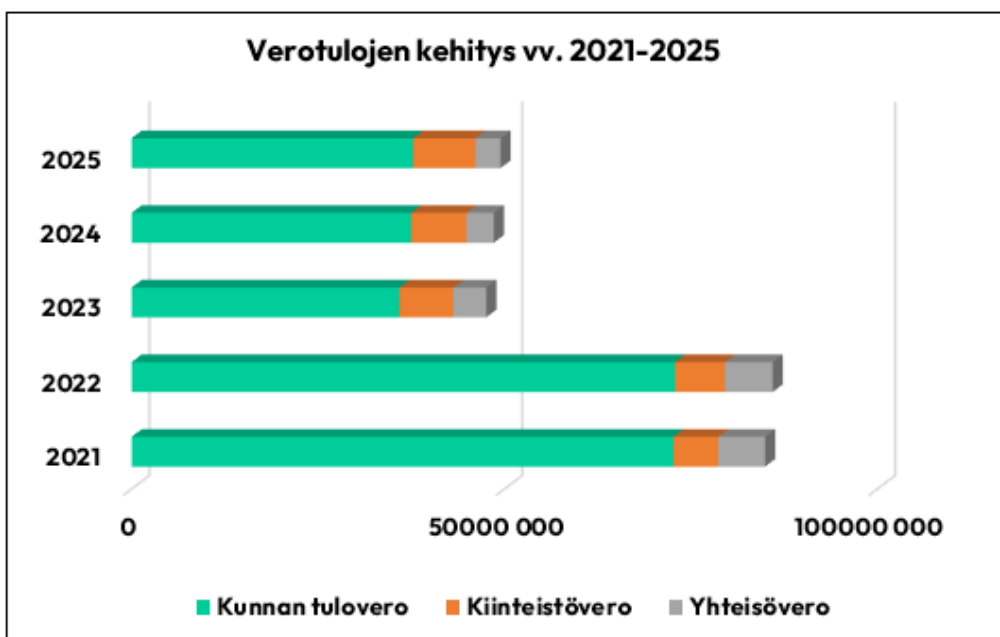
Verotulojen kehitys verolajeittain

	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025	TA2026	TS2027	TS2028
Verotulot, yht.	84 941	85 965	47 563	48 581	49 468	52 617	53 084	54 413
-muutos -%	5,1	1,2	-44,7	2,1	1,8	6,4	0,9	2,50358
Kunnallisvero	72 661	72 886	35 914	37 491	37 747	40 765	41 034	42 184
-muutos -%	3,0	0,3	-50,7	4,4	0,7	8,0	0,7	2,8
Yhteisövero	6 245	6 386	4 420	3 673	3 370	3 409	3 607	3 786
-muutos -%	29,0	2,3	-30,8	-16,9	-8,2	1,2	5,8	5,0
Kiinteistövero	6 035	6 693	7 228	7 416	8 351	8 443	8 443	8 443
-muutos -%	10,4	10,9	8,0	2,6	12,6	1,1	0,0	0
Tuloveroprosentti	21,00	21,00	8,36	8,80	9,30	9,30	9,30	9,3
Efektiiivinen veroaste	14,84	14,68	6,24	6,62	7,34	7,35	7,39	7,43

*) Efektiiivinen veroaste tarkoittaa maksunpannun kunnallisveron suhdetta ansiotuloihin, eli se on veroprosentti, jonka mukaan kuntalainen keskimäärin maksaa ansiotuloistaan kunnallisveroa.

Verotulojen kehitys vuosina 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos 2024/2025
Kunnan tulovero	72 660 890	72 886 221	35 914 138	37 491 092	37 746 644	255 552
Kiinteistövero	6 034 607	6 692 219	7 228 086	7 416 055	8 351 480	935 425
Yhteisövero	6 244 827	6 386 312	4 420 388	3 673 448	3 370 091	-303 357
Yhteensä	84 940 324	85 964 752	47 562 612	48 580 594	49 468 215	887 621

Kunnan tuloveron määrätymisperusteet

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo	Muutos%
2010	20,00	64 058 862	
2011	20,00	65 479 946	2,2
2012	20,00	65 864 346	0,6
2013	20,00	66 853 778	1,5
2014	20,50	69 081 683	3,3
2015	20,75	70 377 483	1,9
2016	20,75	69 734 716	-0,9
2017	21,00	68 705 945	-1,5
2018	21,00	69 151 177	0,6
2019	21,00	70 019 447	1,9
2020	21,00	70 818 174	1,1
2021	21,00	72 188 586	1,9
2022	21,00	73 188 755	1,4
2023	8,36	32 690 923	-55,3
2024	8,80	35 375 757	8,2
2025 *)	9,30	39 194 793	10,8

*) Ennakkotiedon mukaan

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat Valtiovarainministeriön 19.12.2024 päätöksen VN/33429/2024 ja Opetus- ja kulttuuriministeriön raporttien VOS6SL25/ 17.12.2025 ja CL6SL25/17.12.2025 mukaisesti.

Valtionosuustulot olivat yhteensä 6,648 M€ ja toteutuivat 99,4 % muutettuun talousarvioon nähden.

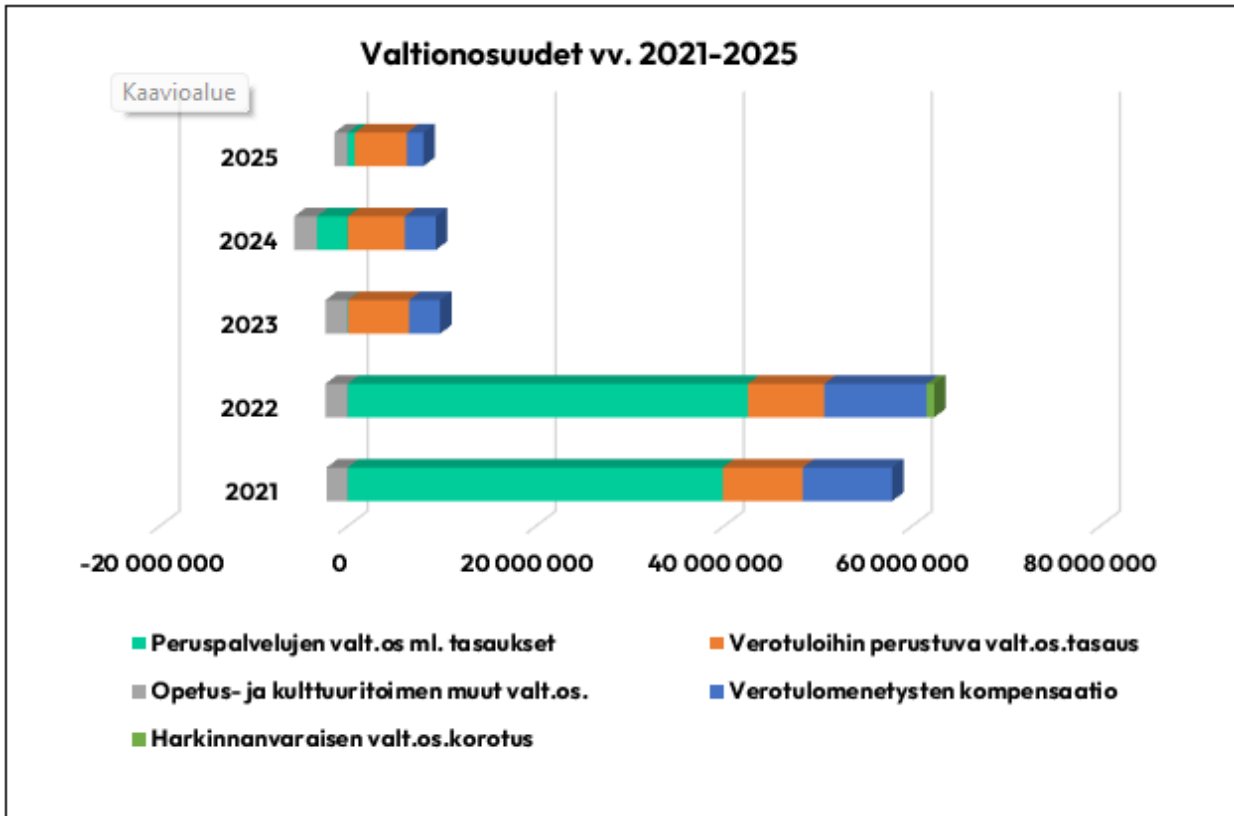
Valtionosuuksien toteutuma 1.1.-31.12.2025

	TA 2025	TA-muutos	TA+muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama	Tot. %
Valtionosuudet	5 905 741	781 370	6 687 111	6 648 447	-38 664	99,42 %
Kunnan peruspalv. valt.osuus	652 052	108 754	760 806	760 806	0	100,00 %
Verotuloihin perustuva valtion	5 559 269	-16 327	5 542 942	5 542 942	0	100,00 %
Opet.- ja kultt.toim.muut valt.o	-2 406 885	1 037 139	-1 369 746	-1 408 411	-38 665	102,82 %
Verotulomenetysten kompensatio	2 101 305	-348 196	1 753 109	1 753 109	0	100,00 %

Valtionosuudet vuosina 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos 2024/2025	Muutos%
Peruspalvelujen valt.os ml. tasaukset	39 886 239	42 564 456	67 230	-3 244 974	760 806	4 005 780	-123,4
Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	8 497 848	8 126 738	6 452 904	6 074 700	5 542 942	-531 758	-8,8
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-2 230 249	-2 359 100	-2 347 453	-2 419 926	-1 408 411	1 011 515	-41,8
Verotulomenetysten kompensatio	9 526 860	10 868 369	3 323 028	3 310 476	1 753 109	-1 557 367	-47,0
Harkinnanvaraisen valt.os.korotus		830 000					
Yhteensä	55 680 698	60 030 463	7 495 709	3 720 276	6 648 447	2 928 171	78,7

Valtionosuuksien kasvu vuonna 2025 perustuu siihen, että TE-palveluista tuli vuoden 2025 alussa osa Varkauden lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa kunnan peruspalveluja.

Verorahoituksen kehitys 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos 2024/2025	Muutos %
Verotulot	84 940 324	85 964 752	47 562 612	48 580 594	49 468 215	887 621	1,83
Valtionosuudet	55 680 698	60 030 463	7 495 709	3 720 276	6 648 448	2 928 172	78,71
Yhteensä	140 621 022	145 995 215	55 058 321	52 300 870	56 116 663	3 815 793	7,30

Korkotuotot ja – kulut

Korkotuottoihin 1 407 936 € (v. 2024 1 340 085 €) sisältyy antolainojen korkotuotot. Suurin korkotuotto kertyy Keski-Savon Vesi Oy:n antolainan korosta, joka vuonna 2025 oli 805 797 €.

Korkokuluja toteutui vuonna 2025 1 770 829 € (v. 2024 2 142 549 €). Yleinen korkotason lasku vaikutti positiivisesti lainojen korkokuluihin.

Muut rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot 1 737 252 € (v. 2024 1 338 864 €) koostuvat pääosin Savon Energiaholding Oy:n 992 643 € ja Varkauden Aluelämpö Oy:n 440 550,00 osingosta, Keski-Savon jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän sekä muiden kuntayhtymien peruspääoman koroista, yhteensä 125 241 €.

Muihin rahoituskuluihin 16 025 € (v. 2024 29 076 €) sisältyy mm. pankkikorttitilitysten palvelumaksut, provisiot, perintäkuluja, vanhentuneiden saamisten poistoeriä sekä tasetilien pieniä oikaisueriä.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kaupungin tulo-rahoituksen riittävyyttä. Vuosikate siirtyy rahoituslaskelman toiminnan rahavirran ensimmäiseksi eräksi.

Tasapainossa olevassa taloudessa vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Poistojen on kuitenkin vastattava keskimääräistä vuotuista korvausinvestointien tasoa. Tulo-rahoituksen riittävyyttä arvioitaessa onkin syytä verrata vuosikatteen,

poistojen ja poistonalaisten investointien omahankintamenojen määrien vastaavuutta.

Vuoden 2025 vuosikate oli 10 074 447 € (v. 2024 7,790 M€).

Vuosikate parani 2,285 M€ / 29,3 % verrattuna vuoden 2024 vuosikatteeseen. Vuosikate on 518 € / asukas (v. 2024 396 € / as.).

Vuosikate riittää kattamaan suunnitelmanmukaiset poistot ja arvonalentumiset 134,4 % (v. 2024 103,9 %).

Suunnitelman mukaiset poistot

Käyttöomaisuuden poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 16.12.2013 § 91 hyväksymän SUMU-poistosuunnitelman mukaisesti. Valtuusto hyväksyi poistosuunnitelmaan 19.10.2015 § 57 muutoksen, jonka mukaan kaikki 3 000 € tai sen alle olevat käyttöomaisuushankkeet poistetaan kerralla. Kaupunginvaltuuston 7.12.2021 päätöksen mukaisesti puurakenteisten hallinto- ja laitosrakennusten poistoaika on yhdenmukaistettu vastaamaan kivirakenteisten rakennusten poistoaikaa.

Vuoden 2025 suunnitelmapoistot olivat 6 828 370 € (v. 2024 6 887 984 €). Tilikauden kokonaispoistot yhteensä 7 496 888 €.

Kokonaispoistoihin sisältyy Joutenlahden koulun, nuorisotalon arvonalennusta 104 055 €, Lutilan koulun arvonalennusta 49 501 €, Puurtilan koulun arvonalennusta 82 901 €, Lehtoniemen koulun arvonalennusta 163 000 €, Könönpellon päiväkodin arvonalennusta 70 000 € ja uimahallin arvonalennusta 199 061 €. Näiden kiinteistöjen nykyinen tasearvo on jaettu kunkin kiinteistön arvioiduilla jäljelläolevilla käyttövuosilla ja sitä kautta on saatu nyt tilinpäätöksessä tehtävä poisto.

Tilikauden tulos / Tilikauden ylijäämä

Vuoden 2025 tilikauden tulos on ylijäämäinen 2 077 559 €.

Varkauden kaupunki 31.12.2025

Tuloslaskelma 1 000 € (ulkoinen)	2025	2024
Toimintatuotot	19 605	16 769
Valmistus omaan käyttöön	334	590
Toimintakulut	- 67 340	- 62 378
Toimintakate	- 47 401	- 45 019
Verotulot	49 468	48 581
Valtionosuudet	6 648	3 720
Rahoitustuotot ja -kulut	1 358	507
Korkotuotot	1 408	1 340
Muut rahoitustuotot	1 737	1 339
Korkokulut	- 1 771	- 2 143
Muut rahoituskulut	- 16	- 29
Vuosikate	10 074	7 790
Suunnitelman muk. poistot	- 6 828	- 6 888
Arvonalentumiset	- 669	- 609
Tilikauden tulos	2 578	293
Varausten lisäys (-)	- 500	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 078	293
Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut, %	29,3	27,1
Vuosikate/poistot, %	134,4	103,9
Vuosikate, €/asukas	518	396
Asukasmäärä	19 444	19 669

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa/asukas Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja rahoituksen riittävyyden arvioinnissa

Keskeiset talousluvut (sis. taseyksikön)

(ulkoiset ja sisäiset erät)

	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2025
Asukasluku	19 759	19 727	19 656	19 444
Tuloveroprosentti	21,00	8,36	8,80	9,30
Kiinteistövero-%, vakinainen asunto	0,50	0,50	0,55	0,65
Kiinteistövero-%, muut rakennukset	1,00	1,00	1,10	1,20
Kiinteistövero-%, yleinen	1,45	1,45	1,45	1,55
Kiinteistövero-%, yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteistövero-%, voimalaitokset	2,85	2,85	2,85	2,85
Toimintakulut (1000 €)	-228 015	-77 921	-74 317	-81 567
josta sisäiset toimintakulut	-33 157	-11 695	-11 939	-11 422
Toimintakulut, € / asukas	-11 540	-3 950	-3 781	-4 195
Toimintatuotot (1000 €)	84 245	28 427	28 709	33 832
josta sisäiset toimintatuotot, €	33 157	11 695	11 939	-11 422
valmistus omaan käyttöön	807	875	590	334
Toimintatuotot, € / asukas	4 264	1 441	1 461	1 740
Toim.tuotot % toim.kuluista	-36,90%	-36,50%	-38,60%	41,60%
Toimintakate (1000 €)	-142 963	-48 619	-45 019	-47 401
Toimintakate, € / asukas	-7 235	-2 465	-2 290	-2 438
Henkilöstökulut (1000 €) (palkat+sivukulut)	-81 018	-30 766	-31 280	-32 751
Vakinainen henkilöstö, hlö	1 339	479	472	519
Eläkemenoperusteiset kulut, €	-3 669	0	0	0
Työnantajan eläkevak.maksut, €	-11 317	-4 179	-4 201	-4 534
Verotulot (1000 €)	85 965	47 563	48 581	49 468
Verotulot, € / asukas	4 351	2 411	2 472	2 544
Verotulot % toim.kuluista	-37,70%	-61,04%	-65,37%	-60,65%
Valtionosuudet (1000 €)	60 030	7 496	3 720	6 648
Valtionosuudet, € / asukas	3 038	380	189	342
Valtionosuudet % toim.kuluista	-26,30%	-9,60%	-5,00%	-8,20%
Vuosikate (1000 €)	5 463	8 311	7 791	10 074
Vuosikate / poistot ja arvonalentumiset, %	72,40%	108,90%	103,90%	134,40%
Vuosikate, € / asukas	276	421	396	518
Investoinnit (brutto) (1000 €)	-8 278	-10 123	-6 708	-6 087
Investointitulot (1000 €)	966	339	226	824
Poistot (1000 €)	-7 367	-6 911	-6 888	-6 828
Arvonalentumiset (1000 €)	-181	-722	-609	-669
Lainakanta (1000 €)	114 856	108 714	110 190	102 584
Lainat, € / asukas	5 813	5 511	5 606	5 276
Omavaraisuusaste -%	43,50%	47,20%	47,30%	49,20%
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	70,70%	163,60%	170,60%	149,30%
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)	-1505	29	293	2 078

TALOUSARVION TOTEUTUMA

Toimialoitain	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	TA MUU-TOKSET 2025	LOPULLINEN TA 2025	TP 2025	Poikkeama € TA / TP 2025	Tot. % 2025	Muutos € TP 2025/2024	Muutos % TP 2025/2024
Yleishallinto									
Toimintatuotot	3 863 253	3 562 948	573 698	4 136 646	4 025 787	-110 859	97,3 %	162 534	4,2 %
Toimintakulut	-10 056 454	-13 818 760	423 947	-13 394 813	-12 892 704	502 109	96,3 %	-2 836 250	28,2 %
Toimintakate	-6 193 200	-10 255 812	997 645	-9 258 167	-8 866 917	391 250	95,8 %	-2 673 716	43,2 %
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala									
Toimintatuotot	4 520 791	4 220 108	18 419	4 238 527	4 324 003	85 477	102,0 %	-196 787	-4,4 %
Toimintakulut	-44 824 556	-46 863 434	729 299	-46 134 135	-44 544 964	1 589 170	96,6 %	279 591	-0,6 %
Toimintakate	-40 303 765	-42 643 326	747 718	-41 895 608	-40 220 961	1 674 647	96,0 %	82 804	-0,2 %
Tekninen toimiala									
Toimintatuotot	20 324 503	19 969 270	132 883	20 102 153	20 159 832	57 679	100,3 %	-164 671	-0,8 %
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	-125 000	300 000	334 427	34 427	111,5 %	-255 613	-43,3 %
Toimintakulut	-19 436 242	-20 366 270	1 018 703	-19 347 567	-18 806 930	540 637	97,2 %	629 311	-3,2 %
Toimintakate	1 478 302	28 000	1 026 586	1 054 586	1 687 329	632 743	160,0 %	209 027	14,1 %
Keski-Savon työliikeyssyysalue									
Toimintatuotot	0	5 242 046	228 595	5 470 641	5 322 773	-147 868	97,3 %	5 322 773	0,0 %
Toimintakulut	0	-5 242 046	-228 595	-5 470 641	-5 322 773	147 868	97,3 %	-5 322 773	0,0 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Yhteensä	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	TA MUU-TOKSET 2025	LOPULLINEN TA 2025	TP 2025	Poikkeama € TA / TP 2025	Tot. % 2025	Muutos € TP 2025/2024	Muutos % TP 2025/2024
Toimintatuotot	28 708 547	32 994 372	953 595	33 947 967	33 832 395	-115 572	99,7 %	5 123 848	17,8 %
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	-125 000	300 000	334 427	34 427	111,5 %	-255 613	-43,3 %
Toimintakulut	-74 317 251	-86 290 510	1 943 355	-84 347 156	-81 567 371	2 779 784	96,7 %	-7 250 120	9,8 %
Toimintakate	-45 018 664	-52 871 138	2 771 950	-50 099 189	-47 400 549	2 698 639	94,6 %	-2 381 885	5,3 %
Verotulot	48 580 594	51 489 000	0	51 489 000	49 468 215	-2 020 785	96,1 %	887 621	1,8 %
Valtionosuudet	3 720 276	5 905 741	781 370	6 687 111	6 648 447	-38 664	99,4 %	2 928 171	78,7 %
Korkotuotot	1 340 085	1 295 000	0	1 295 000	1 407 936	112 936	108,7 %	67 851	5,1 %
Muut rahoitustuotot	1 338 864	1 595 500	0	1 595 500	1 737 252	141 752	108,9 %	398 388	29,8 %
Korkokulut	-2 142 549	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 770 829	229 171	88,5 %	371 719	-17,3 %
Muut rahoituskulut	-29 076	-32 000	0	-32 000	-16 025	15 975	50,1 %	13 052	-44,9 %
Vuosikate	7 789 529	5 382 103	3 553 320	8 935 423	10 074 447	1 139 024	112,7 %	2 284 918	29,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-6 887 984	-7 300 000	0	-7 300 000	-6 828 370	471 630	93,5 %	59 614	-0,9 %
Arvon alentumiset	-608 960	0	0	0	-668 518	-668 518	0,0 %	-59 558	9,8 %
Tilikauden tulos	292 585	-1 917 897	3 553 320	1 635 423	2 577 559	942 137	157,6 %	2 284 974	781,0 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0	-500 000	-500 000	0,0 %	-500 000	0,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	292 585	-1 917 897	3 553 320	1 635 423	2 077 559	442 137	127,0 %	1 784 974	610,1 %

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki kaupungin rahanlähteet ja käytöt. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, lisääntyvätkö vai vähenevätkö kaupungin rahavarat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tapaan rahoituslaskelma sisältää ainoastaan erät, jotka ovat syntyneet kaupungin kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tuloslaskelmasta ja taseesta. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden rahavirran yhteismäärä osoittaa rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli positiivinen 3,039 M€, mikä on 2,239M€ edellisvuotta parempi (v. 2024 0,8 M€)

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset:

Antolainojen lisäys oli 0,586 M€.

Antolainat vähentyivät 0,073 M€.

Lainakannan muutokset:

Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2025. Talousarviolainoja lyhennettiin 15,806 M€. Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli vuoden 2025 lopussa 34,5 M€ eli 10,5 M€ edellisvuotta enemmän.

Konserniin kuuluvilta yhtiöiltä oli lainaa vuoden 2025 lopussa 5,0 M€, edellisvuoden lopussa sitä oli 7,3 M€.

Rahoituksen rahavirta oli negatiivinen 5,123 M€ (vuonna 2024 negatiivinen 1,496 M€). Rahavarojen muutos (vähennys) oli 2,084 M€ edellisestä vuodesta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investoinnit:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitus vaatimus täyttyy, jos kertymä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirrankertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Negatiivinen (alijäämäinen) ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on negatiivinen - 2,2 M€ (v. 2024 -6,9 M€).

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Investointien tulorahoitusprosentti v. 2025 oli 188,4 % (v. 2024 118,5 %). Tulorahoitus parani edellisestä vuodesta ja riitti kattamaan investointien omahankintamenon kokonaan (5,080 M€).

Lainanhoito:

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Laskennallinen lainanhoitokate oli vuoden 2025 tilinpäätöstietojen mukaan 0,8 (v. 2024 0,6). Lainanhoitokate parani edellisestä vuodesta.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainan lyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennysten määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhenys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Hyvän lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2 ja tyydyttävänä, kun lainanhoitokate on 1-2.

Kaupungin lainanhoitokyky parani, sillä tunnusluku vuonna 2025 oli 0,8 (v. 2024 0,6).

Maksuvalmius:

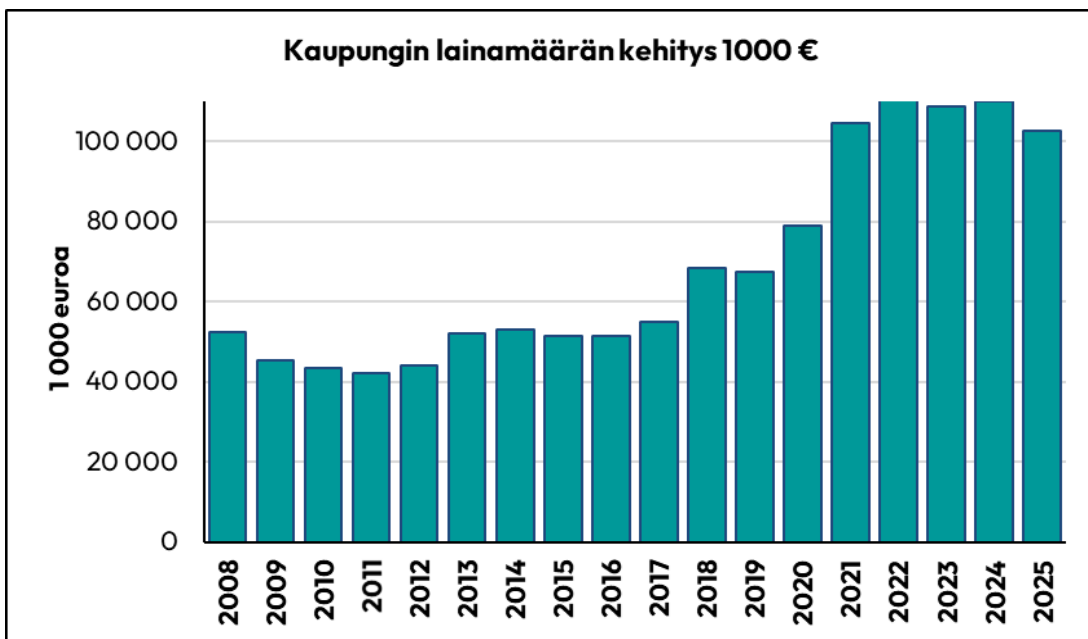
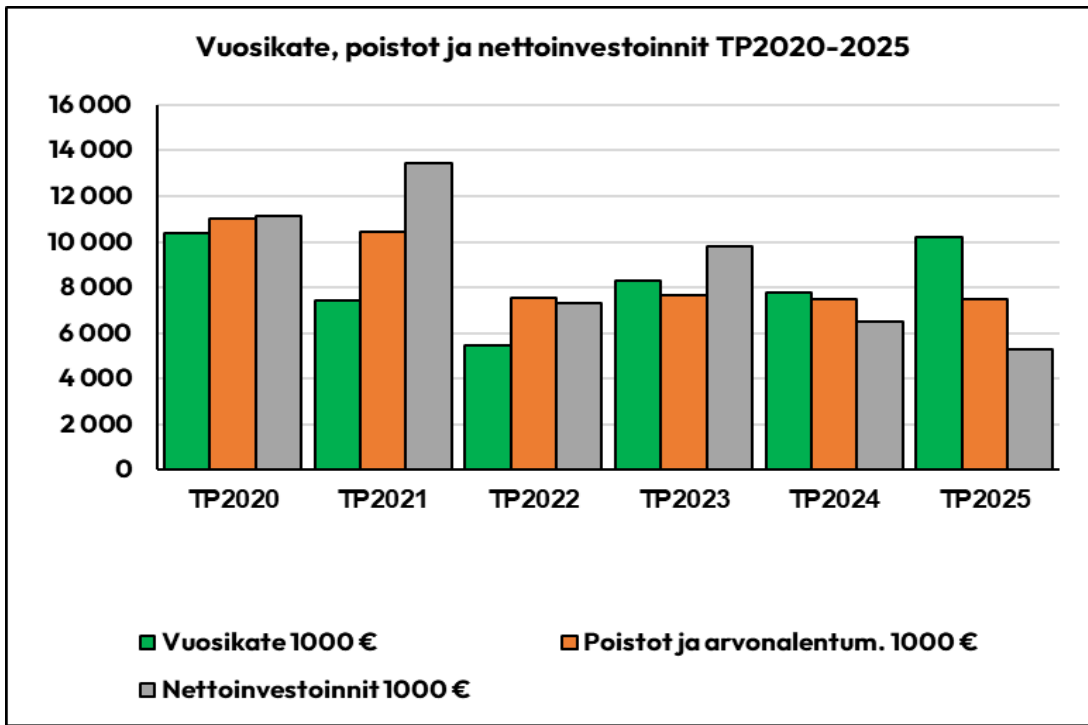
Kassan riittävyys (pv)

= 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudelta

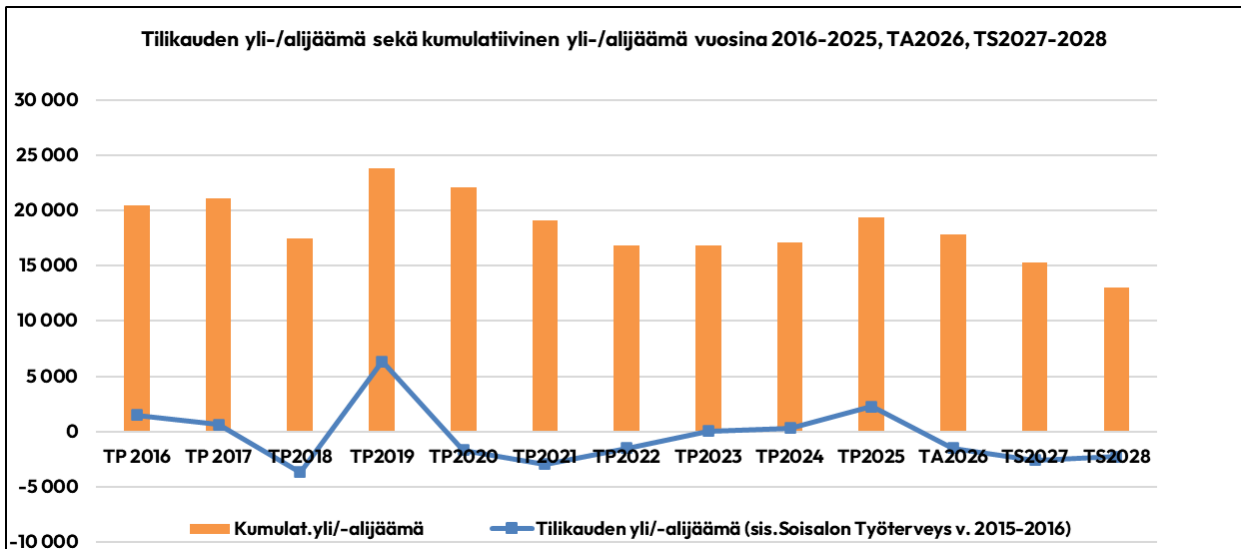
Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla. Kaupungin vuoden 2025 viimeisen päivän kassavaroilla olisi voitu kattaa 8 päivän kassasta maksut (v. 2024 16 pv). Vuoden 2025 lopussa rahavarat olivat 2,040 M€. Edellisen vuoden rahavarat olivat 4,124 M€.

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit TP2020 – 2025

	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Vuosikate 1000 €	10 353	7 453	5 463	8 311	7 790	10 074
Poistot ja arvonalentum. 1000 €	11 028	10 427	7 548	7 632	7 497	7 497
Nettoinvestoinnit 1000 €	11 116	13 462	7 311	9 784	6 482	5 263
Lainakanta 1000 €	79 032	104 747	114 856	108 714	110 190	102 584

Vuoden 2025 lopussa kaupungin taseessa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli 34,5 M€ ja konserniyhtiöiltä lainattua 5,0 M€. Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2025 M€. Talousarviolainoja lyhennettiin 15,806 M€, jolloin lainakanta vuoden lopussa oli 102,584 M€ eli 5276 €/asukas.

Vuonna 2012 vesilaitoksen yhtiöittämisellä katettiin taseessa vuoden 2011 tilinpäätöksen jälkeen ollut alijäämä 8,2 M€ ja muodostettiin taseen vapaaehtoisin varauksiin 10,0 M€:n investointivaraus, joka purettiin vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

Taseen kumulatiivisesta ylijäämästä on muodostunut suurin osa vesilaitoksen yhtiöittämisestä ja kaupungin omasta toiminnasta riippumattomista kertaluonteisista eristä.

VARKAUDEN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2025 (1 000 €)
900 VARKAUS
RAHOITUSLASKELMA 1-12/2025 (1000 EUROA)

	2025		2024	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	10 074		7 790	
Tulorahoituksen korjaukset	-1 956	8 119	-535	7 255
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-6 087		-6 708	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	741		133	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	266	-5 080	119	-6 455
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		3038		800
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-586		-5935	
Antolainasaamisten vähennys	73	-513	805	-5 131
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		14 400	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 806		-19 724	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 200	-7 606	6800	1 476
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	83			
Saamisten muutos	402		3 303	
Korottomien velkojen muutos	2 511	2 996	-1145	2 158
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-5 122		-1 496
RAHAVAROJEN MUUTOS		-2084		-696
RAHAVARAT 31.12.		2 040		4 124
1.1.		4 124	-2084	4 821
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €		2025		2024
		-2 171		-6 933
Investointien tulorahoitus, %		188,4		118,5
Laskennallinen lainanhoitokate		0,8		0,6
Lainanhoitokate		0,8		0,6
Kassan riittävyys, pv		8		16
Asukasmäärä		19 444		19 669

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kaupungin taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Taseen loppusumma oli 226,555 M€, ja pieniä 3,880 M€ edellisestä vuodesta. Taseen vastaavaa puolella aineelliset hyödykkeet vähenivät 2,271 M€, sijoitukset kasvoivat 0,589 M€ sekä rahat ja pankkisaamiset vähentyivät 2,084 M€. Taseen vastavaa puolella pakolliset varaukset vähenivät 1,773 M€, vapaaehtoiset varaukset kasvoivat 0,500 M€, oma pääoma kasvoi 2,078 ja vieras pääoma väheni 4,767 M€

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Laskentakaavan koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitteena voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kaupungin omavaraisuusaste oli 49,2 % kun se edellisellä vuotena oli 47,3 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus – tunnusluku kuvaa kuinka paljon käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuusprosentti oli vuonna 2025 149,3 % ja edellisellä vuotena 170,6 %. Tunnusluku on parantunut. Kaupungin käyttötuloista tarvitaan siis 149,3 % vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Taseessa 31.12.2025 kumulatiivista ylijäämää 19 227 076 € (v. 2024 17 149 517 €).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Kertynyt ylijäämä on 989 € / asukas (v. 2024 872 € / asukas).

Lainakanta 31.12.

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Vuonna 2025 kaupungin lainakanta pieniä 7,606 M€. Lyhytaikaista kuntatodistuslainaa oli vuoden 2025 lopussa 34,5 M€ ja lainaa konserniyhtiöiltä 5,0 M€. Entisiä pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 15,806 M€. Lainakanta 31.12.2025 oli 102,584 M€ (v. 2024 110,190 M€).

Lainakanta €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasluvulla.

Lainat/asukas vuoden vaihteessa oli 5 276 € / asukas (v. 2024 5 602 € / asukas).

Lainat ja vuokravastuut

= Joukkovelkakirjalainat + Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta + Lainat julkisyhteisöiltä + Lainat muilta luotonantajilta + Vuokravastuut.

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisesti.

Lainat ja vuokravastuut olivat vuonna 2025 yhteensä 149,339 M€ (v. 2024 164,619 M€). Lainamäärä ja vuokravastuut vähenivät edellisestä vuodesta 15,280 M€.

Vuokravastuisiin sisältyy Aalto hyvinvointikeskuksen kiinteistöleasingisopimus, jonka kokonaisvastuu 31.12.2025 oli 46,669 M€.

Lainat ja vuokravastuut €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.2025 olivat 7 680 € / asukas (v. 2024 8 369 € / asukas).

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kaupungin lainasaamiset olivat 77,382 M€ ja lisääntyivät edellisestä vuodesta 0,465 M€.

Koronvaihtosopimukset

Kaupungilla on 10 M€ koronvaihtosopimus, joka kohdistuu 17.12.2024 nostettuun vastaavankokoiseen vaihtuvakorkoiseen lainaan. Koronvaihtosopimuksen tiedot ovat liitetiedoissa.

VARKAUDEN KAUPUNGIN TASE 31.12.2025 (1 000 €)

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	69	108
Aineettomat hyödykkeet	69	108
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	28 621	28 497
Rakennukset	56 214	59 542
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 385	14 350
Koneet ja kalusto	1 210	1 146
Muut aineelliset hyödykkeet	87	67
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 617	804
Aineelliset hyödykkeet	102 134	104 405
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	42 141	42 064
Muut lainasaamiset	77 382	76 917
Muut saamiset	191	144
Sijoitukset	119 714	119 125
PYSYVÄT VASTAAVAT	221 917	223 638
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	903	1 366
Lainasaamiset	117	0
Muut saamiset	1 274	1 005
Siirtosaamiset	304	302
Lyhytaikaiset saamiset	2 598	2 672
Saamiset yhteensä	2 598	2 672
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	2 040	4 124
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 638	6 796
VASTAAVAA YHTEENSÄ	226 555	230 435

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 176	91 176
Ed.tilikauden ylijäämä	17 150	16 857
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 078	293
OMA PÄÄOMA	110 403	108 326
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Investointivaraus	1 150	650
PAKOLLISET VARAUKSET		
Valt.os.pal.vastuut		
Eläkevaraukset	870	971
Muut pakolliset varaukset	974	2 646
PAKOLLISET VARAUKSET	1 844	3 617
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	124	40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	124	40
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	53 328	63 084
Pitkäaikainen	53 328	63 084
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	34 500	24 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks.	9 756	15 806
Lainat muilta luotonantajilta	5 000	7 300
Lyhytaikaiset ostovelat	3 735	2 201
Muut velat	602	537
Siirtovelat	6 114	4 874
Lyhytaikainen	59 706	54 718
VIERAS PÄÄOMA	113 035	117 802
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	226 555	230 435
Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	49,2	47,3
Suhteellinen velkaantuneisuus %	149,3	170,6
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000 €	19 227	17 150
Kertynyt yli/-alijäämä €/asukas	989	872
Lainakanta, 1000 €	102 584	110 190
Lainakanta €/asukas	5 276	5 602
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	149 339	164 819
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 680	8 369
Lainasaamiset, 1000 €	77 382	76 917
Asukasmäärä	19 444	19 669

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaismenojen ja tulojen laskelma on muodostettu kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmista. Kaupungin kokonaistulot olivat 88,003 M€ ja kokonaismenot 93,040 M€. Kokonaistulojen ja menojen erotus oli 5,038 M€. Tämä vastaa rahavarojen muutosta vuoden 2025 aikana vähennettynä ”Muut maksuvalmiuden muutokset” – erän summalla.

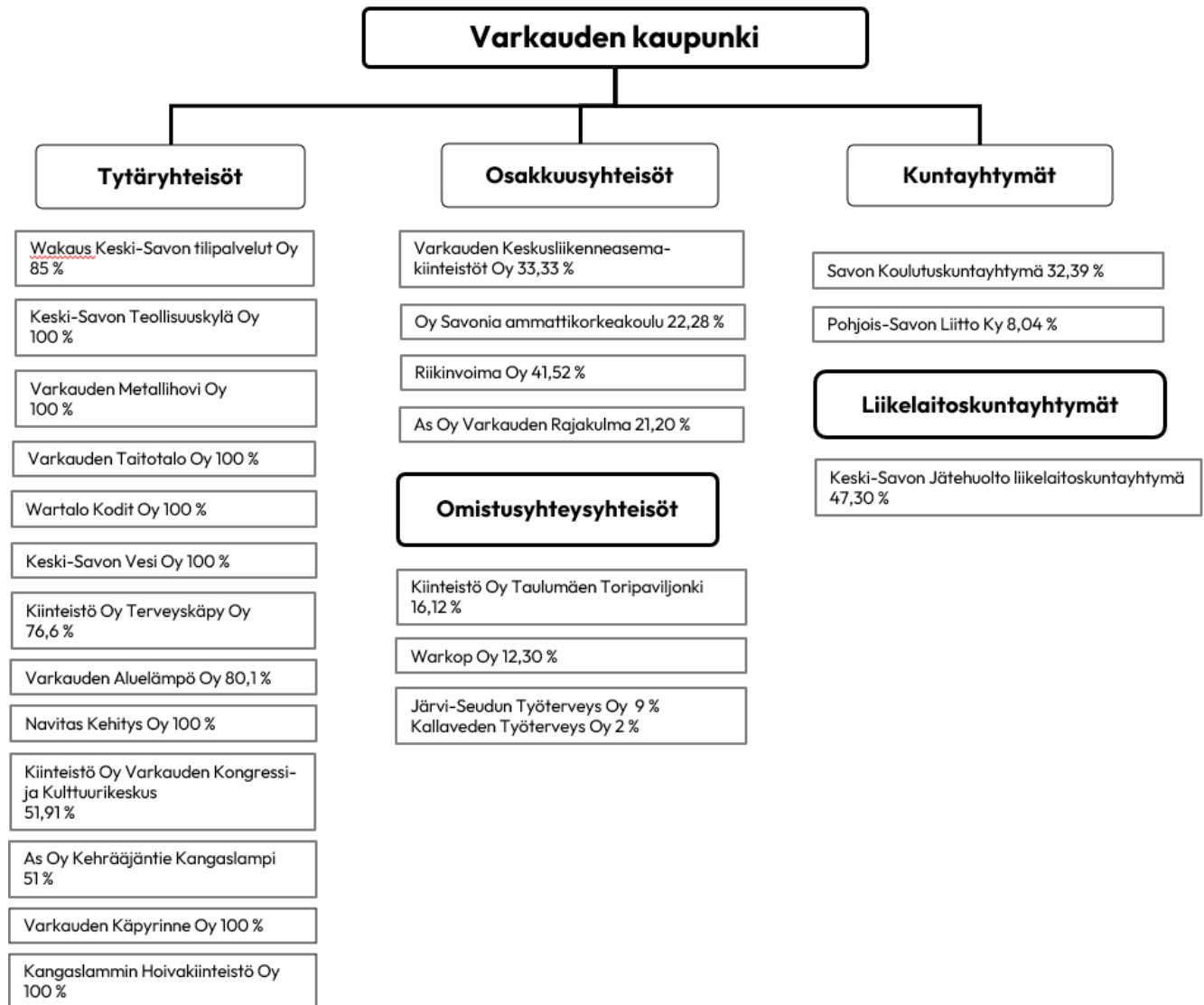
TULOT		MENOT	
	€		€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	19 605 079	Toimintakulut	67 340 055
Verotulot	49 468 215	Valmistus omaan käyttöön	-334 427
Valtionosuudet	6 648 447	Korkokulut	1 770 829
Korkotuotot	1 407 936	Muut rahoituskulut	16 025
Muut rahoitustuotot	1 737 252		
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-187 011	+/- Pakollisten varausten muutos	1 773 319
luovutusvoitot		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-4 439
Investoinnit		luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investoinnit	740 564	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	266 458	Investointimenot	6 087 075
Rahoitustoiminta			
Antolainasaamisten vähennys	73 215	Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Antolainasaamisten lisäykset	586 163
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	8 200 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	15 805 805
Kokonaistulot yhteensä	87 960 154	Kokonaismenot yhteensä	93 040 405

Täsmäytys

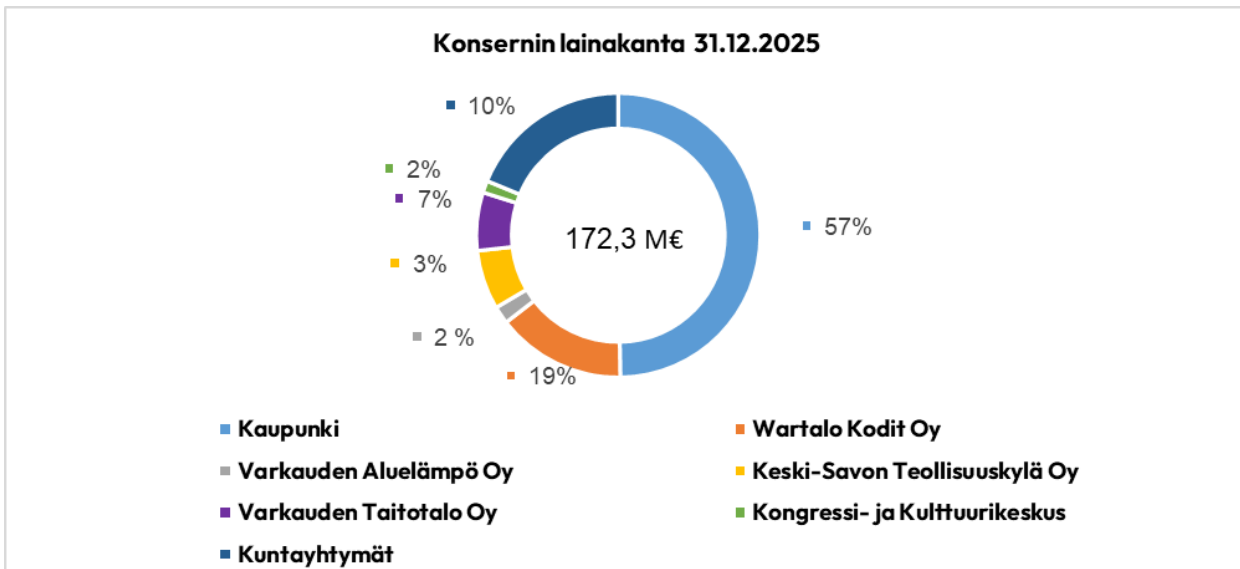
Kokonaistulot - kokonaismenot	-5 080 251	
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 995 924	(Rahoituslaskelmasta)
	<u>-2 084 327</u>	
Rahavarat 31.12.2025	2 040 041	
Rahavarat 1.1.2025	4 124 368	
	<u>-2 084 327</u>	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernirakenne 31.12.2025

Varkauden kaupungin konsernitalinpäätös vuodelta 2025 on ylijäämäinen 8,130 M€.
Emon eli kaupungin oma tilinpäätös on 2,078 M€ ylijäämäinen.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistetty	Ei yhdistetty
Tytärtyhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	8	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muutyhtiöt		1
Osakkuusyhtiöt	1	3
Omistusyhteisyhtiöt		4
Kuntayhtymät	2	
Liikelaitoskuntayhtymät	1	
Säätiöt ja yhdistykset		1
Yhteensä	16	9

Konsernitilinpäätökseen yhdistetyt tytäryhtiöt:

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskus, Navitas Kehitys Oy, Varkauden Aluelämpö Oy, Varkauden Taitotalo Oy, Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Vesi Oy ja Kiinteistö Oy Terveyskäpy, As Oy Kehräjäntie, Wakaus Keski-Savon tilipalvelu Oy, Kangaslammin Hoivakiinteistö Oy ja Varkauden Käpyrinne Oy. Varkauden Metallihovi Oy:tä ei ole yhdistelty, koska yhtiöllä ei ole toimintaa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty seuraavat kuntayhtymät:

Savon koulutuskuntayhtymä ja Pohjois-Savon Liitto.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä.

Osakkuusyhteisöissä on yhdistelty Savonia Ammattikorkeakoulu Oy ja As Oy Varkauden Rajakulma.

Riikinvoima Oy:tä ei ole yhdistelty ohjelmistollisesti, kuten ei aiempinakaan vuosina. Varkauden kaupunki omistaa yhtiöstä välillisesti 41,52 % (Varkauden Aluelämpö Oy:n ja Keski-Savon Jätehuolto Ilky). Yhtiön TP 2025 lukuja: Liikevaihto 18,9 M€, tilikauden voitto 0,45 M€ ja omavaraisuusaste 32,3%.

Varkauden Keskusliikenneasemakiinteistö Oy:n vähäisen merkityksen vuoksi yhtiötä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Omistusyhteisyyhteisöistä yhdistelemättömät ovat: Kiinteistö Oy Taulumäen Toripaviljonki, Warkop Oy, Järvi-Seudun Työterveys Oy (omistusosuus 9 %) ja Kallaveden Työterveys Oy (omistus 2 %). Säätiöistä ja yhdistyksistä yhdistelemättömät ovat: Varkauden Vanhaintukisäätiö

Muita yhteisöjä, joita kaupunki on myös tukenut merkittävästi, on Varkauden Teatterin Kannatusyhdistys.

Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin ohjauksen päälinjaukset on määritelty kaupunginvaltuuston v. 2018 hyväksymässä konserniohjeessa. Uusittu hallintosääntö on tullut voimaan 1.1.2026. Konserniohjeen päivitys on aloitettu vuoden 2025 aikana ja ohjeluonnokseen on saatu konserniyhtiöiden kommentit tammi-helmikuussa 2026. Kevään aikana 2026 on tavoitteena saada uusi ohje päätöksentekoon.

Omistajapolitiittisten linjausten mukaan Varkauden kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä omistamiensa yhtiöiden kanssa ja on aktiivinen omistaja. Tavoitteena on kaupungin kehittyminen ja palveluiden tehokas tuottaminen. Omistajapolitiikka nähdään tärkeänä osana kaupungin palveluiden tuottamista ja taloutta.

Tytäryhteisöt on veloitettu pyytämään ohjeita/kannanottoa konsernijohtolta ennen merkittäviä päätöksiä (mm. toiminnan laajentaminen, takaukset, merkittävät investoinnit). Konserniohjeessa on ohjeistettu tytäryhtiöitä kirjanpidosta, tilintarkastuksesta ja raportoinnista sekä hankinnoista, rahoitushuollosta, riskien hallinnasta, henkilöstöpolitiikasta ja tiedottamisesta.

Kuntalain luvun 4 § 14 mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista sekä takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen puolesta. Varkauden kaupunkikonsernin varainhankinnan, takausten ja sijoitustoiminnan periaatteet hyväksyttiin valtuustossa 28.5.2018 § 40. Varainhankintapolitiikka on päivitetty vuodenvaihteessa 2023-2024 ja valtuusto hyväksyi politiikan 19.2.2024 § 13.

Tytäryhteisöt ovat raportoineet osavuosisikatsauksessa ja tilinpäätöksessä yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta sekä mahdollisista merkittävistä toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista ao. vuoden aikana. Koska kaupunkikonsernin taloutta seurataan kokonaisuutena, niin kaupungin talousraportointia on suunniteltu laajennettavaksi koko konsernia koskettavaksi myös kvartaaleittain. 3 ja 9 kk:n raportit olisivat konserniyhtiöiden osalta suppeita, lähtökohtaisesti kirjanpidosta saatavat luvut ja tarvittaessa erillistä kommentointia. Muutos on esillä valmisteilla olevassa konserniohjeessa. Tällä hetkellä koko konsernin taloutta käsitellään tilinpäätöksessä ja osavuosisikatsauksessa.

1.1.2026 voimaan tulleessa hallintosäännössä konsernin osalta kaupunginhallitus:

- Vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
- Vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
- Määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisö kohtaisen työnjaon.
- Antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
- Arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.
- Käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunkikonserniin kuuluu seitsemän 100 % kaupungin omistamaa yhtiötä; Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Varkauden Taitotalo, Keski-Savon Vesi Oy ja Navitas Kehitys Oy. Ns. sotekiinteistöjä on perustettu kaksi yhtiötä v. 2025 loppupuolella, Varkauden Käpyrinne Oy ja Varkauden Kangaskoti Oy.

Muut pienemmillä omistusosuuksilla olevat konserniyhtiöt ovat; Aluelämpö Oy, Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskus, Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy, Kiinteistö Oy Terveyskäpy ja Varkauden Metallihovi (ei toimintaa). Kiinteistö Oy Terveyskäynn, Varkauden Käpyrinne Oy ja Varkauden Kangaskoti Oy:n osalta ei taloustietoja ole esitetty.

Osinkoja kaupunki saa Savon Energiaholding Oy:ltä ja Varkauden Aluelämpö Oy:ltä (yhtiön taloustilanteen mukaan) sekä kaupungin myöntämien antolainojen korkotuottoja Keski-Savon Vesi Oy:ltä, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:ltä, ja Kiinteistö Oy

Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskukselta.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.10.2020 § 278 Hyvä hallinto- ja johtamistapa Varkauden konsernissa – ohjeen. Ohje on käsitelty ja hyväksytty kaupungin tytäryhteisöjen hallituksissa ja yhtiökokouksissa.

Tytäryhteisöille on taloushallinnon toimesta laadittu omat ohjeistukset talousarvion, osavuositiedon ja tilinpäätöksen laadintaan. Ohjeistuksissa on huomioitu sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n osalta selvisi syksyllä 2024, että yhtiön taloustilanne on tiedettyä heikompi. Yhtiö oli taloudellisissa vaikeuksissa ennen kaikkea yhden merkittävän vuokrasopimuksen vuoksi. Tämän lisäksi havaittiin, että yhtiölle vuosien saatossa tehdyt päätökset, vuokra- ja lainasopimukset, eivät täytä kaikilta osin EU:n valtioneuvoston päätöksen tai kuntalain asettamia ehtoja. Toisaalta niihin aikanaan tehdyistä päätöksistä ei ole valitettu ja ne ovat saaneet lainvoiman.

Kevään 2025 aikana tehtiin yhtiön taloudesta selvitystyö yhdessä KPMG:n kanssa. Ensimmäinen raportti, joka käsiteli erityisesti aikaisempien päätösten EU:n valtioneuvoston päätöksiä sekä kuntalain tarkastelua sekä esitti toimintavaihtoehtoja, valmistui tammikuun lopussa 2025. Kaupunginhallitus käsiteli selvityksen tuloksia kokouksessaan 17.2.2025 § 26 ja kaupunginvaltuusto 27.2.2025 § 7. Selvityksen perusteella kaupunginhallitus päätti hankkia KPMG:ltä jatkoselvityksen toimintavaihtoehtojen tarkentamiseksi.

Tehdyssä jatkoselvityksessä oli arvioitavana useita vaihtoehtoja: yhtiön konkurssi, yrityssaneeraus ja lainojen uudelleenjärjestely. Näistä valikoitui lainojen uudelleen järjestely jatkotoimenpiteeksi. Selvityksessä ehdotettiin seuraavanlaisia lainajärjestelyjä:

- kaupungin yhtiölle myöntämästä 23,328 M€ lainasta muutetaan 6 M€ SVOP-sijoitukseksi 1.6.2025
- samaisen lainan loppupääoma jaetaan seniorlainaksi 13,328 M€, korko 4% ja juniorilainaksi 4 M€, korko 6%.

Järjestely pohjautui siihen, että se täyttää EU:n valtioneuvoston päätöksen edellytykset. Haasteena järjestelyssä oli kuitenkin seuraavat asiat: 1) 6 M€:n svop:n osalta kaupungilla ei olisi ollut vakuutena yhtiön omistamia kiinteistöjä, eli kaupungin riski yhtiössä olisi kasvanut 2) yhtiön maksukyky ei olisi riittänyt loppulainaan 17,328 M€ määriteltyjen uusien korkeampien korkojen maksumuutoksiin. Näistä olisi kertynyt korkovelkaa, joka olisi osaltaan nostanut yhtiön velkavastuita kaupungille.

Tästä syystä kesän 2025 käytiin vielä keskusteluja yhtiön ja kaupungin välillä ja tavoitteena oli löytää vaihtoehto, joka ei sisältäisi em. haittavaikutuksia yhtiölle ja kaupungille. Kun yhtiölle tehtiin mahdollisimman realistiset tulosnusteat vuosille 2025 - 2029, niin niiden perusteella yhtiön toiminta olisi tappiollinen 0,2 - 0,3 M€ vuosittain, mutta toisaalta yhtiö tekee poistoja vuosittain keskimäärin 1,2 M€. Näin ollen, vaikka yhtiön toiminta on tappiollista, niin poistot kun huomioidaan kassavirran näkökulmasta lainojen lyhennyksiin, niin yhtiöllä on vuotuista lyhennyskykyä n. 0,8-0,9 M€ vuosi. Lyhennysvaraa lisää myös se, että yhtiöllä on osalle asiakasyrityksille toimitilojen lunastussopimuksia, joita ko. yritykset lyhentävät vuosittain. Kyseiset lyhennykset eivät tule tuloslaskelman kautta, vaan ne laskutetaan suoraan tulemaan yhtiön lunastuslainojen lyhennyksiin taseeseen. Näitä lyhennyksiä tulee vuosittain n. 0,5 M€. Nämä lyhennysvarat yhteenlaskettuna yhtiöllä todettiin olevan mahdollista lyhentää lainojaan arviolta 1,3-1,4 M€/vuosi.

Tätä lyhennysvaraa verrattiin seuraavaksi yhtiön kassavirtaennusteeseen, nykyiseen lainakantaan ja sen maksuohjelmaan. Tässä yhteydessä havaittiin, että yhtiön lainajärjestely on mahdollista tehdä yhtiön maksukykyyn mukaisesti ilman pääomituksia tai merkittäviä korkojen nostoa. Järjestelyn EU:n valtioneuvoston päätöksen lainmukaisuutta selvitettiin siltä pohjalta, että toimisiko yksityinen sijoittaja samoin vastaavassa tilanteessa. Toisinsanoen järjestelisi sijoittaja vastaavalla tavalla myöntämiään lainoja velalliselle varmistaakseen mahdollisimman hyvin saatavansa. Lisäselvitys tehtiin asianajotoimisto Fennoa Oy:n toimesta. Lainmukaisuuden arvioinnissa huomioitiin sekä KPMG:n ja Fennoan lausunnot ja loppupäätelmä oli, että järjestely täyttää EU:n valtioneuvoston päätöksen ja kuntalain vaatimukset.

Keväällä 2025 kaupunginvaltuuston tekemää päätöstä svop-sijoituksesta ja lainankorkojen korotuksesta ei toimeenpantu. Kaupunginvaltuusto teki asiaan uuden päätöksen (20.10.2025 § 90), jossa yhtiön nykyiset lainat järjesteltiin yhtiön maksukykyä vastaavaksi. Tehdyn rahoitusjärjestelyn arvioidaan parantavan yhtiön toimintamahdollisuuksia ja alentavan kaupungin vastuita yhtiössä.

Wartalo Kodit Oy:n osalta taloudellinen tilanne on parantunut viime vuosien aikana ja yhtiön on kyennyt uudelleen järjestelmään omistukseensa ja käynnistämään uudisrakennuskohteena toteutettavan senioritalohankkeen. Talo valmistui kesällä 2025.

Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 § 150 käynnistää selvitystyön, jossa Wartalo Kotien sekä kaupungin suoraan omistamien sote-kiinteistöjen osalta laaditaan selvitys yhtiöittämisarpeesta ja/tai myyntimahdollisuuksista.

Wartalo Kodit Oy on vuokrannut omistamansa palveluasumisyksikkönsä pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ja kaupunki on vuokrannut omistamansa palveluasumisyksikkönsä ns. vuokra-asetuksen (eli kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023-2026 annetun valtioneuvoston asetuksen 272/2022) mukaisesti. Jatkossa myös kunnan hyvinvointialueille kilpailutilanteessa markkinoilla tuottaman

rakennusten vuokraustoiminnan tulee olla järjestettynä kuntalain (410/2015) 126 §:n mukaan esim. osakeyhtiömuotoisesti (yhtiöittämisvelvollisuus).

Kaupunki on käynyt neuvotteluja Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa sote-kiinteistöjen vuokraamisesta. Kaupunki on perustanut sote-kiinteistöyhtiöt, mutta ei ole vielä siirtänyt suoraan omistamia kiinteistöjään perustetuille yhtiöille, koska hyvinvointialueen kanssa ei ole päästy vielä sopimukseen vuokraamisesta. Vuoden 2026 osalta kaupungin suoraan omistamat sote-kiinteistö ovat vuokrattuina hyvinvointialueelle sote-vuokra-asetuksen mukaisella optiovuoden mukaisella järjestelyllä. Wartalo Kotien omistamat sote-kiinteistöt ovat siirtyneet hyvinvointialueelle nykyisin määräaikaisin sopimuksin. Kokonaisuuteen pyritään saamaan ratkaisu vuoden 2026 aikana.

Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy aloitti 1.1.2023 taloushallintopalveluiden tuotannon Varkauden kaupungille, Keski-Savon Vesi Oy:lle ja Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymälle. Vuoden 2025 asiakkaaksi tulivat Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Varkauden Taitotalot Oy ja Keski-Savon työllisyysalue. Rantasalmen kunta tuli vuoden aikana yhtiön osakkaaksi 5% omistusosuudella ja samalla sovittiin kunnan asiakkuudesta Wakaudessa 1.1.2026 lukien.

Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskuksen 3,28 M€ (Varkauden kaupungin myöntämä antolaina) on alaskirjattu kaupungin vuoden 2012 tilinpäätöksessä satunnaisena kuluna. Kaupunki ei ole kuitenkaan antanut anteeksi kyseistä pääomallinaa ja alkuperäinen velkakirja on edelleen voimassa. Laina esitetään kiinteistöyhtiön taseessa pääomallina. Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskus on pyytänyt 15.12.2020 verottajalta ennakkoratkaisun mahdollisesta veroseuraamuksesta, mikäli Varkauden kaupunki antaisi anteeksi yhtiölle ko. pääomallinaa. Verohallinnon ratkaisu 27.1.2021/ numero P0131483248 mukaan yhtiölle syntyy veroseuraamusta n. 0,62 M€, mikäli kaupunki luopuu pääomallina-saatavasta. Kaupungin linjauksen mukaisesti ei ko. pääomallinaa anneta anteeksi, vaan kyseinen laina käsitellään konsernitilinpäätöksessä.

Kaupungin konsernitilin päätyttyä vuoden 2022 aikana päätti talusjohtaja toimintavaltuuksiensa puitteissa myöntää Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskukselle 0,1 M€ lainan. Sittemmin kaupunginhallitus päätti 5.2.2024 § 32 jatkaa laina-aikaa siten, että laina erääntyy kokonaan maksettavaksi 1.9.2028. Lainan lyhennys ja korko maksetaan kerran vuodessa tasalyhennyksin maksuohjelman mukaisesti. Lainan muut ehdot säilyivät muuttumattomina. Yhtiö on maksanut lainaa sopimuksen mukaisesti.

Navitas Kehitys Oy:n tappiolliset tilikaudet selittyvät ensisijaisesti taseeseen kertyneiden voittovarojen käyttämisellä yhtiön jatkuvien toimintojen rahoittamiseen. Yhtiöllä on meneillään riita-asia Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n ja Varkauden Taitotalo Oy:n kanssa. Kyseessä on viime vuosien toiminta, jossa Navitas Kehitys on toimittanut henkilöstö palveluja em. yhtiöiden käyttöön. Palvelut ovat olleet mm. toimitusjohtaja-, kiinteistöhuolto- ym. henkilöstön ostopalveluita. Riita-asiaa on käsitelty yhtiöiden välillä pääsemättä asiassa kuitenkaan sopimukseen.

Varkauden Taitotalo Oy:n toiminta on ollut vakaata ja yhtiöllä on tarjota laadukkaat toimitilaratkaisut. Tilojen käyttöaste on kuitenkin alentunut merkittävästi päävuokralaisten vähennyttä vuokratiloihin merkittävästi ja alenee edelleen vuoden 2026 aikana. Kaupunki ja yhtiö on käynyt kevään 2026 aikana keskustelua yhtiön toiminnasta, taloudellisesta asemasta ja tulevaisuuden näkymistä. Kaupungin tavoitteena on yhtiön omistaja turvata yhtiön taloudellinen toimintakyky, jotta yhtiö kykenee löytämään vapautuneisiin tiloihin uudet vuokralaiset.

Keski-Savon Vesi Oy:n osalta toimintaympäristö on pysynyt vakaana eikä mitään merkittävää poikkeamaa ei toimintavuoden aikana tapahtunut.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja – vastuunjako konserniohjauksessa

Konsernijohto

Konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kuntalain mukaisesti kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä ne viranhaltijat, joiden tehtäväksi kaupunginhallitus on määrännyt vastaamaan omistajaohjauksesta tytäryhteisöjen osalta.

Kaupunginvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset, päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista ja hyväksyy konserniohjeet.

Kaupunginhallitus

- vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
- määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisö kohtaisen työnjaon.

- antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.
- käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginjohtaja

- vastaa kaupunkikonsernin omistajapolitiikan toteutuksesta ja huolehtii omistajaohjauksen käytännön toteuttamisesta sekä konsernivalvontaan kuuluvien asioiden esittelystä ja raportoinnista kaupunginhallitukselle.
- vastaa kaupunkikonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin (emoyhteisön) osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan huomioista kaupunginhallitukselle.

Konsernijohtoon ja yhtiöiden edustajien tapaamisia on järjestetty useita tilivuoden aikana.

Merkittävät päätöksentekoon tulevat asiat (mm. takaukset, rahoitusjärjestelyt, investoinnit) on valmisteltu kaupungin johdon kanssa ennen kuin asia etenee päätöksentekoon yhtiössä ja kaupungin hallintoelimissä.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Omistajan keskeisiä vaikuttamismuotoja yhteisön toimintaan on edustajien valitseminen yhteisön hallinto- ja päätöksentekoliikkiin. Edustajien valinnassa otetaan huomioon kyvykkyys arvioida johdon toimintaa sekä strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden ja omistajaohjauksen toteutumista.

Kaupunginhallitus on antanut tarvittaessa yhtiökokousedustajalle toimintaohjeet yhtiökokouksessa käsiteltäviä asioita varten.

Konserniyhtiöiden toiminnan toteutumista koskeva arviointi

Tytäryhteisöt käyttävät samaa tilintarkastusyhteisöä kuin kaupunki ja kaupungin tilintarkastaja nimetään myös tytäryhteisön tilintarkastajaksi, ellei muuta erikseen sovita. Tarkastuslautakunnalla on kuntalain 124.1 §:n mukaan oikeus saada tietoja salassa pidettävistä asioista, mikäli se katsoo ne tarpeelliseksi arviointitehtävän hoitamiseksi. Tietojensaantioikeus on rajattu koskemaan kunnan hallussa olevia asiakirjoja. Tietojensaantioikeus tarkastuslautakunnalla on toimielimenä.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut
KONSERNITULOSLASKELMA 31.12.2025 (1 000 €)

	2025	2024
Toimintatuotot	56 120	57 722
Toimintakulut	-110 493	-113 284
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	931	765
TOIMINTAKATE	-53 443	-54 796
Verotulot	48 320	47 474
Valtionosuudet	28 176	26 470
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	614	827
Muut rahoitustuotot	1 359	1 295
Korkokulut	-3 139	-4 237
Muut rahoituskulut	-385	-165
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 552	-2 279
VUOSIKATE	21 502	16 869
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 522	-12 628
Arvonalentumiset	-732	-609
Poistot ja arvonalentumiset	-13 254	-13 237
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	130	30
TILIKAUDEN TULOS	8 377	3 661
Tilinpäätössiirrot	11	27
Tilikauden verot	-1	-34
Laskennalliset verot	26	-45
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-285	264
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	8 129	3 873
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,8	51
Vuosikate/Poistot, %	162	127
Vuosikate euroa/asukas	1106	858
Asukasmäärä	19 444	19 669

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 31.12.2025 (1 000 €)

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	21 502	16 869
Satunnaiset erät	130	30
Tilikauden verot	-1	-34
Tulorahoituksen korjauserät	-2042	-546
	19 589	16 319
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 240	-12 732
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1267	400
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-602	-635
	-11 574	-12 967
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 015	3 352
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-767	-565
Antolainasaamisten vähennykset	354	592
	-413	26
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 547	13 040
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 808	-25 641
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 810	9 579
	-12 450	-3 022
Oman pääoman muutokset	-68	-509
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	59	24
Vaihto-omaisuuden muutos	-19	132
Saamisten muutos	4 058	1 031
Korottomien velkojen muutos	442	-1 981
	4539	-795
Rahoituksen rahavirta	-8 392	-4 300
Rahavarojen muutos	-377	-948
Rahavarat 31.12.	13 921	14 298
Rahavarat 1.1.	14 298	15 246
Rahavarojen muutos	-377	-948
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut:	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-22 305	-32 942
Investointien tulorahoitus, %	196	136,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1	0,8
Kassan riittävyys, pv	34	33
Asukasmäärä	19 444	19 669

KONSERNITASE 31.12.2025 (1 000 €)

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	527	657
Muut pitkävaikutteiset menot	136	291
Aineettomat hyödykkeet	663	948
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	33 982	33 853
Rakennukset	175 581	177 100
Kiinteät rakenteet ja laitteet	59 341	58 062
Koneet ja kalusto	6 228	6 662
Muut aineelliset hyödykkeet	6 290	6 262
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 129	4 751
Aineelliset hyödykkeet	284 551	286 691
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	19 255	18 347
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	5 986	5 861
Joukkovelkakirjasaamiset	28	28
Muut lainasaamiset	1 269	761
Muut saamiset	904	999
Sijoitukset	27 442	25 997
PYSYVÄT VASTAAVAT	312 656	313 635
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	338	643
Lahjoitusrahastojen varat	4	5
Muut toimeksiantojen varat	175	159
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	517	806
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	351	332
Vaihto-omaisuus	351	332
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 971	2
Lainasaamiset	15 983	20 467
Muut saamiset	662	552
Siirtosaamiset	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	19 616	21 021

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	6 283	8 462
Lainasaamiset	128	107
Muut saamiset	867	1 334
Siirtosaamiset	1 863	1 562

Lyhytaikaiset saamiset**9 141 11 464****Saamiset****28 758 32 486****Rahoitusarvopaperit**

Muut arvopaperit	568	568
------------------	-----	-----

Rahoitusarvopaperit**568 568****Rahat ja pankkisaamiset****13 354 13 731****VAIHTUVAT VASTAAVAT****43 031 47 116****VASTAAVAA****356 204 361 557**

VASTATTAVAA	2 025	2 024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 176	91 176
Muut omat rahastot	1 530	1 532
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	53 594	49 721
Tilikauden yli-/alijäämä	8 129	3 873
OMA PÄÄOMA	154 429	146 302
VÄHEMMISTÖOSUDET	3 447	3 248
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	870	971
Muut pakolliset varaukset	1 400	3 071
PAKOLLISET VARAUKSET	2 269	4 043
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	338	643
Lahjoitusrahastojen pääomat	4	5
Muut toimeksiantojen pääomat	308	233
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	651	881
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	113 082	129 806
Lainat julkisyhteisöiltä	4 105	0
Lainat muilta luotonantajilta	3 688	3 688
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	2	28
Muut velat	3 525	3 498
Pitkäaikainen vieras pääoma	124 403	137 020
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	34 500	24 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 805	25 494
Lainat julkisyhteisöiltä	114	
Lainat muilta luotonantajilta	0	1 739
Saadut ennakot	337	765
Ostovelat	5 410	5 511
Muut velat	3 261	2 874
Siirtovelat	9 436	8 524
Laskennalliset verovelat	1 141	1 154
Lyhytaikainen vieras pääoma	71 004	70 062
VIERAS PÄÄOMA	195 407	207 082
VASTATTAVAA	356 204	361 557

Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	44,4	41,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	147,1	156,7
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000 €	61 723	53 594
Kertynyt yli/-alijäämä €/asukas	3 174	2 725
Lainakanta 31.12., 1000 €	172 295	184 728
Lainakanta 31.12. €/asukas	8 861	9 392
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	234 391	255 834
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	12 055	13 007
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 296	789
Asukasmäärä	19 444	19 669

1.7 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöstä täydennetään liitetiedoilla, jotta tuloslaskelmaa ja tasetta tarkastelemalla ei jää olennaisia kaupungin ja konsernin talouteen liittyviä seikkoja havainnoimatta. Tilinpäätöksen liitetiedoilla täydennetään tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on tarkistanut liitetietoyleisohjetta ja antanut 10.6.2025 uuden yleisohjeen tilinpäätöksen liitetietojen laatimisesta. Vuoden 2025 liitetiedot on laadittu ko. ohjeen mukaisesti.

Tilinpäätöksen liitetiedot on eritelty kohdassa 4 Liitetiedot.

1.8 TILINPÄÄTÖKSEN TULOKSEN KÄSITTELY

Asiaa koskeva säätely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksen käsittelyeriä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Varkauden kaupungin tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi 2,578M€. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä alaskirjattiin suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi, seuraavien kiinteistöjen osalta poisto-ohjelmaa muuttaen seuraavasti:

- Lutilan, Puurtilan ja Lehtoniemen koulujen arvoja yhteensä 0,295 M€
- Joutenlahden koulu, nuorisotilan arvoa 0,105 M€
- Könönpellon päiväkodin arvoa 0,070 M€
- uimahallin arvoa 0,199 M€

Alaskirjausten perusteena oli kunkin kiinteistöjen arvioitu käyttöaika, jolla jaettiin ko. kiinteistön tasearvo.

Vapaaehtoista investointivarausta tehtiin 0,5 M€ taloussuunnitelmakauden uimahallin alkavaan/toteutettavaan uudisrakentamiseen. Varauksen jälkeen vuoden 2025 ylijäämäksi jää 2 078 M€.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukainen taseen kumulatiivinen ylijäämä oli 17,150 M€ ja on vuoden 2025 ylijäämän (2,078M€) jälkeen 19,227 M€.

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos	2 577 559,05€
Varausten muutos, lisäys	- 500 000,00 €
Tilikauden ylijäämä	2 077 559,05 €

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

kaupungin tilikauden ylijäämä on 2 077 559,05 €, joka siirretään taseen omaan pääomaan edellisten vuosien ylijäämien lisäykseksi.

2 TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMINEN

2.1 TALOUSARVION TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

YLEISHALLINTO

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	3 863 253	3 562 948	573 698	4 136 646	4 025 787	-110 859	-2,7 %
Toimintakulut	-10 056 454	-13 818 760	423 947	-13 394 813	-12 892 704	502 109	-3,7 %
Toimintakate	-6 193 200	-10 255 812	997 645	-9 258 167	-8 866 917	391 250	-4,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	0	-156 900	-160 135	-3 235	2,1 %
Tilikauden tulos	-6 363 104	-10 412 712	997 645	-9 415 067	-9 027 052	388 015	-4,1 %

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Vakinaiset	26	29	23	- 6	-20,69%
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset)	5	4	0	- 4	-100,00%
Sijaiset	2	0	0	0	
Työllistetyt ja opp. sopimukset	5	5	0	- 5	-100,00%
Henkilötyövuodet (Htv 2)		39,47	26,81	- 12,66	-32,07%

2.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallintojohtaja ja keskusvaalilautakunta

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti ja valvoa vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.8.2024 § 42 äänestysalueiden vähentämisestä varsinaisena äänestyspäivänä 1.1.2025 alkaen. Uusi äänestysjako muuttui aiemmasta kymmenestä kuuteen. Uudet äänestysalueet ovat Pirtinvirta, Kuoppakangas, Repokangas, Komminselkä, Könönpelto ja Kangaslampi.

Keväällä 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit, jotka toimitettiin sunnuntaina 13.4.2025. Ennakoäänestys oli kotimaassa 2. - 8.4.2025 ja ulkomailla 2. - 5.4.2025. Vaaleissa panostettiin erityisesti tiedottamisen lisäämiseen ja äänestyspaikkojen tavoitettavuuteen. Uutena ennakoäänestyspaikkana vaaleissa oli Harjunrannan kylätalo.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteena oli äänestysprosentin hienoinen nousu, johon kaupunki voi vaikuttaa äänestysmahdollisuuksien turvaamisella ja niistä tiedottamisella

Kuntavaalien äänestysaktiivisuus koko maassa oli 54,3 % ja Varkaudessa 49,1 % (v. 2021 48,2 %). Aluevaalien äänestysaktiivisuus koko maassa oli 51,7 % ja Varkaudessa 46,5 % (v. 2022 43,2 %). Aiempiin vaaleihin nähden äänestysaktiivisuus oli hieman kasvanut.

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Vaalien laadukkaan ja sujuvan toteutumisen varmistaminen onnistuneesti vaalipaikkauudistuksen ja kaksien samanaikaisesti olevien vaalien osalta.	Koko vaalihenkilöstön koulutusten lisääminen ja viestinnän tehostaminen.	Koko vaalihenkilöstölle varataan mahdollisuus osallistua koulutuksiin ja lisätään viestintää sanomalehdessä ja kaupungin verkkosivuilla.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tavoite toteutuu.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	117 334	40 000	0	40 000	23 135	-16 865	-42,2 %
Toimintakulut	-164 673	-89 912	0	-89 912	-93 184	-3 272	3,6 %
Toimintakate	-47 339	-49 912	0	-49 912	-70 049	-20 137	40,3 %
Tilikauden tulos	-47 339	-49 912	0	-49 912	-70 049	-20 137	40,3 %

2.1.2 KAUPUNGINVALTUUSTO

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, valtuutetut

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Valtuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin. Toimivaltansa valtuusto saa kuntalaisilta kuntavaaleissa. Valtuusto ilmaisee kunnan tahdon. Valtuustolle kuuluu kunnan toiminnasta ja taloudesta päättämisen ohessa edistää kuntalaisien suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden ohjaamisen perusta on kaupunkistrategia, jonka hyväksyy kaupunginvaltuusto valtuustokaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Varkauden kaupunkistrategian julkilausuman (välitä, vaikuta, viihdy) kokouksessaan 13.6.2022, sekä strategiaan liittyvän toimenpidesuunnitelman 10.10.2022. Kaupunkistrategia on esitetty talousarvion yleisessä osassa ja toimenpidesuunnitelma on luettavissa Varkauden kaupungin internetsivuilla <https://varkaus.fi/fi/sivu/osallisuus-ja-paatokseteko/kaupunkistrategia>. Uuden valtuuston aloitettua toimintansa kaupunkistrategian päivitystyö käynnistettiin ja päivitetty strategia on määrä saattaa päätöksentekoon keväällä 2026.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2025 aikana virallisiin kokouksiin yhteensä 10 kertaa ja käsitteli niissä 116 pykälää. Lisäksi valtuustolle järjestettiin useita iltakouluja ajankohtaisista asioista. Valtuusto kausi 2021 - 2025 päättyi 31.5.2025 ja uusi valtuusto aloitti 1.6.2025 alkaen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Uuden valtuuston järjestäytyminen, ryhmähengen rakentaminen sekä kaupunkistrategian päivittäminen.	Kaupunkistrategian päivitys, luottamushenkilöille järjestettyihin koulutuksiin osallistuminen.	Kaupunkistrategia on päivitetty syksyn syksyn 2025 kuluessa siten, että vuoden 2026 talousarvio sekä suunnitelma vuosien 2027-2028 toiminnasta perustuu päivitettyyn strategiaan. Luottamushenkilöstö kokee saaneensa riittävästi koulutusta tehäviensä hoitamiseksi.	Toteutuu

Toteuma 31.12.: Strategian päivitys on käynnistetty keväällä vanhan valtuuston toteuttamalla arviointikeskustelulla. Uusi valtuusto kokoontui syyskuussa valtuustoseminaariin, jossa asetettiin tahtotila strategian päivitykselle. Strategian pääteemoina jatkuvat nykyisen strategian mukaiset teemat VÄLITÄ - VAIKUTA - VIIHDY.			Toteutuu
2 Vahvistamme kuntalaisten yhteisöllisyyden tunnetta eri osallisuuskanavien kautta ja kehittämällä yhteistyötä ja kumppanuuksia kolmannen ja neljännen sektorin, seurakuntien ja muiden yhteisöjen kanssa.	Järjestettyjen osallisuus- ja yhteisöllisyystapahtumien määrä ja laatu. Osallisuuden näkyminen kaupungin päätöksenteossa ja asioiden valmistelussa.	Teemme osallisuudesta yhteisöimme toimintakulttuurin. Osallisuus luo yhteisöllisyyttä ja mahdollistaa vaikuttamisen. Osallisuus on osa johtamiskulttuuria ja se on läpileikkaava kaupunkiorganisaation sisältä henkilöstöstä ja luottamushenkilöistä aina järjestöihin, yrityksiin, oppilaitoksiin ja asukkaisiin saakka. Osallisuuden ja vaikuttamisen eri tasoja ja keinoja tarjotaan, jotta jokainen voi löytää itselleen luontevimman tavan osallistua.	
Toteuma 31.12.: Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä mahdollistavat ja tukevat toimintatavat on otettu laajasti käyttöön kaupungin toiminnassa ja päätösten valmistelussa.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	42	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-112 861	-114 093	0	-114 093	-142 445	-28 352	24,9 %
Toimintakate	-112 818	-114 093	0	-114 093	-142 445	-28 352	24,9 %
Tilikauden tulos	-112 818	-114 093	0	-114 093	-142 445	-28 352	24,9 %

2.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi ja julkaista yhteenvedo sidonnaisuuksista kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin ulkoisesta valvonnasta kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti. Kaupunginvaltuusto valitsi kaupunkikonsernin tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n kokouksessaan 26.4.2021 § 31 ja päätti optiovuosien käyttöönotosta ajalle 1.7.2023-30.6.2025 kokouksessaan 3.4.2023 § 19. Kaupunginvaltuusto päätti 26.5.2025 § 28, että Varkauden kaupungin ja sen konsernin yhteisöjen tilintarkastuspalvelut ajalle 2025-2028 hankitaan BDO Auditor Oy:ltä. Tämän kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti myös tarkastuslautakunnan valmistelijan/sihteerin palvelut on hankittu BDO Auditor Oy:ltä.

Kuntalain 121 § mukaisesti tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Vuoden 2024 tilinpäätös, tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus olivat kaupunginvaltuuston käsittelyssä 26.5.2025. Kaupunginhallitus on antanut vastineet arviointikertomuksessa esille nostetuista kysymyksistä kaupunginvaltuustolle, jossa ne käsiteltiin 22.9.2025.

Tarkastuslautakunta laati arviointisuunnitelman ja yksityiskohtaisemman työsuunnitelman vuosille 2025 ja 2026–2028 kokouksissaan 29.8.2025, 19.9.2025 ja 16.12.2025.

Tilikauden 2025 tilintarkastussuunnitelma on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksessa 19.9.2025 ja tilintarkastajan väliraportti tilikauden 2025 tarkastuksesta kokouksessa 12.2.2026.

Kaupunginvaltuusto on merkinnyt sidonnaisuudet tiedoksi kokouksissaan 24.2.2025 § 10 ja 8.12.2025 § 114.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kaupunginjohton, toimialajohtajien sekä ay-luottamusmiesten kuuleminen	Kaupungin johtavien viranhaltijoiden ja ay-luottamusmiesten kuuleminen	Vuosittain	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tarkastuslautakunnassa kuulemisia on suoritettu vuosisuunnitelman mukaisesti.			
2 Tutustumis-/arviointikäynnit toimialapaikoilla	Arviointikäynnit	Vuosittain vähintään 2–3 kohdetta	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tarkastuslautakunta on tehnyt kaksi arviointikäyntiä syksyn 2025 aikana.			
3 Laatia koko konsernista arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella	Koko konsernia kattava toimintaa arvioiva arviointikertomus	Kattava, toimintaa arvioiva arviointikertomus	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Arviointikertomus laadittu kevään 2025 aikana. Arviointikertomus valmistunut 14.5.2025 § 63.			
4 Seurantavastualueiden raportoinnin kehittäminen	Raportoinnin ja arviointikertomuksen tuotetun sisällön laatu	Kattava, toimintaa arvioiva arviointikertomus	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Arviointikertomus laadittu kevään 2025 aikana. Seurantavastualueiden raportointia kehitetään edelleen.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	77 586	80 144	0	80 144	74 663	-5 481	-6,8 %
Toimintakulut	-77 586	-80 144	0	-80 144	-74 663	5 481	-6,8 %

2.1.4 KAUPUNGINHALLITUS

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden johtamisesta ja kehittämisestä valtuuston hyväksymän strategian ja linjaamien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus kokoontui yhteensä 24 kertaa ja käsitteli yhteensä 374 pykälää.

Keväällä 2025 käytiin kunta- ja aluevaalit ja uudet valtuustot aloittivat työskentelynsä 1.6.2025. Uuden valtuuston ensimmäisiin tehtäviin sisältyi kaupunkistrategian päivittäminen valtuustokaudelle. Kaupunginhallituksella on merkittävä vastuu kaupunkistrategian päivittämisen organisoimisessa sekä esitysten tekemisessä uudelle valtuustolle. Kaupunkistrategian päivitys tulee hyväksymiskäsittelyyn kevään 2026 aikana.

Vuoden 2025 aikana useat valtakunnalliset uudistukset olivat ajankohtaisia ja Varkauden kaupunki osallistui aktiivisesti esimerkiksi hankintalain uudistamiseen liittyvään valmisteluun.

Vuoden 2025 alusta Keski-Savon työllisyysalue aloitti toimintansa Varkaus isäntäkuntanaan. Lisäksi vuoden 2026 alusta Keski-Savon yhteinen rakennusvalvonta aloitti toimintansa Pieksämäen kaupunki isäntäkuntana.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kaupunkistrategian julkilausuman Vä- litiä - Vaikuta - Viihdy sekä strategian toimenpideohjelman (KV 10.10.2022) toi- meenpano.	Strategian tavoitteiden mukais- ten toimenpiteiden määrä sekä niiden vaikuttavuus. Päivitetyn strategian käytännön valmistelu ja toimeenpano.	Kaupunkistrategia ohjaa keskei- sellä tavalla kaupungin toimintaa, päätöksenteko ja kehittämis- työtä. Kaupunkistrategia on päivitetty vuoden 2025 aikana ohjaamaan uuden valtuustokauden toimintaa.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Välitä - Vaikuta - Viihdy strategia on laajasti käytössä ja vaikuttaa kaupungin toimintaan. Toimialat, kaupungin kumppanit, järjestöt sekä asukkaat ovat löytäneet omia luovia tapoja toteuttaa yhteisön yhteistä strategiaa.			
2 Talouden tasapainottamistoimien täy- töntöönpano sekä uusien toimien valmis- telu kevään 2025 aikana	Vuosikate, toiminnan- ja inves- tointien rahavirta, konsernin vel- kavastuut, yli/alijäämän kehitys emolla/konsernilla, kriisikunta- mittarit.	Kaupungin talous on tasapainossa vuoteen 2026 mennessä. Konk- reettisenä uhkana tavoitteen to- teuttamiselle on uudet kuntata- loutta heikentävät asiat, jolloin talouden tasapainottamistoimet eivät ole enää riittäviä. Erityisenä riskinä on nähtävä valtionosuus- rahoituksen nopea heikkeneminen poliittisin päätöksin.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kaupungin talouden tasapainotila on parantunut. Vuonna 2024 Varkauden kaupungin talous toteutui ennakoitua paremmin. Talousarvio oli -3,55 M€ ja tulos kääntyi lopulta ylijäämäiseksi +0,29 M€. Vuoden 2025 tilinpäätös 2,1 M€ euroa ylijäämäinen alkuperäisen talousarvion ollessa 1,9 M€ alijäämäinen. Valtion tekemät päätökset sekä yleinen suhdannetilanne sekä siitä seurannut korkea työttömyys kuitenkin heikentävät talouden näkymää vuodelle 2026.			
3 Organisaatiouudistuksen toimeenpano sekä päätöksentekojärjestelmää koske- vien ratkaisujen tekeminen seuraavalle valtuustokaudelle.	Hallinnon kustannukset, hallinnon työhön sitoutunut htv.	Kaupungin organisaatio toimii te- hokkaasti ja tarkoituksenmukai- sesti	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kaupungin toimintoja on kehitetty systemaattisesti usean vuoden ajan. Kaupunki on myös käyttänyt ulkopuolisia asiantuntijoita arvioimaan haasteelliseksi arvioituja kokonaisuuksia. Luottamushenkilöorganisaatio uudistettiin kesällä 2025 aloittavan valtuustokauden alkuun. Myös konserniyhtiöiden johtamiseen ja hallintoon on kiinnitetty erityistä huomiota. Työllisyysalueen käynnistäminen ja vakiinnuttaminen on ollut iso toiminnallinen ja kulttuurinen muutos, joka näkyy myös kaupungin henkilöstössä, hallinnossa ja taloudessa.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	42 625	253 000	0	253 000	99 257	-153 743	-60,8 %
Toimintakulut	-4 330 278	-8 227 853	0	-8 227 853	-7 828 436	399 417	-4,9 %
Toimintakate	-4 287 652	-7 974 853	0	-7 974 853	-7 729 179	245 674	-3,1 %
Tilikauden tulos	-4 287 652	-7 974 853	0	-7 974 853	-7 729 179	245 674	-3,1 %

2.1.4.1 Jäsenyydet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-280 501	-335 000	0	-335 000	-287 072	47 928	-14,3 %
Toimintakate	-280 501	-335 000	0	-335 000	-287 072	47 928	-14,3 %
Tilikauden tulos	-280 501	-335 000	0	-335 000	-287 072	47 928	-14,3 %

Suurimmat erät: Pohjois-Savon liitto (198 794,07), Suomen Kuntaliitto (50 170,38), Pohjois-Savon liitto, kehittämisrahasto (21 691,26), Kuopion kaupunki/Mieliteko-hanke (9 514) ja Snellman-instituutti (3 000).

2.1.4.2 Avustaminen

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-609 487	-605 000	0	-605 000	-600 350	4 650	-0,8 %
Toimintakate	-609 487	-605 000	0	-605 000	-600 350	4 650	-0,8 %
Tilikauden tulos	-609 487	-605 000	0	-605 000	-600 350	4 650	-0,8 %

Merkittävimmät avustuskohteet: Varkauden teatteri 500 000 €, Varkauden laulu ry 4 000 €, Viljolahden maa- ja kotitalousseura 4 000 €, Snellman Instituutti 7 000 € Taito Iita-Suomi Ry 5 300 €, Kangaslammin kyläyhdistys 5 000 €, Taidekeskus Väinölä Ky 5 000 €, Harjurannan kyläyhdistys 4 000 €, Viljolahden kyläyhdistys 4 000 € ja Varkauden Vesto ry 6600 €.

2.1.4.3 Toimikunnat

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-18 825	-25 270	0	-25 270	-19 773	5 497	-21,8 %
Toimintakate	-18 825	-25 270	0	-25 270	-19 773	5 497	-21,8 %
Tilikauden tulos	-18 825	-25 270	0	-25 270	-19 773	5 497	-21,8 %

2.1.4.4 Vammaisneuvosto

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi Kuntalain 5 luvun § 28 mukaan kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen. Vammaisilla henkilöillä sekä heidän omaisillaan ja järjestöillään tulee olla vammaisneuvostossa riittävä edustus. Kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä.

Vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Varkauden vammaisneuvoston tehtäviä ovat seurata vammaisten näkökulmasta kaupungin eri hallinnon aloilla tapahtuvaa toimintaa, palveluita sekä päätöksentekoa, erityisesti vammaisille tarkoitettujen palveluiden, tukitoimien ja etuuksien järjestämiseksi ja niiden saatavuuden parantamiseksi.

Vammaisneuvostolla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vammaisneuvosto arvioi olevan merkitystä vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Esim. erityisryhmien liikunnanohjaaja/liikuntalaki, sekä palveluasunnot ja yhteisöllinen asuminen. Osallistuminen hyvinvointialueen järjestämiin Vammaisneuvostolle tarkoitettuihin yhteisiin tilaisuuksiin.

Säännölliset tapaamiset Varkauden kaupungin eri hallintokuntien edustajien kanssa. Osallistuminen hallintosäännön mukaisesti valtuuston sekä eri toimielimien kokouksiin, joihin edustajat on valittu vammaisneuvoston kokouksessa.

Hyvinvointialueen toiminnan seuraaminen, ajankohtaisten asioiden ja tiedotteiden seuraaminen sekä niistä tiedottaminen.

Seurata ja edistää YK:n vammaissopimuksen toteutumista Varkauden kaupungissa.

Vammaispoliittisesta ohjelmasta tiedottaminen eri vammaisjärjestöjen kautta/ Varkauden seudun sosiaali- ja terveysjärjestöt ry, Yhdistystalo Warikko.

Vammaisneuvostolla oli vuonna 2025 yhteensä 7 kokousta.

Uuden valtuustokauden myötä, kokoonpano vaihtui 1.6.2025. Puheenjohtajan vaihdos (KH 28.10.2025 § 301).

- kokouksissa käytiin läpi lautakuntien päätöksenteon seurannassa huomioitavat asiat, sekä hyvinvointialueen vammaisneuvoston edustajan kertomat kuulumiset Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvostosta.
- vammaisneuvosto antoi lausuntoja kaavoista/asemakaavoista.
- uimahallin ohjausryhmä pyysi vammaisneuvostolta lausuntoa uimahallin suunnittelussa vammaisneuvoston näkökulmasta huomioon otettavista asioista.
- liikuntapaikkaesimiehelle laitettiin pyyntö järjestää opastusta erityisryhmien liikunta-avustushakemusten täyttämiseen Timmi järjestelmään uimahallilla.
- 27.5.2025 Eteläisen alueen vanhus- ja vammaisneuvostojen tapaaminen Suonenjoella.
- 15.9.2025 annettu lausunto Nemeko Oy:n ns. Oscarin kiinteistöön (Kauppatori 6, Varkaus) tehtävistä muutostöistä, koskien yhteisöllisen asumisen yksikköä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Vammaispoliittisen ohjelman 2025-2029 hyväksyminen kaupunginhallituksessa 31.3.2025 mennessä.	Vammaispoliittisen ohjelman toteutumisen seuraaminen	Vammaispoliittisen ohjelman hyväksyminen kaupunginvaltuustossa 31.5.2025 mennessä.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Vammaisneuvoston saaman palautteen mukaan ja Hyvinvointialueelta saamamme kannanoton mukaan se toteutui hyvin. Hyvinvointialueen edustaja lupasi käyttää sitä alueella tehtävien vammaispoliittisten ohjelmien mallikappaleena ja "hyvänä" esimerkkinä työryhmän toiminnasta sekä moniammatillisen työryhmän hyvänä yhteisenä tuotoksena. Kiitos tästä kuuluu kaikille ja ennen kaikkea Sari Markkaselle, joka toimi työryhmän sihteerinä. Vammaispoliittinen ohjelma hyväksyttiin valtuuston kokouksessa kaupunginhallituksen antaman aikataulun mukaan 26.5.2025.			
2 Kohderyhmille toteutettava kysely vammaispalvelulain toteutumisesta (vammais- ja potilasjärjestöt sekä omaishoitajat).	Vammaispalvelulain 2025 toteutumisen seuraaminen kyselyn avulla. Kyselyyn vastanneiden määrä.	Tilaisuuden järjestäminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa koskien vammaispalvelulain uudistamista. Kyselyn tulosten läpikäyminen	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Kysely siirretty toteutettavaksi seuraaville vuosille.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-3 447	-4 500	0	-4 500	-4 608	-108	2,4 %
Toimintakate	-3 447	-4 500	0	-4 500	-4 608	-108	2,4 %
Tilikauden tulos	-3 447	-4 500	0	-4 500	-4 608	-108	2,4 %

2.1.4.5 Vanhusneuvosto

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Varkauden vanhusneuvoston tehtävät ulottuvat kaikkiin niihin tehtäviin, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, elinolosuhteiden ja palvelujen kannalta. Tällaisia tehtäviä on mm. ympäristön ja julkisten tilojen suunnitteluun vaikuttaminen, ikääntyneiden selviytymisen edistäminen kulttuuri- ja harrastustoiminnassa sekä eri palveluista ja niiden saatavuudesta tiedottaminen ikäihmisille. Lisäksi vanhusneuvoston tehtävänä on seurata ja vaikuttaa päätöksiin, jotka koskevat vanhusväestöä. Tarvittaessa vanhusneuvosto tekee esityksiä tähän liittyen.

Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ikäihmisten, järjestöjen, hallintokuntien, lautakuntien sekä hyvinvointialueen ikäneuvoston ja alueellisten vanhusneuvostojen kanssa lisäten eri toimijoiden välistä yhteistoimintaa ja tiedonkulkua edistään ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa julkiseen päätöksentekoon.

Varkauden vanhusneuvosto toteuttaa toiminnassaan Varkauden kaupungin yhteisesti hyväksyttyä kaupunkistrategiaa: ”Vä- litä, vaikuta, viihdy” ikääntyneiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Vanhusneuvostolla oli vuonna 2025 yhteensä 8 kokousta.
Uuden valtuustokauden myötä, kokoonpano vaihtui 1.6.2025.

Syksyllä 2025 vanhusneuvosto:

- kävi tutustumassa Wartalo kotien uuteen senioritaloon Linjurinkatu 9
- osallistui aktiivisesti vanhusviikon järjestämiseen ja toteutukseen
- järjesti ikääntyvien joulujuhlan Warkaus-salissa. Juhla striimattiin, jolla mahdollistettiin myös palvelutaloissa asuvien ikääntyvien osallistuminen juhlaan.
- osallistui vapaaehtoisten kiitosjuhlan järjestämiseen ja toteutukseen.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Ikäihmisten suunnitelman 2024–2029 päivittäminen	ikäihmisten suunnitelman 2024–2029 päivittämisen seuraaminen. Suunnitelma hyväksyttävänä kaupunginhallituksessa 31.3.2025	Ikäihmisten suunnitelman valmistuminen 31.5.2025 mennessä.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Vanhusneuvosto 10.3.2025 § 9 Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman käsittelyä (hyvinvointikoordinaattori Sari Markkanen). Kaupunginhallitus 5.5.2025 § 115 sekä Kaupunginvaltuusto 26.5.2025 § 29 ja 17.11.2025 § 98			
2 Osallisuuden vahvistaminen lautakuntatyöskentelyssä	Osallistuminen lautakunnissa ja kaupunginvaltuustossa	Osallistumisprosentti 100 lautakunnissa ja kaupunginvaltuustossa	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Tavoite ei täysin toteutunut valtuustokauden vaihtumisesta sekä tavanomaisista poissaoloista johtuen.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-2 884	-4 530	0	-4 530	-5 123	-593	13,1%
Toimintakate	-2 884	-4 530	0	-4 530	-5 123	-593	13,1%
Tilikauden tulos	-2 884	-4 530	0	-4 530	-5 123	-593	13,1%

2.1.4.6 Elinvoiman edistäminen

Tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, kaupunginhallitus, elinvoimajaosto, Navitas Kehitys Oy:n toimitusjohtaja sekä yhtiön hallitus

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginhallituksen alainen elinvoimajaosto vastaa muun muassa kaupungin yleisestä kehittämistä, elinvoimahankkeiden valmistelusta, työllisyyspalveluista sekä kaupunkimarkkinoinnista. Elinvoimajaosto päättää myös kaupungin tapahtuma- ja kohdeavustuksista ja päättää rakennustonttien ja muiden alueiden hinnoittelusta.

1.6.2025 alkaen elinvoimajaoston on korvannut elinvoimaryhmä ja elinvoimajaostolla ollut toimivalta on siirretty kaupunginhallituksen, teknisen lautakunnan sekä viranhaltijoiden ratkaisuvalltaan. Elinvoimaryhmän tavoitteena on tuottaa ehdotuksia kaupungin elinvoimaa lisäävistä toimenpiteistä sekä osaltaan lausua mm. kaupungissa käynnissä oleviin päätösprosesseihin elinkeinoelämän näkökulmasta.

Elinvoiman edistämisen tavoitteena on toimia aktiivisesti edunvalvonnassa, imagon ja elinvoimaisuuden edistämässä sekä varmistaa kaupunkistrategian toteutuminen omalta osaltaan. Elinvoimatyötä tehdään yhteistyöverkostossa, johon kuuluu kaupungin toiminnan lisäksi muun muassa alueen yritykset, elinkeinoelämä, järjestökenttä, konserniyhtiöt, maakuntaliitto, Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus sekä Mansikka Leader.

Varkauden kaupunki palkittiin keväällä 2025 Pohjois-Savon yrittäjäystävällisimpänä kuntana. Keväällä 2026 Varkauden kaupungille myönnettiin Euroopan kulttuuriperintötunnus Varkauden elävästä teollisesta perinnöstä. Molemmat tunnustukset ovat osoituksia pitkäjänteisestä ja systemaattisesta työstä elinvoiman eteen sekä koko yhteisen yhteisestä tekemisestä.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Keski-Savon yhteisen työllisyysalueen toiminnan käynnistäminen.	TE2024 uudistuksen aikataulun mukainen eteneminen sekä päätöksenteko.	Keski-Savon työllisyysalueen toiminta käynnistyy lautakunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Työllisyysalue on aloittanut toimintansa 1.1.2025			
2 Strategian mukaisten asunto- ja yritys-kaavojen edistäminen kaavoituksen keinoin.	Vireillä ja valmistelussa olevien kaavojen määrä, tonttivarannon kehitys (asumisen, vapaa-ajan-asuminen, yritystontit)	Konnansalon, Kopolanniemen sekä muiden asumista, yritystoimintaa ja elinvoimaa tukevien kaavojen edistäminen.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Strategian mukaiset kaavat ovat edenneet. Kaavojen osalta erityisesti Kopolanniemen kaavuluonnoksesta annettiin paljon lausuntoja. Kaavaa päätettiin uudelleen arvioida saadun palautteen perusteella rajaamalla kaavan toteuttamista siten, että sen aiheuttamat haitat olemassa olevalle asutukselle sekä yritystoiminnalle jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Kopolanniemen kaava on hyväksymiskäsittelyssä 23.3.2026 kaupunginvaltuustossa.			
3 Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen yhteistyössä Keski-Savon työllisyysalueen, Navitas Kehityksen sekä oppilaitosten kanssa.	Oppilaitosten aloituspaikat, oppisopimuskoulutukset, rekrytointikampanjat, muuntokoulutukset	Koulutusmahdollisuuksien ja uusien koulutusavauksien edistäminen, oppilaitosyhteistyön tiivistämisen, Sakkyn ja Savonian kampuksen kehittäminen yhteistyössä oppilaitosten kanssa, oppilasasumisen kehittämisen Wartalo Kodit Oy:n kanssa, kansainvälisten rekrytointipolkujen avaaminen ja juurruttaminen, maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työelämävalmiuksien kehittäminen erityisesti kielitaidon osalta.	Toteutuu osittain

Toteuma 31.12.: Työllisyysalueen toiminnan myötä uusia osaavaa työvoimaa mahdollistavia toimenpiteitä on toteutettu (mm. rekry/täsmäkoulutukset). Myös elinkeinoelämän on tunnistanut uudet mahdollisuudet. Yhteistyömuotoja on kuitenkin mahdollista viedä vielä pidemmälle. Lisäksi työllisyysalueen toiminta on vielä vakiintumatonta, jolloin kaikkea potentiaalia ei ole vielä pystytty ottamaan käyttöön.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintakulut	-717 068	-793 280	0	-793 280	-731 305	61 975	-7,8 %
Toimintakate	-717 068	-793 280	0	-793 280	-731 305	61 975	-7,8 %
Tilikauden tulos	-717 068	-793 280	0	-793 280	-731 305	61 975	-7,8 %

2.1.5 KONSERNIPALVELUT

Tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, elinvoimajohtaja (1.12.2025 alkaen), henkilöstöpäällikkö ja tietohallintojohtaja.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Konsernipalvelujen toiminta-ajatuksena on luoda kaupungin ylimmälle johdolle, esimiehille, muulle organisaatiolle ja henkilöstölle edellytykset menestykselliseen toimintaan. Tässä tarkoituksessa konsernipalvelut vastaa siitä, että kaupungin strategiset tavoitteet toteutuvat ja että resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, talous-, elinvoima- ja henkilöstöpalveluja.

Konsernipalvelut vastaavat siitä, että kunnan ylimmillä toimielimillä on hyvät edellytykset työskennellä. Konsernipalvelut tuottavat talouteen liittyvät asiantuntijapalvelut toimialoille ohjaten, ohjeistaen, neuvoen sekä kehittäen taloushallintoa yhdessä toimialojen kanssa. Konsernipalvelujen tehtävänä on tukea kaupunkistrategian mukaisen henkilöstöpolitiikan toimeenpanoa toimialoilla ja konsernissa. Lisäksi se luo hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Se tukee kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua ja asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Konsernipalvelut vastaavat kaupungin markkinoinnista ja viestinnästä sekä brändi-ilmeestä niin ulkoisesti kuin sisäisesti. Tietohallinto toimii yhdessä kaupungin ydintoimintojen kanssa toimivana kokonaisuutena, tuottavat tarvittavat ICT-palvelut sekä koordinoi ja hallinnoi kokonaisarkkitehtuuria.

Kaupunki kehittää tarjoamiaan palveluja määrätietoisesti asiakaslähtöisyyttä korostaen. Tavoitteena on varmistaa, että palvelut vastaavat entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin ja ovat helposti saavutettavissa ajasta ja paikasta riippumatta. Osana tätä kehittämistyötä palveluja sähköistetään systemaattisesti, ja digitaalisten kanavien käyttöä laajennetaan niin asiointinissa kuin palveluprosessien seurannassa ja hallinnassa.

Kehittämisessä hyödynnetään laajasti uusia teknologisia ratkaisuja, jotka tukevat palvelujen joustavaa käyttöä ja helpottavat asiointia eri toimintaympäristöissä. Tavoitteena on rakentaa kokonaisuus, jossa moderni digitaalinen toimintaympäristö parantaa palvelujen laatua, tehostaa prosesseja ja tarjoaa asiakkaille sujuvamman tavan asioida kaupungin kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	3 252 666	3 189 804	573 698	3 763 502	3 828 732	65 230	1,7 %
Toimintakulut	-5 169 006	-5 306 758	423 947	-4 882 811	-4 753 666	129 144	-2,6 %
Toimintakate	-1 916 340	-2 116 954	997 645	-1 119 309	-924 935	194 374	-17,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	0	-156 900	-160 135	-3 235	2,1 %
Tilikauden tulos	-2 086 244	-2 273 854	997 645	-1 276 209	-1 085 069	191 139	-15,0 %

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Päätöksenteko

Hallinnon osalta sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kohdistunut päätösten strategian mukaisuuteen ja vaikuttavuuteen. Päätöksenteon osalta sisäistä valvontaa kaupunginhallitus tai lautakunta voi toteuttaa otto-oikeuden kautta eli toimielin voi käsiteltäväkseen asian, jossa kunnan organisaatiossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Talous

Talouden osalta sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kohdistunut sisäisiin prosesseihin. Ostolaskujen prosessissa valtuudet asiatarkastuksiin ja hyväksyntöihin on otettu uusi toimintamalli käyttöön. Aiemmin valtuuspäätökset menivät joko lautakuntaan tai kaupunginhallitukseen. Tämä toimintamalli oli hidas ja sisälsi tarpeettomasti henkilöihin ja heidän työtehtäviin sisältyvää sisäistä tietoa. Käyttöön otetussa toimintatavassa taloushallintoon tulee tieto tarve toimialueelta valtuusmuutokseen, asia tarkistetaan ja tämän jälkeen talousjohtaja esittää toimialajohtajalle/hallintojohtajalle valtuuden hyväksymistä (hallintosääntö 95§). Tällä tavoin on saatu nopeuttua valtuusprosessia ja vähennettyä tietoturvariskiä.

Tietohallinto

Merkittävimpiä ICT riskejä ovat tietoturvaan ja tietosuojaan kohdistuvat riskit. Tietoliikenne- tai järjestelmähäiriöt tai laiterikot voivat aiheuttaa tietojen menettämistä ja ylimääräisiä kustannuksia. Erilaiset huijaus- ja kalasteluviestit ovat tekoälyn myötä muuttuneet entistä vaikeammin tunnistettavaksi ja torjuttaviksi.

Varkauden kaupunki on uusinnut tietoturva- ja tietosuojapolitiikkansa joulukuussa 2022. Samalla uudistettiin tietoturvaan liittyvät käytännöt, joilla mm. tietohallinnon omaa toimintaa ohjataan käytännössä. Osana tietoturvapoliittikkaa laadittiin ICT vaaratumissuunnitelma ja päivitettiin kaikille Varkauden kaupungin työntekijöille tarkoitettu opas sähköiseen työympäristöön, jota täydennettiin vuonna 2025 mm. tekoälyyn liittyvillä ohjeilla ja linjauksilla. Tietoturvapoliittikan käytäntöjen osana toimii ICT riskimatriisi, minkä avulla hallitaan ICT riskejä. Riskimatriisi käydään vuosittain läpi tietohallinnon vuosikellon mukaisesti.

Varkauden kaupungissa tietosuojan ja tietoturvan toteutumista arvioidaan laajemmin vuotuisesti julkaistavassa tietotilinpäätöksessä. Tietotilinpäätöksen aikataulu on sidottu yhteen tilinpäätöksen kanssa.

2.1.5.1 Talouspalvelut

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Taloushallinnon tärkeimpiä tehtäviä ovat:

- hoitaa kaupungin kokonaistaloutta kuntalain ja kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeistusten ja suositusten mukaisesti,
- vastata kaupungin kokonaistalouden suunnittelusta, seurannasta ja raportoinnista kaupunginhallitukselle ja -valtuutolle,
- viranomaisraportointi (kuntatietoraportointi Valtiokonttorille),
- hallinnoida kaupungin maksuliikennettä ja rahoitusta mm. lainojen hallinta, maksuvalmius,
- ohjata ja ohjeistaa sekä neuvoa ja kouluttaa toimialojen esihenkilöitä talousasioissa,
- laatia vuosittain kaupungin talousarvio, tilinpäätös sekä konsernitilinpäätös,
- ohjeistaa konserniyhteisöjen talousraportointi ja raportoida tiedot kaupungin raportoinnin yhteydessä,
- vastata taloushallinnon sovellusohjelmistojen ajanmukaisuudesta ja toimia pääkäyttäjänä osalle ohjelmistoja,
- kehittää taloushallinnon prosesseja ja toimintoja,
- vastata ulkoistetun taloushallinnon valvonnasta ja laadusta.

Varkauden kaupungin taloushallinnossa on työssä kolme henkilöä.

Toiminnallisena ympäristön muutoksena on, että kaupungin kirjanpidon, osto- ja myyntireskontran sekä maksuliikennepalvelut on tuottanut 1.1.2023 alkaen kaupungin uusi tytäryhtiö Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy. Talousjohtaja toimii oman toimensa ohella yhtiön toimitusjohtajana.

Taloushallinnon tavoitteena on ollut nykyaikaistaa ja tehostaa taloushallinnon prosesseja. Näistä vaikuttavin on ollut Opiferus-taloudokumentin käyttöönotto 2024–2025. Sen myötä ajantasaiset talousluvut saadaan siirtymään suoraan taloushallinnon

järjestelmistä talousarvio- ja tilinpäätöskirjoihin ilman manuaalista tiedon siirtoa. Vuoden 2025 aikana talousraportointi laajennettiin talousarvion ja tilinpäätöksen lisäksi 1-6 kk osavuositilinpäätöksiin.

Vuoden 2025 aikana toteutettiin kaupungin ostolaskujen analysointi yhdessä Greenstep Oy:n kanssa. Sen tuloksena saatiin näkymä kaupungin ostolaskujen määrään ja jakaumiin laskuttajien ja laskujen summan mukaan. Analyysin perusteella on lähedetty käymään laskuja ryhmittäin läpi ja tehostamaan niihin liittyviä prosesseja. Merkittävien muutosten toteutettiin puhelinlaskujen käsittelyssä. Näitä laskuja oli vuodessa n. 700 kpl ja laskujen summa oli suurimmalta osalta alle 50 €. Laskuja käsiteltiin lasku-kierron aikana enimmillään jopa kuusi henkilöä. Nyt kaikki laskut kulkevat yhden asiattarkastajan ja yhden hyväksyjän kautta.

Seuraavaksi kehityskohteeksi on otettu kaupungin talouden raportointi ja ennustaminen tilikauden aikana. Sen tavoitteena on saada taloushallinnon järjestelmistä ennusteita tilikauden aikana niin koko kaupungin kuin myös toimialojen osalta.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	33 786	35 000	0	35 000	59 024	24 024	68,6 %
Toimintakulut	-309 122	-328 949	0	-328 949	-313 903	15 046	-4,6 %
Toimintakate	-275 336	-293 949	0	-293 949	-254 878	39 071	-13,3 %
Tilikauden tulos	-275 336	-293 949	0	-293 949	-254 878	39 071	-13,3 %

Taloushallinnon tuotoissa näkyy Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy:n maksama korvaus yhtiön toimitusjohtajuudesta n. 35.000 € ja Keski-Savon työllisyysalueen taloushallinnon valmisteluun liittyvistä tuloista.

2.1.5.2 Henkilöstöpalvelut

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Työllisyysneuvottelut siirtyivät valtiolta kunnille 1.1.2025. Vuoden vaihteessa henkilöstön siirtymiseen liittyvien asioiden selvittely sekä varsinaiseen siirtymiseen liittyvät toimenpiteet ja työsuhteiden siirtämiseen liittyvät kysymykset sekä dokumentaatio työllisti henkilöstöhallintoa. 1 Q aikana käynnistettiin sekä läpi vietiin tehtävien järjestelyyn ja uuden organisaation muodostamiseen liittyvä tuotannollinen yhteistoimintaneuvottelu. Henkilöstö aloitti uusissa tehtävissään 1.4.2025. Uudistukseen liittyviä asioita on työstetty ja selvitetty koko 2025 alkuvuosi.

Henkilöstöpalveluiden resurssi kasvoi vuoden alussa yhdellä henkilöllä, kun Tarja Heikura siirtyi työhyvinvointiasiantuntijan tehtävään tehden jatkossa kolmena päivänä viikossa työhyvinvointiasiantuntijan tehtävää sekä jatkaen kahtena päivänä viikossa myös talous- ja velkaohjaajana. Työhyvinvointiasiantuntijan tekemän työn myötä tavoitteena on vähentää työkyvyttömyydestä aiheutuvia (mm. sairauspoissaolot ja varhemaksut) kustannuksia, tukea henkilöstön työssä jaksamista sekä parantaa henkilöstökokemusta ja työssä pysyvyyttä sekä työhön palaamista (korvaavien työpaikkojen kartoittaminen).

1.2.2025 tuli voimaan uusi kunta- ja hyvinvointialan (KVTES sekä OVTES G) tasopalkkajärjestelmä, joka korvaa aikaisemman tehtäväkohtaiseen palkkaan pohjautuvan järjestelmän osaamiseen ja vastuuseen perustuvalla järjestelmällä. Tämä valtakunnallisesti merkittävä uudistus vaatii paljon valmistelutyötä sekä aikaa toteuttamiselle. Valmistelutyötä tehtiin vuoden alusta alkaen yhdessä pääsopijajärjestöjen luottamusvaltuutettujen sekä esihenkilöiden kanssa. Henkilöstöhallinto toimi uudistuksen kokonaisuuden, etenemisen sekä toimeenpanon koordinoijana. Toimeenpano toteutettiin 30.9.2025 mennessä.

Keväällä Varkauden kaupungissa otettiin käyttöön AinoHealth työkykyjohtamisen järjestelmä, joka on työntekijöiden työkyvyn ja työhyvinvoinnin seurantaan ja ylläpitoon liittyvien prosessien ja tietojen hallintaan liittyvä työkalu. AinoHealthin on tarkoitus jalkauttaa esihenkilöiden työkaluksi ja tavoitteena on saada sairauspoissaoloja paremmin hallintaan sekä ehkäistä ennakkoisesti tulevia poissaoloja. Sairauspoissaolojen kustannukset ovat jatkaneet kasvuaan ja kuormittavat sekä taloudellisesti että henkisesti kaupungin voimavaroja.

Esihenkilöiden koulutukseen haluttiin panostaa ja esihenkilötrefejä pidettiin alkuvuoden aikana kaksi kertaa sekä järjestettiin erilliset koulutukset uuteen tasopalkkausjärjestelmään sekä AinoHealth työkykyjohtamisen järjestelmään liittyen. Intro-perehdytysohjelmaa on jalkautettu uudestaan esihenkilöille ja otettu aktiivisempaan käyttöön, koska perehdytys on tärkeä osa henkilöstöjohtamista ja työhyvinvoinnin rakentamista.

Työntekijöille mahdollistettiin polkupyöräedun käyttöönotto huhtikuussa. Työnantajalle kustannusvastuuta työsuhteiden polkupyöräedun liittyen aiheutuu leasing-sopimusyhteistyönä polkupyöräkohtaisesta kuukausittaisesta hallinnointikulusta, joka on 12 €/kk/sopimus. Etua on otettu käyttöön, vaikka edun verovapauden jatkuminen on epävarmaa.

BLC Oy:n toimittama etäleimaus- ja työajanseurantajärjestelmän käyttö päättyi maaliskuun lopussa 2025. Uudeksi toimittajaksi valittiin Saarni Nepton Oy:n tuottama palvelu. Käyttöönotto projekti aloitettiin kesällä ja sitä työstettiin aktiivisesti 4Q:lla sen jälkeen, kun tasopalkkajärjestelmä oli saatu käyttöönotettua. Neptonin työajanseurantarjontajärjestelmä otettiin varsinaisesti käyttöön vuodenvaihteessa 2025/26.

Henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa kokoonnuttiin vuoden 2025 aikana lähes kuukausittain yhteistyöpalavereihin. Paikalliseuvotteluja käytiin henkilöstöjärjestöjen kanssa vuoden 2025 aikana viiden asiakokonaisuuden osalla ja kaikki päättyivät yksimielisinä. Näiden lisäksi kävimme lukuisia yhteisiä palavereja henkilöstöjärjestöjen kanssa liittyen tasopalkkaudistukseen sekä järjestelyerien jakamiseen.

HurraaUra! rekrytointitilaisuus järjestettiin tammikuussa Savon ammatti- ja aikuisopistolla. Varkauden kaupunki osallistui tilaisuuteen. Kesällä Varkauden kaupunki työllisti noin 80 kesätyöntekijää; sekä alle 25-vuotiaita opiskelevia että peruskoulunsa päättäneitä nuoria. Palaute, jota nuoret antoivat kesän jälkeen, oli positiivista.

Talous- ja velkaohjauksessa asioi 170 asiakasta. Palvelu koostui tapaamis-, puhelin- ja sähköisten kanavien asioinneista, yhteensä 445 tapahtumaa. Lisäksi anonyymiä talousneuvontaa tarjottiin 17krt/2h talousneuvolassa yhteistyössä Kuopion talous- ja velkaneuvonnan sekä Ulosottoviraston kanssa. Talous- ja velkaohjauksen tavoitteena on tarjota varkauteilaisille matalan kynnyksen neuvontaa ja tukea raha-asioiden hoitoon. Talousneuvolassa voi asioida ilman kuntarajoja.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	2 341	0	0	0	3 398	3 398	0,0 %
Toimintakulut	-779 275	-673 687	105 326	-568 361	-563 677	4 684	-0,8 %
Toimintakate	-776 933	-673 687	105 326	-568 361	-560 279	8 082	-1,4 %
Tilikauden tulos	-776 933	-673 687	105 326	-568 361	-560 279	8 082	-1,4 %

2.1.5.3 Työllisyysyksikkö

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vuosi 2025 oli suurten uudistusten vuosi. Vuoden alussa astuvat voimaan sekä TE-palvelut 24- että kotoutumislain KOTO24 -uudistukset.

Varkauden kaupungin työllisyyspalveluissa sekä maahanmuuttajapalveluissa työskentelevä vakituinen henkilöstö, sekä niissä määräaikaisissa työsuhteissa työskentelevä henkilöstö, joiden määräaikaisuus ulottui vuoden 2025 puolelle, siirtyivät Keski-Savon työllisyysalueelle järjestämisvastuun siirtämisen myötä 1.1.2025. Keski-Savon työllisyysalueen järjestämissopimusta täydennettiin tältä osin, ja Varkauden kaupunki vastaa näiden palveluiden tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista kokonaisuudessaan. Maahanmuuttohenkilöstön osalta Varkauden kaupunki on ostanut heidän palvelujaan työllisyysalueelta ja on maksanut tämän henkilöstön kulut työllisyysalueelle täysimääräisesti.

Keski-Savon työllisyysalueelle siirtyviin palveluihin ei sisällynyt talous- ja velkaohjaus, asumisneuvonta, ohjaamotyö ja kaupungin kesätyöllistäminen. Talous- ja velkaohjaus sekä kesätyöllistäminen siirtyivät henkilöstöhallintoon, asumisneuvonta päättyi ja ohjaamotyö siirtyi hyvinvoinninedistämisen toimialalle.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	738 295	704 850	566 728	1 271 578	1 500 707	229 129	18,0 %
Toimintakulut	-826 573	-1 002 070	339 087	-662 983	-616 425	46 558	-7,0 %
Toimintakate	-88 278	-297 220	905 815	608 595	884 282	275 687	45,3 %
Tilikauden tulos	-88 278	-297 220	905 815	608 595	884 282	275 687	45,3 %

2.1.5.4 Hallintopalvelut

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vastuualueen keskeiset prosessit ovat päätöksenteon valmistelu ja täytäntöönpano, juridinen asiantuntemus, tietohallinnon suunnittelu ja koordinointi sekä arkistotoimi.

Hallintopalveluiden tehtävänä on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle ja kunnan yleisjohtamiselle. Hallintopalvelut tukevat kaupungin toimintaa tuottaen asiakaspalvelua sekä asian- ja asiakirjahallinnan kokonaisuuden. Lisäksi huolehditaan kaupungintalon aulapalvelusta. Hallintopalveluiden osana toimii myös markkinointi- ja viestintätiimi, joka koordinoi viestintää ja markkinointia kaupunkitasolla ja tukee toimialoja viestinnän ja markkinoinnin käytännön toteutuksessa.

Hallintopalveluiden on osattava ennakoida toimintaympäristön tulevia muutoksia, jotta niihin voidaan reagoida hallitusti, oikealla tavalla ja jotta muutoksiin voidaan valmistautua ajoissa.

Uusi hallintosäätö tuli voimaan 1.1.2025 ja toimielinten osalta uuden valtuustokauden alkaessa 1.6.2025.

Keväällä 2025 hallintopalvelujen toiminnassa painottui alue- ja kuntavaalien järjestäminen. Äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi tehostettiin viestintää muun muassa tekstiviestikampanjalla ja sosiaalisen median kautta. Samalla valmistauduttiin uuden valtuuston aloittamiseen, mikä työllisti sekä hallintopalveluita että markkinointi- ja viestintätiimiä.

Osallisuustyö siirtyi hallintopalveluihin 1.3.2025 uuden osallisuuskoordinaattorin aloittaessa tehtävässään. Kevään aikana käynnistettiin uusien kumppanuussopimusten neuvottelut, ja sopimukset saatiin voimaan saman vuoden aikana.

Loppuvuodesta käynnistettiin hanke asiahallintajärjestelmän päivittämiseksi. Tavoitteena on tehostaa hallinnollista työtä konsernipalveluissa ja toimialoilla sekä varmistaa tietosuojavelvoitteiden täytyminen.

Vuoden 2025 aikana keskeisiä teemoja olivat sisäisen ja ulkoisen palveluviestinnän vahvistaminen ja suunnitelmallisuus. Kaupunkimarkkinoinnissa jatkettiin strategian ja identiteetin mukaista imago-markkinointia. Keski-Savon työllisyysalueen aloittaessa toimintansa osana kunnan palveluja 1.1.2025 koordinoitiin ja kehitettiin alueen viestintää yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	1 471 548	1 436 873	6 970	1 443 843	1 277 613	-166 231	-11,5 %
Toimintakulut	-2 247 341	-2 288 971	-20 466	-2 309 437	-2 261 207	48 230	-2,1 %
Toimintakate	-775 792	-852 098	-13 495	-865 593	-983 595	-118 001	13,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-169 904	-156 900	0	-156 900	-160 135	-3 235	2,1 %
Tilikauden tulos	-945 696	-1 008 998	-13 495	-1 022 493	-1 143 729	-121 236	11,9 %

2.1.5.5 Tietohallinto

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Tietohallinto aloitti vuoden alusta toteuttamaan työllisyysalueen ICT peruspalveluita kokonaisratkaisuna. Palveluun kuuluu mm. tietoliikenne, palomuuripalvelut, työllisyysalueen tarvitsema laitekanta, sekä ICT tuki. Lisäksi kevään 2025 aikana työllisyysalueelle toteutettiin asiakasviestintäratkaisu.

Tietohallinto lisäksi laajensi palvelutarjontaa asiakasorganisaatioilleen. Konesalipalvelujen puolella toteutettiin jaetun palomuurin palvelu, muutama virtuaalipalvelin sekä lisäksi tietoliikenneyhteyksiä. Tietoturvan tilannekuvapalveluun otettiin mukaan uusi kumppanikunta.

Loppuvuoden aikana kilpailutettiin Varkauden kaupungin sisäverkon auditointi, mikä toteutetaan alkuvuonna 2026.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	1 368 332	1 322 570	6 970	1 329 540	1 210 637	-118 903	-8,9 %
Toimintakulut	-1 205 016	-1 172 570	-20 466	-1 193 036	-1 059 078	133 958	-11,2 %
Toimintakate	163 316	150 000	-13 495	136 505	151 559	15 054	11,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-163 316	-150 000	0	-150 000	-151 559	-1 559	1,0 %
Tilikauden tulos	0	0	-13 495	-13 495	0	13 495	-100,0 %

Tietohallinnon käyttötalous alitti alkuperäisen talousarvion yli 110 tuhannella eurolla. Aiempaa pienempiin kustannuksiin vaikuttivat aiemmat säästötoimet, mutta myös tukityöllistämisen loppuminen. Lisäksi yksi tietohallinnon vakanssi oli alkuvuonna täyttämättä, mikä osaltaan laski henkilöstökustannuksia. Tietohallinnon kustannuksia on onnistuttu laskeman kaksi vuotta peräkkäin, mutta minimitaso alkaa olla saavutettu.

2.1.5.6 Tukipalvelut
Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupungin, Keski-Savon Vesi Oy:n ja Keski-Savon Jätehuolto Ilky:n taloushallintopalvelut tuotettiin Sarastia Oy:llä 31.12.2022 saakka. Sen jälkeen palveluiden tuottajana on ollut Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy. Yhtiön omistaa Varkauden kaupunki 85%, Keski-Savon Vesi Oy 5%, Keski-Savon Jätehuolto Ilky 5% ja Rantasalmen kunta 5%. Yhtiöstä on kerrottu lisää kohdassa Konserniyhtiöt / Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy.

Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Varkauden Taitotalo Oy ja Keski-Savon työllisyysalue siirtyivät yhtiön asiakkaiksi 1.1.2025.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	1 006 695	1 013 081	0	1 013 081	987 990	-25 091	-2,5 %
Toimintakulut	-1 006 695	-1 013 081	0	-1 013 081	-987 990	25 091	-2,5 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	0,0 %

2.1.6 HYVINVOINNIN- JA KASVATUKSEN TOIMIALA

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen koskettaa koko konsernia. Osallisuuskoordinaattori rekrytoitiin keväällä 2025 konsernihallinnon alaisuuteen. Olohuoneen toiminta muuttui kesäkuussa 2025 yhteisötalotoiminnaksi yhteistyössä Settlementti Pujola ry:n kanssa. Kuntalaisten hyvinvointia on pyritty lisäämään erilaisten hankkeiden kautta.

Vuoden 2025 aikana kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2025-2029 valmistui ja sitä täydennettiin useilla eri alasuunnitelmillä (lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat, turvallisuussuunnitelma, ehkäisevän päihdetyön suunnitelma sekä vammaispoliittinen ohjelma).

Vastaanottokeskus lakkautui kesäkuun 2025 loppuun mennessä. Tämän vuoksi maahanmuuttajataustaisten henkilöiden palvelutarpeitten ennakointi vaikeutuu.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisessa on huomioitu kestävä kehitys, kaupunkilaisten osallisuus, palveluiden

tuottavuus ja turvallisuus, jotka ovat keskiössä toimialan palvelutuotannon strategian mukaisessa kehittämisessä.

Pitkät sairauspoissaolot ovat vaikeuttaneet toimialan toimintaa. Sairauspoissaoloihin liittyviä ongelmia on selvitetty yhdessä Järviseedun Työterveyden ja henkilöstöhallinnon kanssa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Asiakaslähtöiset ja vaikuttavat palvelut.	Asiakaskyselyt ja talousarvion tavoitteiden toteutuminen.	Asiakastyytyväisyys 4/5 ja talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuivat. Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyskyselyjä koko kaupunkitasolla ei toteutettu vuoden 2025 aikana. Vuonna 2024 toteutetun asiakastyytyväisyyskyselyn tulos oli 4/5.			
2 Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen.	Hyvinvointikertomuksen painopisteiden indikaattorit.	Kuntalaisten hyvinvoinnin kokemus lisääntyy.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Hyvinvointikertomus hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.5.2025 § 29 ja hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2025-2029 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025 § 98. Indikaattoritiedon pohjalta suurin osa varkautelaisista voi hyvin ja palveluprosesseilla on onnistuttu lisäämään varkautelaisien hyvinvointia. Hyvinvointivajeiden pohjalta tulee kiinnittää huomiota mielen hyvinvointiin, osallisuuden vahvistamiseen sekä hyte-palveluprosessien kehittämiseen.			
3 Hyvinvointialueen yhdyspintojen prosessien selkeys ja toimivuus asiakaslähtöisesti.	Yhdyspintaprosessien selkeys.	Yhdyspintaprosessien toimivuus.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Yhdyspintaprosessien selkeyttämistä ja parantamista jatketaan yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa. Opiskeluhuollon palveluiden saatavuus on parantunut syksyn 2025 aikana.			
4 Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähentyvät.	Työtyytyväisyyskysely ja sairauspoissaolojen määrä.	Työtyytyväisyyskyselyn tulos on 4/5. Sairauspoissaolot vähenevät 2 pv/HTV.	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Työtyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu kaupunkitasolla vuoden 2025 aikana. Sairauspoissaolot ovat kasvaneet edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta 1,6 pv/HTV1. Sairauspoissaolojen kasvu aiheutuu ennen kaikkea pitkien sairauspoissaolojen kasvusta.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	4 520 791	4 220 108	18 419	4 238 527	4 324 003	85 477	2,0 %
Toimintakulut	-44 824 556	-46 863 434	729 299	-46 134 135	-44 544 964	1 589 170	-3,4 %
Toimintakate	-40 303 765	-42 643 326	747 718	-41 895 608	-40 220 961	1 674 647	-4,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-600 840	-709 000	0	-709 000	-500 798	208 202	-29,4 %
Tilikauden tulos	-40 904 605	-43 352 326	747 718	-42 604 608	-40 721 759	1 882 849	-4,4 %

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.10.2025 § 87 ja 17.11.2025 § 100 hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan määrärahamuutokset yhteensä 0,88 M€ (menojen vähennykset). Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan toimintakate toteutui noin 1,675 M€ (4,0 %) muutettua talousarviota paremmin, toimintakatteen toteutumaprosentti vuoden lopussa oli 96 %.

Toimintatuotot toteutuivat arvioitua paremmin, 0,085 M€ (2,0 %), toimintatuottojen toteutumaprosentti vuoden lopussa oli noin 102,0 %. Myyntituotot toteutuivat noin 3,1 %, tuet ja avustukset noin 0,8 % ja muut toimintatuotot noin 19,3 % arvioitua paremmin. Maksutuotot toteutuivat noin 2,2 % arvioitua pienempinä. Myyntituottojen arvioitua parempaan kertymään vaikutti kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaaminen sekä kotikuntakorvaustuotot. Tuet ja avustukset toteutuivat lähes budjetoidun mukaisina. Muut toimintatuotot toteutuivat arvioitua paremmin pääosin esi- ja perusopetukseen kohdistuvan kertaluontoisen erän/hyvityksen vuoksi. Maksutuottojen toteutumisen alle arvioidun vaikutti pääosin iltapäivätoiminnan, vapaan sivistystyön sekä taiteen perusopetuksen maksutuottojen kertymä.

Toimintakulut toteutuivat noin 1,59 M€ (3,4 %) alle arvioidun, toteutumaprosentti vuoden lopussa oli 96,6 %. Henkilöstökulut

toteutuivat noin 0,59 M€ (2,2 %) alle arvioidun. Henkilöstökulujen alitukset kohdistuivat muun muassa hallintoon, hyvinvointiin ja osallisuuteen, lasten päivähoitoon, esiopetukseen, kulttuuri- ja tapahtumapalveluihin, kirjastopalveluihin, museopalveluihin ja Soisalo-opistoon. Liikuntapalveluiden henkilöstökulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisina ja perusopetuksen henkilöstökulut ylittivät 1 %:lla. Henkilösivukuluihin kohdistuvat sisäiset tasaukset/hyvitykset olivat noin 0,3 % koko toimialan henkilöstökuluista. Toimialalla jokaisen tehtävän täyttötarve mietittiin tarkasti, kuitenkin vaarantamatta palvelun tasoa tai lain edellyttämää henkilöstömitoitusta. Palvelujen ostot toteutuivat 6,7 % arvioitua pienempinä. Palveluiden ostoihin kohdistuvat sisäisten palveluiden tasaukset/hyvitykset olivat noin 0,32 M€ (2,7 %) hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan palveluiden ostoista. Lisäksi arvioidut hintojen korotukset eivät toteutuneet. Merkittävimmät palveluiden ostojen alitukset kohdistuvat varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen oppilasruokailun ja oppilaskuljetusten kustannuksiin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 1,3 % arvioitua suurempina. Avustukset toteutuivat 2,8 % alle arvion johtuen lasten kotihoidontuen käytön vähentymisestä. Muut toimintakulut alittuivat noin 2,3 %. Muihin toimintakuluihin sisältyy sisäisten hoito- ja pääomavuokrien tasauksia/hyvityksiä 0,276 M€.

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Vakinaiset	397	403	395	- 8	-1,99%
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset)	61	63	66	3	4,76%
Sijaiset	26	11	38	27	245,45%
Työllistetyt ja opp. sopimukset	9		3		
Yhteensä	493	477	502	25	5,24%
Henkilötyövuodet (Htv2)	457,02	438,2	443,93	5,73	1,31%

Raportointijankohdan 31.12. mukaan hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan henkilöstön kokonaismäärä on toteutunut 25 henkilöä arvioitua suurempana. Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt kahdeksalla henkilöllä ja määräaikaisten sekä oppisopimussuhteisten henkilöiden määrä on vastaavasti kasvanut kuudella henkilöllä. Sijaisten määrä raportointijankohdan 31.12. mukaan on 27 henkilöä arvioitua suurempi. Henkilöstön määrä on toteutunut perusopetuksessa 21 henkilöä ja varhaiskasvatuksessa 5 henkilöä suunniteltua suurempana, Soisalo-opistolla yhden henkilön verran suunniteltua pienempänä, hyvinvointipalveluilla sekä hallinnossa ja hyvinvoinnissa suunnitellusti. Määräaikaisten henkilöiden toteutuma sisältää kolme oppisopimussuhteista henkilöä. Henkilötyövuodet ovat toteutuneet 5,73 htv2 arvioitua suurempana.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan. Sisäisellä valvonnalla pyritään tunnistamaan ja ehkäisemään mahdollisia virheitä ja väärinkäytöksiä sekä varmistamaan kohtuullinen varmuus asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta. Riskienhallinnalla pyritään tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan toimialan toimintaan kohdistuvia riskejä. Riskienhallinnan avulla pyritään minimoimaan mahdollisia haitallisia vaikutuksia ja varmistamaan, että organisaatio voi toimia vakaasti epävarmuuksista huolimatta.

Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialalla sisäistä valvontaa toteutetaan toimialan kaikilla tasoilla (henkilöstö, esihenkilöt, johto). Turvallisuuden edistämiseksi koko henkilöstöllä on käytössä WPro ohjelma, jolla voidaan raportoida yksiköiden esihenkilöille ja/tai työsuojeluorganisaatiolle esimerkiksi työturvallisuudesta, työtapaturmista ja läheltä piti -tilanteista sekä toimintaympäristön puutteista. Sisäinen valvonta sekä riskienhallinta ovat osa koko henkilöstön jokapäiväistä työskentelyä (muun muassa henkilöstöasiat, ostolaskut, hinnoittelu, omaisuuden hoito).

2.1.6.1 Hallinto, hyvinvointi ja osallisuus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääminen koskettaa koko konsernia. Osallisuuskoordinaattori rekrytoitiin keväällä 2025 konsernihallinnon alaisuuteen. Olohuoneen toiminta muuttui kesäkuussa 2025 yhteisötalotoiminnaksi yhteistyössä Settlementti Puijola ry:n kanssa.

Laaja hyvinvointikertomus - ja -suunnitelma valtuustokaudelle hyväksyttiin. Osana hyvinvointikertomusta laajaa hyvinvointikertomusta hyväksyttiin myös lasten ja nuorten sekä ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmat, ehkäisevän päihdetyön suunnitelma,

vammaispoliittinen ohjelma ja turvallisuussuunnitelma. Asukkaat pääsivät osallistumaan suunnitelmatyöhön kuulemistilaisuuksissa sekä kyselyillä.

Hyvinvointivajeita todettiin mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä toimivien hyvinvoinnin rakenteiden, muun muassa vanhemmuuden tuen osalta, ja nämä hyvinvointivajeet kirjattiin hyvinvointisuunnitelmaan. Lisäksi todettiin, että lasten oikeudet, ikääntyvien toimintakyvyn turvaaminen sekä esteettömyys ja arjen turvallisuus vaativat vahvistamista.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman työstäminen on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi aloitettiin osallisuussuunnitelman päivittäminen.

Hyvinvointivajeisiin on pyritty vaikuttamaan vaikuttavilla menetelmillä ja eri hankkeiden kautta kuten Mieliteko 2.0. sekä Arjen ilo ja tuki. Lisäksi Henkkarit kaikille - kampanjan avulla pyrittiin lisäämään asukkaiden osallisuuden mahdollisuuksia.

Tiedolla johtamisen työkaluksi otettiin käyttöön Kuntamaiseman Hyte-raportointi työkalu.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Valtuustokauden aikaisen hyvinvoinnin tila kuvataan ja arvioidaan suhteessa painopisteisiin ja tavoitteisiin sekä esittää laaja hyvinvointikertomus tulevaisuudelle valtuustokaudeksi.	Laajan hyvinvointikertomuksen päätetyt mittarit.	Laajaan hyvinvointikertomukseen sovitut painopisteet ja tavoitteet asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi on viety toimialoille sekä osaksi kunnan talous - ja toimintasuunnitelmaa, tilinpäätöstä ja strategiaa, ja niiden osalta on tehty toimenpiteitä.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Laaja hyvinvointikertomus ja alasuunnitelmat työstettiin erillisissä alatyöryhmissä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi laajan hyvinvointikertomuksen alasuunnitelmineen 26.5.2025 § 29. Hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.11.2025 § 98. Työ toteutettiin yhdessä yhteistyöverkoston kanssa ja asukkaita kuultiin suunnitelman edetessä.			
2 Osallisuustyötä vahvistetaan osana strategiatyötä, päätöksentekoa ja palveluprosesseja sekä ohjataan siihen riittävät resurssit.	TEA - viisari kuntajohto / osallisuus.	Osallisuusrakenteet on sovittu. Kansalaistoiminnan ohjelma päivitetään.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Osallisuuskoordinaattori aloitti konsernihallinnossa 1.3.2025. Osallisuus ja hyvinvoinnin edistäminen linkittyvät vahvasti toisiinsa ja toimintaa on kehitetty yhteistyössä. Osallisuusohjelman päivitystyö on aloitettu kuluvan vuoden aikana. Osallisuustyötä on vahvistettu osallisuusrakenteita kehittämällä.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	469 118	639 786	0	639 786	513 477	-126 309	-19,7 %
Toimintakulut	-469 118	-639 786	0	-639 786	-513 477	126 309	-19,7 %

Hallinnon, hyvinvoinnin ja osallisuuden kustannukset on kohdistettu kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin edellyttämällä tavalla varsinaisille palveluille.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	2 045 365	1 646 940	5 007	1 651 947	1 956 885	304 939	18,5 %
Toimintakulut	-33 883 962	-35 404 612	841 311	-34 563 301	-33 539 380	1 023 921	-3,0 %
Toimintakate	-31 838 597	-33 757 672	846 317	-32 911 355	-31 582 495	1 328 860	-4,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-236 410	-241 250	0	-241 250	-186 603	54 647	-22,7 %
Tilikauden tulos	-32 075 008	-33 998 922	846 317	-33 152 605	-31 769 098	1 383 507	-4,2 %

Kasvun ja oppimisen lautakunnan toimintakate toteutui budjetoitua paremmin. Sekä varhaiskasvatukseen että perusopetuksen toimintakatteet toteutuivat arvioitua pienempinä. Toimintatuottojen puolella ulkoiset myyntituotot toteutuivat budjetoitua paremmin erityisesti kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten esi- ja perusopetuksen kustannusten korvausten vuoksi ja toimintakulujen puolella palveluiden ostot sekä sisäiset hoito- ja pääomavuokrat toteutuivat budjetoitua pienempinä muun muassa sisäisten erien tasausten/hyvitysten vuoksi. Lisäksi palveluiden ostoissa ei tapahtunut arvioitua kustannusten kasvua.

2.1.6.2 Perusopetus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Oppimisen tuen uudistus hyväksyttiin kasvun ja oppimisen lautakunnassa toukokuussa 2025 ja sitä alettiin toteuttaman asteittain lv 2025-2026 alusta lukien.

Valtakunnallisen opetussuunnitelman aiheuttamat päivitykset vaikuttivat tuntijakoon. Tuntijakoon lisättiin kaksi vuosiviikkotuntia (alkuopetus matematiikka ja äidinkieli).

Lainsäädännöllä kiellettiin omien mobiililaitteiden käyttö koulupäivän aikana 1.8.2025 alkaen.

Kankunharjun koulun rakennuttaminen alkoi syksyllä 2025 ja sen on määrä valmistua syksyllä 2027.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetukseen on lisätty resurssia. Palvelutarpeen ennakoitiin haasteellista, joka tuo haasteita myös rekrytointiin.

Opiskeluhuollon toimivuutta on kehitetty hyvinvointialueen kanssa tavoitteena hyvinvoivat oppilaat. Syksyn aikana psykologipalvelut ovat parantuneet, mutta opiskeluhuollossa on ollut haasteita hyvinvointialueen henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen. Oppivelvollisuuslain tuomiin muutoksiin on vastattu kehittämällä Ohjaamo-toimintaa. Sitouttavan koulu yhteistyön toimintamallia kehitetään OPH:n ohjeistuksen mukaisesti.

Valtion erityisavustusten määrä on vähentynyt.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Laadukkaasti tuotettu esi- ja perusopetus sekä opiskeluhoito.	Hyvinvointikertomuksen ja henkilöstökyselyn mittarit sekä koulukiusaamistapaukset. Oppilaiden poissaolojen seuranta.	Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi lisääntyy ja koulukiusaamistapaukset sekä poissaolot vähentyvät.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Oppilaiden poissaoloja sekä koulukiusaamistapauksia seurataan jatkuvasti. Henkilöstökyselyä ei toteutettu kaupunkitasolla vuonna 2025. Mobiililaitteikielto aiheutti ongelmia oppilaiden keskeisessä kanssakäymisessä, joka puolestaan on näkynyt kiusaamistapauksissa.			

2 Tiedolla johtamisen kehittäminen opetussuunnitelman uudistusten käyttöönoton varmistamiseksi.	Koulutusten määrä, tukiopetustunnit, tuen päätösten määrä.	Osaava henkilöstö ja hyvinvoiva oppilas.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Koulutukset ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Oppimisen tuen uudistus on vaikuttanut tukiopetustuntien seurantaan. Seurannan työkalu on tulossa kevään 2026 aikana. Osaavahankkeen kautta laadua ja osaamista on kehitetty. Toimintakulttuurin kehittämiseen tulee kiinnittää enemmän huomiota.			
3 Oppilaiden ja henkilöstön turvallisuuden lisääminen.	Koulukiusaamistapaukset, WPRO-tapaukset.	Kiusaamistapaukset ja henkilöstöön kohdistuvat uhkatilanteet vähenevät.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: WPRO-ilmoitusten määrä on vähentynyt. Koulukiusaamistapausten määrä on kasvanut merkittävästi (33 -> 55). Koulukiusaamistapausten määrään on vaikuttanut syyslukukauden alusta toteutettu kännykkäkielto. Koulukiusaamistapaukset ovat kohdistuneet alkusyksyyn 2025.			
4 Henkilöstön tehokas käyttö ja sijaiskäytäntöjen arviointi	Poissaolot, sijaisten määrä, sijais-toiminnan kustannukset, työhyvinvointi	Kevään 2025 aikana tehdään selvitys resurssiopetusmallin käytön otosta ja vaikutuksista suhteessa nykyiseen sijaiskäytäntöön verrattuna. Erityisesti arvioidaan toiminnan taloudellisuus, vaikutukset henkilöstön työhyvinvointiin sekä työnantajamielikuvaan.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Oppimisen tuen uudistus lukuvuoden 2025-2026 alusta on vaikuttanut henkilöstön tarpeeseen sekä rakenteeseen. Henkilöstöresurssin arviointi tehdään tuntikehyspäätöksen yhteydessä. Oppimisen tuen uudistus aiheuttaa tarvetta erityisluokanopettajien määrän lisäämiseen suhteessa muuhun henkilöstöön.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Oppilasmäärä ka/kalenterivuosi*)	1 586	1 515	-4,47%
Tuntimäärä/vko	3 448	3 491	1,24%
€/opetustunti/vko	5 617	5 468	-2,65%
Koulujen kiusaamistapaukset	33	55	66,66%
Nettomenot €/oppilas, josta			
perusopetus	12 406	12 818	3,32%
valmistava opetus	7 191	9 138	27,07%
aikuisten perusopetus	1 824	5 766	216,11%
Perusopetuksen iltapäivätoiminta			
osallistuneet oppilaat/lkm/ka	162	155	-4,32%
€/osallistuja/lukuvuosi	2 581	2 931	13,56%

*) oppilasmäärään sisältyy myös valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen oppilaat

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	1 298 711	1 009 133	2 592	1 011 725	1 299 969	288 244	28,5 %
Toimintakulut	-20 937 537	-21 631 689	202 646	-21 429 043	-20 993 849	435 194	-2,0 %
Toimintakate	-19 638 826	-20 622 556	205 238	-20 417 318	-19 693 880	723 438	-3,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-217 461	-218 410	0	-218 410	-164 526	53 884	-24,7 %
Tilikauden tulos	-19 856 286	-20 840 966	205 238	-20 635 728	-19 858 406	777 322	-3,8 %

Perusopetuksen toimintakate toteutui talousarvota parempana. Toimintatuotoista erityisesti myyntituotot (kotoutumisen edistämistä annetun lain mukaisten kustannusten korvaukset ja kotikuntakorvaukset) toteutuivat arvioitua parempina. Perusopetuksen toimintakulut toteutuivat arvioitua pienempinä. Toimintakulujen alittuminen johtuu suurelta osin sisäisiin palveluihin, sekä asiantuntijapalveluihin että hoito- ja pääomavuokriin, kohdistuneista tasauksista/hyvityksistä. Lisäksi palveluiden ostoissa (erityisesti majoitus ja ravitsemuspalveluissa ja oppilaskuljetuksissa) ei tapahtunut arvioitua kustannusten kasvua.

2.1.6.3 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, varhaiskasvatuspäällikkö Anne Tuunainen, kasvun ja oppimisen lautakunta

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Maahanmuuttotilastaiset perheet ovat saaneet kotikuntapäätöksen, joten heidän lapsillaan on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuspalveluun. Varhaiskasvatuksen toiminnassa on mukana noin 50 vieraskielistä lasta, ja siksi toimintakulttuuriin kuuluvat vahvasti kuvaohjaus ja erilaiset digitaaliset apuohjelmat.

Varhaiskasvatuksessa on vastattu palvelutarpeen muutokseen. Repokankaan päiväkodin yhteydessä toimineen ylimääräisen ryhmän toiminta päättyi 31.5.2025. Vuorohoito on keskitetty vain Taulumäen päiväkodille. Vuorohoidon tarpeen vähentymisen vuoksi yksi vuorohoitoryhmä muuttui 1.8.2025 alkaen päiväryhmäksi. Jatkettuja aukioloaikoja ei ole enää muissa yksiköissä.

Perusopetuksen oppimisen tuen uudistus astui voimaan 1.8.2025 alkaen, mikä koskee myös esiopetusta.

Koko kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman teema ohjattu leikki on toteutunut suunnitellusti ja sen toteutumista arvioidaan valtakunnallisessa Valssi-ohjelmalla.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan valtakunnallinen ohjelma Valssi vakiintuu käytäntöön. Valssi on Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin laatima laadunarviointijärjestelmä, jota vakiinnutetaan koko Suomen varhaiskasvatukseen.	Valssi kysely henkilöstölle toteutuu kerran vuodessa.	Laadunhallinnan tulokset käydään yksikössä kyselyn jälkeen läpi ja tulosten perusteella seuraavan vuoden varhaiskasvatussuunnitelmaan luodaan uusia tavoitteita.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Valtakunnallinen laadunhallintajärjestelmä, Valssi, on vakiinnutettu käyttöön varhaiskasvatuksessa. Laadun arvioinnin tuloksista raportoidaan kerran vuodessa ja sen tulokset viedään tiedoksi kasvun ja oppimisen lautakuntaan. Arvioinnin toteutumisesta vastaa nimetty henkilö.			
2 Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmaan ja hyvinvointisuunnitelmaan kirjattut hyvinvoinnin tavoitteet toteutuvat. Panostetaan työnohjaukseen ja henkilöstön koulutukseen.	Kyselyn tuloksia seurataan laatimalla kolme kertaa vuodessa asiakastyytyväisyyskysely ja henkilöstön työtyytyväisyyskysely Pulssi-kyselyllä.	Tulokset säilyvät nykyisellä tasolla (4,2/5).	Toteutuu

Toteuma 31.12.: Asiakastyytyväisyyttä ja henkilöstön työtyytyväisyyttä on mitattu Pulssi-kyselyillä suunnitellusti (asiakastyytyväisyys 4,2/5 ja henkilöstön työtyytyväisyys 4/5). Henkilöstön ammatillista osaamista tukeva koulutus on toteutunut. Lisäksi haasteellisten tilanteiden selvittämiseksi on ostettu työyhteisövalmennusta ja työnohjausta.			Toteutuu
3 Henkilöstön tehokas käyttö ja sijaiskäytäntöjen arviointi	Poissaolot, sijaisten määrä, sijaistoiminnan kustannukset, työhyvinvointi	Kevään 2025 aikana tehdään selvitys vakituisten sijaisten käyttöön otosta ja vaikutuksista suhteessa nykyiseen sijaiskäytäntöön verrattuna. Erityisesti arvioidaan toiminnan taloudellisuus, vaikutukset henkilöstön työhyvinvointiin sekä työnantajamielikuvaan.	
Toteuma 31.12.: Sairauspoissaolojen kehitystä on seurattu työterveyshuollon kanssa säännöllisesti. Sijaisten määrä ja sijaistoiminnan kustannukset ovat toteutuneet hieman alle edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Varhaiskasvatuksen yksiköissä henkilöstöä on lakisääteistä mitoitusta enemmän tuen tarpeesta johdettu. Lisäksi vakituisia sijaisia (varahenkilöitä) on neljä ja määräaikaisia yksi. Työhyvinvointia seurataan kerran vuodessa toteutettavalla Balentor-kyselyllä.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Lasten kotihoidontuen saajien määrä	69	66	-4,34%
Kunnassa olevat 0-6 v. lapset (lähde: stat.fi)	836	792	-5,26%
1 Oma varhaiskasvatus/rakennepaikat 31.12.			
päiväkodit (omat)	416	407	-2,16%
perhepäivähoito (oma)	16	12	-25,00%
2 Yksityinen varhaiskasvatus/lapsimäärä 31.12.			
päiväkotit (ostopalvelu)	197	195	-1,01%
perhepäivähoito (ostopalvelu)	13	13	0,00%
3 Esiopetuksessa olevien lasten määrä (ka) 20.9.			
esiopetuspaikat kouluilla	80	66	-17,50%
esiopetuspaikat päiväkodeissa (oma)	46	50,5	9,78%
esiopetus (ostopalvelu)	20,5	20,5	0,00%
4 Nettomenot/lasten lukumäärä: oma varhaiskasvatus/rakennepaikat 31.12.			
päiväkodit (omat)	18 074	17 373	-3,87%
perhepäivähoito (oma)	14 019	14 990	6,92%
5 Nettomenot /lasten lukumäärä: yksityinen varhaiskasvatus/lapsimäärä 31.12.			
päiväkotit (ostopalvelu)	11 022	11 253	2,09%
perhepäivähoito (ostopalvelu)	11 381	12 146	6,72%
6 Nettomenot / lasten lukumäärä: Esiopetus			
esiopetus kouluilla (oma)	8 768	9 595	9,43%
esiopetus päiväkodeissa (oma)*	9 222	11 435	23,99%
esiopetus (ostopalvelu)	6 284	6 384	1,59%

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	746 653	637 807	2 415	640 222	656 916	16 694	2,6 %
Toimintakulut	-12 946 425	-13 772 923	638 664	-13 134 259	-12 545 531	588 728	-4,5 %
Toimintakate	-12 199 772	-13 135 116	641 079	-12 494 037	-11 888 615	605 422	-4,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-18 950	-22 840	0	-22 840	-22 077	763	-3,3 %
Tilikauden tulos	-12 218 721	-13 157 956	641 079	-12 516 877	-11 910 692	606 185	-4,8 %

Varhaiskasvatuksen toimintakate toteutui arvioitua paremmin. Toimintatuotot toteutuivat hieman arvioitua parempina. Toimintatuotoista erityisesti maksutuotot/hoitopäivämaksut toteutuivat arvioitua suurempina. Toimintakulut toteutuivat merkittävästi arvioitua pienempinä. Varhaiskasvatuksessa erityisesti henkilöstökulut ja palveluiden ostot toteutuivat alle arvioidun. Jokaisen tehtävän täyttötarve ja henkilöstön lakisäteisen mitoituksen toteutuminen on varmistettu ja mietitty tarkasti. Palveluiden ostojen alittuminen johtuu suurelta osin sisäisiin asiantuntijapalveluihin kohdistuneista tasauksista/hyvityksistä. Lisäksi majoitus- ja ravitsemuspalveluissa sekä puhtaanapito- ja pesulapalveluissa ei tapahtunut arvioitua kustannusten kasvua.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	2 006 308	1 933 382	13 412	1 946 794	1 853 641	-93 153	-4,8 %
Toimintakulut	-10 471 476	-10 819 036	-112 011	-10 931 047	-10 492 108	438 940	-4,0 %
Toimintakate	-8 465 168	-8 885 654	-98 599	-8 984 253	-8 638 466	345 787	-3,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-364 430	-467 750	0	-467 750	-314 195	153 555	-32,8 %
Tilikauden tulos	-8 829 598	-9 353 404	-98 599	-9 452 003	-8 952 661	499 342	-5,3 %

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan toimintakate toteutui budjetoitua parempana. Sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat alle arvioidun. Toimintakulujen alitus kohdistuu pääosin henkilöstökuluihin sekä palveluiden ostoihin.

2.1.6.4 Hyvinvointipalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	1 283 286	1 209 912	13 412	1 223 324	1 162 684	-60 640	-5,0 %
Toimintakulut	-7 590 053	-7 704 802	-112 011	-7 816 813	-7 611 631	205 183	-2,6 %
Toimintakate	-6 306 767	-6 494 890	-98 599	-6 593 489	-6 448 947	144 543	-2,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-355 358	-456 900	0	-456 900	-303 653	153 247	-33,5 %
Tilikauden tulos	-6 662 125	-6 951 790	-98 599	-7 050 389	-6 752 600	297 789	-4,2 %

Hyvinvointipalveluiden (kirjastopalvelut, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, liikuntapalvelut, museopalvelut ja nuorisopalvelut) toimintakate on toteutunut budjetoitua paremmin. Sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat budjetoitua pienempinä. Toimintakulujen puolella henkilöstökulut, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä palveluiden ostot toteutuivat budjetoitua pienempinä.

2.1.6.4.1 Kirjastopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vuonna 2025 kirjastoaineistoja lainattiin 4,4 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Aineiston hankintaan käytetty määräraha oli noin 10 % suurempi kuin vuonna 2024. Määrällisesti kirjastoaineistoa hankittiin kuitenkin molempina vuosina lähes yhtä paljon. Erityisesti lasten ja nuorten kirjakokoelma uudistui ja ajantasaistui tehtyjen poistojen ja uutuushankintojen myötä.

Investointimäärärahoilla jatkettiin pääkirjaston kalusteiden uusimista, ja uudistettu auditorion tekniikka otettiin käyttöön. Loppuvuodesta nuorten kävijämäärät pääkirjastossa lisääntyivät selvästi. Uusi tilanne isompien nuorisoryhmien kokoontumispaikana loi tarpeen laatia kirjalliset yhteiset käyttäytymissäännöt, vaati toimenpiteitä tilanteen hallitsemiseksi ja apuna käytettiin myös vartijapalvelua.

Vuoden aikana kirjasto järjesti erilaisia tapahtumia. Yksi tapahtumista oli toukokuussa järjestetty musiikkiesitys, jolla juhlistettiin pääkirjastorakennuksen 40-vuotista taivalta. Pohjakerroksen kokoussalissa käynnistyi yhteisötalotoiminta. Avajaisia vietettiin syyskuussa.

Pääkirjastossa aloitti koulutus sopimuksella kaksi tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnon suorittajaa.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kirjaston tapahtumatoiminnan kehittäminen	Tapahtumien ja osallistujien määrä.	Kirjastossa järjestetään toimintasuunnitelman mukaisesti ainakin viisi eri kohderyhmille suunnattua tapahtumaa.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Vuonna 2025 kirjaston tapahtumat toteutuivat toimintasuunnitelman mukaisesti. Järjestettiin tilaisuuksia eri-ikäisille kohderyhmille. Ohjelmassa oli muun muassa kirjailijavierailuja, musiikkiesityksiä, sanataidepaja, kirjastobingoa lapsille ja aikuisille sekä peli-iltoja Kangaslammin lähikirjastossa. Lisäksi kokeiltiin elokuvanäytösten järjestämistä.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Lainat kpl/vuosi	199 778	208 557	4,39%
Lainat €/laina	5,5	5,1	-7,27%
Hankinnat/vuosi kp	5 447	5 380	-1,23%
Hankinnat €/asukas	6,2	6,9	11,29%
Kirjastopalvelut €/asukas	55,9	55,1	-1,43%

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	130 703	93 162	5 662	98 824	93 461	-5 363	-5,4 %
Toimintakulut	-1 228 710	-1 259 455	-18 225	-1 277 680	-1 165 365	112 315	-8,8 %
Toimintakate	-1 098 006	-1 166 293	-12 563	-1 178 856	-1 071 904	106 952	-9,1%
Poistot ja arvonalentumiset	-5 428	-9 400	0	-9 400	-9 662	-262	2,8 %
Tilikauden tulos	-1 103 435	-1 175 693	-12 563	-1 188 256	-1 081 565	106 690	-9,0 %

Kirjastopalveluiden toimintakate toteutui budjetoitua paremmin. Toimintatuotot toteutuivat hieman alle arvioidun ja toimintakulut alittuivat. Toimintakulujen alitus johtuu henkilöstökulujen, palveluiden ostojen sekä muiden toimintakulujen alituksesta. Palveluiden ostojen sekä muiden toimintakulujen alitukseen vaikuttavat osaltaan sisäisten erien tasaukset/hyvitykset.

2.1.6.4.2 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluilla edistetään kulttuuritoimijoiden välistä yhteistyötä ja sekä kehitetään toimintatapoja esimerkiksi kestävästä kehityksestä ja osallisuuden näkökulmista.

Vekara-Varkaus -tapahtumat maaliskuu-, kesä- ja lokakuussa ovat tavoittaneet hyvin osallistujia. Näiden lisäksi yhteistyötä on tehty myös muiden tapahtumien kanssa. Vekara-brändi uudistettiin yhdessä lasten kanssa. Lisäksi toteutettiin kesän festivaalin osalta laaja kävijäkysely. Lastenkulttuurikeskus Verson kautta on toteutettu lasten, nuorten ja perheiden kulttuuritoimintaa ympärivuotisesti 8 kunnassa. Mun juttu - Harrastamisen Suomen malli -hankkeen neljäs lukuvuosi päättyi keuhällä ja lukuvuodelle 2025-2026 saatiin rahoitus yhteistyössä Rantasalmen, Joroisten ja Leppävirran kuntien kanssa. Lisäksi toteutimme AVI:n rahoituksella LomaVarkaus-päiväleirit kesäkuussa.

KulttuuriVarkaus 2031-ohjelmatyötä on tehty moniammatillisessa yhteistyössä ja ohjelma valmistuu 2026. Varkaus on mukana kulttuuripalveluiden taloudellista saavutettavuutta edistävässä Kaikukortti-toimintamallissa. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut on ollut mukana erilaisissa hyvinvoinnin edistämisen verkostoissa, yhteistyöprojekteissa ja tapahtumissa paikallisesti ja alueellisesti, uutena mm. Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille Pohjois-Savoon -hanke (IKO4 2025 - 2027) sekä Kulttuuripankki.fi-yhteistyö. Armas - ikääntyvien kulttuuriviikko sekä Mental Health Art Week 2025 -tapahtumat sijoittuivat kevätkaudelle, Varkaus-päivät ja Lumottu puisto syyskaudelle. Lisäksi tuotettiin kulttuuripalveluja erilaisille erityisryhmille. Kulttuuri- ja tapahtumapalveluilta on myös annettu ammatillista tukea muiden kulttuuritapahtumien tuotantoon.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kulttuurin saatavuuden ja saavutettavuuden edistäminen tuottamalla sisältöjä erilaisille kohderyhmille.	Tilaisuuksien määrä ja osallistumiskerrat.	50 000 osallistumiskertaa erilaisissa tapahtumissa, harrastuksissa, esityksissä ja työpajoissa.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden erilaisissa sisällöissä yhteensä 81 637 osallistumiskertaa. Tilaisuuksia on järjestetty 2640.			
2 Osallisuuden vahvistaminen kulttuuripalveluissa erilaisten toimintamallien avulla.	Vuosittainen suunnitelma osallisuuden tukemiseksi.	Suunnitelmaan kirjatut tavoitteet toteutuvat.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Toteutuu suunnitelman mukaisesti.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut €/asukas	18,4	20,8	13,04%
1 Lastenkulttuurikeskus Verso			
Tilaisuudet	2 254	2 226	-1,24%
Osallistumiskerrat	23 900	27 116	13,45%
Avoimet verkkosisällöt	1	1	0,00%
Istunnot	6 367	3 392	-46,72%
Suljetut verkkosisällöt	133	118	-11,27%
Osallistumiskerrat	769	620	-19,37%
2 Vekara-Varkaus -tapahtumat ja Lumottu Puisto			
Tilaisuudet	286	301	5,24%
Osallistumiskerrat	37 732	41 766	10,69%
3 Yleiset kulttuuripalvelut			
Tilaisuudet	124	112	-9,67%
Osallistumiskerrat	8 969	12 755	42,21%

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	325 183	337 250	0	337 250	322 658	-14 592	-4,3 %
Toimintakulut	-687 477	-726 858	-44 559	-771 417	-726 749	44 667	-5,8 %
Toimintakate	-362 293	-389 608	-44 559	-434 167	-404 091	30 075	-6,9 %
Tilikauden tulos	-362 293	-389 608	-44 559	-434 167	-404 091	30 075	-6,9 %

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden toimintakate toteutui kokonaisuudessaan arvioitua paremmin. Myyntituottoja sekä tukia ja avustuksia kertyi hieman arvioitua vähemmän. Toimintakulut toteutuivat hieman alle talousarvion.

2.1.6.4.3 Liikuntapalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Uimahalli Ilopisara vietti 50-vuotisjuhlavuottaan vuonna 2025. Vuoden aikana järjestettiin useita tapahtumia ja teemapäiviä juhlavuoden kunniaksi, omin resurssein sekä yhteistyössä vesiurheiluseurojen kanssa. Juhlavuoden tapahtumat herättivät paljon kiinnostusta ja keräsivät hyvin osallistujia mm. 24h uintitapahtumaan. Tapahtumien onnistunut toteutus vahvisti uimahallin roolia tärkeänä liikunta- ja hyvinvointipaikkana kaupunkilaisille.

Vattuvuoren laskettelukeskuksella aloitti uusi yrittäjä loppuvuodesta 2025. Uuden yrittäjän kanssa laadittu sopimus on voimassa kevääseen 2029 saakka. Mahdollisen option (2+2 vuotta) käyttämisestä tulee tehdä päätös vuoden 2027 loppuun mennessä.

Kämärin hiekkatekonurmi siirrettiin soveltuvin osin Borginkadun hiekkakentälle harjoitusalueeksi. Pesäpallokentän perustaminen Kisapuiston urheilualueelle on investointiohjelmassa vuodelle 2026.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maksuttomalla liikuntaneuvonnalla sekä liikuntamahdollisuuksia järjestämällä.	Liikuntaneuvonta: Asiakaskontaktit Muut liikuntapaikat: Tilojen käyttöaste ns. primetime-aikana (ma-pe klo 16.00-21.00) Uimahalli: Kävijämäärä	Vuoden 2023 tasolla. Lähtötilanne: Uimahalli käyntimäärä: 103 788 Käyttöasteet: Liikuntatalo suuri sali 96 % Harjoitusjäähalli 57 % Kilpajäähalli 86 % Liikuntaneuvonta asiakaskontaktit: 87 kpl	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Käyttäjämäärien perusteella tavoitteet ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Uimahalli loppisara/kävijät	109 622	115 596	5,44%
Uimahalli netto €/kävijä	7,54	7,86	4,24%
Varkauden liikuntatalo/kävijät	83 598	84 350	0,89%
Varkauden liikuntatalo netto €/kävijä	5,63	5,09	-9,59%
1 Jäähallit/käyttöasteet*)			
Harjoitusjäähalli 1.1.-6.4.	58	50	-13,79%
Harjoitusjäähalli 14.8.-31.12.	58	63	8,62%
Kilpajäähalli 1.1.-29.4.	88	87	-1,13%
Kilpajäähalli 28.7.-31.12.	88	84	-4,54%
2 Avustaminen			
Moottoriurheilukeskus €/asukas	0,51	0,51	0,00%
Vattuvuori €/asukas	5,09	5,79	13,75%
Muut avustukset €/asukas	2,4	2,47	2,91%
Avustukset yhteensä €/asukas	8	8,78	9,75%

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	566 111	569 100	0	569 100	537 810	-31 290	-5,5 %
Toimintakulut	-4 012 737	-3 962 044	-15 324	-3 977 368	-4 040 165	-62 796	1,6 %
Toimintakate	-3 446 627	-3 392 944	-15 324	-3 408 268	-3 502 354	-94 086	2,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-281 956	-323 500	0	-323 500	-237 867	85 633	-26,5 %
Tilikauden tulos	-3 728 582	-3 716 444	-15 324	-3 731 768	-3 740 222	-8 453	0,2 %

Liikuntapalveluiden toimintakate toteutui arvioitua heikommin. Toimintatuottojen puolella sekä myyntituotot että muut toimintatuotot toteutuivat hieman budjetoitua heikommin. Toimintakulujen puolella erityisesti sisäiset hoito- ja pääomavuokrat toteutuivat arvioitua suurempina.

2.1.6.4.4 Museopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Varkauden museokeskus Konstin vuosi 2025 on ollut tapahtumantäyteinen: maaliskuussa julkaistiin odotettu Työ ja teknologia -historiikki (kirjoittajat Pasi Saarimäki ja Anne Heikkinen). Näyttelyjen osalta nähtiin Varkauden palokunnan historiaa ja Varkauteen tulleiden ukrainalaisten tarinaa sekä taidemuseon puolella Johanna Väisäsen "Urkujoki", Lars Holmströmin "Dynamis" ja "Marraskuun Vorssi"-näyttelyt. Konstin pihaan valmistui ensimmäisen projektitaiteilija Patrick Wardin "Strike a pose" -kierätysmetalliveistos. Tapahtumista tärkeimmät olivat museoiden yö (kävijöitä 201) ja taiteiden yö (kävijöitä 264).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Varkautelaisten uuden museokeskus Konstin toiminnan vakiinnuttaminen.	Asiakasmäärä. Palautekysely syksyllä 2025.	Tavoitteena 14 000 kävijää. Museon kokeminen vaikuttavana toimijana yhteisössä.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Varkauden museokeskus Konstissa vieraili vuonna 2025 10 900 kävijää ja Taipaleen kanavamuseossa 6464 kävijää. Yhteensä museokävijöitä oli vuonna 2025 17 364.			
2 Kokoelmatyön tekeminen näkyväksi ja sen tarpeiden kartoittaminen.	Kuukauden esineen esittely mediassa.	Tehdään yleisölle näkyväksi kokoelmatyötä ja esineitä esittelemällä 12 kohdetta tai museoesitystä vuodessa.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: "Esineen tarina"-juttusarja ilmestyi Varkauden lehdessä 9 kertaa ja jatkoa on luvassa.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Näyttelykävijät Varkauden museot *)	16 466	10 900	-33,80%
Näyttelykävijät Taipaleen kanavamuseo	6 788	6 464	-4,77%
Verkkopalveluiden käyttäjät / istunto	22 068	47 725	116,26%
Luetteloidut kuvat	301	1	-99,66%
Luetteloidut esineet	48	108	125,00%
Museopalvelut €/asukas	40,4	40,39	-0,02%

TALOUS

Tuloarvot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	157 729	81 400	7 750	89 150	52 691	-36 459	-40,9 %
Toimintakulut	-951 892	-884 491	-28 714	-913 205	-838 083	75 122	-8,2 %
Toimintakate	-794 163	-803 091	-20 964	-824 055	-785 392	38 663	-4,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-62 169	-118 000	0	-118 000	-51 874	66 126	-56,0 %
Tilikauden tulos	-856 332	-921 091	-20 964	-942 055	-837 266	104 789	-11,1 %

Museopalveluiden toimintakate toteutui arvioitua paremmin. Toimintatuotot toteutuivat hieman arvioitua heikommin johtuen osittain museoiden hankkeisiin liittyvistä tuotoista. Toimintakulut toteutuivat alle arvioidun. Toimintakulujen alitus kohdistui sekä henkilöstökuluihin että palveluiden ostoihin.

2.1.6.4.5 Nuorisopalvelut

Tilivelvolliset: hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Nuorisotyön muotoja Varkaudessa ovat: nuorisotilatyo, erityisnuorisotyö, etsivä nuorisotyö, koulunuorisotyö, osallisuus- ja Walkers-toiminta. Nuorisotyön puitteissa järjestetään myös alueellista Ohjaamotoimintaa.

Lasten ja nuorten osallisuuden rakenteiden eli nuorisovaltuusto Wanuvan ja lastenparlamentti Warpasten kokoukset ovat toteutuneet suunnitellusti. Kevästä 2025 alkaen nuorisovaltuustolla on ollut edustus myös Teknisen lautakunnan kokouksissa, läsnäolo- ja puheoikeus on ollut jo vuosien ajan Hyvinvoinnin edistämisen ja Kasvun ja oppimisen lautakunnissa sekä kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Nuorisovaltuuston toimintaa on kehitetty aktivoivammaksi. Osallisuustyö on vahvistunut myös mm. yhteistyöllä koulunuorisotyön kanssa sekä tukemalla nuorten osallisuutta nuorisotilatoiminnassa, tapahtumissa ja retkissä. Yhteistyötä ja toimintaa on suunniteltu sekä toteutettu mm. Yhteisötilan, Sakkyn sekä nuorten yrittäjyyskasvatukseen liittyen Mansikka ry:n kanssa.

Koulunuorisotyö on useiden hankekausien aikana luonut uuden toiminnan, joka on tiivistänyt merkittävästi koulujen ja nuorisotyön yhteistyötä tukien oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Koululla tehtävässä työssä tavoitetaan käytännössä koko ikäluokka luokka-asteilta 6-9.

Nuorisopalvelut haki koulunuorisotyöhön uudenmuotoista avustusta Aluehallintovirastosta keväällä 2025, sitä ei saatu. Tavoitteena on vakinaistaa sekä koulujen että nuorisotyön näkökulmasta erittäin toimivaksi todettu toiminta hankerahoituksen päättyessä, toiminnan vakinaistamisella mahdollistetaan laadukas ja pitkäjänteinen työ sekä tehtävään pätevä ammattilainen. Rahoitus on turvattu hankeajan päättymisen jälkeen nuorisopalvelujen omasta budjetista loppuvuoteen 2026.

Nuorisotilatyossä järjestetään avointa toimintaa 5.-6. luokkalaisille yhteistyössä ev.lut. seurakunnan kanssa.

Yleisellä tasolla huolta herättävät erilaiset leikkaukset, jotka tuovat epävarmuutta perheiden ja erityisesti nuorten taloustilanteeseen. Yhä useammalla nuorella on huoli omasta toimeentulosta, mikä vaikuttaa suoraan mielen hyvinvointiin. Yhteistyössä Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kanssa on edelleen haastetta, erityisesti nuorten mielenterveyden matalan kynnyksen palveluissa on vajeita, mm. lähetemenettely tuo viivettä, joka ei tue oikea-aikaisten palvelujen saantia. Kolmannen sektorin avustuksien leikkaukset koskettavat myös meillä paikallistasolla (yhteistyö Aseman Lapset ry: Walkers-toiminta, Nuorten Palvelu ry: Zemp-paritoiminta).

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Osallisuuden ja vaikuttamisen kehittäminen	Nuorten ja lasten osallisuuden foorumien lukumäärä	Nuorten ja lasten rakenteissa olevien osallistumisen ja vaikuttamisen foorumien toteutuminen suunnitelman mukaisesti, uusia toimintamalleja on hyödynnetty.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Nuorisovaltuusto Wanuvan kokouksia 11 kpl, lastenparlamentti Warpasten kokouksia 2 kpl. Osallisuustyötä kehitetty.			
2 Koulunuorisotyön vakiinnuttaminen	Riittävä henkilöstöresurssi	Nuorisopalveluilla on koulunuorisotyöntekijä.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Koulunuorisotyössä on työntekijä, mutta tehtävä on edelleen määräaikainen			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
Avoin nuorisotoiminta, tuntia	797	701	-12,04%
Avoin nuorisotoiminta, asiakaskäynnit	3 588	2 816	-21,51%
Erityisnuorisotyö, tuntia	733	577,5	-21,21%
Erityisnuorisotyö, yksittäiset asiakkaat	144	139	-3,47%
Etsivä nuorisotyö, tuntia	918	660	-28,10%
Etsivä nuorisotyö, yksittäiset asiakkaat	1 042	162	-84,45%
Nuorisopalvelujen tapahtumat, kävijämäärä	1 987	2 493	25,46%
Walkers-toiminta, tuntia	97,5	173	77,43%
Walkers-toiminta, kohdatut nuoret	1 371	1 995	45,51%
Koulunuorisotyö, osallistumiskerrat toimintaan	4 087	9 922	142,76%
€/asukas	30,81	35,24	14,37%

HUOM: Etsivän nuorisotyön tunnusluvuissa tilastointimuutos, aiemmin tilastoituna kohtaamiskerrat, nyt asiakasmäärä. Nuorisopalvelujen tapahtumia v. 2025 olivat mm. taidetyöpajat Waltterilla, Wauh Fest, Vekara viikon tarrapajat, 6.-7. luokkalaisten ja toisen asteen opiskelijoiden ryhmäytykset, retket ja reissut sekä erilaiset tapahtumat Nuorten Talolla.

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	103 559	129 000	0	129 000	156 064	27 064	21,0 %
Toimintakulut	-709 237	-871 954	-5 190	-877 144	-841 269	35 875	-4,1 %
Toimintakate	-605 677	-742 954	-5 190	-748 144	-685 205	62 939	-8,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-5 805	-6 000	0	-6 000	-4 250	1 750	-29,2 %
Tilikauden tulos	-611 482	-748 954	-5 190	-754 144	-689 456	64 688	-8,6 %

Nuorisopalveluiden toimintakate toteutui budjetoitua paremmin. Toimintatuotot toteutuivat arvioitua paremmin. Toimintakuluista erityisesti henkilöstökulut ja palveluiden ostot toteutuivat alle arvioidun.

2.1.6.5 Soisalo-opisto

Tilivelvolliset: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Timo Tuunainen, Soisalo-opiston rehtori Jukka Tuohino, hyvinvoinnin edistämisen seutujaosto, hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Soisalo-opiston toiminta on jatkunut ennallaan.

'Taiteiden elämysviikko' -hanke toteutettiin maaliskuussa. Se täytti sille asetetut vaatimukset ja sen oppeja sovelletaan heti vuonna 2026.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Pito- ja vetovoiman säilyttäminen.	Harrastajien määrä.	Pysyy vuoden 2024 tasolla.	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Vapaassa sivistystyössä ja koulutuspalveluissa harrastajien määrä väheni. Taiteen laajassa ja yleisessä perusopetuksessa harrastajien määrä kasvoi.			
2 Monipuolisen ja laadukkaan tarjonnan säilyttäminen.	Ainealueiden lukumäärä.	Pysyy vuoden 2024 tasolla.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Ainealueiden lukumäärä pysyi vuoden 2024 tasolla.			

Toiminnan tunnusluvut	TP2024	Toteutuma	Muutos %
1 Vapaa sivistystyö			
Opetustunnit	12 605	12 090	-4,08%
Opiskelijat	5 948	5 808	-2,35%
€/opetustunnit	81,33	88,35	8,63%
€/opiskelija	172,36	183,91	6,70%
€/opistoalueen asukas (Heinävesi, Joroinen, Varkaus)	37,78	39,81	5,37%
2 Laaja taiteen perusopetus			
Opetustunnit	10 361	10 502	1,36%
Opiskelijat	1 283	1 402	9,27%
€/opetustunnit	88,88	89,16	0,31%
€/opiskelija	717,76	667,88	-6,94%
€/opistoalueen asukas (Joroinen, Leppävirta, Pieksämäki, Varkaus)	17,27	18,74	8,51%
3 Yleinen taiteen perusopetus			
Opetustunnit	946	1 011	6,87%
Opiskelijat	261	258	-1,14%
€/opetustunnit	221,26	174,59	-21,09%
€/opiskelija	801,95	684,14	-14,69%
€/opistoalueen asukas (Heinävesi, Joroinen, Varkaus)	7,71	6,58	-14,65%
4 Kehittäminen ja koulutus, Koulutuspalvelut			
Koulutukset	42	11	-73,80%
Opetustunnit	273	203	-25,64%
Opiskelijat	582	192	-67,01%

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	723 022	723 470	0	723 470	690 957	-32 513	-4,5 %
Toimintakulut	-2 881 423	-3 114 234	0	-3 114 234	-2 880 477	233 757	-7,5 %
Toimintakate	-2 158 401	-2 390 764	0	-2 390 764	-2 189 520	201 244	-8,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-9 072	-10 850	0	-10 850	-10 542	308	-2,8 %
Tilikauden tulos	-2 167 473	-2 401 614	0	-2 401 614	-2 200 061	201 553	-8,4 %

Soisalo-opiston toimintakate toteutui budjetoitua paremmin. Sekä toimintatuotot että -kulut toteutuivat arvioitua pienempinä. Toimintatuottojen puolella taiteen perusopetuksen muut myyntituotot ja lukukausimaksutuotot toteutuivat arvioitua pienempinä. Toimintakulujen puolella vapaan sivistystyön ja taiteen laajan perusopetuksen henkilöstökulut toteutuivat arvioitua pienempinä.

2.1.7 TEKINEN TOIMI

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Arto Lehtonen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Lautakunta hyväksyi keväällä Hertunrannan, Itsenäisyydenpuiston ja Kämärin siltojen ympäristön yleisten alueiden suunnitelmat. Suunnitelmilla ohjataan viheralueiden käyttöä, kehittämistä ja kunnostamista vahvistaen keskusta-alueen elinvoimaa, toimivuutta ja viihtyisyyttä. Ko. alueiden myyntipaikkojen lupaehdot ja taksat vahvistettiin huhtikuun alussa, mutta kiinnostusta myyntipaikkojen vuokraamiselle ei kesällä 2025 kuitenkaan ollut.

Kankun koulun uudisrakennuksen urakoitsijaksi valittiin Rakennusliike Soimu Oy. Rakentamisen aloitus viivästyi alkusyksyyn 2025 valitusmenettelyn johtuen. Koulu tullaan luovuttamaan opetuskäyttöön puoli vuotta alkuperäistä suunnitelmaa myöhemmin eli syyslukukauden 2027 alusta alkaen.

Lautakunta keskeytti uuden uimahallin hankesuunnittelun huhtikuussa, koska saatu tarjoushinta ylitti selvästi hankkeelle varatun määrärahan eikä vertailevia tarjouksia tuolloin saatu. Kaupunginvaltuusto vahvisti marraskuussa uuden uimahallin sijaintipaikaksi ohjausryhmän esityksen mukaisesti Päiviönsaaren puretun koulun tontin. Hankesuunnittelu pyritään toteuttamaan vuoden 2026 aikana.

Toukokuussa allekirjoitettiin Best Valo DC Oy:n kanssa tontin varaussopimus Luttilasta datakeskusinvestointia varten. Rakennuslupahakemus kohteelle saapui joulukuussa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa yhteistoimintasopimuksen Keski-Savon rakennusvalvonnan perustamisesta sekä henkilöstön siirtosopimuksen. Keski-Savon alueen yhteinen rakennusvalvonta aloittaa 1.1.2026.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Mahdollistetaan kehittyvä elinkeinoelämä	Tonttitarjonta	Yritystonttitarjonta on riittävä ja laadukas	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Yritystontteja on kysyntään nähden tarjolla riittävästi.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	20 324 503	19 969 270	132 883	20 102 153	20 159 832	57 679	0,3 %
Valmistus omaan käyttöön	590 040	425 000	-125 000	300 000	334 427	34 427	11,5 %
Toimintakulut	-19 436 242	-20 366 270	1 018 703	-19 347 567	-18 806 930	540 637	-2,8 %
Toimintakate	1 478 302	28 000	1 026 586	1 054 586	1 687 329	632 743	60,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 726 200	-6 434 100	0	-6 434 100	-6 835 955	-401 855	6,2 %
Tilikauden tulos	-5 247 898	-6 406 100	1 026 586	-5 379 514	-5 148 626	230 888	-4,3 %

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2025 § 100 teknisen toimialan määrärahamuutoksen 1,045 M€ (menojen vähennys) vuoden 2025 talousarvioon.

Toimialan talousarvio toteutui 0,63 M€ muutettua talousarviota paremmin.

Toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön toteutuivat hieman talousarviota paremmin. Tiliryhmätasolla toimintatuottojen toteuma oli: myyntituotot 91,4 %, maksutuotot 135,5 %, tuet ja avustukset 74,6 %, muut toimintatuotot 101,7 % sekä valmistus omaan käyttöön 111,5 %.

Toimintakulut toteutuivat n. 0,54 M€ talousarviota pienempinä. Tiliryhmätasolla toimintakulujen toteuma oli: henkilöstökulut 100,2 %, palvelujen ostot 94,8 %, aineet, tarvikkeet ja tavarat 98,1 %, avustukset 97,4 % sekä muut toimintakulut 100 %. Suurin yksittäinen menon alitus kohdistui vanhan paloaseman purkamiseen, joka toteutui n. 0,12 M€ arvioitua edullisemmin.

Ympäristönsuojelun v. 2024 maksuosuutta Leppävirran kunnalta palautui tasauslaskelmaan perustuen 25 642 €. Hoito- ja pääomavuokria palautettiin hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialalle yht. n. 0,276 M€ (netto).

Poistoihin sisältyy arvonalentumiskirjauksia seuraavasti: Puurtilan koulu n. 82 901 €, Luttilan koulu 49 501 €, Joutenlahden ent. koulu 104 055 €, Lehtoniemen koulu 163 000 €, Könönpellon päiväkoti 70 000 € sekä uimahalli 199 061 €, yhteensä 668 518 €.

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Vakinaiset	49	51	48	- 3	-5,88%
Määräaikaiset (ei kenenkään sijaiset)	6	12	4	- 8	-66,67%
Sijaiset					
Työllistetyt ja opp. sopimukset	5				
Yhteensä	60	63	52	- 11	-17,46%
Henkilötyövuodet (Htv 2)		55,6	56,4	0,8	1,44%

Vakinaisen henkilöstön määrä v. 2025 alussa oli talousarviosta poiketen 49 henkilöä. Talousarviovuoden aikana eläköityi kaksi henkilöä, joista toisen tehtävä täytettiin vakinaistamalla määräaikainen palvelussuhde. Toinen tehtävä jätettiin täyttämättä.

Ta 2025 määräaikaisen henkilöstön lukumäärään sisältyivät kesäajan kesätyöntekijä- ja harjoittelijavaraukset.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastualueellaan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnustetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Teknisen toimialan sisäinen valvonta sekä riskienhallinta on tapahtunut osana esimiesten jokapäiväistä työskentelyä.

2.1.7.1 Kaupunkisuunnittelu

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Arto Lehtonen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.2.2025 § 6 Pelastusaseman myyntitarjouksen Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Vuoden 2025 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi Kiertotien sekä Vanhan museon ja Väinölän asemakaavat. Kopolanniemen ensimmäisestä osayleiskaavaaluonnosta saatujen mielipiteiden, maanomistajaneuvottelujen ja kaupunginhallituksen linjauksen perusteella osayleiskaavaehdotusta supistettiin ja uusi osayleiskaavaehdotus pidettiin nähtävillä loppuvuodesta 2025. Osayleiskaavalla muodostuu neljä uutta rantarakennuspaikkaa ja kolme uutta kuivan maan rakennuspaikkaa kaupungin omistamalle maa-alueelle. Päiviönsaaren entisen koulun tontin ja ympäristön asemakaavaaluonnos oli nähtävillä loppuvuoden aikana. Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan uuden uimahallin sijoittaminen alueelle.

Hyvinvointialueen kanssa jatkettiin neuvotteluja vuokrausten kohteena olevien kiinteistöjen vuokratasosta. Hyvinvointialueen pyynnöstä otettiin käyttöön vuokra-asetuksen mukainen optio vuodelle 2026.

Hyvinvointialueelle vuokrattuja Käpykankaan ja Kangaslammin palvelukeskuksia varten muodostettiin osakeyhtiöt sote-voimaanpanolain edellytysten mukaisesti, mutta omaisuuden siirtoja ei ole vielä toteutettu. Toimintakeskus Pihlaja tarjottiin Hyvinvointialueelle ostettavaksi.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Hertunrannan kehittäminen	Hertunrantaan laaditaan yleisten alueiden suunnitelma, joka mahdollistaa alueelle sijoittuvan kesäkahvila -tyyppisen toiminnan	Hertunrantaan voidaan osoittaa kesäkahvilan tapaisia myyntipisteitä kesällä 2025.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tekninen lautakunta hyväksyi 18.3.2025 § 58 Hertunrannan yleisten alueiden suunnitelman ja 8.4.2025 § 75 alueen myyntipaikkojen lupaehdot ja taksat.			
Konnansalon ja Kopolanniemen kaavoituksen eteneminen	Kaavoituksen eteneminen	Kaavat hyväksymiskäsittelyssä	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Kopolanniemen osayleiskaavan muutosehdotus oli nähtävillä 20.11.-22.12.2025. Konnansalon kaavahanke ei resurssien kohdentamisen vuoksi ole edennyt.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	17 739 955	17 367 860	0	17 367 860	17 415 222	47 362	0,3 %
Valmistus omaan käyttöön	209 048	140 000	0	140 000	150 089	10 089	7,2 %
Toimintakulut	-13 130 514	-13 945 460	985 000	-12 960 460	-12 599 987	360 473	-2,8 %
Toimintakate	4 818 490	3 562 400	985 000	4 547 400	4 965 325	417 925	9,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 962 156	-3 470 400	0	-3 470 400	-4 189 200	-718 800	20,7 %
Tilikauden tulos	856 334	92 000	985 000	1 077 000	776 125	-300 875	-27,9 %

2.1.7.2 Kaupunkitekniikka

Tilivelvolliset: kaupungininsinööri Jani Viljakainen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olennaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Viime vuosina tehdyt toimenpiteet ilkvallan vähentämiseksi ovat tehonneet siinä määrin, että ilkvallasta johtuvat korjauskulut ovat hienoisessa laskussa. Pääasiassa ilkvallaa esiintyi Waltterin koulun sisätiloissa. Kulkukorttien käyttöönottoa kouluilla selvitetään, niiden avulla pyritään ehkäisemään niiden henkilöiden liikkuminen koulujen alueilla, joilla ei sinne tule olla pääsyä. Muiden toimitilojen osalta käyttäjät ovat olleet pääosin tyytyväisiä ja tekninen toimi on saanut hyvää palautetta nopeasta reagoinnista asiakaspalautteisiin. Toimitilojen investoinneissa merkittävin hanke on Kankun koulun rakentamisen käynnistyminen syksyllä 2025.

Infran hoito- ja investointiurakka päättyy keväällä 2026. Seuraavan urakan kilpailutus on saatu tehtyä ja uusi urakka käynnistyy 1.5.2026. Kilpailutettu urakka on kustannustasoltaan kaupungille edullinen ja selvästi kilpailukykyisempi vaihtoehto verrattuna siihen, että työ olisi toteutettu osittain omana työnä.

Paikallisliikenteessä alkoi uusi sopimuskausi kesäkuussa 2024. Palveluliikenteen (Pali) sopimus on päättymässä 31.5.2026. Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen palveluliikenteen jatkamisesta optiovuodella aikavälille 5.6.2026-31.5.2027. Tämän jälkeen on mahdollista jatkaa sopimusta vielä yhdellä optiovuodella.

Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja kulut muuttuivat vuoteen 2024 verrattuna seuraavasti:

- Paikallisliikenne; käyttäjämäärät -12,40 %, kulut + 4,79 %
- Joroinen-Varkaus lähiliikenne; käyttäjämäärät + 9,74 %, kulut -2,26 %
- Pali-liikenne; käyttäjämäärät -7,06 %, kulut +0,34 %
- Eläkeläiset ja koululaiset tekivät yhteensä 39 739 ilmaista matkaa. Matkojen määrä on vastaava kuin edellisenä vuonna.

Joukkoliikenteen käyttäjämäärien trendi on laskeva.

- Paikallisliikenteen käyttäjämäärät ovat vähentyneet kahden viimeisen vuoden aikana n. 24 %, matkoja tehtiin v. 2025 n. 135 000 kun vielä v. 2023 matkoja tehtiin n. 174 500.
- Palveluliikenteen (Pali) käyttäjämäärät ovat vähentyneet kahden viimeisen vuoden aikana n. 16 %. Vuonna 2025 matkoja tehtiin 3 766 kpl, kun vuonna 2023 niitä tehtiin 4 496 kpl. Kaupunki tuki jokaista Pali-matkaa 27,81 €:lla.

Kuluja nostivat pääasiassa käyttäjämäärien vähentyminen.

Pysäköinninvalvonnassa annettiin 2 671 virhemaksua, mikä on 1,4 % vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Kiinnitetään huomiota turvallisuuden ja hyvään kuntoon kaupungin omistamilla kulkuyölyillä, katuverkolla, kiinteistöillä ja muilla yleisillä alueilla.	Korvattavien vahinkojen määrä	Vahinkojen määrä ei lisääntynyt merkittävästi	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Ottaen huomioon sääolosuhteiden kannalta haastava talvikausi, suoriuduttiin kaupungin vastualueiden kunnossapidossa lähes edellisiä vuosia vastaavalla tavalla. Haastavat sääolosuhteet aiheuttivat pientä nousua vahingonkorvaushakemuksissa			
Rakentamishankkeet toteutetaan kustannustehokkaasti	Kustannusten toteutuminen kustannusarvioihin verrattuna	Hankkeiden lopulliset kustannukset ovat kustannusarvion mukaiset tai ylittävät kustannusarvion enintään 15 %.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Infran hoito- ja rakentamisurakan kilpailutus onnistui odotettua paremmin. Vuoden päästä alkavan urakan kustannustaso laskee n. 3,5 % verrattuna kevään 2025 kustannustasoon. Myös Kankun koulun rakennusurakan kilpailuttaminen onnistui tavoitteiden mukaisesti. Toimitilojen ja infran investoinnit alittivat talousarvion varatut määrärahat.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	2 450 339	2 478 160	128 435	2 606 595	2 595 008	-11 587	-0,4 %
Valmistus omaan käyttöön	378 434	285 000	-125 000	160 000	164 925	4 925	3,1 %
Toimintakulut	-5 890 325	-6 038 460	46 155	-5 992 305	-5 831 474	160 831	-2,7 %
Toimintakate	-3 061 551	-3 275 300	49 590	-3 225 710	-3 071 541	154 169	-4,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 764 044	-2 963 700	0	-2 963 700	-2 646 755	316 945	-10,7 %
Tilikauden tulos	-5 825 595	-6 239 000	49 590	-6 189 410	-5 718 296	471 115	-7,6 %

2.1.7.3 Rakennusvalvonta

Tilivelvolliset: rakennustarkastaja Simo Ahtonen, teknisen lautakunnan jäsenet

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhteisen viiden kunnan rakennusvalvontayksikön valmistelutyön aloittaminen jäi loppuvuoteen johtuen isäntäkunnan toimista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksikön perustamiseksi yhteistoimintasopimuksen kokouksessaan 20.10.2025. Em. johtuen siirtymisen valmistelutyöt jäivät aivan loppuvuoteen.

Uusi rakentamista koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2025 ja pantiin täytäntöön varsin hyvin. Rakennusjärjestys saatettiin hyväksymiskäsittelyyn joulukuun valtuuston kokoukseen.

Kaikki Kankun koulun rakennusluvasta jätetyt valitukset hylättiin hallinto-oikeudessa ja rakennustarkastajan alkuperäinen lupapäätös sai lainvoiman KHO:n jättäessä valitusluvan myöntämättä elokuussa 2025.

Rakentamislain 1.1.2026 voimaan tuleviin siirtymäsäännöksiin valmistautumista aloitettiin loppuvuodesta resurssien puitteissa.

Joulukuun lopulla tuli vireille datakeskuksen lupahakemus, mutta hakemuksen jättämisaikajankohdasta johtuen sen ratkaiseminen menee vuoden 2026 puolelle.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
Otetaan käyttöön Rakentamislain edellyttämät toimintamallit kokonaisuutena.	Lupien käsittelyaika, ohjeistuksen ajantasaisuus ja käyttökelpoisuus	Lupien käsittelyaika pysyy edelleen kohtuullisena nykyiseen verrattuna. Palvelutaso pidetään ennallaan.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kaikki toteutuivat. Ohjeistus saatiin kehitettyä ja uudistettua lisäresurssien ansiosta.			
Uudistettu taksa voimaan 1.1.2025 ja uusi rakennusjärjestys voimaan ensimmäisellä vuosipuoliskolla	Voimaantuloajankohdat	Uusi rakennusjärjestys voimassa 1.7.2025	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Taksa voimassa, rakennusjärjestyksen aikataulu pitkittyi hieman mutta saatiin valtuustokäsittelyyn vielä vuoden 2025 puolella, mitä voi pitää varsin hyvänä saavutuksena.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	134 208	123 250	4 449	127 699	149 602	21 903	17,2 %
Valmistus omaan käyttöön	2 557	0	0	0	19 413	19 413	0,0 %
Toimintakulut	-415 403	-382 350	-12 452	-394 802	-375 469	19 333	-4,9 %
Toimintakate	-278 637	-259 100	-8 003	-267 103	-206 455	60 649	-22,7 %
Tilikauden tulos	-278 637	-259 100	-8 003	-267 103	-206 455	60 649	-22,7 %

2.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

2.2.1 Tuloslaskelman toteutusvertailu

Ulkoiset ja sisäiset erät, €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %	Tot. %
Toimintatuotot	32 994 372	953 595	33 947 967	33 832 395	-115 572	-0,3 %	99,7 %
Myyntituotot	13 141 668	1 385 000	14 526 668	14 181 870	-344 798	-2,4 %	97,6 %
Maksutuotot	910 990	0	910 990	930 552	19 562	2,1 %	102,1 %
Tuet ja avustukset	1 637 200	-431 405	1 205 795	1 115 293	-90 503	-7,5 %	92,5 %
Muut toimintatuotot	17 304 514	0	17 304 514	17 604 681	300 167	1,7 %	101,7 %
Valmistus omaan käyttöön	425 000	-125 000	300 000	334 427	34 427	11,5 %	111,5 %
Toimintakulut	-86 290 510	1 943 355	-84 347 156	-81 567 371	2 779 784	-3,3 %	96,7 %
Henkilöstökulut	-34 422 081	632 400	-33 789 682	-32 750 865	1 038 817	-3,1 %	96,9 %
Eläkekulut	-5 742 911	90 316	-5 652 595	-5 382 070	270 525	-4,8 %	95,2 %
Muut henkilösivukulut	-844 400	15 770	-828 630	-823 764	4 866	-0,6 %	99,4 %
Palvelujen ostot	-29 860 656	195 655	-29 665 001	-28 327 771	1 337 230	-4,5 %	95,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-5 828 279	705 300	-5 122 979	-5 123 054	-75	0,0 %	100,0 %
Avustukset	-5 216 871	130 000	-5 086 871	-5 209 594	-122 723	2,4 %	102,4 %
Muut toimintakulut	-10 962 623	280 000	-10 682 623	-10 156 087	526 536	-4,9 %	95,1 %
Toimintakate	-52 871 138	2 771 950	-50 099 189	-47 400 549	2 698 639	-5,4 %	94,6 %
Verotulot	51 489 000	0	51 489 000	49 468 215	-2 020 785	-3,9 %	96,1 %
Valtionosuudet	5 905 741	781 370	6 687 111	6 648 447	-38 664	-0,6 %	99,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	858 500	0	858 500	1 358 334	499 834	58,2 %	158,2 %
Korkotuotot	1 295 000	0	1 295 000	1 407 936	112 936	8,7 %	108,7 %
Muut rahoitustuotot	1 595 500	0	1 595 500	1 737 252	141 752	8,9 %	108,9 %
Korkokulut	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 770 829	229 171	-11,5 %	88,5 %
Muut rahoituskulut	-32 000	0	-32 000	-16 025	15 975	-49,9 %	50,1 %
Vuosikate	5 382 103	3 553 320	8 935 423	10 074 447	1 139 024	12,7 %	112,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 300 000	0	-7 300 000	-7 496 888	-196 888	2,7 %	102,7 %
Suunnitelman muk. poistot	-7 300 000	0	-7 300 000	-6 828 370	471 630	-6,5 %	93,5 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-668 518	-668 518	0,0 %	0,0 %
Tilikauden tulos	-1 917 897	3 553 320	1 635 423	2 577 559	942 137	57,6 %	157,6 %
Varausten muutos	0	0	0	-500 000	-500 000	0,0 %	0,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 917 897	3 553 320	1 635 423	2 077 559	442 137	27,0 %	127,0 %

Vuosi 2025 toteutui taloudellisesti erittäin hyvin alkuperäisen talousarvion ollessa 1,9M€ alijäämäinen ja tilinpäätöksen ollessa arvonalentamisten sekä varausten muutostenkin jälkeen vielä 2,1M€ positiivinen. Vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti toimintakatteen positiivinen kehitys, joka oli noin 5,4 M€ alkuperäistä talousarviota parempi. Verotulot toisaalta toteutuivat alkuperäistä arviota noin 2M€ heikommin. Valtionosuudet toteutuivat ennakoitun mukaisina ollen 6,65 M€ sisältäen työllisyysalueen VOS-osuuden. Rahoitustuotot- ja kulut toteutuivat noin 0,5 M€ ennakoitua paremmin ollen 1,36M€.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä alaskirjattiin suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi, seuraavien kiinteistöjen osalta poisto-ohjelmaa muuttaen seuraavasti:

- Lutilan, Puurtilan ja Lehtoniemen koulujen arvoja yhteensä 0,295 M€
- Joutenlahden koulu, nuorisotilan arvoa 0,105 M€
- Könönpellon päiväkodin arvoa 0,070 M€
- uimahallin arvoa 0,199 M€

Tuloslaskelman toteutumisvertailu sitovuustasolla

	Sito- vuus* N B	Määrärahat					
		Alkuperäinen TA2025	TA:n muu- tokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 31.12.	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA TOIMIALAKOHTAINEN TOIMINTAKATE							
Yleishallinto							
Keskusvaalilautakunta	N	-49 912	0	-49 912	-70 049	-20 137	40,3
Kaupunginvaltuusto	N	-114 093	0	-114 093	-142 445	-28 352	24,8
Tarkastuslautakunta	N	0	0	0	0	0	
Kaupunginhallitus	N	-7 974 853	0	-7 974 853	-7 729 179	245 674	-3,1
Konsernihallinto	N	-2 116 954	997 645	-1 119 309	-924 935	194 374	-17,4
Keski-Savon työll. alueen valmistelu	N	0	0	0	-309	-309	
Hyvinvointi ja kasvat. s	N	-42 643 326	747 718	-41 895 608	-40 220 961	1 674 647	-4,0
Tekninen toimiala	N	28 000	1 026 586	1 054 586	1 687 329	632 743	60,0
TOIMINTAKATE		-52 871 138	2 771 950	-50 099 189	-47 400 549	2 698 639	-5,4
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulo	B	51 489 000	0	51 489 000	49 468 215	-2 020 785	-3,9
Valtionosuudet	B	5 905 741	781 370	6 687 111	6 648 447	-38 664	-0,6
Korkotulot	B	1 295 000	0	1 295 000	1 407 936	112 936	8,7
Muut rahoitustulot	B	1 595 500	0	1 595 500	1 737 252	141 752	8,9
Korkomenot	B	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 770 829	229 171	-11,5
Muut rahoitusmenot	B	-32 000	0	-32 000	-16 025	15 975	-49,9
INVESTOINTIOSA							
Maa- vesialueet	N	0		0	-123 973	-123 973	
Rakennukset	N	-8 190 000	3 750 000	-4 440 000	-2 631 413	1 808 587	-40,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	-2 301 500	0	-2 301 500	-1 813 640	487 860	-21,2
Aineettomat oikeudet	N	-137 500	0	-137 500	-135 000	2 500	-1,8
Tietokoneohjelmistot	N	-165 000	0	-165 000	-56 991	108 009	-65,5
Osakkeet ja osuudet	N	-30 000	0	-30 000	-76 500	-46 500	155,0
Koneet ja kalusto							
Konsernipalvelut	N	-70 000	0	-70 000	-68 736	1 264	-1,8
Hyvinvoinnin ja kasvat. s toimiala	N	-164 000	0	-164 000	-170 404	-6 404	3,9
Tekninen toimiala	N	-180 000	0	-180 000	-185 969	-5 969	3,3
RAHOITUSOSA							
Rahoituksen rahavirta	N	7 159 390	0	7 159 390	-5 122 829	-12 282 219	-171,6

*) B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N= sitovuus nettomäärärahat/-tuloarviot

2.2.2 Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

	Alkuperäinen TA2025	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	5 382 103	3 553 320	8 935 423	10 074 447	1 139 024	12,70%	112,70%
Tulorahoituksen korjauserät	-250 000	0	-250 000	-1 955 891	-1 705 891	-682,36%	782,36%
	5 132 103	3 553 320	8 685 423	8 118 556	-566 867	-6,50%	93,5%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-12 004 500	3 750 000	-8 254 500	-6 087 075	2 167 425	26,26%	73,74%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	566 500	0	566 500	740 564	174 064	30,73%	130,73%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	450 000	0	450 000	266 458	-183 543	-40,79%	59,21%
	-10 988 000	3 750 000	-7 238 000	-5 080 053	2 157 947	29,81%	70,19%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 855 897	7 303 320	1 447 423	3 038 502	1 591 080	109,90%	209,90%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainasaamisten muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-500 000	0	-500 000	-586 163	-86 163	-17,23%	117,23%
Antolainasaamisten vähennys	1 659 390	0	1 659 390	73 215	-1 586 175	-95,60%	4,40%
	1 159 390	0	1 159 390	-512 948	-1 672 338	-144,20%	-44,20%
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 000 000	0	19 000 000	0	-19 000 000	-100%	0%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 000 000	0	-15 000 000	-15 805 805	-805 805	-5,37%	105,37%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	0	2 000 000	8 200 000	6 200 000	310,00%	410,00%
	6 000 000	0	6 000 000	-7 605 805	-13 605 805	-226,76%	-126,76%
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	83 294	83 294		
Saamisten muutos	0	0	0	402 033	402 033		
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	2 510 598	2 510 598		
	0	0	0	2 995 924	2 995 924		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	7 159 390	0	7 159 390	-5 122 829	-12 282 219	-171,60%	-71,60%
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 303 493	7 303 320	8 606 813	-2 084 327	-10 691 139	-124,22%	-24,22%
RAHAVARAT 31.12.	2 040 041						
1.1.	4 124 368			-2 084 327			

2.2.3 Investointien toteutumisvertailu

Koko kaupunki

VARKAUS	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	Tot. %	Poikkeama	TP2024
Menot	-12 004 500	3 750 000	-8 254 500	-6 087 075	74 %	2 167 425	-6 800 255
Tulot	766 500	0	766 500	824 450	108 %	57 950	225 944
Netto	-11 238 000	3 750 000	-7 488 000	-5 262 626	70 %	2 225 374	-6 574 310

Taseryhmittäin

	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	Tot. %	Poikkeama	TP2024
Rakennukset							
Menot	-8 400 000	3 750 000	-4 650 000	-3 060 650	66 %	1 589 350	-4 104 557
Tulot	210 000	0	210 000	429 237	204 %	219 237	40 000
Netto	-8 190 000	3 750 000	-4 440 000	-2 631 413	59 %	1 808 587	-4 064 557
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Menot	-2 658 000	0	-2 658 000	-2 124 967	80 %	533 033	-2 059 699
Tulot	356 500	0	356 500	311 327	87 %	-45 173	93 426
Netto	-2 301 500	0	-2 301 500	-1 813 640	79 %	487 860	-1 966 273
Tietokoneohjelmistot							
Menot	-165 000	0	-165 000	-56 991	35 %	108 009	-106 520
Netto	-165 000	0	-165 000	-56 991	35 %	108 009	-106 520
Aineettomat oikeudet							
Menot	-137 500	0	-137 500	-135 000	98 %	2 500	-91 929
Netto	-137 500	0	-137 500	-135 000	98 %	2 500	-91 929
Maa- ja vesialueet							
Menot	-200 000	0	-200 000	-162 858	81 %	37 142	-52 742
Tulot	200 000	0	200 000	38 885	19 %	-161 115	8 518
Netto	0	0	0	-123 973	-235 %	-123 973	-44 224
Osakkeet ja osuudet							
Menot	-30 000	0	-30 000	-121 500	405 %	-91 500	-146 500
Tulot	0	0	0	45 000	0 %	45 000	84 000
Netto	-30 000	0	-30 000	-76 500	255 %	-46 500	-62 500
Koneet ja kalusto							
Menot	-414 000	0	-414 000	-425 109	103 %	-11 109	-238 308
Netto	-414 000	0	-414 000	-425 109	103 %	-11 109	-238 308

	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	Tot. %	Poikkeama	TP2024
Rakennukset							
Kaupungintalo (9102)							
Menot	-110 000		-110 000	-65 692	60 %	44 308	-127 098
Netto	-110 000		-110 000	-65 692	60 %	44 308	-127 098
Kuvaus							
Päiviönsaaren päiväkotito (9301)							
Menot							-29 625
Netto							-29 625
Taulumäen päiväkotito (9304)							
Menot	-100 000		-100 000	-59 034	59 %	40 966	
Netto	-100 000		-100 000	-59 034	59 %	40 966	
Kuvaus							
Kankunharjun päiväkotito (9306)							
Menot	-80 000		-80 000	-43 688	55 %	36 312	
Netto	-80 000		-80 000	-43 688	55 %	36 312	
Kuvaus							

Waltterin koulu C-osa (9311)

Menot	-30 000	-30 000	-21 070	70 %	8 930	
Netto	-30 000	-30 000	-21 070	70 %	8 930	

Könönpellon koulu (9314)

Menot	-310 000	-310 000	-431 546	139 %	-121 546	-370 659
Tulot	210 000	210 000	219 237	104 %	9 237	
Netto	-100 000	-100 000	-212 309	212 %	-112 309	-370 659

Kuvaus

TA 2025 ei oltu huomioitu kaikkia hankkeen kuluja (tela 20.5.2025 § 101)

Kankun koulu (9324)

Menot	-7 250 000	3 750 000	-3 500 000	-2 177 110	62 %	1 322 890	-351 204
Netto	-7 250 000	3 750 000	-3 500 000	-2 177 110	62 %	1 322 890	-351 204

Kuvaus

Vuodelle 2025 arvioitu osuus rakennuskustannuksista alittui. Kustannukset tasaantuvat vuosien 2026 ja 2027 aikana.

Soisalo-opisto (ent.kansalaiso (9331))

Menot	-80 000	-80 000	-7 200	9 %	72 800	
Netto	-80 000	-80 000	-7 200	9 %	72 800	

Kuvaus

Ei toteutettu.

Pääkirjasto (9333)

Menot	-100 000	-100 000	-94 615	95 %	5 385	
Netto	-100 000	-100 000	-94 615	95 %	5 385	

Jäähalli/kilpailuhalli (9340)

Menot						-40 189
Netto						-40 189

Uimahalli (9341)

Menot	-60 000	-60 000	-61 683	103 %	-1 683	-96 715
Netto	-60 000	-60 000	-61 683	103 %	-1 683	-96 715

Liikuntatalo Varkaus (9342)

Menot			-92 611		-92 611	
Netto			-92 611		-92 611	

Kuvaus

Vuoden 2025 talousarviossa hankkeelle ei ollut määrärahaa (tela 26.8.2025 § 122). Hanke katettiin ennalta arvaattomien korjausmäärärahasta.

Entinen Tehtaan koulu (9373)

Menot						-105 426
Tulot						40 000
Netto						-65 426

Ennalta arvaam.korj. (9390)

Menot	-200 000	-200 000			200 000	
Netto	-200 000	-200 000			200 000	

Kuvaus

Määrärahalla katettiin mm. liikuntatalon julkisivun korjaus sekä Könönpellon koulun kaukolämmön talousarviossa huomioimattomat kustannukset.

Uusi Paloasema (9400)

Menot						-2 929 048
Tulot			210 000		210 000	
Netto			210 000		210 000	-2 929 048

Kangaslammin paloase (9401)

Menot						-54 593
Netto						-54 593

Uimahallin hankesuun (9546)

Menot	-80 000	-80 000	-6 400	8 %	73 600	
Netto	-80 000	-80 000	-6 400	8 %	73 600	

Kuvaus

Hanke keskeytettiin (tela 29.4.2025 § 87).

Kiinteät rakenteet ja laitteet	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	TOT-%	Poikkeama	TP2024
Kisapuisto ja muut alueet (9347)							
Menot	-50 000		-50 000	-22 124	44 %	27 876	
Netto	-50 000		-50 000	-22 124	44 %	27 876	
Kuvaus	Investointirahalla toteutettiin uimarantojen opastetaulujen uusiminen sekä kahden kanoottilaiturin ja yhden uimalaiturin hankinta.						
Kisapuiston kenttä (9349)							
Menot							-9 893
Netto							-9 893
Kämärin jäärheilukeskus (9393)							
Menot	-50 000	50 000					-24 327
Netto	-50 000	50 000					-24 327
Katujen rakentaminen (9501)							
Menot	-788 000		-788 000	-517 801	66 %	270 199	-425 567
Tulot	346 500		346 500	311 327	90 %	-35 173	
Netto	-441 500		-441 500	-206 474	47 %	235 026	-425 567
Kuvaus	Valimokadun rakentaminen toteutui suunnitelmien tarkennuksien myötä ennakoitua edullisemmin. Kopolanniemen yksityistie jäi toteuttamatta, koska kaava ei valmistunut.						
Katujen perusparannus (9502)							
Menot	-650 000		-650 000	-580 823	89 %	69 177	-224 005
Netto	-650 000		-650 000	-580 823	89 %	69 177	-224 005
Kuvaus	Käpykankaan asuntokatujen ja Ahvenistontien saneeraukset toteutuivat hieman ennakoitua edullisemmin.						
Katujen suunnittelu (9503)							
Menot	-50 000		-50 000	-55 094	110 %	-5 094	-42 391
Netto	-50 000		-50 000	-55 094	110 %	-5 094	-42 391
Päällystystyöt (9504)							
Menot	-50 000		-50 000	-23 435	47 %	26 565	
Netto	-50 000		-50 000	-23 435	47 %	26 565	
Kuvaus	Leudon talven jäljiltä uusintapäällystystarpeita oli ennakoitua enemmän.						
Uusintapäällysteet (9505)							
Menot	-400 000		-400 000	-453 792	113 %	-53 792	-432 624
Netto	-400 000		-400 000	-453 792	113 %	-53 792	-432 624
Liikennevalot (9506)							
Menot	-200 000		-200 000	-140 862	70 %	59 138	-47 124
Netto	-200 000		-200 000	-140 862	70 %	59 138	-47 124
Kuvaus	Urakan käyttöönoton viivästyksen vuoksi osa maksatuksesta siirtyy vuodelle 2026.						
Maastomittaukset (9510)							
Menot	-10 000		-10 000			10 000	
Netto	-10 000		-10 000			10 000	
Keskustan kehittäminen (9529)							
Menot	-30 000		-30 000			30 000	
Netto	-30 000		-30 000			30 000	
Kuvaus	Tarpeellisia kehittämistoimenpiteitä ei tullut esille.						
Joutenlahden kehittämisen,infr (9530)							
Menot				-24 563		-24 563	
Netto				-24 563		-24 563	
Puistot ja leikkipaikat (9531)							
Menot	-60 000		-60 000	-29 559	49 %	30 441	-378 133
Netto	-60 000		-60 000	-29 559	49 %	30 441	-378 133
Kuvaus	Suunnitellut toimenpiteet saatiin toteutettua ennakoitua edullisemmin ja osa määrärahoista käytettiin venesatamien investointien ylityksiin.						
Vattuvuori (9545)							
Menot							-98 011
Netto							-98 011
Muut urheilukentät (9548)							
Menot		-50 000	-50 000	-59 279	119 %	-9 279	
Netto		-50 000	-50 000	-59 279	119 %	-9 279	
Kuvaus	Kämärin hiekkatekonurmi siirrettiin Borginkadun kentälle.						

Venematien peruskorjaus (9566)

Menot	-40 000	-40 000	-60 763	152 %	-20 763	-32 525
Netto	-40 000	-40 000	-60 763	152 %	-20 763	-32 525
Kuvaus	Vierassataman polttoainelaitteiden saneeraus tuli ennakoitua kalliimmaksi.					

Green Corridor (9613)

Menot	-20 000	-20 000			20 000	-271 387
Tulot	10 000	10 000			-10 000	93 426
Netto	-10 000	-10 000			10 000	-177 961

Liikenneturvallisuuustyöt (9640)

Menot	-30 000	-30 000	-17 459	58 %	12 541	-34 721
Netto	-30 000	-30 000	-17 459	58 %	12 541	-34 721

Kuvaus Toteutettiin liikenneturvallisuuussuunnitelmassa osoitettuja pieniä parannuksia. Määräraha ei olisi riittänyt isompien toteuttamiseen.

Ennalta arvaam. koht (9650)

Menot	-50 000	-50 000			50 000	
Netto	-50 000	-50 000			50 000	

Katuvalaistus (9672)

Menot	-30 000	-30 000	-20 946	70 %	9 054	-38 991
Netto	-30 000	-30 000	-20 946	70 %	9 054	-38 991

Kuvaus Toteutettiin suunnitellut valaisimien saneeraukset.

Satamien kehittäminen (9701)

Menot	-50 000	-50 000	-23 395	47 %	26 605	
Netto	-50 000	-50 000	-23 395	47 %	26 605	

Kuvaus Investointeja siirrettiin vuodelle 2026.

Sähköautojen latauspisteet (9829)

Menot	-100 000	-100 000	-95 072	95 %	4 928	
Netto	-100 000	-100 000	-95 072	95 %	4 928	

Aineettomat oikeudet	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	TOT-%	Poikkeama	TP2024
Valokuituverkot (9802)							
Menot	-137 500		-137 500	-135 000	98 %	2 500	-91 929
Netto	-137 500		-137 500	-135 000	98 %	2 500	-91 929

Tietokoneohjelmistot	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	TOT-%	Poikkeama	TP2024
ICT-tekniikka (9800)							
Menot	-15 000		-15 000			15 000	-26 060
Netto	-15 000		-15 000			15 000	-26 060
ICT-lisenssit (9801)							
Menot	-30 000		-30 000	-29 353	98 %	647	-1 689
Netto	-30 000		-30 000	-29 353	98 %	647	-1 689
Sähköinen asiointi (9803)							
Menot	-95 000		-95 000	-13 657	14 %	81 343	-5 691
Netto	-95 000		-95 000	-13 657	14 %	81 343	-5 691
Viestintäkanavien uusiminen (9804)							
Menot	-25 000		-25 000	-13 982	56 %	11 018	-17 328
Netto	-25 000		-25 000	-13 982	56 %	11 018	-17 328
Seutuvalvomo pilvipä (9846)							
Menot							-22 702
Netto							-22 702
Katu-viheraluesovell (9847)							
Menot							-33 050
Netto							-33 050

Maa- ja vesialueet	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025	Toteutuma	TOT-%	Poikkeama	TP2024
Maa-alueet (9000)							
Menot	-150 000		-150 000	-159 638	106 %	-9 638	-34 278
Tulot	200 000		200 000	38 885	19 %	-161 115	8 518
Netto	50 000		50 000	-120 753	-242 %	-170 753	-25 760
Kuvaus	Akonlahdesta hankittiin yleiskaavan mukaista teollisuusaluetta 9,7 ha. Lisäksi kunnostettiin kolme eri pima-kohdetta sekä maksettiin haltuunottokorvauksia.						
Teollisuustonttien jalostamine (9015)							
Menot	-50 000		-50 000	-3 220	6 %	46 780	-18 464
Netto	-50 000		-50 000	-3 220	6 %	46 780	-18 464
Osakkeet ja osuudet							
Osakkeet ja osuudet							
Menot	-30 000		-30 000	-121 500	405 %	-91 500	-146 500
Tulot				45 000		45 000	84 000
Netto	-30 000		-30 000	-76 500	255 %	-46 500	-62 500
Kuvaus	Jowa Aviation Oy 30 000 €, North Savo Startup Found Ky 86 500 €, Varkauden Käpyrinne Oy 2 500 € ja Varkauden Kangaskoti Oy 2 500 €.						
Koneet ja kalusto							
Oppimisympäristön ICT-laitteet (9805)							
Menot	-70 000		-70 000	-68 736	98 %	1 264	-69 638
Netto	-70 000		-70 000	-68 736	98 %	1 264	-69 638
Sähköhuollon autot (9830)							
Menot	-30 000		-30 000	-29 482	98 %	518	
Netto	-30 000		-30 000	-29 482	98 %	518	
Kiinteistöpalvelut/autot (9843)							
Menot	-150 000		-150 000	-156 487	104 %	-6 487	
Netto	-150 000		-150 000	-156 487	104 %	-6 487	
perusop. opp.ym.uusim ja kalus (9941)							
Menot	-100 000		-100 000	-98 449	98 %	1 551	-60 684
Netto	-100 000		-100 000	-98 449	98 %	1 551	-60 684
Varhaiskasvatuksen kalustohank (9942)							
Menot	-16 000		-16 000	-14 369	90 %	1 631	
Netto	-16 000		-16 000	-14 369	90 %	1 631	
Liikuntapaikkojen koneet ja ka (9943)							
Menot	-25 000		-25 000	-15 222	61 %	9 778	-38 534
Netto	-25 000		-25 000	-15 222	61 %	9 778	-38 534
Uusi investointi (9944)							
Menot				-20 000		-20 000	
Netto				-20 000		-20 000	
Museon kalustohankinnat (9947)							
Menot							-36 000
Netto							-36 000
Kirjaston kalustohankinnat (9948)							
Menot	-11 000		-11 000	-10 612	96 %	388	-19 539
Netto	-11 000		-11 000	-10 612	96 %	388	-19 539
Soisalo-opiston kalustohankinn (9949)							
Menot	-12 000		-12 000	-11 752	98 %	248	-13 913
Netto	-12 000		-12 000	-11 752	98 %	248	-13 913

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	19 605 079,20	16 769 239,97
Myyntituotot	6 610 887,40	2 638 350,50
Maksutuotot	911 570,40	859 899,46
Tuet ja avustukset	1 082 020,05	2 581 424,54
Muut toimintatuotot	11 000 601,35	10 689 565,47
Valmistus omaan käyttöön	334 426,85	590 039,92
Toimintakulut	-67 340 055,11	-62 377 944,00
Henkilöstökulut	-32 750 864,59	-31 280 229,72
Palkat ja palkkiot	-26 545 030,47	-24 882 225,59
Henkilösivukulut	-6 205 834,12	-6 398 004,13
Eläkekulut	-5 382 070,34	-5 684 195,61
Muut henkilösivukulut	-823 763,78	-713 808,52
Palvelujen ostot	-20 748 278,06	-19 142 032,52
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-5 118 791,63	-5 236 545,74
Avustukset	-5 170 321,73	-2 934 619,91
Muut toimintakulut	-3 551 799,10	-3 784 516,11
Toimintakate	-47 400 549,06	-45 018 664,11
Verotulot	49 468 215,27	48 580 593,89
Valtionosuudet	6 648 446,55	3 720 276,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 358 334,08	507 323,52
Korkotuotot	1 407 936,24	1 340 084,99
Muut rahoitustuotot	1 737 251,81	1 338 863,65
Korkkulut	-1 770 829,34	-2 142 548,81
Muut rahoituskulut	-16 024,63	-29 076,31
Vuosikate	10 074 446,84	7 789 529,30
Poistot ja arvonalentumiset	-7 496 887,79	-7 496 943,85
Suunnitelman muk. poistot	-6 828 369,63	-6 887 983,52
Arvonalentumiset	-668 518,16	-608 960,33
Tilikauden tulos	2 577 559,05	292 585,45
Varausten muutos	-500 000,00	0,00
Varausten lisäys (-)	-500 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 077 559,05	292 585,45

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	29,3	27,1
Vuosikate/Poistot, %	134,4	103,9
Vuosikate euroa/asukas	518	396
Asukasmäärä	19444	19669

3.2 RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	10 074 447		7 789 529	
Tulorahoituksen korjaukset	-1 955 891	8 118 556	-534 722	7 254 807
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-6 087 075		-6 707 736	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	740 564		133 426	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	266 458	-5 080 053	119 327	-6 454 984
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		3 038 502		799 823
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainojen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-586 163		-5 935 150	
Antolainasaamisten vähennys	73 215	-512 948	804 527	-5 130 623
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		14 400 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 805 805		-19 723 860	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	8 200 000	-7 605 805	6 800 000	1 476 140
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	83 294		200	
Saamisten muutos	402 033		3 302 684	
Korottomien velkojen muutos	2 510 598	2 995 924	-1 144 667	2 158 216
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-5 122 829		-1 496 267
RAHAVAROJEN MUUTOS		-2 084 327		-696 444
RAHAVARAT 31.12.	2 040 041		4 124 368	
1.1.	4 124 368	-2 084 327	4 820 812	-696 444
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
	2025		2024	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-2 171		-6 933	
Investointien tulorahoitus, %	188,4		118,5	
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8		0,6	
Lainanhoitokate	0,8		0,6	
Kassan riittävyys, pv	8		16	
Asukasmäärä	19 444		19 669	

3.3 TASE 31.12.2025

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	68 525,38	107 825,81
Aineettomat oikeudet	68 525,38	107 825,81
Aineelliset hyödykkeet	102 134 033,51	104 405 495,15
Maa- ja vesialueet	28 621 001,48	28 497 028,88
Rakennukset	56 214 306,96	59 542 127,48
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 385 134,68	14 350 112,90
Koneet ja kalusto	1 210 247,36	1 145 734,25
Muut aineelliset hyödykkeet	86 735,24	66 735,24
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 616 607,79	803 756,40
Sijoitukset	119 714 348,15	119 124 899,75
Osakkeet ja osuudet	42 140 655,88	42 064 155,88
Muut lainasaamiset	77 382 213,02	76 916 964,62
Muut saamiset	191 479,25	143 779,25
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	221 916 907,04	223 638 220,71
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	2 597 790,28	2 672 010,13
Lyhytaikaiset saamiset	2 597 790,28	2 672 010,13
Myyntisaamiset	903 364,47	1 365 575,66
Lainasaamiset	116 793,00	0,00
Muut saamiset	1 274 022,25	1 004 516,33
Siirtosaamiset	303 610,56	301 918,14
Rahat ja pankkisaamiset	2 040 041,04	4 124 367,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 637 831,32	6 796 377,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ	226 554 738,36	230 434 598,48

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 176 004,01	91 176 004,01
Edell. tilikauden yli-/alijäämä	17 149 516,76	16 856 931,31
Tilikauden yli-/alijäämä	2 077 559,05	292 585,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	110 403 079,82	108 325 520,77
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset	1 150 000,00	650 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 150 000,00	650 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraus	869 506,61	971 100,00
Muut pakolliset varaukset	973 994,78	2 645 720,11
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	1 843 501,39	3 616 820,11
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	123 601,36	40 307,65
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	123 601,36	40 307,65
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	53 328 163,06	63 083 967,56
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	53 328 163,06	63 083 967,56
Lyhytaikainen	59 706 392,73	54 717 982,39
Joukkovelkakirjalainat	34 500 000,00	24 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 755 804,50	15 805 804,50
Lainat muilta luotonantajilta	5 000 000,00	7 300 000
Lyhytaikaiset ostovelat	3 734 685,96	2 201 218,23
Muut velat	602 168,58	536 823,51
Siirtovelat	6 113 733,69	4 874 136,15
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	113 034 555,79	117 801 949,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	226 554 738,36	230 434 598,48

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	49,2	47,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	149,3	170,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	19 227	17 150
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	989	872
Lainakanta 31.12., 1000 €	102 584	110 190
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 276	5 602
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	149 339	164 619
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	7 680	8 369
Lainasaamiset, 1000 €	77 382	76 917
Asukasmäärä	19 444	19 669

3.4 KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	56 119 741,48	57 722 075,51
Toimintakulut	-110 493 375,30	-113 283 729,77
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	931 098,48	765 490,98
TOIMINTAKATE	-53 442 535,34	-54 796 163,28
Verotulot	48 320 092,26	47 473 580,59
Valtionosuudet	28 175 548,41	26 469 972,11
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	614 083,16	827 148,08
Muut rahoitustuotot	1 358 902,28	1 295 425,17
Korkokulut	-3 139 318,66	-4 236 810,10
Muut rahoituskulut	-385 208,47	-164 558,66
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 551 541,70	-2 278 795,51
VUOSIKATE	21 501 563,63	16 868 593,91
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 522 406,61	-12 628 496,24
Arvonalentumiset	-731 518,16	-608 960,33
Poistot ja arvonalentumiset	-13 253 924,77	-13 237 456,57
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	129 552,35	30 013,23
TILIKAUDEN TULOS	8 377 191,21	3 661 150,56
Tilinpäätössiirrot	10 675,75	26 661,20
Tilikauden verot	-420,24	-33 727,78
Laskennalliset verot	26 012,19	-45 131,56
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-284 516,86	263 998,88
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	8 128 942,04	3 872 951,31
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,8	51
Vuosikate/Poistot, %	162	127
Vuosikate euroa/asukas	1106	858
Asukasmäärä	19444	19 669

3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	21 501 563,63	16 868 593,91
Satunnaiset erät	129 552,35	30 013,23
Tilikauden verot	-420,24	-33 727,78
Tulorahoituksen korjauserät	-2 042 008,55	-546 260,80
	19 588 687,18	16 318 618,56
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 239 666,38	-12 732 088,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 267 340,53	400 079,37
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-601 794,38	-634 817,62
	-11 574 120,22	-12 966 826,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 014 566,96	3 351 792,11
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-767 393,07	-565 322
Antolainasaamisten vähennykset	354 550,16	591 694,94
	-412 842,91	26 372,94
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 547 382,40	13 040 083,09
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 808 035,77	-25 640 601,77
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 810 246,02	9 578 801,55
	-12 450 407,35	-3 021 717,13
Oman pääoman muutokset	-67 741,53	-509 415,49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	58 969,65	24 011,05
Vaihto-omaisuuden muutos	-19 425,74	131 891,56
Saamisten muutos	4 057 739,82	1 030 764,19
Korottomien velkojen muutos	442 140,68	-1 981 418,28
	4 539 424,40	-794 751,48
Rahoituksen rahavirta	-8 391 567,38	-4 299 511,15
Rahavarojen muutos	-377 000,42	-947 719,05
Rahavarat 31.12.	13 921 317,02	14 298 317,44
Rahavarat 1.1.	14 298 317,44	15 246 036,49
Rahavarojen muutos	-377 000,42	-947 719,05
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut:	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-22 305	-32 942
Investointien tulorahoitus, %	196	136,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1	0,8
Kassan riittävyys, pv	34	33
Asukasmäärä	19 669	19 669

3.6 KONSERNITASE 31.12.2025

VASTAAVAA

	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	527 140,66	656 785,92
Muut pitkävaikutteiset menot	135 665,78	290 517,96
Aineettomat hyödykkeet	662 806,44	947 303,88
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	33 982 190,39	33 853 167,08
Rakennukset	175 581 442,75	177 099 929,62
Kiinteät rakenteet ja laitteet	59 340 764,44	58 062 125,79
Koneet ja kalusto	6 227 815,02	6 661 924,55
Muut aineelliset hyödykkeet	6 289 913,20	6 262 342,11
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 128 818,99	4 751 190,61
Aineelliset hyödykkeet	284 550 944,80	286 690 679,77
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	19 254 758,08	18 347 112,61
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	5 986 363,97	5 858 726,58
Joukkovelkakirjasaamiset	27 566,28	27 566,28
Muut lainasaamiset	1 268 930,94	761 486,10
Muut saamiset	904 403,58	1 001 705,51
Sijoitukset	27 442 022,85	25 996 597,08
PYSYVÄT VASTAAVAT	312 655 774,09	313 634 580,73
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	338 105,93	643 277,63
Lahjoitusrahastojen varat	4 243,51	4 648,36
Muut toimeksiantojen varat	175 022,02	158 552,05
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	517 371,46	806 478,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	351 362,89	331 937,14
Vaihto-omaisuus	351 362,89	331 937,14
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 971 279,80	2 241,50
Lainasaamiset	15 983 490,02	20 466 797,81
Muut saamiset	661 693,41	552 374,85

Siirtosaamiset	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	19 616 463,23	21 021 414,16
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 283 294,15	8 461 861,94
Lainasaamiset	127 662,87	106 919,31
Muut saamiset	867 447,37	1 333 752,47
Siirtosaamiset	1 863 011,36	1 561 810,71
Lyhytaikaiset saamiset	9 141 415,75	11 464 344,42
Saamiset	28 757 878,98	32 485 758,58
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	567 600	567 600
Rahoitusarvopaperit	567 600	567 600
Rahat ja pankkisaamiset	13 353 717,02	13 730 717,44
VAIHTUVAT VASTAAVAT	43 030 558,89	47 116 013,17
VASTAAVAA	356 203 704,44	361 557 071,93

VASTATTAVAA

	2025	2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 176 004,01	91 176 004,01
Muut omat rahastot	1 530 167,09	1 531 880,49
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	53 594 023,81	49 721 305,38
Tilikauden yli-/alijäämä	8 128 942,04	3 872 951,31
OMA PÄÄOMA	154 429 136,95	146 302 141,19
VÄHEMMISTÖOSUDET	3 447 302,69	3 248 492,67
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	869 506,61	971 100
Muut pakolliset varaukset	1 399 694,78	3 071 420,11
PAKOLLISET VARAUKSET	2 269 201,39	4 042 520,11
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	338 105,93	643 277,63
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 243,51	4 648,36
Muut toimeksiantojen pääomat	308 351,26	233 368,80
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	650 700,70	881 294,78
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	113 082 242,72	129 806 128,51
Lainat julkisyhteisöiltä	4 105 265,00	
Lainat muilta luotonantajilta	3 688 082,26	3 688 082,26
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	2 424,20	28 411,09
Muut velat	3 525 037,51	3 497 537,51
Pitkäaikainen vieras pääoma	124 403 051,69	137 020 159,37
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	34 500 000	24 000 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 805 257,13	25 494 226,92
Lainat julkisyhteisöiltä	114 035,00	
Lainat muilta luotonantajilta	0	1 739 100
Saadut ennakot	336 864,66	765 310,63
Ostovelat	5 409 761,14	5 511 203,51
Muut velat	3 261 297,74	2 874 305,13
Siirtovelat	9 435 812,68	8 524 476,66
Laskennalliset verovelat	1 141 282,68	1 153 840,96
Lyhytaikainen vieras pääoma	71 004 311,03	70 062 463,81

**VIERAS PÄÄOMA
VASTATTAVAA**

195 407 362,71

207 082 623,17

356 203 704,44

361 557 071,93

Taseen tunnusluvut

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	44,4	41,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	147,1	156,7
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000 €	61 723	53 594
Kertynyt yli/-alijäämä €/asukas	3 174	2 725
Lainakanta 31.12., 1000 €	172 295	184 728
Lainakanta 31.12. €/asukas	8 861	9 392
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	234 391	255 834
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	12 055	13 007
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	1296	789
Asukasmäärä	19 444	19 669

4 LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilityssajakohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla ja avustuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset (osakkeet) on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

-

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Konsernitili

Konsernitilin päättymisen vuoksi voi kaupungin talousjohtaja antaa tytäryhteisöille lyhytaikaista lainaa enintään yhdeksi vuodeksi 500 000 €.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia, jotka on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimukset ovat voimassa enimmillään 2034 asti.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Tilivuonna ei ole tehty oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

Edellisen tilikauden vertailutietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2025 avaavassa taseessa on kirjattu valtiolta Keski-Savon työllisyysalueelle siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelka 327 812,72 muihin saamisiin ja siirtovelkoihin. Työllisyysalueen talousluvut ovat taseyksikkönä Varkauden kaupungin tuloslaskelmassa mukana. Tästä syystä tuloslaskelma 2025 ei ole vertailukelpoinen mm. toimintatuottojen ja -kulujen osalta vuoteen 2024 verrattuna.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätöksen liitetiedoissa 34,35-37 on muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen, koska tietojen esittämispaikkoja / luokittelua on muutettu, eikä vertailutietoja ole muutettu näiden osalta.

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan. Tytäryhteisöt on yhdistelty menetelmällä, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä. Osakkuusyhteisöjen hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Osakkuusyhtiöistä on jätetty yhdistelemättä ne yhteisöt, joiden merkitys pääomaan on vähäinen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja tasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olenneiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin, kun ne ovat tiedossa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytärtyhtiöt Kiinteistö Oy Terveyskäpy ja Asunto Oy Kehrääjantie eivät tee suunnitelman mukaisia poistoja omassa kirjanpidossaan. Näiden yhtiöiden poistosuunnitelmia ei ole yhdenmukaistettu kaupungin poistosuunnitelman kanssa, koska tällä ei nähdä olevan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Alijäämän kattaminen

--

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Varkauden kaupungin vuoden 2025 avaavassa taseessa on kirjattu valtiolta Keski-Savon työllisyysalueelle siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelka 327 812,72 muihin saamisiin ja siirtovelkoihin.

Pohjois-Savon liitto on ilmoittanut muutoksista tilinpäätöksessään 2024. Konsernitilinpäätöksessä muutokset on kirjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Vuosien 2023-2024 sisäisen katteen poistojen eliminoinnin konsernikirjaukset oli kirjattu ko. vuosina virheellisesti väärän merkisinä. Poistokirjaukset ovat noin 2,8 M€/ vuosi eli konsernin poistot ovat olleet kahden vuoden osalta yht. 5,6 M€ liian suuret ja konsernin kertynyt ylijäämä tuon verran liian pieni. Aikaisempaan tilikauteen kohdistuva virhe on oikaistu oman pääoman erään. Edellisen tilikauden ylijäämä/ alijäämä oikaisemalla takautuvasti. Oikaisu on tehty vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään taseeseen ja myös tuloslaskelmaan.

Tästä syystä tilinpäätöksen 2024 konsernin tuolloinen alijäämä -1,73 M€ on oikaistu tilinpäätöksessä 3,87 M€ ylijäämäksi.

4.2 TULOSLASKELMAN LIITTEET

6. Toimintatuotot tehtävälueittain

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	2 168 624,14	3 258 167,75	1915093,60	1 489 194,54
Työllisyysalue	2 843 037,74	0,00	2 843 037,74	0,00
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	5 481 981,75	8 008 487,81	3 382 300,72	3 601 853,16
Tekninen toimiala	22 143 325,24	21 307 752,06	11 464 647,14	11 678 192,27
Yhdyskuntapalvelut	23 396 465,35	25 071 034,54	0,00	0,00
Muut palvelut	86 307,26	76 633,35	0,00	0,00
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>56 119 741,48</i>	<i>57 722 075,51</i>	<i>19 605 079,20</i>	<i>16 769 239,97</i>

7. Verotulojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan tulovero	37 746 644,20	37 491 091,59	37 746 644,20	37 491 091,59
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 370 090,82	3 673 447,58	3 370 090,82	3 673 447,58
Kiinteistövero	7 203 357,24	6 309 041,42	8 351 480,25	7 416 054,72
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>48 320 092,26</i>	<i>47 473 580,59</i>	<i>49 468 215,27</i>	<i>48 580 593,89</i>

8. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 056 857,55	6 140 202	8 056 857,55	6 140 202,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	5 542 942,04	6 074 700	5 542 942,04	6 074 700,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	21 527 101,86	22 749 696,11	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 408 411,00	-2 419 926	-1 408 411,00	-2 419 926,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>28 175 548,41</i>	<i>26 469 972,11</i>	<i>6 648 446,55</i>	<i>3 720 276,00</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

	2025		2024	
	Kaupunki	Työllisyysalue	Yhteensä	Kaupunki
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>19 478 853,83</i>	<i>1 269 424,23</i>	<i>20 748 278,06</i>	<i>19 142 032,52</i>

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kaupunki	
	2025	2024
Ei ilmoitettavaa		

11. SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET

KV 16.12.2013 § 91

PYSYVÄT VASTAAVAT	KILA:n yleisohje		Poisto aika/ Poisto-%
	Poistomenetelmä	Poisto aika / Poisto-%	
Aineettomat hyödykkeet:			
Kehittämismenot	tasapoisto	2- 5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5-20 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	2-5 vuotta	2 vuotta
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>			
Perustamis- ja järjestelymenot	--		
Tutkimus- ja kehittämismenot	--		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2-5 vuotta	2 vuotta
Muut	tasapoisto	2-5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat:			
Hallinto- ja laitosrakennukset (puu)	tasapoisto	20-50 vuotta	25 vuotta *)
Hallinto- ja laitosrakennukset (kivi)	tasapoisto	20-50 vuotta	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset (puu)	tasapoisto	20-30 vuotta	25 vuotta *)
Tehdas- ja tuotantorakennukset (kivi)	tasapoisto	20-30 vuotta	25 vuotta
Talouksrakennukset (puu)	tasapoisto	10-20 vuotta	10 vuotta
Talouksrakennukset (kivi)	tasapoisto	10-20 vuotta	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20-30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset (puu)	tasapoisto	30-50 vuotta	30 vuotta
Asuinrakennukset (kivi)	tasapoisto	30-50 vuotta	30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	--		
Kiinteät rakenteet ja laitteet:			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 % -20 %	20%
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	10 % -25 %	25%
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 % - 20 %	20%
Puistot	--		
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %	Keski-Savon Vesi Oy:n poistosuun. mukaan
Viemäriverkosto	Menojäännöspoisto	7 % - 10 %	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20%
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	20 % - 22 %	22%
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20%
Sähkö-, vesi -yms laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 25 %	25%
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20%
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	25%
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	25%
Koneet ja kalusto:			
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	15 % - 20 %	20%
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Menojäännöspoisto	20 % - 27 %	27%
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30%
Muut liikkuvat työkoneet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30%
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	20 % - 25 %	25%
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	25 % - 30 %	30%
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Menojäännöspoisto	20 % - 30 %	30%
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	30 % - 40 %	40%
Muut laitteet ja kalusteet	Menojäännöspoisto	30 % - 40 %	40%
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

Muutos Kvalt. 19.10.2015 § 57, kaikki 3.000 € tai sen alle olevat käyttömajaisuushankkeet poistetaan kertapoistona.

*) Muutos kv. 7.12.2021 Puurakentamisen tekniikan kehittymisen myötä puurakenteisten hallinto- ja laitosrakennusten poisto aika yhdenmukaisesti vastamaan kivirakenteisten kanssa

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevastuu 1.1.	971 100,00	784 734,36	971 100,00	784 734,36
Vähennykset tilikaudella	-101 593,39	-110 055,60	-101 593,39	-110 055,60
Lisäykset tilikaudella	0,00	296 421,24	0,00	296 421,24
Eläkevastuu 31.12.	<i>869 506,61</i>	<i>971 100,00</i>	<i>869 506,61</i>	<i>971 100,00</i>
Muut pakolliset varaukset 1.1.	3 071 420,11	3 765 700	2 645 720,11	3 340 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-1 671 725,33	-694 279,89	-1 671 725,33	-694 279,89
Muut pakolliset varaukset/palotoimi 31.12.	<i>1 399 694,78</i>	<i>3 071 420,11</i>	<i>973 994,78</i>	<i>2 645 720,11</i>

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	116 361,43	28 288,32	92 010,89	26 808,10
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	647,8	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	162 565,40	12 031,07	95 000,00	0,00
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>278 926,83</i>	<i>40 967,19</i>	<i>187 010,89</i>	<i>26 808,10</i>
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	4 438,65	0,00	4 438,65	0,00
Muut luovutustappiot	0,00	919,49	0,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>4 438,65</i>	<i>919,49</i>	<i>4 438,65</i>	<i>0,00</i>

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset tuotot	129 552,35	0,00	0,00	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>129 552,35</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kaupunki	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	440 550,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 138 960,15	1 105 931,86
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	125 240,87	125 240,87
<i>Yhteensä</i>	<i>1 704 751,02</i>	<i>1 231 172,73</i>

16. Erittely poistoeron muutoksista

	Kaupunki	
	2025	2024
Ei ilmoitettavaa		

4.3 TASEEN LIITETIEDOT

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa

19. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Kaupunki

	Aineettomat oikeudet	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaik. Menot	Ennakkomaksut ja kesk.er.hank.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	107 825,81	0	0	107 825,81
Lisäykset tilikaudella	0	43 009	0	0	43 009
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	413,32	0	0	413,32
Tilikauden poisto	0	81 896,41	0	0	81 896,41
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	68 525,38	0	0	68 525,38
Arvonkorotukset	0				
Kirjanpitoarvo 31.12.	0				

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Aineelliset hyödykkeet

Kaupunki

	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	28 497 028,88	59 542 127,48	14 350 112,90	1 145 734,25	66 735,24	803 756,40	104 405 495,15
Lisäykset tilikaudella	162 857,86	877 139,48	2 138 949,11	540 109,18	20 000	2 183 510,39	5 922 566,02
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	429 237,00	311 327,34	0	0	0	740 564,34
Vähennykset tilikaudella	38 885,26	6 170,12	5 511,47	20 870,45	0	0	71 437,30
Siirrot erien välillä		370 659,00				-370 659,00	0
Tilikauden poisto	0	3 471 693,72	2 787 088,52	454 725,62	0	0	6 713 507,86
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	668 518,16	0	0	0	0	668 518,16
Poistamaton hankintameno 31.12.	28 621 001,48	56 214 306,96	13 385 134,68	1 210 247,36	86 735,24	2 616 607,79	102 134 033,51
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 621 001,48	56 214 306,96	13 385 134,68	1 210 247,36	86 735,24	2 616 607,79	102 134 033,51

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Sijoitukset
Osakkeet ja Osuudet

Kaupunki	Osakkeet konserni-yh- tiöt	Osakkeet omistus-yh- teisyhteisöt	Kunta-yh- tymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
	22 485				
Hankintameno 1.1.	074,63	9 371 161,47	8 192 302,37	2 015 617,41	42 064 155,88
Lisäykset	5 000,00	0	0	116 500,00	121 500,00
Vähennykset	-25 000,00	0	0	-20 000,00	-45 000,00
Hankintameno 31.12.	074,63	9 371 161,47	8 192 302,37	2 112 117,41	42 140 655,88
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0		0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	074,63	9 371 161,47	8 192 302,37	2 112 117,41	42 140 655,88

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

Kaupunki	Jvk-lainasaa- miset	Saamiset konserniyh- teisöt	Saamiset kun- tayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	76 883 543,87	0	177 200,00	77 060 743,87
Lisäykset	0	958 643,48	0	29 200	987 843,48
Vähennykset	0	-443 877	0	-31 018,16	-474 895,08
Hankintameno 31.12.	0	77 398 310,43	0	175 381,84	77 573 692,27
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	77 398 310,43	0	175 381,84	77 573 692,27

Kaupunki

	<u>2025</u>	<u>2024</u>
Tytäryhteisöt		
Keski-Savon Vesi Oy	45 414 760	45 414 760
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	31 835 005,18	31 268 738,62
Koy Varkauden Kongressi ja kulttuurikeskus	60 000	80 000
Varkauden Aluelämpö Oy	88 545	70 045
Wartalo Kodit Oy	0	50 000
Tytäryhteisöt yhteensä	77 398 310,43	76 883 543,87
Muut		
Varkauden Latu ry	28 305	34 466
Varkauden Teatteri	30 809,54	54 333,36
Muu saaminen	116 267,30	88 400,64
Muut yhteensä	175 381,84	177 200,00
Saamiset yhteensä	77 573 692,27	77 060 743,87

20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Osuus vieraasta pääomasta (€)	Osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Wartalo Kodit Oy	Varkaus 0609659-2	100,00	100,00	7 171 242,67	33 816 513,01	649,99
Varkauden Aluelämpö Oy	Varkaus 0208116-6	80,10	80,10	12 366 829,28	8 335 279,16	1 152 244,84
Kiinteistö Oy Varkauden Kongressi ja kulttuurikeskus	Varkaus 0775474-5	51,91	51,91	-690 852,28	3 347 650,92	357,41
Varkauden Taitotalo Oy	Varkaus 1596360-0	100,00	100,00	1 632 827,62	13 261 013,13	-9 155,09
Varkauden Metallihovi Oy	Varkaus 1605988-3	100,00	100,00			ei yhdistelty
Navitas Kehitys Oy	Varkaus 0775736-4	100,00	81,20	2 335 667,37	918 609,19	34 389,10
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	Varkaus 0398652-2	100,00	100,00	3 310 921,18	37 255 379,63	-232 676,55
Kiinteistö Oy Terveyskäpy	Varkaus 0684090-8	76,60	76,60	205 979,09	1 091,83	-354,54
Keski-Savon Vesi Oy	Varkaus 2444779-8	100,00	100,00	9 138 707,27	46 130 612,52	-14 985,73
As Oy Kehräjäntie	Varkaus 0750857-9	51,00	51,00	289 102,19	2 568,82	-291,79
Wakaus Keski-Savon tilipalvelut Oy	Varkaus 3314579-1	85,00	92,37	424 388,13	213 886,48	-20 524,04
Kangaslammin Hoivakiinteistö Oy	Varkaus 3583529-4	100,0	100,00	2 500,00	0,00	0,00
Varkauden Käpyrinne Oy	Varkaus 3583537-5	100,0	100,00	2 500,00	0,00	0,00
Kuntayhtymät						
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio 1852679-9	32,39	32,39	23 420 101,95	18 883 018,58	1 193 698,62
Pohjois-Savon Liitto	Kuopio 0827616-7	8,04	8,04	114 031,51	62 028,74	4 726,89
Liikelaitoskuntayhtymät						
Keski-Savon Jätehuolto Ilky	Varkaus 2367681-2	47,30	47,30	5 630 444,74	491 805,68	116 608,66
Osakkuusyhteisöt						
Savonia Ammattikorkeakoulu Oy	Kuopio 2629463-3	22,28	22,28	17 353 582,09	3 605 043,07	909 558,57
Riikinvoima Oy	Varkaus 2530288-1	41,75	41,52	2 445 271,70	34 132 619,14	185 091,90
As Oy Varkauden Rajakulma	Varkaus 0590161-7	21,20	21,20	109 270,04	6 309,05	547,04
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Varkauden Keskusliikenneasema-kiinteistö Oy	Varkaus 0230739-9	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00
Yhdistelemättömät omistusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Taulumäen Toripaviljonki	Varkaus 1609056-1	16,12	16,12	0,00	0,00	0,00
Warkop Oy	Pieksämäki 1877492-8	12,30	12,30	0,00	0,00	0,00

23. Saamisten erittely

	Kaupunki			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	421 291,76	0,00	551 531,60
Lainasaamiset	0,00	116 793,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>538 084,76</i>	<i>0,00</i>	<i>551 531,60</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	5 354,07	0,00	7 111,14
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>5 354,07</i>	<i>0,00</i>	<i>7 111,14</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>543 438,83</i>	<i>0,00</i>	<i>558 642,74</i>

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Kelan korvaus työterveyshuollosta	263 304,42	255 151,92	169 963,00	183 170,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta työllisyysalue	0,00	0,00	25 174,00	0,00
Valtion tuet ja avustukset	290 700,15	508 202,31	75 659,34	93 426,00
Korvaukset pakolaiskustannuksiin	88 776,34	0,00	88 776,34	0,00
Muut siirtosaamiset	1 220 230,45	798 456,48	14 135,26	25 322,14
<i>Yhteensä</i>	<i>1 863 011,36</i>	<i>1 561 810,71</i>	<i>373 707,94</i>	<i>301 918,14</i>

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	91 176 004,01	91 176 004,01	91 176 004,01	91 176 004,01
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Peruspääoma 31.12.</i>	<i>91 176 004,01</i>	<i>91 176 004,01</i>	<i>91 176 004,01</i>	<i>91 176 004,01</i>
Muut omat rahastot 1.1.	1 531 880,49	1 533 580,86	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 713,40	-1 700,37	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Muut omat rahastot 31.12.</i>	<i>1 530 167,09</i>	<i>1 531 880,49</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	53 594 256,70	44 470 768,01	17 149 516,78	16 856 931,31
Avaavan taseen muutokset	2 047,50	96 698,59	0,00	0,00
Aikaisempiin tilik. liittyvät korjaukset v. 2025	0,00	5 607 929,04	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	- 2 280,39	-454 090,25	0,00	0,00
<i>Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.</i>	<i>53 594 023, 81</i>	<i>49 721 305,39</i>	<i>17 149 516,78</i>	<i>16 856 931,31</i>
<i>Tilikauden yli-/alijäämä</i>	<i>8 128 942,04</i>	<i>3 872 951,31</i>	<i>2 077 559,05</i>	<i>292 585,47</i>
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>154 429 136,95</i>	<i>146 302 141,20</i>	<i>110 403 079,84</i>	<i>108 325 520,79</i>

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kaupunki	
	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	17 149 516,78	16 856 931,31
Tilikauden yli-/alijäämä	2 077 559,05	292 585,47
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>19 227 075,83</i>	<i>17 149 516,78</i>

26. Erittely poistoerosta

	Kaupunki	
	2025	2024
Ei esitettävää		

27. Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	126 126 404,98	133 551 897,17	11 472 222,02	18 211 110,94
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>126 126 404,98</i>	<i>133 551 897,17</i>	<i>11 472 222,02</i>	<i>18 211 110,94</i>

28. Joukkovelkakirjalainat

	Kaupunki	
	2025	2024
Ei ilmoitettavaa		

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevastuuvaraus	869 506,61	971 100,00	869 506,61	971 100,00
Muut pakolliset varaukset				
Muut ympäristövelvoitteista johtuvat varaukset	425 700,00	425 700,00	0,00	0,00
P-S pelastuslaitos varallaolokorvaukset	973 994,78	2 645 720,11	973 994,78	2 645 720,11
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>2 269 201,39</i>	<i>4 042 520,11</i>	<i>1 843 501,39</i>	<i>3 616 820,11</i>

Liitetiedon esittämistapaa on tarkennettu ja muutokset on tehty myös vertailuvuoden liitetietoon.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilöstön varallaolokorvauksiin Varkauden kaupunki on kirjannut v. 2023 tilinpäätöksessä 3,34 M€ menovaraukseksi siten, että henkilöstömenoihin 2,14 M€ ja rahoitusmenoihin 1,2 M€. Koska menon täsmällistä määrää ja toteutumisajankohtaa ei tiedetä, niin se on merkitty v. 2023 tilinpäätöksessä pakolliseksi varaukseksi. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä ei ole perusteita muuttaa kaupungin taseessa olevaa menovarausta, koska arvioidaan, että se on riittävä jäljellä olevien avoimien riskien kannalta ja että tapausten käsittely saataneen päätökseen kuluvana vuonna.

Kuopion kaupungille on esitetty Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilöstön varallaoloon liittyviä vaatimuksia korkeimman oikeuden (KKO:2015:48) ratkaisuun perustuen. Vaatimuksissa on vaadittu varallaolo luettavaksi työajaksi. Entistä Pohjois-Savon pelastuslaitosta, jonka toiminta siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, edustaa näissä tapauksissa Kuopion kaupunki kaikkien aikaisempien Pohjois-Savon jäsenkuntien puolesta. Varallaolovaatimuksia on käsitelty vuoden 2024 aikana eri oikeusasteissa sekä KT:n keskusneuvotteluissa. Vaatimukset 48 henkilön osalta (palkat sivukuluineen ja viivästyskorkoineen, yhteensä 5.053.664,21 euroa) on maksettu käräjäoikeuden heinäkuussa 2024 antaman ratkaisun mukaisesti ja laskutettu pelastuslaitoksen aikaisemmilta jäsenkunnilta. Viivästyskorkojen osuus on muodostunut huomattavaksi korkean korkotason vuoksi. Työtuomioistuimen maaliskuussa 2023 antamien välituomioiden määrävaihe on ratkaistu joulukuussa 2024 ja päätöksen mukaiset palkat 26 henkilölle sivukuluineen ja viivästyskorkoineen, yhteensä 8 809 016,69 euroa, on maksettu tammikuussa 2025. Jäsenkuntien laskutus tehdään kevään aikana. Varkauden kaupungin osuus 13,4% on arviolta 1,18 M€.

Kuntien vastuulle jäävää kokonaismäärää pienentää pelastuslaitoksen viimeiseen tilinpäätökseen vuodelta 2022 tehty 3,2 milj. euron menovaraus.

Varkauden kaupunki on tähän mennessä maksanut korvauksia seuraavasti:

vuonna 2024 694 279,89 €
 vuonna 2025 1 671 725,33 €
 Yhteensä 2 366 005,22 €

Keskeneräisinä tapauksina ovat 31.12.2025 olleet:

Kuntatyöntantajilla neuvotteluissa ollut ja sovintosopimukseen päätynyt ratkaisu (6 henkilöä), jonka palkkasaatavat 0,16 M€ + sivukulut 0,03 M€ + viivästyskorot 0,08 M€ (eli yhteensä 0,27 M€) ovat etenemässä maksatukseen helmi-kuun aikana. Kuntakohtaisia laskelmia ei vielä ole saatavissa, mutta alustavasti tiedoksenne, että palkkasaatavat koskevat vuosia 2015–2021.

(Käräjäoikeudesta) hovioikeuteen siirtynyt kokonaisuus (48 henkilöä), jonka vuosille 2015–2018 kohdistuvat palkkasaatavien vaatimukset ovat 2,8 M€ (+ sivukulut + viivästyskorot) ja ajalle 06/2021–12/2022 kohdistuvat palkkasaatavien vaatimukset ovat 1,2 M€ (+ sivukulut + viivästyskorot).

Selkeitä kriteereitä arvioida hovioikeuteen siirtyneen kokonaisuuden vaatimusten toteutumisen todennäköisyyttä ei tällä hetkellä ole. Mikäli vaatimuksia tulisi suorittaa vuonna 2026, Kuopion kaupungin sivukuluprosentti on noin 21 %. Viivästyskorkojen määrää on puolestaan vaikea arvioida, mutta mikäli vaatimuksia tulisi suorittaa, viivästyskorot tulevat olemaan huomattavat, kun ratkaisujen syntyminen on kestänyt ja viivästyskorkoprosentti on korkealla tasolla.

Lisäksi on tunnistettu 14 henkilöä, joiden vaatimukset ovat sidoksissa hovioikeuden ratkaisuun. Mikäli hovioikeuden ratkaisussa palkkasaatavia tulisi maksettavaksi, 14 henkilön osalta on arvioitava sovintosopimuksen tarve/mahdollisuus. Henkilöiden osalta vaatimussummia ei ole vielä tiedossa.

30. Vieras pääoma

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	5 000 000	0,00	7 300 000
Ostovelat	0,00	515 409,92	0,00	526 677,93
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>5 515 409,92</i>	<i>0,00</i>	<i>7 826 677,93</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	2 698,25	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>2 698,25</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	5 000,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>5 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

31. Sekkitililimiitti

	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	0,00	0,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	0,00	0,00

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	3 525 037,51	3 497 537,51	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>3 525 037,51</i>	<i>3 497 537,51</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Verovelat	199 830,69	0,00	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	1 043 490,42	925 499,54	714 757,25	631 906,03
Lomapalkkajaksotukset kaupunki	5 359 409,96	5 277 656,37	3 210 144,17	3 188 847,04
Lomapalkkajaksotukset työllisyysalue	460 571,23	0,00	460 571,23	0,00
Korkojaksotukset	569 931,00	694 982,24	206 599,75	302 904,22
Vuokrajaksotukset	191 449,16	189 449,16	0,00	0,00
Työllisyysalueen ylijäämän palautus kunnille	527 926,00	0,00	527 926,00	0,00
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	426 788,45	851 504,52	426 788,45	456 012,91
Kela kunnan osuus työttömyysavuista	318 551,70	0,00	318 551,70	0,00
Muut siirtovelat	337 864,08	585 384,83	248 395,14	294 465,95
<i>Yhteensä</i>	<i>9 435 812,69</i>	<i>8 524 476,66</i>	<i>6 113 733,69</i>	<i>4 874 136,15</i>

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT
34. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	49 912 457,69	51 708 227,01	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	48 295 060,46	25 038 249,43	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>48 295 060,46</i>	<i>25 038 249,43</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu yritys- ja kiinteistökiinnityksiä

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 786 348,96	6 891 545,56	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	49 238 835,34	0,00	0,00
Annetut yritysikiinnitykset	6 610 000,00	0,00	0,00	0,00
Annetut kiinteistökiinnitykset	3 400 004,72	0,00	0,00	0,00
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>14 796 353,68</i>	<i>49 238 835,34</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35.-37. Vakuudet ja takaukset

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vapaana olevat kiinteistökiinnitykset	7 594 900,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	10 085 743,29	18 838 904,42	0,00	0,00
Muut	27 000,00	27 000,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>17 707 643,26</i>	<i>18 865 904,42</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	57 639 541,87	67 287 061,53	46 668 877,17	54 287 113,37
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 545 068,26	2 351 059,76	86 379,13	142 080,81
Maa-alueiden vuokravastuut	1 814 128,38	1 846 176,15	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	97 023,54	84 610,59	0,00	0,00
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>	<i>62 095 762,05</i>	<i>71 568 908,03</i>	<i>46 755 256,30</i>	<i>54 429 194,18</i>
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 860 031,37	4 870 264,44	1 943 338,95	2 320 920,58
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	46 668 877,17	54 287 113,37	46 668 877,17	54 287 113,37

39.-40. Vastuositoumukset
Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			56 634 988	75 784 988
Jäljellä oleva pääoma			25 887 299,13	29 359 349,17
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 514 000,00	1 514 000,00	1 514 000,00	1 514 000,00
Jäljellä oleva pääoma	155 892,20	194 865,40	155 892,20	194 865,40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	182 701 592,59	170 490 924,46
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	233 854,81	182 953,25

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt
Järjestelyjen tarkoitus

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	5 212 281,0	4 912 281,00	500 000,00	200 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	125 000,0	140 000,00	125 000,00	140 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	34 994 685,15	26 255 462,39	34 994 685,15	26 255 462,39
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 857 510,00	3 450 000,00	3 857 510,00	4 050 702,64
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>40 206 966,15</i>	<i>31 167 743,39</i>	<i>35 494 685,15</i>	<i>26 455 462,39</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu	8 888 785,22	10 061 439,59	4 244 004,71	4 931 899,48
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

Jodannaissopimukset (koronvaihtosopimukset)

Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Viimeinen sopimus päättyy 2034

	Konserni		Kaupunki	
	2025	2024	2025	2024
Tulevaisuudessa voimaan tuleva koronvaihtosopimus:				
Sopimus ajalle 18.12.2024-18.6.2034				
Nro 12139527 OP / Kaupunki				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000	10 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 491 366,04	1 265 067,17	1 491 366,04	1 265 067,17
Sopimus erääntyy 16.8.2025 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 1430612 Pohjola Pankki Oyh				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	3 395 924,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	47 304,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 16.8.2025 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 4847300 Pohjola Pankki Oyj				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	3 395 924,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	42 731,00	0,00	0,00

Sopimus erääntyy 16.8.2035 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 2166725/3984244 Nordea Pankki Oyj				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	6 269 400,00	6 269 400,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	347 620,00	238 276,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 23.10.2030 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 2077365/3689456 Nordea Pankki Oyj				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	3 766 462,00	3 814 862,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	286 738,00	299 624,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 02.06.2031 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 2077366/3689457 Nordea Pankki Oyj				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	2 894 415,00	2 943 639,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	239 169,00	234 837,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 02.06.2032 (Wartalo Kodit Oy)				
Nro 2077367/3689458 Nordea Pankki Oyj				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	4 885 831,00	4 930 307,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	467 869,00	471 649,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 3.3.2025 (Taitotalo Oy)				
1532099/2099621				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	3 270 226,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	37 021,00	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 27.10.2025 (Aluelämpö Oy)				
40863214SA-1143T				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0,00	2 750 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	45 710,82	0,00	0,00
Sopimus erääntyy 30.6.2027				
(Aluelämpö Oy) 4248457				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	252 000,00	308 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	5 576,06	8 460,19	0,00	0,00
<i>Nimellisarvot yhteensä</i>	<i>28 068 108,00</i>	<i>41 050 282,00</i>	<i>10 000 000</i>	<i>10 000 000</i>
<i>Käyvät arvot yhteensä</i>	<i>2 838 338,10</i>	<i>2 690 680,18</i>	<i>1 491 366,04</i>	<i>1 265 067,17</i>

4.4 HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HTV/2	Kaupunki	
	2025	2024
Yleishallinto	29	42
K-S työllisyysalue	75,9	0
Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimiala	444	457
Yhdyskuntapalvelut	56	66
<i>Yhteensä</i>	<i>604,9</i>	<i>565</i>

43. Henkilöstökulut

	2025		2024	
	Kaupunki	Työllisyys- alue	Yhteensä	Kaupunki
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	29 536 504,41	2 903 041,93	32 439 546,34	30 727 357,32
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	311 318,25	0,00	311 318,25	552 872,40
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>29 847 822,66</i>	<i>2 903 041,93</i>	<i>32 750 864,59</i>	<i>31 280 229,72</i>

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kaupunki	
	2025	2024
Pieksämäen Kokoomus ry	108,15	99,75
Varkauden Perussuomalaiset ry	1 215,00	2 293,73
Varkauden Kokoomus ry	11 344,00	13 499,73
Joroisten Kokoomus ry	23,10	0,00
Varkauden Kristillisdemokraatit	915,85	1 060,05
Keskustan Varkauden kunnallisjärjestö	1 342,44	1 742,87
Vasemmistoliiton Varkauden kunnallisjärjestö ry	3 754,90	3 532,80
Varkauden Sosiaalidemokraatit ry	11 638,12	9 233,80
Keskustan Joroisten kunnallisjärjestö ry	30,10	0,00
Joroisten Demarit ry	7,00	0,00
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>30 378,66</i>	<i>31 508,23</i>

45. Tilintarkastajan palkkiot

	Kaupunki	
	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö A		
KPMG Oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	19 428,00	29 656,00
Tilintarkastajan muut toimeksiannot		
Vero- ym. neuvonta		
Muut palvelut ml. sis. tarkastus	12 500,00	17 396,00
Tilintarkastusyhteisö B		
BDO Oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	16 687,20	
Muut palvelut ml. sis. tarkastus	6 328,00	15 120,00
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>54 943,20</i>	<i>62 172,00</i>

46. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Keski-Savon Vesi Oy:lle myönnettyt lainat ovat yhteensä 45,415 M€. Näitä lainoja kaupunki ei ole ottanut omana lainanaan vaan ne liittyvät vesi- ja viemärilaitosliiketoiminnan siirtoon Keski-Savon Vesi Oy:n yhtiöittämisen yhteydessä.

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n lainoihin ja takaussaatavaan tehtiin tilikaudella (KV 20.10.2025 §90) seuraavat lainajärjestelyt:

Laina nro 6/2 pääomaltaan 23,238 M€:

- Viiden ja puolen (5,5) vuoden lyhennysvapaa takautuvasti siten, että lyhennysvapaa alkaa 31.12.2024 lukien.
- Yhtiön erääntyneet (31.12.2024 ja 30.6.2025) lyhennykset siirtyvät myöhemmin maksettavaksi uuden maksuohjelman mukaisesti.
- Yhtiö maksaa erääntyneiden erien ja lyhennysvapaan aikana erääntyvät korot normaalisti lainan korkoehdon mukaisena.
- Lainan lyhennys annuiteettierinä alkaen 31.12.2029
- Lainan kokonaislaina-aika ei muutu ja laina päättyy v. 2049 aiempien päätösten mukaisesti.
- Lainan muita ehtoja ei muuteta.

Takaussaatava:

Varkauden kaupunki on omavelkaisena takaajana maksanut lainan pääoman 538.463 € 19.11.2025. (KV päätös 22.9.2025, § 79). Tämän takaussaatavan takaisinmaksusta on tehty seuraava maksuohjelma:

- Lyhennykset 45.000 € puolivuositain, 15.6.2026 alkaen
- Viimeinen erä 43.463 € 15.12.2031.

Korkojen maksu lyhennysten yhteydessä.

Laina nro 10, pääomaltaan 343 750,00 € 19.11.2025.

Uusi maksuohjelma, lyhennykset vuosittain yht. 124.000 € alkaen 30.11.2026:

- 30.11.2026 62.000 €
- 31.12.2026 62.000 €
- 30.11.2027 62.000 €
- 30.12.2027 62.000 €
- 30.11.2028 62.000 €
- 31.12.2028 33.750 €.

Korkojen maksu lyhennysten yhteydessä.

Laina nro 12, pääomaltaan 3 940 613,03 € velkakirja allekirjoitettu 3.6.2024. Korkojen maksu lyhennysten yhteydessä.

Uusi maksuohjelma, lyhennykset:

- 31.12.2026 190.000 €
- 30.6.2027 160.000 €
- 31.12.2027 190.000 €

- 30.6.2028 189.000 €
- 31.12.2028 189.000 €
- 30.6.2029 287.000 €
- 31.12.2029 287.000 €

Korkojen maksu lyhennysten yhteydessä.

Loppupääoman 2.448.613,03 € maksuohjelma aikavälille 2030 -2037 määritellään 15.11.2029 mennessä.

5 KESKI-SAVON TYÖLLISYYSALUE

Tilivelvolliset: Keski-Savon työllisyysaluelautakunnan jäsenet, työllisyysaluejohtaja

Toiminnan kuvaus / painotus ja toimintaympäristön muutokset

Keski-Savon työllisyysalueen toimintakertomus vuodelta 2025 kuvaa toiminnan ja talouden kokonaisuutta ensimmäiseltä toimintavuodelta. Työllisyysalueen palveluiden siirto kuntaorganisaatioon onnistui hallitusti sekä talous toteutui pääosin talousarvion mukaisesti.

Keski-Savon työllisyysalue tuottaa palvelut henkilö- ja työnantaja-asiakkaille lain työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023), lain työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) sekä työttömyysturvain (1290/2002) mukaisesti Joroisten, Leppävirran, Pieksämäen ja Varkauden alueella.

Työllisyysalueen ensimmäisen vuoden tehtävänä oli saada lakisääteinen toiminta käynnistymään lain edellyttämällä tavalla. Toiminta on käynnistynyt, organisoitunut ja kasvokkainen asiakaspalvelu käynnistyi järjestämispöytäkirjan edellyttämällä tavalla jokaisessa jäsenkunnassa. Keski-Savon työllisyysalue pystyi turvaamaan asiakkaille lakisääteisen asiakaspalvelun keskeytyksittä työllisyysalueen palveluiden siirron aikana.

Keski-Savon työllisyysalueen ensimmäinen vuosi on ollut asiakastyön ja toimintaperiaatteiden vakiinnuttamisen aikaa. Painopiste on ollut kuntien välisen yhteistyön syventämisessä, työntekijöiden työskentelyn tukemisessa ja asiakasprosessien kehittämisessä.

Työnantaja- ja henkilöasiakkaiden palvelua on tarjottu lähipalveluna jokaisella paikkakunnalla. Asiakkailta on saatu positiivista palautetta lähipalveluista. Asiakastytytyväisyyskyselyn keskiarvo 3,78. Henkilöasiakkaiden palveluprosessi on toteutunut pääosin lakisääteisessä ajassa. Valtiolta siirtynyttä suunnitelmavelkaa on saatu purettua. Työnantajapalveluja on kehitetty siten, että työnvälityksen palvelualueen työllisyysohjaajilla on sekä työnantaja- että henkilöasiakkaita. Tällä pyritään parempaan työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtauttamiseen. Työnantajakäynneillä kartoitetaan myös ns. piilotyöpaikkoja. Vuoden 2025 aikana aloitettiin kehittämään omaa palvelutuotantoa, joka pilotoitiin onnistuneesti loppuvuodesta.

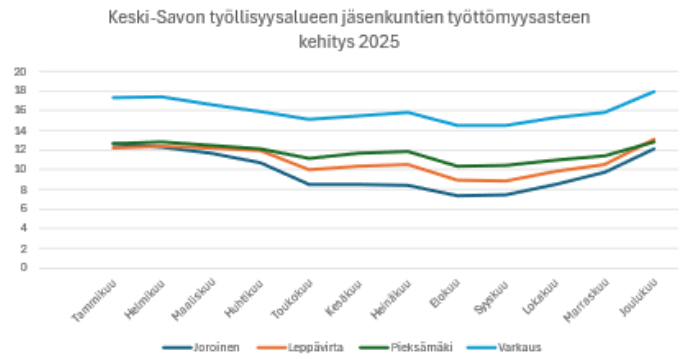
Kasvokkainen lähipalvelu toteutui onnistuneesti. Keski-Savon työllisyysalue oli työllisyysalueitten välisessä vertailussa toisena kasvokkaisten asiakastapaamisten lukumäärässä (elokuu 2025).

Tukien ja avustusten maksatus on reaaliajassa, valtion maksatusvelka saatiin maksettua keväällä 2025. Koulutukset, muutosturvapalvelut, EURES-palvelu sekä kotoutuskoulutukset käynnistyivät myös kevään 2025 aikana.

Keski-Savon työllisyysalue on tuottanut Varkauden kaupungin kotoutuspalvelut sekä tuottanut Varkauden kaupungille ja Joroisten kunnille rekrytointitukipalvelua.

Työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta kunnille erittäin haastavassa työmarkkinatilanteessa. Työttömyys on kohonnut valtakunnallisesti ennätyslukemiin. Keski-Savon työllisyysalueella avoimia työpaikkoja on 30 % vähemmän avoinna kuin edellisessä vuotena. Lisäksi alueen yritykset ovat lomauttaneet tai irtisanoneet henkilöstöään. Muutosneuvotteluja on käyty 83 kappaletta niissä alueen yrityksissä, joilla on velvollisuus lain nojalla ilmoittaa työvoimaviranomaiselle yhteistoimintaneuvotteluista. Keski-Savon työllisyysalueen työttömyysaste vaihteli vuoden aikana. Työttömyysasteen kehityksessä näkyy kausityövaihtelu ja lomautusten korkea määrä. (Kuvio 1.)

Työttömyysasteen kehitys Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkunnissa 2025

Työttömyysaste vuonna 2025		Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
Joroinen		12,6	12,3	11,7	10,7	8,5	8,5	8,4	7,3	7,4	8,5	9,7	12,1
Leppävirta		12,2	12,4	12,2	11,9	10	10,3	10,5	8,9	8,8	9,8	10,5	13,1
Pieksämäki		12,6	12,8	12,5	12,1	11,1	11,7	11,8	10,3	10,4	11	11,4	12,8
Varkaus		17,3	17,4	16,6	15,9	15,1	15,5	15,8	14,5	14,5	15,3	15,8	17,9

Kuvio 1. Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkuntien työttömyysasteen kehitys vuonna 2025

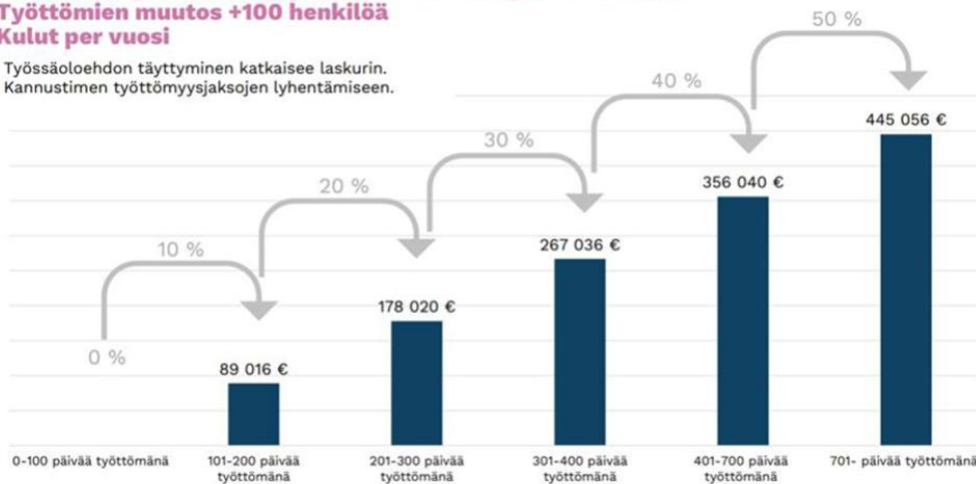
Työmarkkinatukimaksujen kehitys

Työllisyyspalveluiden kokonaisuudistukseen on liittynyt kuntien työmarkkinatukimaksujen maksu uudistus ns. kannustava rahoitusmalli. Aikaisemmin kunnat maksoivat työmarkkinatukimaksuista yli 300 päivää työttömyysetuudesta 50 % ja yli 1000 päivää työttömyysetuudesta 70%. Vuoden 2025 alusta kuntien maksuvelvoite alkoi 100 päivän työttömyyden jälkeen. (Kuvio 2.)

TE25: Työttömyysturvakulujen kasvu

Työttömien muutos +100 henkilöä
Kulut per vuosi

Työssäoloehdon täytyminen katkaisee laskurin. Kannustimen työttömyysjaksojen lyhentämiseen.

18
Kuntaliitto/Mehtonen/11.10.22
Lähde: hallituksen esitys, FCG:n ja Kuntaliiton laskelmat

Kaavio 2. Kuntaliiton kaavio maksuosuuden porrastuksesta

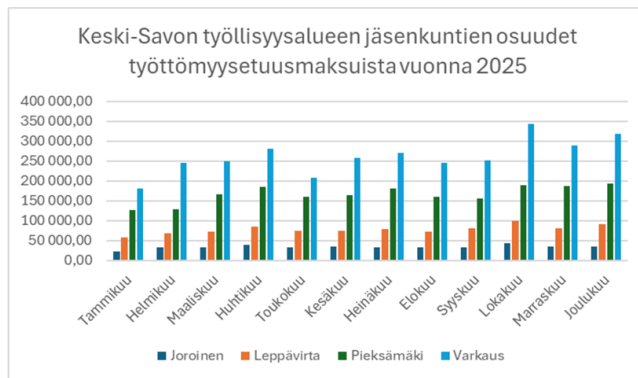
Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusvastuu koskee myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Aikaisemmin Kela laskutti kunnilta osan työmarkkinatuesta silloin, kun henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella

300 päivää tai pidempään. Nykyisin Kela laskuttaa kuntaa henkilöistä, jotka ovat saaneet työttömyystukea 101 päivää.

Osallistuminen työllistämistä edistäviin palveluihin ei poista kuntien maksuvelvoitetta asiakkaan työttömyystuesta. Työllistymistä edistäviä palveluja ovat työvoimakoulutus, työnhakijan omaehtoinen työttömyysetuudella tuettu opiskelu, työnhakijan omaehtoinen työttömyysetuudella tuettu kotoutumiskoulutus, työnhakuvalmennus, uravalmennus, työkokeilu, koulutuskokeilu ja kuntouttava työtoiminta. Samalla poistettiin palkkatukityön työssälöehdon kertyminen. Palkkatukityö ei poista enää asiakkaita kuntien työmarkkinatukimaksulialta.

Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkuntien maksuosuudet työttömyysetuusmaksuista vuonna 2025

		asiakasmäärä	maksetut etuudet	kunnan osuus
Keski-Savon työllisyysalue	Joroinen	261	1 145 062	396 270
	Leppävirta	498	2 520 945	907 185
	Pieksämäki	990	5 169 710	1 960 412
	Varkaus	1 608	8 502 406	3 086 594
	Työllisyysalue yhteensä	3 319	17 338 123	6 350 460

Vertailuna Vuosi 2024

Joroinen	172270
Leppävirta	559845
Pieksämäki	1059358
Varkaus	1603668

Keski-Savon työllisyysalue

Joroinen

Leppävirta

PIEKSÄMÄKI
Eiämmäsi asemapaikkia

warkaus
Ihän omistaminen

Kuvio 3. Keski-Savon työllisyysalueen jäsenkuntien maksuosuudet työttömyysetuusmaksuista vuonna 2025

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Strategiset tavoitteet ja mittarit

- Palveluiden sisältöön liittyvät strategiset tavoitteet
- Työvoiman saatavuus
- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittäminen
- Kuntoutus- ja työkyvyn kartoittamiseen liittyvien palveluiden kehittäminen
- Kansainvälisten asiakkaiden huomioiminen palveluita suunniteltaessa
- Elinkeinoelämän erikoispiirteiden huomioiminen työllisyysalueella
- Riskit:
  - Työtä hakevien henkilöiden voimakas kasvu, ja yritysten työvoiman tarpeen merkittävä laskeminen
  - Lomautusten määrän lisääntyminen
  - Työllisyysalueen toiminnassa osaavan työvoiman hakeutuminen muihin tehtäviin

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Työvoiman saatavuus	Avoimet työpaikat ja työnhakijoiden lukumäärä	Avoimet työpaikat täyttyvät nopeasti ja helposti	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Toteutuu, avoimia työpaikkoja 30 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Työmarkkinatilanne oli haastava. Työttömiä työnhakijoita oli 31.12.2025 2523 henkilöä. Yhteensä työnhakija asiakkaita 4813 henkilöä			

2 Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehittäminen	Työllisyysalueen ja alueen oppilaitosten yhteistyö. Työvoimakoulutusten määrä	Työllisyysalueen ja alueen oppilaitosten yhteistyö on helppoa ja sujuvaa, tapaamisia 2-3 krt vuodessa Työvoimakoulutuksia järjestetään työnantaja-asiakkaiden tarpeen mukaisesti	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Työllisyysalueen ja alueen oppilaitosten välinen yhteistyö on ollut tiivistä. Työllisyysalueen asiakkaille on järjestetty 75 työvoimakoulutusta, joista 15 on oppilaitosten rahoituksella järjestettyjä. Lisäksi muutosturva +55 koulutuksia 7, kotoutumiskoulutuksia 11 ja yhteishankintakoulutuksia 4			
3 Kuntoutus ja työkyvyn kartoittamiseen liittyvien palveluiden kehittäminen	Työllisyysalueen, hyvinvointialueiden ja KELAn tiivis yhteistyö ja asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen. TYM asiakkaiden määrä	TYM verkosto aloittaa toimintansa sujuvasti ja asiakkaiden palvelutarpeen mukaisesti. Asiakkuus TYM palvelussa kestää asiakkaan tarvitseman ajan	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Työllisyyttä edistävä monialainen palvelu on käynnitynyt työllisyysalueella. TYM johtoryhmä aloitti toimintansa helmikuussa 2025. TYM asiakkaiden määrä 31.12.2025 201 henkilöä.			
4 Kansainvälisten asiakkaiden huomiointi palveluja suunniteltaessa	Kansainvälisten asiakkaiden määrä. Verkoston toiminta	Keski-Savon kuntien yritykset saavat työvoimaa tarvitsemansa määrän	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Asiakasmäärä 31.12.2025 Keski-Savon työllisyysalueen työvoimapalveluiden asiakkaana sekä Varkauden kotoutumisajalla olevia oli 550 henkilöä. Verkoston toimintaan ylläpidetään ja osallistutaan kuukausittain.			
5 Elinkeinoelämän erikoispiirteiden huomiointi työllisyysalueella	Yhteistyö	Keski-Savon työllisyysalueella elinkeinoelämä on mukana yhdessä tekemässä ja suunnittelemassa	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Työllisyysalueen työnvälityksen palvelualueen työntekijät tekevät työnantajakäyntejä ja ovat tutustuneet alueen työllistymismahdollisuuksiin. Työllisyysalueen ja kuntien elivoimapalveluiden yhteistyö on tiivistä. Työllisyysalue kokoontuu säännöllisesti alueen ELY-keskusten kanssa keskustelemaan alueen työmarkkinoiden ennakkointitarpeista.			

TALOUS

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP2024	Alkuperäinen TA2025	TA-muutos	TA2025 +muutos	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Toimintatuotot	0	5 242 046	228 595	5 470 641	5 322 773	-147 868	-2,7 %
Toimintakulut	0	-5 242 046	-228 595	-5 470 641	-5 322 773	147 868	-2,7 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	0,0 %

Toimintakate on valtuustoon nähden sitova erä

Keski-Savon työllisyysalueen toimialan tilikauden toimintakate on 844 776,65 €. Talousarvioon nähden tilikauden toimintakate toteutui 844 776,65 € ennakoitua paremmin. TA 0 ja toteutuma 844 776,65 €. Toimintatuotot toteutuivat 696 908,65 € arvioiduista suurempina, toteutumaprosentti oli 112,74 %. Toimintakulut toteutuivat 147 868,16 € alle arvioidun, toteutumaprosentti oli 97,3 %. Talousarvion alitus johtuu pääsääntöisesti palkkakulujen säästöstä. Talousarvion laadinnan yhteydessä palkkakulut laskettiin suhteessa valtiolta siirtyneiden palkkaukseen. Tasopalkkauudistuksen myötä työllisyysalueen palkkaus jäi valtion ta-soa pienemmäksi.

Varkauden kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.9.2025 § 74 toimialan määrärahamuutoksen 228 595 € 2025 talousarvioon. Määrärahamuutos johtui valtiolta tulleesta korvauksesta, koskien valtiolta jääneiden avustusten ja tukien maksatusta.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Työllisyysalueelle siirtyy valtiolta 35 htv:tä, Varkauden kaupungilta siirtyi neljä henkilöä sekä työllisyysalue palkkasi 15 htv, yhteensä henkilöstöä 55 htv. Vuoden 2025 alussa toteutettiin yhteistoimintaneuvottelut, tehtävänkuvia tarkennettiin sekä virkainimikkeet muutettiin. Myös työaika tarkistettiin ja tasopalkkausta valmisteltiin. Henkilöstölle järjestettiin MieliTeko ry:n toimesta muutosvalmennusta. Henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointikysely, jonka KA saatiin 3,27. Varkauden kaupungin kotoutumispalvelut toteutetaan osana työllisyysalueen toimintaa. Henkilöstöä siirtyi viisi htv.

Henkilöstön määrä palvelusuhteittain	12/2025
Vakituiset	53
Määräaikaiset	16
Sijainen	4
Työllistetyt	-
Oppisopimussuhteiset	-
Yhteensä	73
htv	59,5
Työkyvyttömyyspoissaolot	
Sairaus	17,4 päivää
Työtapaturma	-

Mahdolliset riskit ja niihin varautuminen

- Riskit:
- Työtä hakevien henkilöiden voimakas kasvu, ja yritysten työvoiman tarpeen merkittävä laskeminen
- Lomautusten määrän lisääntyminen
- Työllisyysalueen toiminnassa osaavan työvoiman hakeutuminen muihin tehtäviin

5.1 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma

Liikevaihto	5 117 831,04	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	23 193,94	0,00
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	181 747,86	0,00
Materiaalit ja palvelut	-1 425 592,97	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 983,07	0,00
Ostot tilikauden aikana	-30 983,07	0,00
Palvelujen ostot	-1 394 609,90	0,00
Henkilöstökulut	-2 903 041,93	0,00
Palkat ja palkkiot	-2 412 416,12	0,00
Henkilösivukulut	-490 625,81	0,00
Eläkekulut	-415 638,72	0,00
Muut henkilösivukulut	-74 987,09	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-994 137,94	0,00
Liikelyljäämä (-alijäämä)	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

5.2 RAHOITUSLASKELMA

Työllisyysalueella ei ole omaa pankkitiliä eikä itsenäistä maksuliikennettä. Tästä syystä työllisyysalueelle ei ole laadittu omaa rahoituslaskelmaa.

Työllisyysalue on v. 2025 alusta eriytetty kirjanpidollisesti ja järjestämissopimuksessa on maininta taseyksikkönä hoitamisesta. Työllisyysalueen velat ja saamiset mm. kirjautuvat taseyksikölle täten suoraan. Koska työllisyysalueella ei ole omaa pankkitiliä, on neljännesvuosittain kirjattu työllisyysalueen taseen ero kaupungin ja työllisyysalueen kesken joko saamiseksi kaupungilta tai velaksi kaupungille.

5.3 TASE

Vastaavaa

VASTAAVAA	2025	2024
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	1 729 675,69	0
Lyhytaikaiset saamiset	1 729 675,69	0
Myyntisaamiset	40 264,64	0
Muut saamiset kunnalta	1 596 373,10	0
Muut saamiset	77 008,74	0
Siirtosaamiset	15 829,21	0
Rahat ja pankkisaamiset	50,00	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 729 725,69	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 729 725,69	0

VASTATTAVAA	2025	2024
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen	1 729 725,69	0
Lainat kunnalta	48 498,23	0
Ostovelat	125 379,31	0
Muut velat	58 644,70	0
Siirtovelat	1 497 203,45	0
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 729 725,69	0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 729 725,69	0

Työllisyysalue on kaupungin taseyksikkö, jolla ei ole omaa varallisuutta eikä omaa pankkitiliä. Tase muodostuu pääosin työllisyysalueen toimintaan liittyvistä lyhytaikaisista saamisista ja veloista.

6 TYTÄRYHTEISÖJEN TALOUDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

6.1 WARTALO KODIT OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Wartalo Kodit Oy:n tehtävänä on tarjota koteja ja asumispalveluja jokaiseen elämänvaiheeseen. Toiminnan painopistealueet ovat asuntojen vuokraus ja kiinteistöjen ylläpito.

Kaupungin asuntopoliitikan tavoitteena on tarjota ja rakentaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Asuntokannan kehityksessä huomioidaan erityisesti väestön monipuolistuneet asumisniveet, kotitalouksien muuttunut rakenne sekä erityisesti ikäihmisten tarve sijoittua lähemmäksi kaupallisia ja julkisia palveluita. Asuntorakentamisessa huomioidaan myös elinkeinoelämän tarpeet sekä kaupungin veto- ja pitovoima myös työvoiman saatavuuden näkökulmasta.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä jatkettiin tilikaudella. Talouden tasapainottamistoimenpiteitä jatketaan edellisten vuosien mukaisesti sopeuttamalla yhtiön toimintoja kysyntää ja tarvetta vastaaviksi. Jo tehdyt toimenpiteet näkyvät yhtiön taloudessa positiivisesti. Korjausinvestointeja suunnitellaan harkiten ja mietitään joidenkin jaksottamista pidemmälle aikajaksolle kiinteistön hoitokulujen kasvamisen seurauksena. Uusi rakennushanke (kerrostalo) valmistui 30.6.2025.

Yhtiön toimiva johto, taloushallinto ja kiinteistöjen ylläpito otti vastuulleen myös Varkauden Taitotalo Oy:n ja Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n liiketoimintojen taloudellisen - ja operatiivisen vastuun.

Yhtiön talouden tunnusluvut ovat kehittyneet viimeisen viiden vuoden aikana merkittävästi, joka mahdollistaa tulevien vuosien aikana toteuttaa laajemmin peruskorjauksia ja -parannuksia sekä kiinteistökannan sopeuttamisia.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Asuntojen vuokraustoiminnassa kumulatiivinen käyttöaste tavoitteen mukainen.	Kiinteistökohtainen käyttöastelasto kuukausittain ja kumulatiivisesti.	Kumulatiivinen käyttöaste vuoden lopussa 92 %.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kumulatiivinen käyttöaste 1-12/2025 91,75 %. Joulukuun käyttöaste 89,49 %. Tyhjiä asuntoja 31.12.2025 131 kpl.			
2 Kiinteistöjen ja asuntojen säilyttäminen asuttavassa kunnossa.	Kiinteistöjen ja asuntojen ylläpito ja hoitaminen budjetin sekä laadittujen ohjelmien mukaisesti.	Asunnot muuttokuntoiset mahdollisimman nopeasti. Kiinteistöjen ja asuntojen peruskunto talon ikään nähden hyvä.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Muuttovalmius remonttien jälkeen. Vuodelle 2025 suunnitellut korjausinvestoinnit toteutuneet suunnitellusti.			
3 Kiinteistöissä toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen nostamiseksi.	Kiinteistöjen ylläpito ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi. Käyttöaste	Toimenpiteet vastaavat asetettuja tavoitteita.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Kiinteistöstrategian mukaiset toimenpiteet vuodelle 2025 toteutuivat, kiinteistöstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan tulevina vuosina.			

4 Budjetissa pysyminen.	Kuukausittainen budjetin seuranta oikea-aikaisen tiedon avulla. Kuukausittainen korjausbudjetin seuranta ja analysointi. Kassavarat vähintään 2 kk:n vuokratulot, saldotilanteen seuranta viikoittain.	Tilikauden tulos positiivinen tai vähintään nollatulos. Korjauksiin varatut euromäärät pysyvät hallinnassa. Maksutapahtumat kassaperusteisina ilman lainanottoa.	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tilikauden aikana pysyttiin budjetissa.			
5 Konserniyhteistyön kehittäminen	Konkreettiset toimenpiteet eri osa-alueilla	Toiminnalliset kustannussäästöt ja yhteistyön kehittäminen	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Vuonna 2024 tehdyt toimenpiteet hallinnon ja johtamisrakenteen osalta tuoneet synergiaetuja ja yhteistyötä konsernin sisällä on lisätty kuluneen vuoden aikana.			

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	8 330 489,74	8 142 873,88
Investoinnit, €	2 683 572,87	1 570 430,67
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		
Taseen loppusumma €	40 409 603,13	40 987 755,58
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	476,06	634,99
Osinkotuotto kaupungille, €	0	0
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	31 303 954,31	32 088 580,31
Kaupungin myöntämät lainat, €	50 000	0
Kaupungin takaamat lainat, €	12 198 065,11	11 044 273,51
Omavaraisuusaste -%	18,7	18,5
4 Muut yhtiön toimintaa kuvaavat tunnusluvut:		
Vuokrasaamiset, €	65 911,96	73 152,41
Vuokranmenetykset tyhjästä asunnoista, €	464 367,33	749 102,14
Korjauskulut, €	1 087 527,99	1 106 231,42
Korkokulut, €	618 311,42	589 843,4
Luottotappiot, €	- 5 531,6	6 653,66

Talous	TP2023	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	8 194 687	8 535 242,95	8 387 120	8 313 612,34	- 73 507,66	-0,88%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-7 235 664	-7 431 664,85	-8 018 120	-7 801 289,08	216 830,92	-2,70%
Liikevoitto (-tappio), €	959 023	1 103 369,1	369 000	512 323,26	143 323,26	38,84%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 460 480	- 486 893,04	- 580 000	- 511 673,27	68 326,73	-11,78%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja		616 476,06		649,99		
Tilikauden voitto (-tappio), €	109 543	476,06	- 211 000	634,99	211 634,99	-100,30%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	23	23	23
Määräaikaiset ja sijaiset	2	0	1
Yhteensä	25	23	24
Henkilötyövuodet 31.12.	25,08		25

6.2 VARKAUDEN ALUELÄMPÖ OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 80,1 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Aluelämmön tehtävänä on tuottaa asiakaslähtöisiä energia-alan palveluja ja tuotteita luotettavasti, asiantuntevasti sekä reagoi siten nopeasti toimintaympäristön muuttuviin vaatimuksiin. Puhtaan ja vähähiilisen energiantuotannon rooli tulee korostumaan. Suunnittelukauden investoinnit tähtäävät alueen fossiilisen päästöjen pienentämiseen kaukolämmön avulla, tarkoituksena on myös laajentaa vuosittain KL-verkostoa. Tuotannon investoinnit tulevat lähtökohtaisesti olemaan polttoon perustamattomia.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vuosi oli lämpötilaltaan poikkeuksellisen lämmin, vertailtaessa vuoden lämmitystarvelukua viiden aiemman vuoden keskiarvoon niin vuosi oli n. 10 % lämpimämpi ja edellistä vuotta. Tämä näkyi suoraan lämmönmyynnin (GWh) pienentymisenä. Samaan aikaan vuoden Nord Poolin sähkönhinta oli alhainen. Kuitenkin kokonaisuudessaan asetetut tavoitteet lähes täyttyivät.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Tasapainoinen talous ja vakavarainen toiminta	Omavaraisuusaste Tulos ja kassavirta	Palauttaa tulos aiempien vuosien tasolle Yli 60 %, liittymismaksut omana pääomana	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Tulos 1,6 M€, Sipo 8,4%, Käyttökate% 16,6%, omavaraisuusaste 73,3%			
2 Fossiilisten polttoaineiden määrän vähentäminen	Fossiilisella tuotetun energian määrä suhteessa kokonaistuotantoon (RV lasketaan kokonaisuudessa ilmastollisesti kestäväällä tuotetuksi)	Investointipäätös polttoon perustamattomasta tuotannosta	Toteutuu osittain

Toteuma 31.12.: Esisuunnittelu on käynnissä, investointipäätös Q2			Ei toteudu
3Uudet liittymät ja palvelut	Toteutunut euro määrä	150 000 €	
Toteuma 31.12.: Toteuma 69 600 €, osasyynä KL mittareiden uusinnasta johtuva resurssien priorisointi			

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	15 084 895	15 355 475
Investoinnit, €	492 348	629 205
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €	0	0
Taseen loppusumma, €	28 150 865	25 845 329
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	- 983 877	1 438 507
Osinkotuotto kaupungille, €	440 550	440 550
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	6 891 546	4 786 348
Kaupungin myöntämät lainat, €		0
Kaupungin takaamat lainat, €		0
Omavaraisuusaste -%	64	73

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	15 084 895	16 500 000	15 355 475	-1 144 525	-6,94%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-16 261 857	-14 602 000	-13 738 865	863 135	-5,91%
Liikevoitto (-tappio), €	-1 176 962	1 898 000	1 616 610	- 281 390	-14,83%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 164 072	- 204 596	- 254 897	- 50 301	24,59%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja	-1 341 035				
Tilikauden voitto (-tappio), €	- 983 877	1 693 404	1 438 507	- 254 897	-15,05%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	8	9	9
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	8	9	9
Henkilötyövuodet 31.12.			

6.3 NAVITAS KEHITYS OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Jouko Laitinen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Navitas Kehitys Oy:n tehtävänä on vahvistaa Varkauden elin- ja vetovoimaisuutta Välitä, Vaikuta, ja Viihdy- kaupunkistrategian mukaisesti. Yhtiö edistää ja auttaa yritysten kasvua, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä sekä on hankkimassa uusia sijoit-
tuvia ja sijoituksia Varkauteen. Edistämään uusien työpaikkojen syntymistä ja turvaa olemassa olevien työpaikkojen säilymistä
sekä auttaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa osaavan työvoiman saamisessa.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Osalla varkautealaisista yrityksistä vuosi 2025 oli haastava, joka on näkynyt lomautuksina ja työttömyyden lisääntymisenä. Työttömyyden kasvuvauhti kuitenkin hiipui loppuvuoteen, mutta työttömyys säilyi korkeana. Avoimien työpaikkojen määrä on pysynyt matalalla tasolla. Hyvinä signaaleina ovat toimineet Skeletonin tehtaan käynnistyminen, datakeskuksen rakentamislu-
van jättäminen, Puuilon myymälän aukeaminen ja Ysiraudan päätös avata uusi rautakauppa. Investointi- ja kehityshankkeiden
lukumäärässä tapahtui kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Uusien yritysten perustaminen säilyi aiempien vuosien tasolla. Maailman poliittinen tilanne ja taloudellinen epävarmuus tulevat jatkumaan ja aiheuttamaan haasteita yrityskehityksessä. Kehit-
tämisen painopisteenä tulee olemaan vihreäsiirtymän energian tuotantoon ja varastointiin sekä niiden ympärille syntyvät
uudet tuotanto- ja jalostusmahdollisuudet.

Joroisten kunnan kanssa tehtävää yritysneuvonnan ostopalvelua kehitetään entisestään. Yhteistyötä elinvoimaisuuden edistä-
miseksi on Keski-Savon kuntien kesken syvennetty, josta hyvänä tuloksena yhteinen Keski-Savon työllisyysalue. Yhteistyötä
tullaan työllisyysalueen kanssa entisestään tiivistämään ja hakemaan uusia ratkaisuja työttömyyden alentamiseksi.

Käynnissä olleita hankkeita päättyi vuoden loppuun ja henkilöstön määrä laski hieman 20 henkilöön. Yhtiössä tapahtui lisäksi
toimitusjohtajan vaihdos eläköitymisen johdosta. Uusi toimitusjohtaja aloitti virallisesti 1.1.2026

Keski-Savon rahastosta tehtiin 8 rahoituspäätöstä vuoden 2025 aikana.

Vuoden 2024 alussa Varkauden kaupunkikeskustan toiminta siirtyi Navitas Kehitykselle, jonka kautta kaupunkikeskustoja ja
tapahtumia järjestetään ja kehitetään.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Yritysten sijoittumiset Varkauteen	Uudet sijoittumiset	3	Toteutuu
Toteuma 31.12.: 3			
2 Kehittämis- ja investointihankkeet	Hankkeiden määrä yrityksissä	25	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: 16			
3 Yritysten määrä	Yritysten nettolisäys	10	Toteutuu
Toteuma 31.12.: 12			

Päätösten, talouden ja kassavirran seuranta tehdään jatkuvasti ja ne ovat esillä hallituksen kokouksissa. Suurimmat riskit liit-
tyvät hankkeiden mahdolliseen takaisin perintään, joten hankkeiden raportointiin ja talouden seurantaan kiinnitetään erittäin
suurta huomiota.

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	1 968 531	1 991 947
Investoinnit, €		
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		
Taseen loppusumma, €	3 279 027	3 254 277
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	102 857	34 389
Osinkotuotto kaupungille, €		
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €		
Kaupungin myöntämät lainat, €		
Kaupungin takaamat lainat, €		
Omavaraisuusaste -%		

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	2 088 503	1 900 000	2 068 905	168 905	8,89%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-1 995 937	-1 900 000	-2 065 533	-165 533	8,71%
Liikevoitto (-tappio), €	92 566	0	3 372	3 372	
Rahoitustuotot ja -kulut, €	10 291	10 000	31 017	21 017	210,17%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja					
Tilikauden voitto (-tappio), €	102 857	10 000	34 389	24 389	243,89%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	9	7	6
Määräaikaiset ja sijaiset	14	15	14
Yhteensä	23	22	20
Henkilötyövuodet 31.12.	23		19,5

6.4 KESKI-SAVON TEOLLISUUSKYLÄ OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus:100 %

Toiminnan kuvaus

Keski-Savon Teollisuuskylä Oy:n tehtävänä on tukea alueen elinkeinoelämää ja uusia sijoittujia tarjoamalla niille teollisuus- ja liiketiloja sekä edistää elinvoimaa sekä yritysten kasvua ja sijoittumista alueelle Varkauden kaupunkistrategian mukaisesti ta-
loudelliset resurssit huomioiden.

Yhtiö toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin ja muiden konserniyhtiöiden kanssa. Hyödyntäen myös osaamisen resursseja konsernin sisällä.

Talouden seurantaan ja kassanriittävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhtiön lainakanta, korkoennusteet, talouden raportointi ja talousarviot on viety toiminnanohjausjärjestelmään, joka tulee parantamaan yhtiön talouden seurantaa ja ennakointia. Taloudellisesti kannattamattomiin sopimuksiin pyritään saamaan muutoksia, joka parantaa yhtiön taloutta. Yhtiön hallitus seuraa avoimia saatavia kuukausittain kokouksissaan ja reagoi niin välittömästi. Saatavien perintää tehostetaan. Yhtiön lainoihin on Varkauden kaupunginvaltuuston päätöksellä tehty uudet lainajärjestelyt, jotka saivat lainvoiman 12/2025. Lunastus - ja vuokrasopimuksia on solmittu uusiksi yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Kirjanpito ja palkanlaskenta siirtyi 1.1.2025 Azetsilta Keski-Savon Tilipalvelut Wakaus Oy:lle.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Kannattavuus	Tilikauden tulos	Toiminnan kehittäminen kannattavaksi	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Toimenpiteisiin toiminnan kannattavuuden parantamiseksi on ryhdytty. Tilikauden tuloksen arvioidaan jäävän negatiiviseksi vuonna 2025.			
2 Omien tilojen käyttöaste	Vuokrausaste	90 %	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Omien tilojen käyttöaste jää tavoitetasosta (90 %).			
3 Omien kiinteistöjen kehitys	Yrityksien tarpeiden mukaiset tilat	Vuokrausasteen nousu	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Kiinteistöjä muokataan yritysten tarpeet huomioiden.			
4 Toiminnanohjausjärjestelmät	Ennakointi ja seuranta	Käyttöön otettu	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto on käynnistetty ja otetaan käyttöön vuonna 2026.			

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	2 785 737	2 675 150,69
Investoinnit, €		
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €	1 200 744	1 108 912
Taseen loppusumma, €	42 359 769	40 566 300,81
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	149 797	- 232 676,55
Osinkotuotto kaupungille, €		
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	38 792 131	37 277 350,27
Kaupungin myöntämät lainat, €	31 670 420	31 951 798,18
Kaupungin takaamat lainat, €	7 075 541	5 275 552,09
Omavaraisuusaste -%		

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	3 486 691,11	2 924 184	2 675 150,69	- 249 033,31	-8,52%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-2 663 412,23	-2 637 005	-2 477 879,36	159 125,64	-6,03%
Liikevoitto (-tappio), €	823 279	287 179	197 271,33	- 89 907,67	-31,31%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 672 937	- 537 179	- 429 947,88	107 231,12	-19,96%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja					
Tilikauden voitto (-tappio), €	149 797	- 250 000	- 232 676,55	17 323,45	-6,93%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	0	0	0
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	0	0	0

Toimitusjohtajan palkka jyvitetty konserniyhtiöiden välisellä sopimuksella. Sopimukseen perustuen palveluita on ostettu War-talo Kodit Oy:ltä.

6.5 VARKAUDEN TAITOTALO OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Varkauden Taitotalo Oy:n tehtävänä on omistaa ja hallita kiinteistöjä sekä tarjota yrityksille kiinteistössä tarpeellista liike- ja palvelutoimintaa ja olla siten toteuttamassa Varkauden kaupunkistrategiaa elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Toiminnan keskiössä on vuokralaisten tyytyväisyys ja toimitilojen käyttöasteen pitäminen korkealla sekä parantaa kokoustilojen käyttöastetta ja tuottavuutta.

Taitotalo on osa Varkauden kaupungin konsernia ja vastaa toimitotarpeisiin yritysten kysyntää vastaavasti taloudellisten mahdollisuuksien mukaan.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Yhtiön lainakanta, korkoennusteet, talouden raportointi ja talousarviot on viety toiminnanohjausjärjestelmään, joka tulee parantamaan yhtiön talouden seuranta ja ennakkointia.

Kirjanpito ja palkanlaskenta siirtyi 1.1.2025 Tietoakselilta Keski-Savon Tilipalvelut Wakaus Oy:lle.

Merkittävästi kasvaneet toimitila kustannukset ovat heikentämässä Varkauden Taitotalon taloudellista tilannetta ja tuloksen- teko kykyä sekä kassavarantoja.

Asiakasyrityksien toimintakulttuurin muutokset ja heikko työtilanne näkyvät vuokrattavien toimitilojen tarpeissa. Hybridi- työnteon kulttuuri asiantuntijatyössä vähentää yritysten toimitilatarpeita. Markkinointia ja viestintä tehostetaan.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Toimitilojen vuokraus	Vuokrausaste	90 %	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Vuokrausaste ei toteutunut odotetusti. Asiakkaat vähentäneet toimitiloja.			
2 Kokoustilamyynti	Kokoustilojen tuotto	10 % kasvu	Ei toteudu
Toteuma 31.12.: Kokoustilojen tuotto laski edellisestä vuodesta.			

3 Toimiva yrityskeskus	Asiakastyytyväisyys	4	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Toteutunut			

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	2 199 230	2 022 742,39
Investoinnit, €		
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		
Taseen loppusumma, €	15 619 641,32	14 893 840,72
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	31 256	31 147,07
Osinkotuotto kaupungille, €		
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	13 332 561	12 548 325,29
Kaupungin myöntämät lainat, €		
Kaupungin takaamat lainat, €	10 085 743	9 567 473,53
Omavaraisuusaste -%		

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	2 262 273	2 036 532	2 054 230,78	17 698,78	0,87%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	1 859 085	-1 786 126	-1 764 282,27	21 843,73	-1,22%
Liikevoitto (-tappio), €	403 188	250 406	289 948,51	39 542,51	15,79%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	393 755	- 290 406	- 299 103,6	- 8 697,6	2,99%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja	9 433		- 9 155,09		
Tilinpäätössiirrot ja verot	21 823		40 302,16		
Tilikauden voitto (-tappio), €	31 256	- 40 000	31 147,07	71 147,07	-177,87%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	0	1	1
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	0	1	1

1 hlö (palvelupäällikkö) palkkalistoilla 100 %. Toimitusjohtajan palkka jyvitetty konserniyhtiöiden välisellä sopimuksella. Sopimusta koskevaa palvelua ostettu Wartalo Kodit Oy:ltä.

6.6 KESKI-SAVON VESI OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja Arto Lehtonen ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 100 %

Toiminnan kuvaus

Keski-Savon Vesi Oy:n tehtävänä on veden hankinta ja viranomaisten laatuvaatimusten täyttävän talousveden toimittaminen kiinteistöihin sekä jätevesien johtaminen ja puhdistaminen lupaehtojen mukaisesti.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Etäluettaviin mittareihin siirtyminen on jo yli puolen välin, n. 2/3 osa mittareista on jo vaihdettu.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Puhtaan veden tuottaminen	Veden pH pidetään mahdollisimman hyvin arvossa 8,0 Vesijohtoveden laatu täyttää hyvin STM:n talousvedelle asettamat laatuvaatimukset	Vesijohtovesi täyttää vaatimukset	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Vesijohtovesi täyttää vaatimukset			
2 Ympäristön kuormitus	Jätevedet puhdistetaan lupaehtojen mukaisesti Ohjjuoksutusten määrä/lupaehtot	Lupaehtot täyttyvät	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Lupaehtot täyttyvät			
3 Henkilöstön hyvinvointi	Työtatapaturmien määrä	Työtatapaturmien määrä 0	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Työtatapaturmia 0			
4 Seudulliset kilpailukykyiset taksat	Taksat	Taksataso keskimäärin alle naapurikuntien sekä valtakunnallisen keskiarvon	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Taksat ovat seudullisesti ja valtakunnallisesti kilpailukykyiset			

Mitään merkittävää poikkeamaa ei toimintavuoden aikana tapahtunut.

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	5 215 785	5 773 219
Investoinnit, €	1 454 670	1 752 530
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		
Taseen loppusumma, €	58 240 333	58 119 638
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	- 584 259	- 14 986
Osinkotuotto kaupungille, €		
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	45 414 760	45 414 760
Kaupungin myöntämät lainat, €	45 414 760	45 414 760
Kaupungin takaamat lainat, €		
Omaravaisuusaste -%	20,61	20,63
4 Muut yhtiön toimintaa kuvaavat tunnusluvut:		
kassan riittävyys pv	65,4	112,2

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	5 323 538	5 620 000	5 884 643	264 643	4,71%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-5 190 049	-5 074 000	-5 140 693	- 66 693	1,31%
Liikevoitto (-tappio), €	133 490	546 000	743 950	197 950	36,25%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 717 749	- 735 797	- 758 936	- 23 139	3,14%
Tilikauden voitto (-tappio), €	- 584 259	- 189 797	- 14 986	174 811	-92,10%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	11	11	11
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	11	11	11
Henkilötyövuodet 31.12.	11	11	11

6.7 KIINTEISTÖ OY VARKAUDEN KONGRESSI- JA KULTTUURIKESKUS

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Kaupungin omistusosuus: 51,9 %

Toiminnan kuvaus

Yhtiön tehtävänä on omistaa, ylläpitää ja kehittää Kauppatori 6-kiinteistöä. (Warkaus-sali, hotelli- ja toimistohuoneet, autohalli)

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Toimintaympäristössä ei tapahtunut olellaisia muutoksia eikä rakennuksessa ollut tarvetta suurempiin korjauksiin. Toiminnan painopisteet: 1. Kustannustehokas hallinta ja ylläpito. 2. Laadukas ja nykyaikainen toimitila käyttäjille. Rakennuksen käytöstä ja toiminnasta vastaa, toimistotiloja lukuun ottamatta Hotel Oscar.

Varkauden kaupunginhallitus on hyväksynyt yhtiölle myöntämänsä lainan, 100 000 euroa, lyhentämishjelman. Toinen lyhen-nyserä 20 000 euroa maksettiin syyskuun 1. päivänä.

Yhtiön toinen osakas, Nemeko Oy, on muuttanut hallinnassaan olevan 2. hotellikerroksen ikäihmisten yhteisölliseen asumiseen soveltuvaksi. Myöhemmin niin tehtäen myös kerrosten 3. ja 4. Asukkaiden odotetaan saapuvan vuoden 2026 alkupuolella.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Rakennuksen kunnon ylläpito	Häiriöilmoitukset	Ei ilmoituksia	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Ei ilmoituksia			
2 Käyttäjien tyytyväisyys	Valitukset / huomautukset	Ei valituksia	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Ei valituksia			
3 Kustannusten minimointi	Yhtiövastikkeen suuruus	Korotus alle yleisen kustannustason nousun	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Korotus alle yleisen kustannustason nousun			

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallintasuunnitelmaan kirjatut merkittävimmät riskit ovat kiinteistöön kohdistuvat häiriöt: tulipalo ja vesivahingot. Niihin on varauduttu kattavalla kiinteistövuokauksella. Vesivahinkojen torjumiseksi on tehty rakenteellisia muutoksia.

Sisäisen valvonnan edellytykset ovat huomattavasti parantuneet käytössä olevalla Fennoa-digitaalisella kirjanpitojärjestelmällä. Kaikki hallituksen jäsenet voivat reaaliaikaisesti seurata yhtiön taloudenpidon tapahtumia ja tarvittaessa pyytää lisätietoja ja tehdä tarkastuksia.

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	275 128	278 483
Investoinnit, €		
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €		
Taseen loppusumma, €	5 138 061	5 118 086
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	5 865	689
Osinkotuotto kaupungille, €		
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	6 427 747	6 407 747
Kaupungin myöntämät lainat, €	3 339 665	3 319 665
Kaupungin takaamat lainat, €		
Omarvaraisuusaste -%		

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	275 128	263 306	278 483	15 177	5,76%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	- 266 282	- 239 470	- 274 651	- 35 181	14,69%
Liikevoitto (-tappio), €	8 839	23 836	3 832	- 20 004	-83,92%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 2 974	- 23 000	- 3 144	19 856	-86,33%
Voitto(tappio) ennen tp-siirtoja	5 865				
Tilikauden voitto (-tappio), €	5 865	836	688	- 148	-17,70%

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	1	1	1
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	1	1	1
Henkilötyövuodet 31.12.	0		

1 osa-aikainen toimitusjohtaja

6.8 WAKAUS KESKI-SAVON TILIPALVELUT OY

Tilivelvolliset: toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu hoitamaan Varkauden kaupungin ja sen tytäryhteisöjen taloushallintoa. Yhtiön palvelutuotanto aloitettiin 1.1.2023. Aiempi palveluntuottaja oli Sarastia Oy. Muutoksen tavoitteena oli säästää taloushallintoon liittyviä kustannuksia ja saada taloushallinnon palvelut lähemmäksi kaupungin muuta toimintaa. Nämä molemmat tavoitteet ovat toteutuneet; kaupungin vuotuinen säästö on satoja tuhansia euroja ja yhtiö toimii tiiviisi osana kaupunkikonsernia. Yhtiön asiakkaita alkuvaiheesta lähtien ovat olleet Varkauden kaupunki, Keski-Savon Vesi Oy ja Keski-Savon Jätehuolto Ilky.

1.1.2025 lukien yhtiön asiakkaita ovat tulleet myös Wartalo Kodit Oy, Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Varkauden Taitotalo ja Keski-Savon työllisyysalue.

Olellaiset tapahtumat ja toiminnan muutokset

Vuoden 2025 aikana Rantasalmen kunta tuli yhtiön osakkaaksi 5% omistussuudella. Syksyn 2025 aikana toteutettiin yhdessä CGI:n, Rantasalmen kunnan henkilöstön ja Wakauden henkilöstön kanssa asiakkuusprojekti. Projektin myötä Rantasalmen kuntakonserni siirtyi 1.1.2026 Wakauden asiakkaaksi. Yhtiöön palkattiin syksyn aikana kaksi uutta työntekijää.

Strategiset tavoitteet ja mittarit

Talousarviovuoden 2025 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Tila
1 Nykyisten asiakkaiden laadukas palvelu ja uusien asiakkuuksien onnistunut palvelualoitus	Asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys	Kiitettävät tasot	Toteutuu
Toteuma 31.12.: Asiakastytyväisyys hyvällä tasolla. Uusien asiakkuuksien palvelualoitus sujunut suunnitelmien mukaisesti			
2 Toiminta yhtiön strategian pohjalta. Yhtiön strategia päivitetään vuosittain henkilöstön ja yhtiön hallituksen yhteisen suunnittelun mukaisesti.	Yhtiön toiminnan vertaaminen yhtiön strategiaan	Yhtiön strategian toteutuminen	Toteutuu

Toteuma 31.12.: Yhtiön toiminta on edennyt päätetyn strategian mukaisesti. Strategian päivitys syksyisin, seuraava strategiailltapäivä 26.11.2025.			
3 Yhtiön hyvä taloustilanne	Liiketoiminnan kannattavuus ja vakavaraisuus	Vahvistetun talousarvion mukainen toiminta	Toteutuu osittain
Toteuma 31.12.: Yhtiön liikevaihto oli 104 T€ tavoitetta suurempi.			

Toiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut	TP2024	Toteutuma
1 Toiminnan laajuus:		
Liikevaihto, €	1 021 617	1 132 659
Investoinnit, €	0	0
Investointeihin liittyvät leasingvastuut, €	0	0
Taseen loppusumma, €	635 246	690 988
2 Kannattavuus:		
Tilikauden tulos, €	28 299	- 22 214
Osinkotuotto kaupungille, €	0	0
3 Vakavaraisuus:		
Lainakanta yht., €	0	0
Kaupungin myöntämät lainat, €	0	0
Kaupungin takaamat lainat, €	0	0
Omarvaraisuusaste -%	75,82	66,4

Talous	TP2024	TA2025	Toteutuma	Poikkeama	Poik. %
Liiketoiminnan tuotot, €	1 047 564	1 028 707	1 132 659	103 952	10,11%
Liiketoiminnan kulut (-) (sis.poistot), €	-1 019 265	- 970 924	-1 158 231	- 187 307	19,29%
Liikevoitto (-tappio), €	28 412	57 783	- 25 572	- 83 355	-144,26%
Rahoitustuotot ja -kulut, €	- 113	500	3 358	2 858	571,60%
Tilikauden voitto (-tappio), €	28 299	58 283	- 22 214	- 80 497	-138,11%

Tulokseen vaikuttavia tekijöitä oli lisäpoisto 23 T€ (79=>102 T€) ja arvioitua korkeammat henkilöstökustannukset 53 T€ (510=>563T€): lisäpoiston myötä taseeseen jäi enää kalustoa 7 T€, henkilöstökuluissa näkyy lomapalkkavelan kasvu n. 20 T€ ja uusien asiakkaiden (Rantasalmen kuntakonserni) 1.1.2026 lukien myötä tarvittavan henkilöstön rekrytointi.

Henkilöstö 31.12.	TP2024	TA2025	Toteutuma
Vakinaiset	9	9	11
Määräaikaiset ja sijaiset	0	0	0
Yhteensä	9	9	11
Henkilötyövuodet 31.12.	9	9	11

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

7.1 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Varkaudessa 30. päivänä maaliskuuta 2026

Joonas Hänninen, kaupunginjohtaja

Paula Pulliainen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Kati Hynninen

Matti Nieminen

Heikki Alonen

Juha Soininen

Nea Tolvanen

Ari Häkkinen

Minna Asikainen

Olli Koponen

Tilinpäätösmerkintä:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Varkaudessa 22 5 2026

Kuopiossa

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Milja Leino
JHT, KHT-tilintarkastaja

8 LUETTELOT JA SELVITYKSET

8.1 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Kirjanpitokirjat

Pääkirja
Päiväkirja
Reskontraluettelot
Maksuliikenne/tiliotteet
Palkkaluettelot
Käyttöomaisuusluettelo
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt
Tilinpäätös

Säilytystapa

SÄHKÖINEN ARKISTO
SÄHKÖINEN ARKISTO
SÄHKÖINEN ARKISTO
SÄHKÖINEN ARKISTO
SÄHKÖINEN ARKISTO
ATK-TULOSTE
PAPERI
SIDOTTU

Kirjanpidon tapahtumalajit

ALKUSA Alkusaldot
BUD Talousarvio
BUDKS Käyttösuunnitelma
BUDL Lisätalousarvio
BUDP Projektibudjetti
ENN Ennuste
KATSU1 CPU kassa
KOMMUI Käyttöön muistiot
KOMTOS Käyttöomaisuustositt
MRP10 Laskulaji 10
MRP11 Laskulaji 11
MRP13 Laskulaji 13
MRP16 Laskulaji 16
MRP19 Laskulaji 19
MRP20 Laskulaji 20
MRP27 Laskulaji 27
MRP28 Laskulaji 28
MRP34 Laskulaji 34
MRP38 Laskulaji 38
MRP39 Laskulaji 39
MRP44 Laskulaji 44
MRP48 Laskulaji 48
MRP50 Laskulaji 50
MRP52 Laskulaji 52
MRP53 Laskulaji 53
MRP54 Laskulaji 54
MRP 56 Laskulaji 56
MRP61 Laskulaji 61
MRP62 Laskulaji 62
MRP63 Laskulaji 63
MRP74 Laskulaji 74
MRP80 Laskulaji 80
MRP81 Laskulaji 81
MRP83 Laskulaji 83
MRP87 Laskulaji 87
MRP88 Laskulaji 88
MRP98 Laskulaji 98
MRP99 Laskulaji 99

Kirjanpidon tapahtumalajit

MRPHYV Hyvityslasku kuitti
MRPMAN Manuaalisuoritukset
MRPVII Viitesuoritukset
MRPK Tileistä poisto
MUIRO2 Muistiotos 2 Rondo
MUIRS2 Muistiotos Sis2 Rondo
MUISIS Muistio sisäinen
MUIST1 Muistiotositteet 1
MÄÄRÄ Määrien tiedot
OMAKSU Ostoreskontra maksut
OSTOT Ostolaskut
PALKAT Palkkatositteet
PANKKI Pankkien tiliotteet
POSTIM Postimaksut
SISROP Sislaskut2 Rondo

8.2 TILINPÄÄTÖSKAAVIO

